הארץ

1.20 ש"ח יום א' ה' בשבט תשמ"ח, 24 בינואר 1988 VOL.69/20893 JANUARY 24 1988

מִיכְפָּל
התוכנה למשכורות ב־IBM/PC
03-333307/17
מִיכְפָּל השרות האישי ב־IBM/PC

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: רענן כהן, יו"ר אגף המחוזות ב"עבודה" ולשעבר יו"ר אגף המיעוטים במפלגה על הודעת הפרישה של ח"כ דראושה (עמ' 2)

★

מובארק מציע: להפסיק האלימות בשטחים וההתנחלויות – לחצי שנה (עמ' 2)

★

4 כדורגלני הפועל ת"א חשודים בעלמת רבבות דולר ממס הכנסה (עמ' 5)

★

2,342 חברות נתונות בקשיים – גידול של 232 אחוז תוך שנתיים (עמ' 8)

★

חדשות חוץ – בעמודים 12־13

שרות הארץ

מזג האויר

המילה האחרונה בעיבוד תמלילים
WORDMILL 4.5
להצגה דיסקט הדגמה 02-699311

התחזית: מעונן, בשם כבד פן. שיתפשט מאוחר יותר למרכז, רוחות חזקות.
- ירושלים: 2–11
- תל־אביב: 8–15
- חיפה: 9–16
- באר־שבע: 6–15

הגולן 3–10, טבריה 6–16, עפולה 6–15, השומרון 3–12, נתב"ג 5–14, ירדן 5–18, עזה 8–17, אילת 8–19

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5753	+0.0062
נוסעים	1.8724	+0.0074
שחור	1.6500	−0.0200

שער הסל

יציג	1.7183	+0.0025

בגליון זה 16 עמודים

שופטים החשודים כי קיבלו טובות הנאה – נחקרו שוב

החקירה החוזרת – על־פי בקשתם, כדי "להפריך החשדות נגדם" ● החשדות מבוססים על עדויות של עובדים החשודים בשוחד

מאת גדעון אלון
כתב "הארץ"

כמה משופטי בית־המשפט השלום ובית־המשפט לתעבורה באזור המרכז, החשודים לכאורה בהפרת אמונים ובקבלת טובות הנאה, נחקרו בסוף השבוע שוב על־ידי חוקרי מחלקת החקירות של המשטרה. החקירה החוזרת נעשתה על־פי בקשתם של השופטים, על־מנת להזים את החשדות נגדם. המבוססים בעיקר על עדויות שמסרו בחקירתם עובדי בית־המשפט באזור המרכז, החשודים בקבלת שוחד וטובות

(סוף בעמוד 12)

דראושה על כתפיים בנצרת, לאחר הודעתו על פרישה מ"העבודה". (צילום: אגודה ברוסמן)

"רבין רוצח" – קרא ח"כ דראושה ופרש מה"עבודה"

הודיע על צעדו בעצרת גדולה בנצרת נגד מדיניות הממשלה בשטחים ● קרא לערבים החברים במפלגת העבודה להחזיר פנקסי־החבר לשר הביטחון ● אמר לכתבים: נואשתי ממפלגת העבודה לאחר יותר מ־3 שנות ניסיון לשכנע אותה לתמוך במו"מ עם אש"ף ● יודיע על הקמת סיעת יחיד בכנסת

מאת עטאללה מנצור ואילן שחורי
כתבי "הארץ"

"הגיעו מים עד נפש, ואיני יכול עוד לשאת בנטל החברות במפלגה של יצחק רבין הרוצח", קרא אתמול ח"כ עבד אל־והאב דראושה, חבר הכנסת הערבי היחיד בסיעת המערך. הוא בחר להודיע על צעדו זה בסיומה של עצרת גדולה של כעשרת אלפים איש בכיכר המעיין של נצרת, שהתמה הפגנה של אזרחים ערבים ממקומות שונים במדינה, כדי למחות נגד המשך מדיניות הממשלה בשטחים.

סוף בעמוד 4

הבינלאומי הראשון נותן לך
פז"ק בריבית גבוהה
21% ל־3 חודשים+אופציה
ריבית שנתית מתואמת 22.7%
על הפקדות מעל 100,000 ש"ח לתקופה של 3 חודשים תקבל ריבית שנתית של 21% + אופציה לחדש את הפקדון ל־3 חודשים נוספים. בריבית פריים+6%.
על הפקדות בין 50,000 ש"ח ל־100,000 ש"ח לתקופה של 3 חודשים תקבל ריבית שנתית של 20% (ריבית מתואמת 21.6%) ואופציה לחדש את הפקדון ל־3 חודשים נוספים. בריבית פריים+5%. פרטים נוספים בסניפים.
*המבצע לתקופה מוגבלת *שער הריבית נכון ליום הפרסום.
אני מעביר עסקים לבינלאומי
הבנק הבינלאומי הראשון

בראשונה מאז 1967: עוצר הוטל ביום ששי על שכונה ערבית בירושלים

העוצר בשכונת א־טור בירושלים הוסר אמש – בלחצו של טדי קולק

העוצר הוטל לאחר שצעירים התפרעו בשכונה וחסמו הכביש למלון "אינטרקונטיננטל" ולבית־החולים "אל־מקאסיד" ● כל הגברים בא־טור, בני 10 עד 50, כונסו בבית־הספר ונבדקו; 4 מהם נעצרו ● התפרעויות היו גם בשכונות אחרות בירושלים, ובהן אבו־תור, ענתות, מחנה שועפאט וליד שער הפרחים

מאת אורי ניר
כתב "הארץ"

בראשונה מאז התקופה שלאחר מלחמת ששת הימים, הוטל בסוף השבוע עוצר על שכונה ערבית בירושלים. העוצר על שכונת א־טור, שבין הר־הצופים להר־הזיתים, הוטל שלשום בתוקף צו־הדרום של אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, לאחר פנייה של משטרת ירושלים. העוצר הוסר אמש, לאחר שהושלם מבצע סריקות ומעצרים בשכונה.

נודע כי העוצר באיסור היה אמור להימשך גם בלילה, אך בלחץ של ראש עיריית ירושלים טדי קולק הוחלט להסירו אמש.

שר המשטרה, חיים בר־לב, יסקור היום באוזני הממשלה את השיקולים שהובילו להחלטה להטיל עוצר על שכונה ערבית בירושלים.

העוצר הוטל לאחר שבמהלך יום ו' חסמו צעירים באבנים את הכבישים העוברים במקום, בהם הכביש למלון "אינטרקונטיננטל" ולבית־החולים "אל־מקאסיד". הצעירים יידו אבנים בשוטרים ובאנשי משמר הגבול, והבעירו צמיגים. מפקדי המשטרה העריכו כי הפרות הסדר יוצאות משליטתם, והחליטו להטיל עוצר. בחסות העוצר, הורו שוטרי משטרת ירושלים ואנשי משמר הגבול לגברים תושבי א־טור, מגיל 10 עד 50, להתאסף בחצר

(סוף בעמוד 12)

ראש עיריית ירושלים טדי קולק אתמול בשכונת א־טור, בעת העוצר. (צילום: רחמים ישראלי)

צה"ל החליט: פחות שימוש במכות; ירידה יחסית בהיקף הפרות הסדר

שביתת מסחר מוחלטת במזרח־ירושלים זה שבועיים ברציפות ● שביתות מסחר גם בערים אחרות: שכם, קלקיליה, טול־כרם, יריחו וקבטיה ● עוצר בכמה מחנות ברצועה ובגדה

מאת אורי ניר ואיתן רבין כתבי "הארץ"

מספר הפצועים מכות ירד בסוף השבוע בעקבות מסקנות החקירות של הפגנות האלימות בשטחים, אף שבמוקדים רבים עדיין היו הפגנות אלימות וחקירות של יידוי אבנים, הבערת צמיגים והצבת מחסומים על הכבישים.

בפיקוד הצבאי של עזה ויו"ש הוחלט להגביר את הפיקוח על שימוש של חיילים בכוח פיסי נגד תושבים, בעקבות מקרים שבהם הוכו נמרצות תושבים שלא נתפסו כשהם משתתפים בהפגנות אלימות או בהפרות סדר. ייעשה מאמץ להקל במידת־מה את השימוש בתוקף בכוח פיסי. מפקדים בכירים בצה"ל הביעו בימים האחרונים ראגה מפני פגיעה בערכים ובדימוי של היחידות הלוחמות בשטחים, לאחר שרות על מקרים רבים של התנהגות קשה שאינה מוצדקת מצד חיילים.

דיווחים כאלה עדיין נמסרים מפי תושבים בשטחים. שלושה, למשל, אירעה הפגנה אלימה במחנה הפליטים אל־אמערי שליד רמאללה, שבמהלכה הבעירו צמיגים. תושבים במחנה סיפרו כי חיילים נטלו אחד מהצמיגים הבוערים וגילגלו אותו אל תוך חנות ירקות, ששרפה כליל. נמסרו דיווחים רבים על

(סוף בעמוד 12)

THE WEEK OF THE STICK

מאת צבי ברנע השבוע שהיה

מדי יום מתקבלות במחלקת המדינה ובבית הלבן בוואשינגטון מאות שיחות טלפון ומכתבים של אזרחים אמריקאים המביעים דעה על המצב בשטחים ועל מדיניות הממשל כלפי המהומות. לדברי מקור במחלקת המדינה, 95 אחוז מן הפניות עוינות לישראל. "אפשר להבין, ששליש מהן מגיע מאזרחים שממילא לא תמכו מעולם בישראל, אבל מה עם היתר?" שאל המקור. רבות מן הפניות מגיעות ליהודים. מגורמים יהודיים ומאנשים המצהירים על תמיכתם קודם לכן בישראל. קשה להתפלא עוד על הפניות הללו, לנוכח מה שרואה הציבור בטלוויזיה האמריקאית וקורא בעיתונות. אמצעי התקשורת האמריקאיים מכנים את השבוע האחרון בישראל בשם: THE WEEK – OF THE STICK – שבוע האלה.

(סוף בעמוד 12)

רייגן הזמין את שמיר ל"ביקור עבודה רשמי" באמצע חודש מארס

דובר הסטייט דפארטמנט: הזדמנות לדון במצב בשטחים, ולנוכח האירועים – גם לדון בתהליך השלום ● פרידמן: אינם מצפים לתוצאות מרשימות מהביקור: אנו יכולים להשתמש בטון אך איננו יכולים להחליט במקום ישראל ● פקיד בממשל ... "היד המרביצה": מישהו ירד מהפסים אצלכם

מאת צבי בראל

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). ראש הממשלה, יצחק שמיר, הוזמן על־ידי הנשיא רייגן לביקור עבודה ועם האחרונים גם לדון בתהליך השלום". הודעה זו, אותה פרסם גם דובר הבית הלבן, איננה רגילה באשר אין הממשל נוהג להודיע חודשיים מראש על ביקור עבודה של ראש ממשלה. אולם במקרה זה היה

סוף בעמוד 4

הרופאים משביתים היום את מרפאות החוץ ב"איכילוב" "רוקח" ו"שיבא"

וכן ב"אברבנאל" בבת־ים וביה"ח הפסיכיאטרי בבאר־שבע ● המרדימים משביתים היום חדרי־הניתוח ב"אסף הרופא" וב"השרון" ● המיקרוביולוגים יחליטו מחר על צעדיהם ● עובדי המשק והמנהל בבתי־החולים הממשלתיים יודיעו מחר על תוכנית עיצומים ● קיסר קורא לנסים לשאת ולתת עם הרופאים; חושש מהתפשטות השיבושים לקופת־חולים

מאת עדנה ארידור

רופאי המדינה משביתים היום את כל מרפאות־החוץ המחולקות לסירוגין של יום. בבתי־החולים העירוניים בתל־אביב, "איכילוב" ו"רוקח" ב־בית־החולים ע"ש שיבא בתל־השומר. בבתי חולים אלו יינתנו רק טיפולי דיאליזה ואונקולוגיה. במקביל ישבתו גם מרפאות־החוץ בבתי־החולים הפסיכיאטריים "אברבנאל" בבת־ים והפסיכיאטרי לנגב בבאר־שבע. המרפאות המחולקות בבתי־החולים אלו ישבתו עד להודעה חדשה.

למרות הניסיונות מצד משרד הבריאות להביא את האוצר להידברות עם הרופאים, טרם נוצר הקשר בין ארגון הרופאים לאוצר. למרות שעמדות האוצר כתנאי לפתיחות מו"מ היא מו"מ על קיצור תורים לא עם כל הרופאים, לא עם כל המבתחים ולא בכל בתי־החולים ולא מה־15 בפברואר, מזכים הרופאים להיכנס למו"מ עם האוצר, מאחר שהדרישה שלהם היא לא דרישה להסכם זהה של קיצור

(סוף בעמוד 12)

משרד הבטחון הזמין 10.000 אלות – "מעץ בוק, טיב מעולה"

מיוצרות בידי אביו של שבוי לשעבר בלבנון

מאת יהודי בלומנקרנץ

10.000 אלות עץ הרשות הוזמנו בידי משרד הביטחון אצל שמריהו חזן, אביו של רפי חזן, שנמנה עם שמונת שבויי הנח"ל בלבנון שהוחזרו לישראל.

על־פי ההזמנה, האלות אמורות להיות עשויות מעץ בוק בטיב מעולה. הן ישמשו, כנראה, את כוחות הביטחון בשטחים.

שמריהו חזן הוא בעל נגריה, ומשמש כספק של משרד הביטחון.

תחנת הרדיו הפלשתינית קראה, כנראה מדרום סוריה: בואו לעצרת המחאה בנצרת

מאת אורי ניר

תחנת־הרדיו הפלשתינית החדשה, המשדרת כנראה מדרום סוריה, קראה אתמול ל"תושבי פלשתין" להשתתף באסיפת המחאה שהתקיימה בנצרת. בשעות הבוקר שודרה התחנה מדי כמה דקות קריאה לתושבים למחות נגד צעדי "המשטר הציוני". הקריין פירט בהודעתו את מועדי ההתכנסות בנקודות השונות בכפרים הערביים בגליל ובשלוש הערים הגדולות, שמהן יצאו קבוצות המפגינים ל"קלנוע ארבאעה" בנצרת.

מומחי אלחוט בארץ ובאירופה העריכו, כי תחנת־השידור ממוקמת בדרום סוריה, ולא בתחומי לבנון, כפי שסברו בעבר.

תל־אביב יותר מלוכלכת – פועלי נקיון מהשטחים לא באו

מאת חיים הנדוורקר

עבודות הניקיון בתל אביב נפגעו אתמול קשות לאחר שפועלים מהשטחים, שהיו אמורים לבצע את הניקיון ברחובות המרכזיים ובכמה מרכזים מסחריים, לא הגיעו לעבודה.

בסך הכל מופעלים בעיר בשכונות שלושה קבלנים. אחד מהם הביא את כל הפועלים, השני לא הביא איש והשלישי הביא רק את חלקם. בסך הכל עבדו 40 אחוזים מכלל העובדים מהשטחים שהיו אמורים לעבוד אתמול.

שפירא לפרס: לכלול נציג דתי במשלחת לבריה"מ

מאת סופר "הארץ"

חבר הכנסת אברהם שפירא (אגודת ישראל) פנה אמש לשר־החוץ, שמעון פרס, בתביעה לכלול נציג דתי במשלחת הקונסולרית שתצא לברית־המועצות.

ח"כ שפירא אמר, כי הכללתו של נציג דתי, או אפילו רב מישראל, תאפשר טיפול בבעיותיהם הדתיות של יהודי ברית־המועצות. הוא ציין, כי ספיגם של עולים חדשים מברית־המועצות עולה שקיימת התעוררות דתית בקירבם, וכי הם נתקלים בבעיות רבות בתחום השמירה על התנאים הדתיים של יהודים.

לדברי ח"כ שפירא, צירופו של שליח דתי למשלחת משרד־החוץ לברית־המועצות תביע את ערנותה של מדינת ישראל לבעיותיהם אלה של יהודי ברית־המועצות, ותסייע בבניית גשר־רוחני.

עורך את העמוד: משה ויינפלד

שיחת היום / ירח טל

עם: רענן כהן, יו"ר אגף הבחירות במפלגת העבודה, ולשעבר יו"ר אגף המיעוטים
על: הודעת הפרישה של ח"כ דראושה מהמפלגה

דראושה פעל לממש את תכניתו להקים מפלגה ערבית עצמאית

הודעתו של ח"כ דראושה, שבאה בתגובה למדיניות "היד הקשה" שהנהיג רבין בשטחים, הפתיעה מישהו במפלגת העבודה?

היא לא הפתיעה, אבל הייתי מבקש מדראושה שיחזיר את המאנדט שלו למפלגת העבודה, משום שהקולות, שבזכותם הוא נכנס לכנסת, ניתנו למפלגה ולא לו אישית.

כלומר אתם משלימים עם עזיבתו ולא תעשו מאמץ לשכנעו לחזור בו מהחלטתו?

אנחנו לא מחייבים חבר להצטרף למפלגה או להישאר בה, אם אינו מסכים עם דרך פעולתה. דראושה, שאני גרמתי להכללתו במקום ריאלי ברשימה לכנסת, טעה במהלכו. הוא היה זה שכל הזמן קרא לציבור הערבי להשתלב אך ורק במפלגת העבודה כדרך המעשית היחידה לבוא לידי ביטוי והשפעה של ממש.

אינך חושש שלאור האירועים בשטחים, קריאתו של דראושה לחברים הערביים בי מפלגת העבודה לנטוש אותה תיפול על אוזניים קשובות?

אני לא בטוח. ערביי ישראל חייבים להכיר בעובדה, כי אם ברצונם לבוא לידי ביטוי והשפעה רק דרך אחת בפניהם — להמשיך ולהשתלב במפלגות ציוניות, משום שהצבעה למפלגות לאומיות, דהיינו — רק"ח ו"הרשימה המתקדמת" — היא בזבוז קולות, שכן לא תביא לערביי ישראל כל השפעה, גם אם על ידי הצבעתם יחוזקו את המפלגות הללו. משום שאלה הן מפלגות שמחוץ לקונסנזוס במדינת ישראל. הכוח האלקטוראלי של ערביי ישראל הוא כיום כ־300 אלף מצביעים, שזה 13־14 חכ"ים. בשנת 2000 הם יכולים להגיע ל־20 חכ"ים. במציאות הפוליטית שלנו, שבה המפה המפלגתית מתחלקת בין שני מחנות גדולים, כמות כזו של חכ"ים יכולה להכריע את הכף ולקבוע איזו ממשלה תורכב. אבל זאת בתנאי שהערבים ישכילו להשתמש בתבונה בכוחם האלקטוראלי על ידי השתלבות והשפעה בתוך המפלגות הציוניות ולא מחוצה להם, אחרת כוחם לא יבוא לידי ביטוי.

האם צעדו של דראושה לא מבטא למעשה אכזבה ממידת שילובם והשפעתם של החברים הערביים על דרכה של מפלגת העבודה?

ייצוגם של הערבים במפלגת העבודה הוא בהתאם למספר הקולות, שהעניקו למפלגה ואולי אף יותר. למפלגת העבודה ומפ"ם העניקו הערבים בבחירות האחרונות כ־45 אלף קולות וקיבלו שני חכ"ים. בוועדה המרכזת — שני ערבים, בלשכת המפלגה — שני ערבים. רק"ח מקבלת את כל קולותיה מערבים ולמרות זאת רק מחצית מנבחריה בכנסת הם ערבים. מדוע לא שואלים כאן על קיפוח. כמובן שככל שהערבים ישתלבו יותר במפלגה, כך יגבירו את כוחם בה. מפלגת העבודה, מצידה, צריכה לפעול לשילוב ולייצוג רחב יותר של ערבים במוסדותיה ולאפשר להם להשפיע יותר על עיצוב דרכה במיוחד בכל הקשור למדיניות כלפי המגזר הערבי ולגבי פתרון הסכסוך הישראלי־פלשתינאי.

אינך חושש שהמדיניות בשטחים, שרבין הוא נושא הדגל, תביא לבריחת מצביעים ערבים ממפלגת העבודה?

את מה שקורה בשטחים לא צריך לבחון במושגים של קולות בבחירות. זו בעיה לאומית שצריכה להדאיג את כל המדינה, ללא הבדל של מפלגות, שכן האירועים האחרונים עלולים לקבוע את עתידנו הלאומי. ערביי ישראל חייבים להבין, שהמפלגה היחידה, שמציעה פיתרון מדיני לסכסוך היא מפלגת העבודה וככל שיגבירו תמיכתם בה הם מעניקים סיכוי טוב יותר לדרך זו. מפלגת העבודה זה לא רק רבין. זה גם פרס, ברעם ועוד. זו לא מפלגה שהלכה פתאום ימינה. או הפנתה עורף לערביי ישראל והשטחים.

האם אינכם חוששים שמפלגה ערבית עצמאית, שדראושה מתכנן להקים, תגרע מכוחו של המערך?

אני באמת חושב שדראושה ניצל את האווירה הקיימת ונקט בצעד שנועד לממש את רעיונו להקים מפלגה ערבית עצמאית. לדעתי, אין סיכוי למפלגה כזו משום שהערבים הגיעו כבר למסקנה שישועה לא תצמח להם ממפלגות לאומיות אלא מהשתלבות ופעילות בתוך המפלגות הציוניות העיקריות.

רבבות מפגינים הגיעו אמש לכיכר מלכי ישראל, כדי להשתתף בהפגנת שלום עכשיו נגד מדיניות ישראל בשטחים ובקריאה לפיתרון של פשרה. ההפגנה החלה בתהלוכה, שיצאה ממוזיאון תל אביב לעבר כיכר מלכי ישראל. אבשלום וילן, מראשי "שלום עכשיו", תקף ברבייה את ראש הממשלה יצחק שמיר ואת שר הביטחון, יצחק רבין. וילן שאל את רבין: "לאן אתה מוביל את צה"ל? לשם מה שולחים אבות ואמהות את ילדיהם לצבא? כדי לשבור ידיים ורגליים? האם זאת תמצית הביטחון?" הסופר ס. יזהר אמר על הפלשתינאים: "זהו עם מתעורר האם מתגמים את הדבר הוא יגדיל ביתר עוד". בין הדוברים היה גם ראש עיריית שפרעם איברהים נימר חוסיין, שייצג את ועד ראשי הרשויות הערביות, בראשו הוא עומד. צלי רשף, מ"שלום עכשיו", קרא לצאת בראש מדם מהשטחים "אנחנו משרה הפיתרון, לפני שיהיה מאוחר מדי". דיבר גם דני גל מכ"ד במילואים. בהפגנה היו גם קבוצות של מתנגדי "שלום עכשיו", ביניהם אנשי כהנא ואנשי "התחיה" ובראשם ח"כ גאולה כהן ואבי פרחן. ההפגנה עברה בדרך כלל ללא בעיות ונכחו בה שר המשטרה והמפכ"ל, שעקבו אחרי פעולות השמירה על הסדר במקום.

(כתב: חיים הנרוהקר, צילום: עזרי קרן)

מובארק: להפסיק האלימות בשטחים לחצי שנה — ולהקפיא ההתנחלויות

אמר ל"וואשינגטון פוסט": יתכן שישראל תיתבע גם להסכים לצעדים לקראת ועידה בין־לאומית; עליה גם להתחייב להבטיח זכויות מדיניות לתושבי השטחים ● בראיון ל"לוס אנג'לס טיימס": על שמיר להסכים לוועידה, ולדחוק בכך את הערבים לפינה

מאת בני לנדאו
סופר "הארץ" בקליפורניה
וסוכנויות הידיעות

נשיא מצרים, חוסני מובארק, קרא לפלשתינים ולישראל להפסיק את מעשי האלימות למשך ששה חודשים, כדי להקל על הצלחת המאמצים להשכנת שלום במזרח התיכון.

בראיון שהעניק לעיתון "וואשינגטון פוסט" אמר נשיא מצרים, שיקרא לפלשתינים להפסיק את מעשי האלימות נגד הישראלים בגדה המערבית וברצועת עזה, תמורת הסכמתה של ישראל למנוע הקמת יישובים יהודים חדשים בפרק זמן זה.

יתכן שהישראלים ייתבעו גם להסכים לצעדים לקראת כינוס ועידה בין־לאומית. עליהם יהיה גם להתחייב להבטיח את הזכויות המדיניות של תושבי השטחים הכבושים.

"אני יודע שלא כל אחד יסכים לכל זה במבט ראשון, ושתיתכנה ביקורות על הצעתי," אמר נשיא מצרים והוסיף "על כל פנים, אין אנו יכולים לשבת ללא מעש, כאשר פעמון האזעקה מצלצל".

עוד אמר מובארק, כי בפגישתו עם הנשיא רייגן בוואשינגטון הוא יפנה אליו בבקשה שארצות־הברית תוותר לפחות על חלק מהסכום של 4.5 מיליון דולר שמצרים חייבת לארצות־הברית תמורת נשק שקנתה מאז 1979.

נשיא מצרים קרא לרה"מ יצחק שמיר "להושיט את הערבים לפינה" ולהסכים לעקרון של ועידת־שלום בין־לאומית למזה"ת. בראיון ל"לוס אנג'לס טיימס", ערב צאתו לוואשינגטון, קרא הנשיא המצרי לממשל רייגן להצטרף אליו ולהשיק "יוזמה חדשה" לתהליך השלום.

אתמול ציטט העיתון פקידי ממשל שקבעו, כי אין בכוונת ארה"ב להשיק יוזמת שלום חדשה. הם אמרו כי לממשל לא נותר זמן מספיק לשבירת הקיפאון בתהליך מאז 79. מובארק אמר: [illegible] בעוד כשנה וכי תהליך השלום "עומד במרכז שיחותיו בוואשינגטון".

"אני יוצא לשם בניסיון למצוא נוסחה לוועידה הבין־לאומית," אמר. "אנו רואים בארה"ב שותף עיקרי לתהליך השלום, אבל עליה לגלות יותר פעילות. תפקידה, בכל הקשור לתהליך השלום, חייב להיות יותר ברור וחלטי."

במהלך הראיון התייחס מובארק ל"יוזמה החדשה" אותה הוא מתעתד להשיק ושבמסגרתה יקרא לישראל להקפיא את כל ההתנחלויות בשטחים כדרך להפגת המתח. הוא אמר כי הוא צופה תקופה של "ששה חודשים לפחות" שבמהלכם יעבדו הצדדים, לאחר שישראל תביע את הסכמתה, בכסלו את החשש מפני פתרון כפוי. אמר מובארק: "אף אחד אינו הולך לכפות פתרון על אף אחד... מדוע צריכים הישראלים לחשוש מוועידה בין־לאומית? היא לא תנשוך אותם..."

"בעיית הגולן תהיה בין הישראלים לבין הסורים ובעיית ירושלים, הגדה המערבית ורצועת עזה, תהיה בינם לבין הירדנים, שבמשלחתם יהיו גם פלשתינאים." הוא קרא לשמיר [illegible] "אני קורא להם לדחוק אותנו לפינה. אתה, שמיר, תכניס את הערבים לפינה, תגיד שאתה מסכים לוועידה בין־לאומית." לאחר ההסכמה הישראלית, טען מובארק, "ייבעט הכדור בחזרה למגרש שלנו" והערבים ייאלצו למצוא דרך להביא את הפלשתינאים לשיחות השלום בדרך קבילה על ישראל.

חשיבות מועטה לפלשתינאים

כתבי העיתון שראיינו את הנשיא המצרי, רמזו כי מובארק נראה כמייחס חשיבות מועטה לייצוג הפלשתיני. "בטעות או במכוון," כתבו, "התיר (נשיא מצרים) את הרושם כי שאלת השתתפותו של אש"ף אינה בעיה מרכזית."

בדרכו על הרכב הוועידה הבין־לאומית, מנה מובארק בין המשתתפים את "חמש החברות הקבועות במועצת הביטחון, ישראל, הירדנים, המצרים, הסורים והלבנונים." אחר הוסיף: "מי נשאר?" כשאחד מעוזריו אמר "הפלשתינאים", השיב מובארק: "אה, כן, הפלשתינאים. אסור לשכוח אותם."

מובארק אמר, כי הוא מקווה שהקונגרס יאשר [illegible] המבוסס על טכנולוגיה צבאית [illegible]. מבקרי הרעיון טוענים, כי מחיר הייצור המשותף יהיה גבוה ב־30% ממחיר הרכישה. מובארק אמר, כי אם הייצור המשותף "יהיה יקר מאוד, אז אני לא חושב שנעשה את זה". חשיבותו של האישור, אמר, היא בהוכחה כי ארה"ב אינה מוכנה להגביל להסכמי ייצור צבאי מתקדם רק עם ישראל.

נעצרו 8 מחבלים החשודים ברצח יגאל שחף בירושלים

תושבי ירושלים, רמאללה וחברון ● חברי "החזית העממית" של ג'ורג' חבש ● היו פעילים בהפרות הסדר בירושלים

מאת אורי ניר וראובן פדהצור
סופרי "הארץ"

בידי כוחות הביטחון שמונה חברי התארגנות חבלנית, החשודים ברצח הצעיר הירושלמי יגאל שחף, בעיר העתיקה [illegible] שעבר. שחף נורה בראשו באקדח מטווח קצר, שעה שסייר עם רעייתו וחוג חברים בקרבת שער שכם בעיר העתיקה של ירושלים. [illegible]

דובר צה"ל מסר, כי שמונת החשודים, תושבי ירושלים רמאללה וחברון, הם חברי "החזית העממית לשחרור פלשתין", ארגונו של ג'ורג' חבש.

הם חשודים גם בניסיון לרצוח את שני האחים הירושלמיים אבי ושלום אוחיון, ב־17 בינואר אשתקד.

בהודעת דובר צה"ל נאמר, כי חקירתם של שמונת החשודים מעלה, כי הם תיכננו לבצע עוד כמה מעשי רצח במהלך השנה האחרונה, אך לא הצליחו להוציא את זממם אל הפועל. עוד נמסר בהודעה, כי חברי החוליה נטלו חלק פעיל בהפרות הסדר האחרונות בירושלים.

חקירתם נמשכת.

נפתחה ועידת שרי הליגה הערבית על המצב בשטחים

תוניס (ע"צ). מועצת השרים של הליגה הערבית התכנסה אמש לוועידה שלא מן המניין, כדי לדון במצב בשטחים הכבושים, במלון גדול בלב תוניס.

המשתתפים פתחו את המושב בדקה של דומיה לזכר החללים בשטחים הכבושים.

המזכיר הכללי של הליגה, שדלי קליבי, קרא לחמש המדינות הקבועות במועצת הביטחון לקבל על עצמן אחריות ולפעול לפתרון הבעיה הפלשתינית, והעלה על נס את "הגיבורים בשטחים הכבושים, שעוררו הערכה והערצה בעולם כולו".

בנאום הפתיחה של מושב מועצת השרים, הדגיש קליבי כי חמש המדינות הקבועות במועצת הביטחון חייבות לפעול ליישום ההחלטות של האו"ם, בעוד ישראל "אינה חדלה מלפגוע בחוק הבין־לאומי ולבצע מעשים הנחשבים על־ידי הקהילייה הבין־לאומית כפגיעה באותם עקרונות מוסריים שעליהם היא מבססת את קיומה".

אמש בקונצרט / הרי גולומב

ארמון בהיכל

קונצרט למנויים מס' 5, סדרה ה', של התזמורת הפילהרמונית. מנצח: גינתר הרביג; סולנית: מרים פריד (כינור)

המנצח האורח (מזרח־גרמני הדר כיום בארה"ב) היה גיבורה של הראבה מסעירה ומלאת השראה בקונצרט הערב. היתה הוויה של כמט לראותו תופס את מקום הכבוד שלו כחוליה במרשרת שבין המלחין לנגנים ולמאזינים: כשם שהוא חודר כולו תחושה עזה ודיקה והבנה מעמיקה של המוסיקה, ומעמיד את עצמו לרשותה תוך קבלת דינה באהבה, כך הוא מלא (ובצדק) הכרת ערך עצמו ומשליט על התזמורת מרות הנובעת מסמכותיות טבעית, הקורנת ממנו בלי שירוקק לסממנים של רודנות.

צליל תזמורתי עשיר ומלא עוצמה איפיין את ביצוע יצירתו הינדמית שפתחה את התוכנית, והדברים אמורים בעיקר בכלי־הנשיפה ממתכת. לא רק שליטה מלאה בתזמורת וביצירה הופגנה כאן: גם היצירה עצמה התגלתה בכל עוצמתה. ספק אם זכתה בביצוע מרשים כליכך לעיתים קרובות בעבר.

ביצועה של הכנרת מרים פריד לקונצ'רטו הראשון של ברוך עשה שרות רב ליצירה זו. היא הצטיינה בהבעה עזה, בתנופה מרשימה ובטכניקה כמעט מושלמת. בעוד שהפרק האיטי זכה בצלילים רכים וערבים במיוחד. היה זה ביצוע מלא השראה, שהפך את ההאזנה ליצירה לחוויה מרגשת.

גם בביצוע הסימפוניה הרביעית של בראהמס התגלתה הפילהרמונית [illegible] בעוצמת ההבעה והן ביכולת הכלית. מעל לכל אלה [illegible] המנצח, שבנה את הקונצרט כולו — ולא [illegible] — כארמון אדיר, שבסיסו איתן על

מזכיר האו"ם בסיכום הדו"ח על השטחים: אפעל אישית למען הסדר

הדו"ח שהגיש גולדינג מציין: תושבים בשטחים התלוננו כי הישראלים נהגו בהם בדרך מבזה ושחצנית, שנראתה כניסיון שירותי ומכוון להשפיל ולפגוע בכבודם האנושי

מאת שלמה שמיר

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). המזכיר הכללי של האו"ם, פרז דה קואייר, יחדש את מאמציו לכינוסה של ועידה בין־לאומית לשלום בחסות האו"ם ובהשתתפות חמש החברות הקבועות של מועצת הביטחון. כך מתברר מן הדין וחשבון על המצב בשטחים, שפירסם המזכ"ל ביום שישי.

"אני מאמין", כתב המזכ"ל בחלק הפוליטי המסכם של הדו"ח, "שהקהילייה הבין־לאומית, בהנהגת מועצת הביטחון, חייבת לנקוט באמצעים דחופים, כדי לקדם תהליך שלום אפקטיווי. זאת היא ההמלצה הבסיסית של הדו"ח. אני אישית ממשיך להיות מחוייב למאמץ להגיע להסדר ואפעל בכל דרך שברשותי ליישום המלצה זו".

המזכ"ל אומר, כי בשבועות הקרובים הוא מתכונן לבדוק בצורה מעשית עם כל הצדדים ועם החברות הקבועות של המועצה את הדרכים לשבירת הקיפאון בתהליך השלום. ביום שני תתכנס מועצת הביטחון לדיון בלתי פורמלי ראשון בדו"ח המזכ"ל. ביום שישי אחרי הצהרים כינס שגריר בריטניה במועצת באו"ם מסיבת עתונאים מיוחדת. בה חזר על עיקרי איגרתו של שר החוץ הסובייטי, כי על חמש החברות הקבועות של המועצה לכנס ועידה מכינה לוועידה בין־לאומית לשלום עם כל הסמכויות.

הדו"ח המזכ"ל מבוסס על ממצאים והמלצות, שהגיש לו מארק גולדינג, שחזר מסיור בשטחים. הדו"ח, המשתרע על 16 עמודים וכולל 55 סעיפים, סוקר את המצב בשטחים על סמך עדויות ששמע גולדינג מפי פלשתינאים תושבי השטחים וכן על פי שיחות שקיים עם שרי החוץ והביטחון של ישראל. הוא מציין, כי השרים הישראלים אישרו שהמצב בשטחים חמור. שר הביטחון הפתיע מעוצמת המהומות והיקפן, מציין הדו"ח.

גולדינג מוכיח, כי צה"ל לא איפשר לו לבקר במחנה הפליטים ג'יבליה.

אך למרות המגבלות, מדגיש הדו"ח, עלה בידי גולדינג להיפגש ולשוחח עם כ־200 פלשתינאים, נשים וגברים, בני כל הגילים. כולם הביעו התנגדותם להמשך הכיבוש הישראלי וציינו בתוקף, כי שאלת הפלשתינאים איננה מוגבלת למצב הפליטים, אלא היא שאלה פוליטית שיש למצוא לה פיתרון פוליטי. המזכ"ל מדגיש, כי כל הפלשתינאים, עמם שוחח גולדינג התלוננו קשות על התנהגות ישראל בשטחים, בעיקר זו של כוחות צה"ל, על הרס התשתית הכלכלית של הפלשתינאים ועל קיומן של ההתנחלויות.

הדו"ח אומר עוד, כי האמצעים שנקטה ישראל להשבת הסדר בשטחים, לא הצליחו. "נאמר לנו, כי בנוסף לשיטות אכזריות נגד המור־ מי־ בעיקר על האמצעים הבלתי אנושיים, שנקטו באכיפת העוצר. נשמעו תלונות על מעשי אלימות נגד פלשתינאים שנעצרו, וכי מטרת החקירות היא לסחוט הודאות לשימוש בתי הדין הצבאיים.

המזכ"ל מציין, כי בגלל הזמן הקצר קשה היה לעקוב אחרי התלונות. אך עדויות של גורמי חוץ, כולל עתונאים, נותנות יסוד לדאגה.

הדו"ח מונה שורה ארוכה של נושאים לגבם התלוננו תושבי השטחים, כולל הגבלות על פעילות פוליטית, נישול מאדמות, גירושים

ראיתי שמעתי

ביקור בזק לגנשר

שר החוץ של מערב גרמניה, הנס דיטריך גנשר, בתת אמש בישראל לביקור קצר, כדי לעמוד מקרוב על המאורעות ברצועת עזה ובגדה, בשליחות מועצת המיניסטרים של הקהיליה האירופית. כשעה אחרי שהגיע, כבר ישב עם רעייתו לארוחת ערב חגיגית במלון המלך דוד שקיים לכבודו עמיתו, שר החוץ שמעון פרס, ורעייתו סוניה. בין מאה ושבעים האורחים היו השרים רבין ושריר, השגריר הגרמני, ראש עיריית תל־אביב, ראש עיריית ירושלים ואנשי עסקים.

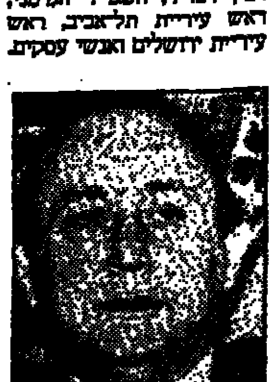

הנס דיטריך גנשר: שליח הקהילייה האירופית

היום יתקבל גנשר על־ידי נשיא המדינה, חיים הרצוג, ייפגש עם ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, יוועץ עם יו"ר הכנסת, שלמה הלל ועם יו"ר ועדת החוץ והביטחון, אבא אבן, ולאחר מכן יקיים ישיבת עבודה עם פרס ועם ראש הממשלה, יצחק שמיר.

בתום שיחותיו, שיכללו גם פגישות עם פלשתינאים בירושלים, יקיים מסיבת עתונאים, וייצא בשעה שמונה ורבע בערב בתום ביקור הבזק. מלווה את השר הגרמני קבוצה גדולה של אנשי תקשורת מרחבי אירופה.

הטוטו סביב טוטו

שר החוץ של הונגריה, יון טוטו, ביקש לבקר בישראל לפני חודשים אחדים, אולם הוא נתבקש לדחות את בואו משום שמ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, עשה באותה עת בשליחות בחו"ל. לפני שבועיים סוכם במגעים בין שתי המדינות ששר החוץ ההונגרי יבוא לביקור ב־27 בינואר, אולם בשבוע שעבר הודיע שגריר הונגריה בישראל, יולאן ביטולאמי, כי טוטו נאלץ לדחות את ביקורו. במשרד החוץ התאכזבו וחששו שיש בכך הבעת מחאה על המצב בשטחים, אבל בסוף השבוע התבשר במשרד החוץ שטוטו בכל זאת יבוא השבוע.

ג.אורם

בתו של סאדאת תקיים שיחות בישראל

קאמיליה סאדאת, בתו של נשיא מצרים לשעבר, אנואר סאדאת, ועוברי קרן שהקימה לזכרו, אמרו בסוף השבוע כי הם עומדים לבקר בישראל, כדי לנסות לשים קץ לאלימות בגדה המערבית וברצועת עזה ולפעול למען משא ומתן לקביעת מעמד השטחים.

קרן השלום על־שם סאדאת הודיעה שחבריה יקיימו שיחות עם חברי כנסת וחברי הממשלה על האלימות בשטחים. "אנו מנסים ליצור אווירה להרשות לשמש כבעלי תפקיד מתווך בין הערבים והישראלים המוכנים לנהל מו"מ", אמר האדרי מילקמאן, אחד ממנהלי תרבית הקרן, ששמה לה למטרה להגשים את חזונו של סאדאת שביקש להבטיח את השלום לגדה המערבית ולרצועת עזה ולממש את מטרת הסכם קמפ דייויד: אוטונומיה לשטחים.

ר"ע

ניו־יורק

מילוא ינסה למנוע קבלת החלטה נגד ישראל

סגן השר, רוני מילוא, יצא בשליחותו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, לשטרסבורג כדי לייצג את הממשלה בישיבת מועצת אירופה העומדת לדון מחר במצב בשטחים. מילוא אמר כי יעשה כל מאמץ כדי למנוע קבלת החלטה של מועצת אירופה אשר תגנה את ישראל.

ג. אורם

תרבות יהדות פולין — בכינוס בין־לאומי

כנס מדעי ראשון מסוגו, המוקדש לתולדות יהודי פולין ותרבותם בכל הדורות יפתח בתחילת החודש הבא באוניברסיטה העברית בירושלים. בכנס צפויים להשתתף יותר ממאה חוקרים מפולין.

בכנס, המאורגן על־ידי המרכז לחקר יהודי פולין ותרבותם שבאוניברסיטה בשיתוף המכון למחקרים פולניים־יהודיים באוקספורד, ישתתפו גם מומחים מבריטניה, ארה"ב, גרמניה, ישראל, צרפת וקנדה.

יזום הכנס ומארגנו הוא פרופ' חנא שמרוק, ראש המרכז לחקר תולדות פולין שבאוניברסיטה העברית. משתתפי הכנס ידונו בקשת רחבה של נושאים, החל מתולדות יהודי פולין בימי הביניים ועד לחיי הקהילה והתרבות היהודית שלאחר מלחמת העולם השנייה.

הוצאת "כתר" רכשה את השליטה ב"דומינו"

הוצאת הספרים הירושלמית "דומינו" זכתה לשותף מו"ל נכבד: הוצאת "כתר" רכשה את השליטה בהוצאת "דומינו" וזו תמשיך להיות הוצאה עצמאית בתוך "כתר".

"דומינו", שהיתה בבעלותן של דבורה האריס ודליה דבירת (ששימשו שותפות כעורכות ההוצאה) ושל המו"ל האנגלי פיטר הלבן, התמחתה בהוצאה לאור והפצת פרוייקטים שיצאו לאור במשותף עם מו"לים אחרים.

על־פי ההסדר החדש תמשיך דבורה [illegible] ראשית של ההוצאה, ו"כתר" תמשיך להחזיק בחלקה בבעלות ולהיות מנהלת ההוצאה. "כתר" תספק ל"דומינו" שירותי ייצור במידה שתתבקש לעשות זאת ותשווק את ספרי "דומינו".

ב.ש.

בעריכת עידית רוזנבלום

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירת יקירנו

יעקב מילר ז"ל

הלוויה תתקיים היום יום ראשון ה' בשבט תשמ"ח 24.1.88 בשעה 11.00 לפנה"צ בבית העלמין הישן בתוך הכרמל, חיפה. אוטובוס ייצא בשעה 10.30 מבית המנוח רח' ארלוזורוב 27, חיפה

המשפחה האבלה

השבעה אצל משפ' גוטליב רח' נתניהו 15, קרית מוצקין

למכובדנו
מר אליעזר לרנר - נשיא הבנק ולמשפחתו היקרה
אתכם באבלכם במות הרעיה, האם
ל א ה ז"ל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי־ציון וירושלים ושלא תוסיפו לדאבה עוד

ההנהלה, מועצת המנהלים
וצוות העובדים

UMB BANK
and Trust Company
NEW YORK

במלאת שלושים
דבורה
נפקוד את מקום מנוחתה
המצבה, מחר, יום שני 25.1.88 בשעה 3.00 אחה"צ, הכניסה מדרך ירקון, מול מטה המשטרה
עמוס ויוסי מר־חיים

זקוק דחוף למודעה?
מודעפון
לשירותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

אבלים על מותו של
פורפ' זאב וילנאי ז"ל
מבכירי ההסטוריוגרפים של ארץ ישראל
ומשתתפים בצער המשפחה
הוצאת ספרים
אחיעבר — ירושלים

על

				אתמול	
			מעונן	-1	4
			גשום	6	11
			שלג	–	–
בריסל	[illegible]	5	מעונן	-4	6
וינה	2	4	מעונן	0	3
ז'נבה	1	5	מ.חלקית	2	6
לונדון	1	5	גשום	2	9
ליסבון	10	14	מ.חלקית	9	19
מדריד	5	12	בהיר	5	14
ניו־יורק	-3	2	מ.חלקית	0	1
פאריס	2	7	מעונן	2	5
פרנקפורט	1	3	מעונן	1	6
ציריך	0	4	מ.חלקית	–	–
קהיר	10	18	ב.חלקית	9	21
קופנהאגן	1	2	גשום	4	4
רומא	8	10	גשום	8	11
שטוקהולם	-1	0	שלג	1	4

ELAL אלעל

[illegible] גשה ע"י מגדל־יעל בע"מ, המלך ג'ורג' 43 ירושלים. בקשה להקלה בגובה מפלס פני רצפת הבטון, הנמוכה ביותר המותרת בבריכת השחיה ובחדר המכונות הצמוד לה, שבחלקה 4.4.5 והיינו: יציקת רצפה הנמוכה ב־1.65 מטר מהגובה המותר הנ"ל. הזה סטיה מתכנית מפורטת 5/139/03/10 החלה על השטח.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית, מועצה אזורית "תמר", נוה זוהר בימים א'–ו' בשעות 8:30–12:30 ללא תשלום ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים לוועדה המקומית האמורה תוך 14 יום מיום פרסום זה.

מ. שמיר
יו"ר הועדה המקומית

21 מס' 30144 חלקה 40. הכל עפ"י הגבלות המסומנים בתשריט בקו כחול.
עיקרי הוראות התכנית:
א. שינוי יעוד משטח מגורים 5 לאזור מגורים מיוחד.
ב. הגדלת אחוזי הבניה מ־59% המותרים ל־92%.
ג. קביעת בינוי לתוספת בניה בהבהרות בהתאם לנספח הבינוי.
ד. קביעת קוי בניה לתוספת.
ה. חלוקה חדשה.
כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעונין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. את ההתנגדות יש להגיש בכתב, [illegible] ירושלים.

ז' טבת תשמ"ח, 28 דצמבר 87
אלי מיכה, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, ירושלים

הוגש כתב אישום נגד המעורבים בהפעלת הקו

גם אמש פעל קו האוטובוס בין הר הצופים לעין כרם

הנאשמים הואשמו בהסעה לא בהתאם לרישיון ובתליית כרוזים אסורים על האוטובוס

(ע).תנועת המרכז המשיכה להפ־ עיל אמש בירושלים שירות מיניבו־ סים בין בתי החולים הדסה בהר הצו־ פים לבין הדסה בעין כרם. זו היתה הפעם השניה בה הפעל השירות ההתנדבותי. הפעם פעלו שני מיניב־ בוסים. אחד לכל כיוון.

אחד המיניבוסים נשכר מחברת "גת", חברה בת של אגד והשני נשכר מחברה להשכרת רכב.

מארגני הקו ציינו, שעשרות מתושבי ירושלים השתמשו בשירות, עלו וירדו בתחנות שלאורך הקו, לעומת בודדים שעשו זאת בשבת שעברה.

בסוף השבוע, הגיש משרד התוד־ בורה לבית המשפט לתעבורה ביר־ ושלים כתב אישום נגד כל הגורמים, שהיו מעורבים בהפעלת קו האו־ טובוס בשבת שעברה.

הנאשמים הם: החברה הערבית "ג'רוזלם אוריינט טוריסט טראוול" ומנהלה, המאיר קאווסמה, שהשכירו את האוטובוס לאנשי תנועת המרכז, נהג האוטובוס, מוסא ג'ולאני, מנהל חברת האבטחה "מוקד גבעון", איתן קובריסקי, שבאמצעותו הוזמן האו־ טובוס ואברהם פריד (פריצי) פעיל של תנועת המרכז בירושלים, שיזם את הפעלת האוטובוס.

החמישה מואשמים בביצוע נסי־ עה, שאינה נסיעת סיור, באוטובוס המיועד לנסיעות סיור, הסעה שלא בהתאם לרישיון ותליית כרוזים אסורים על האוטובוס.

טרם נקבע מועד לפתיחת המש־ פט.

הפעלת המיניבוסים בשבת עברה ללא הפרעות מצד המשטרה, או התנכלויות של גורמים חרדים. כמו־ שבת, התגודדו גם בשבת היום בצהרים עשרות חרדים לאורך רחוב בר־אילן, וצעקו "שאבס" לעבר מכוניות חולפות. כמה נערים ניסו לגלגל חביות אשפה לכביש. כוחות משטרה בלמו אותם והניסו את החרדים המתגודדים, כדי שלא יפרי־ עו לתנועה.

בעקבות כשלון המערך באוניברסיטת ת"א

הסטודנטים מהעבודה מוחים על אדישות בהנהגת מפלגתם

תובעים לייחס חשיבות רבה יותר לבעיות הסטודנטים

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

ארגון הסטודנטים של מפלגת העבודה תבע בסוף השבוע שעבר מראשי הנהגת מפלגת העבודה לייחס חשיבות לתביעות הסטודנ־ טים ועניינם. תביעת הסטודנטים באה בעקבות ירידת כוחם של הסטודנטים המזוהים עם מפלגת העבודה באוניברסיטת תל־אביב. כוחם של הסטודנטים המזוהים עם המערך ירד בכמעט חצי מהמנדטים שהיו להם אשתקד.

דוברם של ארגון הסטודנטים חברי העבודה, בני שטיינמן, תובע מראשי העבודה לראות בירידת כוחו של המערך בבחירות לאגודה בתל־ אביב חלק מיחס הבכירים במפלגה לסטודנטים ולנושאים הסטודנטיא־ ליים.

ראש הממשלה, יצחק שמיר, קיבל שלשום את נציגי "סטודנ־ טיוך", שהכפילו את כוחם בבחירות לאגודת הסטודנטים באוניברסיטת תל־אביב, בלשכתו בירושלים. שמיר ברכם על הצלחתם בבחירות.

ביום שלישי תתקיים הישיבה הראשונה של נציגי הסטודנטים שנבחרו לאגודה.

עדי הדר, יושב־ראש האגודה כעת, ישמש כנראה גם ראש האגודה בקדנציה הבאה, בעקבות הסכם התום שיש לעבודה באוניברסיטה עם חברי "קמפוס", כך שיוכלו להקים קואליציה, למרות ירידת כוחם מבחינת מספר המנדטים. ירי־ דית ל"סטודנטיוך" המזוהים עם "צומת".

"גוש השמאל קטן מגוש הימין, ונוכל להקים קואליציה", הבטיח הדר.

יצחק שמיר

נשיא מצרים, חוסני מובארק, ביקר ביום חמישי בתצוגה הפלשתינית, כאשר פתח את יריד הספרים הבין לאומי ה־20 בקאהיר. ביריד מיוצגות 53 מדינות. (צילום: אי־פי)

פרופ' ברק: חוקה לא חייבת לפתור את כל בעיות הדת וזכויות היסוד

"גם החוקה האמריקאית שהיטיבה לפעול בתקופות רגיעה לא הצליחה למנוע את ההיסטריה האמריקאית האנטי־קומוניסטית בתקופת מק'קארתי • יש לשאוף לפשרה הוגנת"

מאת מיכאל הנדלזלץ

שופט בית־המשפט העליון, פרופ' אהרון ברק, סבור כי עדיף מצב ללא חוקה מאשר חוקה רעה, וראוי לדור שלנו שיכין חוקה לישראל. אך לא כל המלאכה צריכה להיות מוטלת על הדור שלנו. השופט ברק נשא דברים באירוע לציון שבע שנות קיום הרבעון להיסטוריה "זמנים", ולגליון שיוחד כולו למלאות 200 שנה לחוקה האמריקאית.

אחרי שציין את ההישג הלי־ טוגראפי והטופוגרפי (המזמן בכתב־ עת אחד חוקרים מתחומים שונים), ייחד פרופ' ברק את דבריו לנושא החוקה, כשהוא מציין שעם כל היות החוקה האמריקאית הישג היסטורי, הרי שבית־המשפט הוא שנתן לה תוכן מודרני. היא היטיבה לפעול בימות רגיעה, ולא הצליחה למנוע את "ההיסטריה האמריקאית" בתקו־ פות כמו [illegible] אחרי מלחמת העולם השניה, ובת־ קופת מק'קארתי.

החוקה — תשתית לחברה

בהתייחסו לכינון חוקה לישראל אמר ברק, כי חוקה היא תשתית עליה נבנית חברה, באשר היא קובעת את נקודות המוצא ומערכת ההתייחסות למותר ולאסור בחייה של חברה. "חוקה היא פשרה, ויש לשאוף לפשרה הוגנת", אמר ברק וציין, כי החוקה שתתקבל בדור הזה אינה חייבת לפתור את כל הבעיות, כמו בעיית הגבולות, או נושאי הדת והמדינה.

אפילו זכויות־היסוד של האזרח, שהן מנושאי־היסוד של החוקה, אינן מוחלטות — אמר ברק, וציטט מפסק־דין שלו, בו כתב כי "חוקה אינה מרשם להתאבדות, וגם זכויות־ היסוד הן יחסיות". חוקי זכויות־הי־ סוד של האדם בנושאי הכבוד, חופש התנועה וחופש הביטוי, ניתנים אף הם במצבים מסויימים להגבלות סבירות, שניתן להדריך — אמר ברק, וסיים את דבריו באומרו: "במ־ קום שקיים רצון טוב, ניתן למצוא פשרה טובה", והביע תקוה כי תימצא מנהיגות שתיטול על עצמה אחריות לפשרה לאומית־חוקתית.

השגריר פיקרינג: מקור השראה לישראל

שגריר ארה"ב, תומס פיקרינג, קרא מן הכתב נאום בעברית, בו קישר בין "הנס בפילדלפיה" (כך מכונה ניסוח וכינון החוקה האמריקאית) ובין הנס של הקמת מדינת ישראל. "הקמת המדינה אינה מעשה־קסמים, אלא מעשה של חזון ומחויבות. אך אין די בנס אחד". פיקרינג הביע תקוה שההיכרות עם ההיסטוריה האמריקאית, גם הודות לרבעון "זמנים", תשמש לישראל מקור להשראה.

ראש החוג להיסטוריה באוניבר־ סיטת תל־אביב, פרופ' צבי יעבץ, [illegible] הקיצוצים התקציביים באוניברסיטה לא יוכה [illegible] "זמנים" (שיצא לאור על־ידי בית־ הספר להיסטוריה של האוניברסיטה בשיתוף עם הוצאת זמורה־ביתן) לראות את יום הולדתו השמיני.

נוכח קשיים בקטיף ההדרים עקב שביתת עובדי השטחים

הביטוח הלאומי מציע לתת תנאים מיוחדים למובטלים שיפנו לקטיף

לפי ההצעה גם עובדי מדינה שיתנדבו לעבוד בקטיף בעת חופשתם בתשלום יקבלו שכר נוסף והמעסיק־הפרדסן ישלם עבורם דמי ביטוח לאומי

מאת צבי זרחיה

[illegible]

עקב שביתת עובדי השטחים, מציע הביטוח הלאומי להעניק תנאים מיוחדים למובטלים או לעובדי מדינה שיצאו לעבוד בקטיף על חשבון ימי חופשתם השנתית.

לפי ההצעה, עובדי מדינה שיתנ־ דבו לעבוד בקטיף בעת חופשה בתשלום, יקבלו שכר נוסף בדומה לכל עובד העובד אצל שני מעסי־ קים. המעסיק־הפרדסן ישלם דמי ביטוח לאומי עבור העובד המבצע עבודות קטיף, והשכר שישולם על ידי הפרדסן יהווה גם בסיס לתשלום [illegible] עוד קובעת ההצעה כי כל עובד מדינה יהיה רשאי לעבוד שבוע בקטיף על חשבון החופשה השנתית שלו, כאשר המדינה תחייב אותו בארבעה ימי חופשה בלבד. שכרו הנוסף בקטיף יהיה בהתאם לתפוקה.

יחזקאל בקל, מנהל ענף האבטלה במוסד לביטוח לאומי, שגיבש הצעות אלה מציע לקבוע גם הוראת שעה לפיה עבודה בקטיף ההדרים היא "עבודה מתאימה", ואם השכר המשולם בעבודה זו יהיה נמוך מדמי האבטלה, הרי שההפרש ישולם לעובד מביטוח אבטלה. תקופת העבודה בקטיף לא תחשב לתקופת אבטלה וכתום תקופת הקטיף תיש־ מר למובטל מלוא תקופת האבטלה לחיפוש עבודה מתאימה.

הביטוח הלאומי מציע להעביר הצעת חוק ברוח זו בכנסת, כדי להי־ מנע מהשתהות המהלך על תקנות לשעת חירום, ו"מתוך הצורך לכרוך את העבודה בקטיף בהוראות עם ערכי הביטחון והעבודה".

תרעומת במחנה לוי על הקריאה לשמיר להמשיך בראשות הליכוד

לקראת הבחירות הקרובות לכנסת • הערכה בחרות: המחאות נובעות מתקווה לקבל תמורה פוליטית כלשהי כפיצוי

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

מתיחות שוררת שוב בצמרת תנועת החרות, כשבמחנהו של סגן ראש הממשלה, השר דוד לוי, נשמעה תרעומת על החלטת מזכי־ רות תנועת החרות מסוף השבוע שעבר לקרוא לראש הממשלה, יצחק שמיר, להודיע מיד על נכונותו לעמוד בראש רשימת הלי־ כוד בבחירות הקרובות לכנסת.

מזכירות חרות קיבלה אמנם את ההחלטה פה אחד, אך בסוף השבוע התברר, כי ח"כ מיכה רייסר, יו"ר אגף הארגון בחרות וראשי מחנהו של השר לוי, שניסה למנוע את קבלת ההחלטה, טען כי היא שגיה ותעניק יתרון משמעותי למחנה אחד על פני המחנות האחרים בתנועה. משלא נתקבלה טענתו, הוא עזב את ישיבת המזכירות, טרם ההצבעה ולא השתתף בה.

מן ההצבעה נעדרו גם השרים דוד לוי ואריאל שרון, שלא נוהגים באחרונה להשתתף בישיבות אותם מקיים ח"כ משה ארנס, יו"ר מזכירות התנועה.

בסוף השבוע היו התייעצויות טלפוניות בין ראשי מחנהו של השר לוי, והובעה תרעומת קשה על החלטת המזכירות. לסופר "הארץ" נמסר, כי ההחלטה נתקבלה באופן מפתיע, והיא עשויה לערער את האיזון והיציבות שהושגו באחרונה בצמרת תנועת החרות. יחד עם זאת, הוסבר בסוף השבוע בחרות, כי לפי שעה אין בכוונת השרים לוי ושרון להתמודד מול שמיר על ראשות רשימת הליכוד. המחאות שהושמעו מצידו של השר לוי נבעו מתקווה לקבל תמורה פוליטית כל שהיא כפיצוי.

השר אריאל שרון במועדון התחבורה המוטורית:

"להוציא מחוץ לחוק עיתונות וחוגי אש"ף התוקפים אותנו"

(ע). לא היתה כל סיבה להיות מופתע ממה שמתרחש כיום בשט־ חים, שכן ההיחלשות הגדולה של ישראל החלה לפני 3 וחצי שנים — אמר שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, בהרצאה ביום ו' בתל־אביב.

שרון הופיע לפני חברי מועדון התחבורה המוטורית, מיסודו של איגוד המוסכים, באולם "בני ברית" בתל־אביב. השר סיפר, כי לפני ששה שבועות קיבלה קבוצת שרים דיווח מן הגורם המוסמך ביותר בת־ חום הביטחוני, שאמר כי מדינת ישראל מנהלת "מלחמת מאסף" מול הזרוע הפוליטית של אש"ף, הפוע־ לת בירושלים".

בפגישה זו הוזכר גם שמו של איש הזרוע הפוליטית של אש"ף, איברהים קראין, והשר שרון העיר: "זה אולי שם חדש, אבל אני הזכרתי אותו כבר לפני שנתיים".

השר הדגיש, כי "במרוצת השנים עשינו במדינה דברים אדירים, אולם חרף כוחנו ויכולתנו התגלתה באחרו־ נה המדינה בכל חולשתה".

"להוציא את השאביבה אל מחוץ לחוק"

בהתייחסו לפירסומים של עיתון אש"ף בקפריסין, אמר שרון כי לפי עיתון זה, ירושלים היא המקום הב־ טוח ביותר והנוח לפעילות של זרועות אש"ף. "זה נכון כשמעלים 'רעיונות' הבל של ועידה בין־לאו־ מית ורצון לשמור על פלסתינאים כבני ברית. שמענו מפי שר אחד, וגם משר אחר, שיש בריטיה, אך אלה הם בעצם אנשי אש"ף. הגענו לחולשה מדהימה, והסורה, שהוא מפלצת, מריח את חולשתנו. זה בדיוק מה שמתרחש היום", התריע.

שר המסחר והתעשיה הטעים, כי אש"ף פועל במזרח־ירושלים באין מפריע, ואף הגביר את פעולותיו מאז הוקמה הממשלה הנוכחית. "הזהרתי והזהרתי כל הזמן, שיש להוציא את ארגוני אש"ף ותנועות הנוער שלו אל מחוץ לחוק. השאביבה, למשל, תפקידה לשלוח נערים לידות אבנים ובקבוקי תבערה ואחר־כך להוציא לפעילות חוליות מבצעיות של הפתח. כל זה פועל היום במסגרת חוקית" — טען השר.

שרון קרא להטיל פיקוח על הכספים הזורמים מדי יום לירושלים ולשטחים ו"משמשים לסיוע ותמיכה במשפחות של מחבלים כלואים, או לבנות להם בתים במקום אלו שנהרסו". מדי יום מוזרמים, לדבריו, כחצי מיליון עד מיליון דולר גם לתחומי המדינה שבתוך הקו הירוק, בעיקר מערב־הסעודית, דרך ירדן.

השר הביע דעתו, ש"יש להשליט שקט וסדר, ובתחום זה עושים כו־ חות הביטחון מאמצים בלתי רגי־ לים. אני מלא הערכה לפעולות של הבחורים העוסקים בהשלטת החוק והסדר. יחד עם זאת, יש להפריד בין האוכלוסיה הרוצה לחיות עמנו לבין זו המתנגדת לנו. יש להוציא את הזרוע הפוליטית של אש"ף על כל חלקיה אל מחוץ לחוק, וכך גם ארגונים ועיתונות ערבית שתוקפת אותנו. כל זה כדי לאפשר לישראל לתפקד כמדינה דמוקרטית. ששה שבועות עוסקים בזה בממשלה, אך לא עוסקים בהוצאת כל הארגונים האלה אל מחוץ לחוק" — קבל שר התעשיה והמסחר.

חיסול מפקדי אש"ף

אשר לפתרון המצב, הוא מציע להביא לחיסול מפקדי אש"ף ומפק־ דותיו, הפוליטיות והצבאיות, כי לא יתכן שהם יסתובבו חופשיים בעולם. "עשינו זאת בעבר וצריך לעשות זאת גם עכשיו", הטעים.

ערכה את העמוד: עדה ארשפיז

בקו הבריאות

לשכת דובר קופת חולים הכללית והאגף הרפואי עורכים

קופתח לבריאות הציבור

בנושא:

סימנים לגילוי מוקדם של מחלות

כיצד נגלה סימני מחלות בעוד מועד ומה משמעותם בסכרת, סרטן, לחץ-דם, גלאוקומה וכו'.

צוות מיוחד של מומחים ברפואת המשפחה ישיב טלפונית

03 - 433500

לפניות הציבור במבצע מיוחד שיערך, ביום שלישי 26.1.88 בין השעות 16.00-19.00

צוות מרכז

פרופ' פיליפ זיו - מרפ' רמת-אביב ב'
ד"ר קרול לבהר - מרפ' בר-און, ת"א
ד"ר חביבה בוגרט - מרפ' הירדן, ר"ג
ד"ר מיכאל הרץ - מרפ' הנוטרים, רעננה
ד"ר שאול בן-שחר - מרפ' בן-שחר, רעננה
ד"ר בנימין ברזובסקי - מרפ' מוריה, רמה"ש

צוות באר שבע והדרום

ד"ר איה בידרמן - מרפאת י"א, ב"ש
ד"ר משה ברוור - מרפאת י"א, ב"ש

טלפונים:
057-74406 ,057-660321
057-660678

בשידור ישיר בתכנית "אצבע על הדופק" ביום ג' בשעה 18:05 רשת ב' - קול ישראל

קופת חולים

עוד יותר קרוב!

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

לשכת הדובר/כ"ל

עיריית תל-אביב
מינהל החינוך הנוער והתרבות

COMPUTERS

הננו מתכבדים להזמינך להשתתף בחנוכת מעבדות לפיזיקה, מחשבים, ביולוגיה ומ־ חשבי דפוס שיערך ביום ראשון, ה' בשבט תשמ"ח 24 בינואר 1988 בבי"ס מקיף עמל ל.ד. ת"א רח' בני אפרים 226

בהשתתפות: **אורי אגמי** חבר הועדה המרכזת ויו"ר "עמל" **ד"ר רוזנמן שמואל** מנהל האגף לחינוך בעיריית ת"א

המנחה: **אלכס ארבל** – מנהל ביה"ס

בתכנית:
17.00 התכנסות
17.30 ביקור במעבדות וחנוכתן
18.00 התכנסות באודיטוריום.

– נשמח להשתתפותך –

האוניברסיטה העברית בירושלים

המכון למחקר ע"ש הרי ס. טרומן
למען קידום השלום
קרן אומר אוסקר מרקוס

הציבור מוזמן ליום עיון בנושא

המזרחים והשלום: מחקר, מעשה ופוליטיקה

ביום שלישי, ז' בשבט תשמ"ח, 26.1.1988, מכון טרומן, הר הצופים

תכנית

התכנסות וכיבוד קל 10.30־10.45
מושב ראשון: אנשי מחקר 10.45־12.30
יו"ר: פרופ' בן־עמי שילוני, ראש מכון טרומן
ד"ר יורם פרי, אוניברסיטת תל־אביב
האם המזרחים הם באמת ניציים:
הקשר בין השתייכות עדתית ועמדות פוליטיות
מחקרו של ד"ר סמי־מרעי המנוח יוצג ע"י גב' מרים מרעי
יחסים בין תרבותיים: אשכנזים, ספרדים וערבים
ד"ר עמיאל אלקלעי, The City University of New York
Reorienting: Sephardim in the Middle East
הפסקת צהריים 12.30־14.00
מושב שני: הפעילים 14.00־16.00
יו"ר: פרופ' משל אביטבל, האוניברסיטה העברית
ד"ר שלמה אלבז, תנועת המזרח אל השלום
מר ימין סויסה, "תנועת אוהלים"
מר דוד חמו, תנועת "יחד"
מר יוסי שילות, תנועת "החזית המזרחית"
מר לטיף דורי, הועד לדיאלוג ישראלי־פלסטיני
מר דוד אישלום, מחבר הספר - האימה והתקווה
הפסקה 16.00־16.15
מושב שלישי: אנשי ציבור ומדינאים 16.15־18.00
יו"ר: ד"ר שלמה אלבז, האוניברסיטה העברית
ח"כ רן כהן
מר ברוך אלמאקיאס, ראש המועצה, ירוחם
מר יעקב גיל (ח"כ לשעבר)
ד"ר יהודה לנקרי, ראש המועצה, שלומי
דברי סיכום: 18.00־18.15
מר שמעון מרקוס, ראש קרן מרקוס

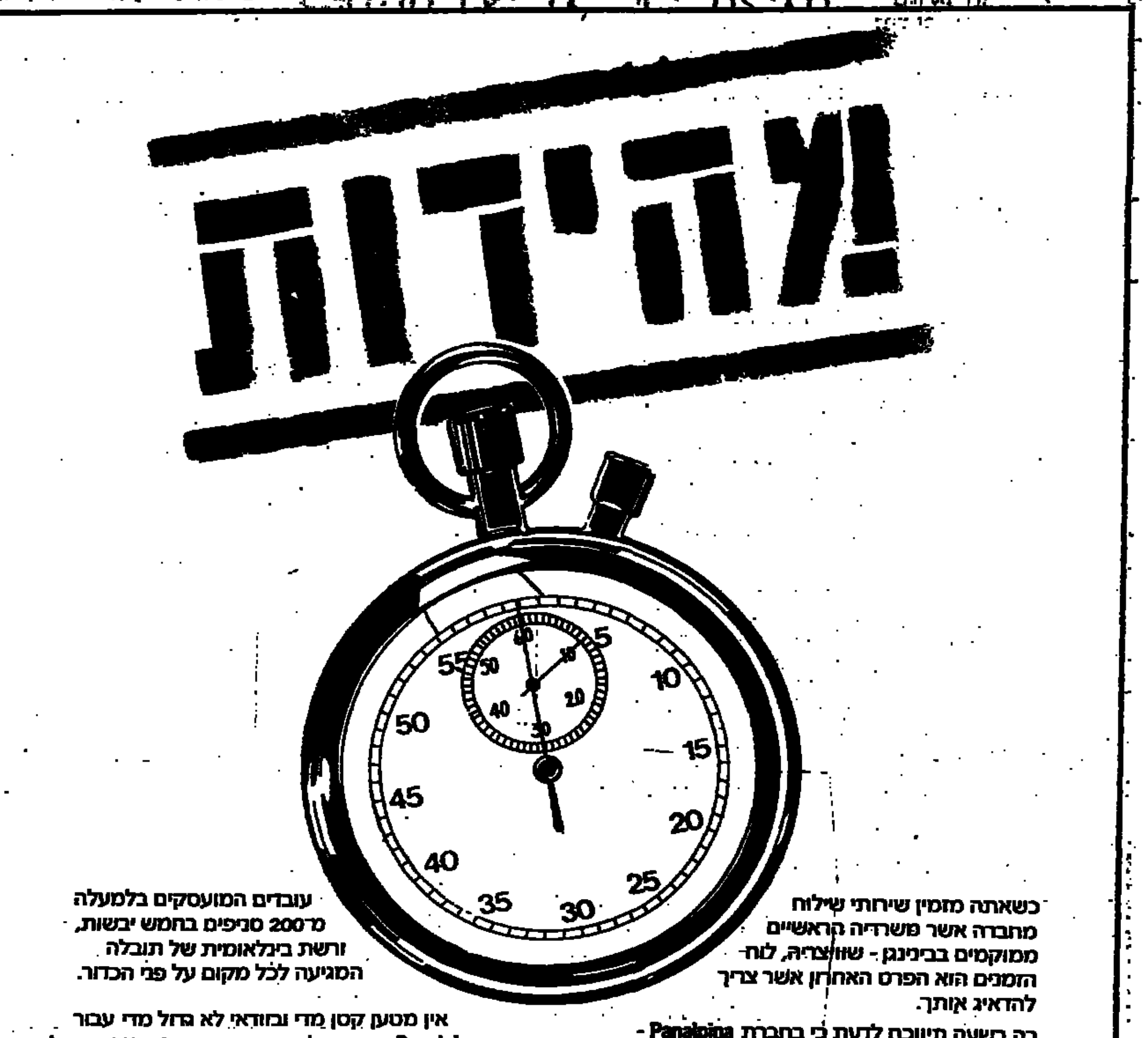

כשאתה מזמין שירותי שילוח מחברה אשר משרדיה הראשיים ממוקמים בבינגן - שוויצריה, לוח־ הזמנים הוא הפרט האחרון אשר צריך להדאיג אותך.

בה בשעה תיווכח לדעת כי בחברת Panalpina - החברה הרביעית בגודלה בעולם לשילוח בינלאומי - יודעים להקפיד לא רק על לוח הזמנים.

ובאותה מידה שהמהירות והדיוק במסירה הם חלק מן השגרה, גם המקצוענות, האחריות והיעילות של Panalpina כלולים בעיסקה.

במציאות המוזרה, כאשר כל בעל משאית רשאי לכנות את עצמו בתואר "משלח", נעים להנות משירותים של חברת עמק.

נעים גם לדעת שלחברת Panalpina יותר מ־6,000 עובדים המועסקים בלמעלה מ־200 סניפים בחמש יבשות, ורשת בינלאומית של תובלה המגיעה לכל מקום על פני הכדור.

אין מטען קטן מדי ובוודאי לא גדול מדי עבור Panalpina ואוסף הליטוגרפיות עבור מוזיאון ישראל יטופל באותו אופן מקצועי כמו הטורבינה של תחנת הכוח בחדרה.

חברת Panalpina מיוצגת בישראל באמצעות חברת עמית-עמילות מכס ותחבורה המספקת שירותים נלווים כשירותי בלדרות, תהליך פירוק מכולות מהיר בנמלים, ביטוח ימי ועוד.

Panalpina בוודאי איננה המשלח היחיד שתוכל לעבוד איתו, אבל ב־Panalpina משתדלים מאוד לא להעניק לך סיבות לעבוד עם משלח אחר.

שרות שבועי · האחדת מטענים ימיים מספרד, איטליה, גרמניה, צרפת, אנגליה, בלגיה והולנד.
עדיפות בפריקה · איתור מהיר באמצעות פריקת המטענים במחסן רשוי פרטי

PANALPINA®
5 Continents—1 Forwarder
Ocean Freight Specialists

עמילות מכס ותחבורה
עמית בע"מ
תובלה בינלאומית ★ ספנות ★ מטען אוירי
רח' קרל נטר 6, ת.ד. 2205 תל־אביב 61021 טל. 03־294441

صورة عن الاصل

המשכים מעמוד 1

שמיר ייפגש עם רייגן

(סוף מעמוד 1)

הממשל נתון ללחץ ציבורי הולך וגובר "לעשות משהו" ביחס לשטחים. מדי יום נשאלים פקידים בכירים בממשל אם ישגר הממשל שליח מיוחד לאיזור ואם הוא מתכנן פעילות אחרת, מעבר לקשרים הדיפלומטיים.

ואולם, לאור ההכרה, כי "אין כל טעם לשגר בשעה זו שליח אמריקאי לאיזור וההתבטאויות המגיעות מישראל, הגיעו למסקנה שיש להרגיע לפחות את דעת הקהל האמריקאית ביחס לפעולות הממשל ולהודיע ברבים על הביקור שתוכנן למעשה עוד לפני חודשים".

לדברי הפקיד האמריקאי, שהד סבור את ההודעה, ידע שמיר עוד בביקורו האחרון בוואשינגטון בחודש נובמבר, כי יוזמן שוב לארה"ב. משום שהנשיא רייגן לא הקדיש לו אז יותר ממחצית השעה עקב ההכנות לועידת הפסגה. במקביל להודעה על הביקור, הודיע דובר מחלקת המדינה, כי אין הממשל מתכנן שיגור של שליח מיוחד למזרח התיכון ובכך נתן תשובה פרטית לבקשתו של מנכ"ל משרד החוץ, יוסי ביילין, משהשבוע שעבר להגביר את המעורבות האמריקאית באיזור ולשגר לשם שליח.

הדובר, צ'ארלס רדמן, הגיב גם על ההצעה הסובייטית לכנס דיון בדרג של שרי חוץ של חמש החברות הקבועות במועצת הביטחון. "אנו רואים בהצעה מעט מאד חדשות. עמדתנו היא שהדרך לפתור את הסכסוך הערבי־ישראלי היא מו"מ ישיר בין הצדדים. אנו ממתינים עדיין לראות אם הסובייטים מוכנים למלא תפקיד קונסטרוקטיווי בתהליך".

דובר הבית הלבן, מרלין פיצווטר, ניסה גם הוא לכרוך את ביקור שמיר למצב בשטחים באומרו: "המצב הנוכחי בשטחים יצר דחיפות חדשה להפש פיתרון לבעיה ואנו מצפים בכליון עיניים לדיונים בנושא". גם הוא נאלץ להודות בתשובה לשאלה, כי "איננו מודע להצעות ודמטיות חדשות כלשהן... אמרנו כבר בעבר, שאנו מוכנים לבחון כל דרך לעזור אולם שום דבר, כלום, לא התגשם".

פקידים אמריקאים אינם מצפים לתוצאות מרשימות מביקורו של שמיר. "אנו יכולים לכל היותר לצפות מישראל לחשוב ולהרהר מראש במצב נוצר, אנו יכולים שוב להביע את דאגתנו ואף להשתמש בטון דיבור קשה יותר אך בסופו של דבר איננו יכולים להחליט במקום ישראל".

אחד הפקידים הביע זעם עצור על דבריו של רבין ועל ההכרזה המפורסמת של מדיניות "היד הקרביצה". "נראה שמישהו ירד מהפסים אצלכם", אמר הפקיד. "אנו מודאגים מאד מן המצב אבל אתם צריכים להיות מודאגים מעצמכם".

ח"כ דראושה

(סוף מעמוד 1)

דראושה קרא לחברי מפלגת העבודה הערביים להחזיר את פנקס־יהחבר שלהם לשר הביטחון. כאשר נשאל על־ידי עיתונאים לגבי תוכניותיו בעתיד, אמר כי נואש ממפלגת העבודה לאחר שלוש וחצי שנות ניסיון שבהן נכשל במאמציו לשכנע את מפלגתו לתמוך במו"מ עם אש"ף, ולקבל את רעיון גבולות 1967. לגבי תוכניותיו אמר כי קיימות מספר אופציות, אך טרם הכריע ביניהן. הוא קרא להקמת גוש שוחרי השלום בכנסת.

רק מאות באו לעצרת בנצרת

אתמול נערכה בנצרת אסיפת־עם מטעם החוגים הפוליטיים הפעילים במיגזר הערבי, ביוזמת "בני הכפר", ובראשונה הופיעו בה דוברים מ"הרשימה המתקדמת" וחד"ש.

במה מאות באו והאזינו במשך שעתיים לנאומים שכללו את ח"כ מוחמד מיעארי ואת אסף אריב, שגינה את האיום של הממשלה על מחוז ירושלים לסגור את עיתונו, "דרך הניצוץ".

אחרי האסיפה הצטרפו באיה להפגנה, והיה בה גוש גברל שהניף דגל פלשתיני מפלסטיק. את הדגל הניף נער שנישא על כתפי מפגינים, לאחר שהליט את פניו. עסקני רק"ח, סוהיל דיאב וסמיח גבאדרי, להצו עליהם במשך שעה ארוכה עד שהצליחו לשכנעם לקפל את הדגל. המשטרה שמרה מרחק מההפגנה והעצרת שנערכה בעקבותיה.

חלוקת הארץ לשני העמים

בעצרת דיברו יו"ר הוועד הארצי של הרשויות הערביות, אברהים נמר חוסין, ראש מועצת ג'ת, אחמד אבו־עצבה, ראש עיריית נצרת, ח"כ תאופיק זיאד, שגינו את מדיניות הממשלה בשטחים ודרשו כי הממשלה תנהל מו"מ לשלום עם אש"ף כדי להביא לחלוקת הארץ לשתי מדינות, לשני עמים.

אלי שמעוני, בשם "שלום עכשיו", הדגיש כי ההכרה בזכות ההגדרה העצמית של העמים אינה מתנגדת לחלוקה, וכי ב"שלום עכשיו" שוללים "ידי בבני־ארם, הכאות, שבירת עצמות, השפלה והסלת קבוקי־תבערה ואבנים על מכוניות, בכדי לפתרון מדיני".

הוא קרא לאזרחים הערבים להשתתף במאבק לאי אלים למען פתרון מדיני צודק.

דראושה מגבש כוח ברחוב הערבי

ח"כ דראושה תיכנן כבר מספר חודשים לפרוש ממפלגת העבודה. ובשבועות האחרונים היה עסוק בגיבוש קבוצות כוח ברחוב הערבי, שיתמכו בו אם יחליט להקים מפלגה ערבית חדשה. בשיחה ל"הארץ" טען אמש דראושה, כי מדיניותו של שר הביטחון בשטחים, ותמיכתה של מפלגת העבודה במעשיו, היתה מבחינתו הקש ששבר את גב הגמל, ועיתוי נוח ביותר להכריז על פרישתו. דראושה הבהיר כי פרישתו סופית ואין ברעתו להחזיר את המנדאט שלו למפלגת העבודה.

עם פרישתו תקף אמש דראושה קשות, בשיחה עם סופר "הארץ", את מפלגת העבודה ואת העומדים בראשה, ואמר כי "מדובר במפלגה מתנשאת, המזלזלת בציבור הערבי, פוגעת בו, ואינה מאפשרת לחברים הערבים שבה להרים את ראשם". הוא קרא לכל החברים הערבים במפלגת העבודה, לפרוש לאלתר ולהצטרף אליו ליוזמה פוליטית חדשה בציבור הערבי.

על התפטרותו אמר דראושה: "לא מדובר בידיה מהמותן. עשיתי זאת אחרי מחשבה מעמיקה. רק הדיוט פוליטי במפלגת העבודה לא יכול היה להבחין כי אס־אס זורקים אותי החוצה. מפלגת העבודה היא מפלגה המתכחשת לשלום, ותומכת במדיניות היד החזקה של יצחק רבין. פרשתי כי ראיתי כישלון אישי בכך שלא הצלחתי להשפיע. סתמו את פי, לא נתנו לי להשפיע. השיא היה בישיבת סיעת המערך ביום שלישי שעבר, בו הושיבו אותי מיד כשרציתי לדבר. זה היה משפיל ומעליב ביותר", אמר דראושה.

הפער גדל בין העבודה לערבים

לדבריו, מפלגת העבודה בשנים האחרונות עשתה הכל על־מנת להרחיק ממנה את הציבור הערבי. "לפני הבחירות הם דיברו על קידום הערבים, סגירת פערים, שיוויון, ולא במקרה קיבלו את תמיכתם של כחמישים אלף איש מהציבור הערבי, למעלה משלושה מנדטים. בפועל היתה זו מפלגה שעשתה ככל יכולה לפגוע בציבור הערבי. הם תמכו בחקיקה נגדנו בכנסת — התיקון לחוק התיכנון והבנייה, חוק הגליל. זו מפלגה ששמה לה למטרה לזלזל בציבור הערבי, להשפיל אותו, ולפגוע בו אישית. כחבר־כנסת ערבי, מפלגת העבודה גזלה איש חסר מוסג משירותי הביטחון, ושמה אותו כיו"ר אגף המיעוטים, והוא פועל עליפי תפישת־עולם מיושנת. יו"ר המפלגה, ח"כ ראש הממשלה שבעה פרס, לשה לו

כיועץ את ד"ר גינת, האיש השנוא ביותר בכל המגזר הערבי. איש לא שיתף פעולה איתם, והתוצאה היתה שהפער בין הערבים ומפלגת העבודה הלך וגדל".

דראושה גילה אתמול, כי לפני כשבועיים אמר שר הביטחון בהופעתו בסיעת המערך בכנסת כי יהיה מוכן לפגוש נציגות פלשתינית מהשטחים. "פעלתי בשטח, הצלחתי לשכנע 13 פעילים פלשתינאים בכירים שייפגשו עם שר הביטחון, לדרשיה של שלום, וכדי להביא להרגעת הרוחות. בין הדמויות היו אישים כמו אליאס פרייג', חנא סניורה, זיאד אבו־זיאד, אבו רוחימה ואחרים. העברתי לרבין את הרשימה, ולא שמעתי ממנו יותר. אין לי ספק, שמפלגת העבודה אינה מעוניינת כלל בדיאלוג עם הערבים. זו מפלגה של הצהרות בלבד. זו מפלגה שהניצים בה הם היונים והם מובילים. ליונים אין מקום בה, וגם הם צריכים לפרוש ממפלגה אבודה זאת", אמר דראושה.

מבקש הכרה כסיעה

לדבריו, הוא יבקש השבוע מיו"ר הכנסת להכיר בו כסיעה נפרדת. "אין למפלגת העבודה זכות מוסרית לבקש ממני את המנדט, לאחר ש־50 אלף ערבים נתנו לי את קולם — וזה יותר משלושה מנדטים. לגבי המשך הדרך, אתייעץ עם חברי. כל האופציות פתוחות לפני: להצטרף למפלגה אחרת, או להופיע בראש רשימה ערבית חדשה", הדגיש דראושה.

סופר "הארץ" מציין, כי הכרזתו של ח"כ דראושה על פרישתו ממפלגת העבודה, הפתיעה כמעט את כל צמרת המפלגה. מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, אמר אמש: "אני מופתע מאד מצעדו של דראושה ומקווה שהוא ישקול את צעדו שנית. על כל מקרה, מפלגת העבודה תפנה כבדירות הקרובות לציבור המצביעים הערביים בקריאה להצביע עבור מפלגת העבודה, הדוגלת בדו־קיום ערבי־יהודי ובהיותה המפלגה המתונה היחידה המסוגלת לקדם את תהליך השלום" — אמר ברעם.

השר עזר ויצמן אמר, כי שוחח לפני ימים מספר עם דראושה ולא הבחין כי הח"כ הערבי של מפלגת העבודה בדרך אל מחוץ למפלגה. "אני מצטער מאוד על צעדו ומקווה כי יחזור בו" — אמר ויצמן.

ח"כ שבח וייס, עמיתו של דראושה לחוג היונים במפלגת העבודה, קרא לדראושה לחזור בו מהודעתו. "דווקא בעת הזאת, חובה על ערבי מתון לסייע למפלגת העבודה", אמר וייס.

סופר "הארץ" מוסיף, כי בצמרת מפלגת העבודה היו אמש כאלו שטענו כי פרישתו של דראושה תקל על מפלגת העבודה לקראת הבחירות הקרובות.

"דראושה סיבך אותנו לא פעם בהצהרותיו ובמפגשים שלו עם ראשי אש"ף, חששנו כי דברים אלו עלולים לפגוע בנו בבחירות, וטוב שהוא פרש כעת", אמר אמש שר בכיר במפלגת העבודה.

לסופר "הארץ" נודע, כי דראושה לחץ בחודשים האחרונים על ראשי מפלגת העבודה, כי תאשר הקמת מפלגה ערבית נפרדת שתהיה קשורה למפלגת העבודה, אולם התשובה שקיבל היתה שלילית. במפלגת העבודה הדגישו אמש עוד, כי יתכן שצעדו של דראושה נבע גם מההכרה כי בחירתו במפלגת העבודה כלל לא היתה מובטחת לכנסת הבאה. ברשימת חברי הכנסת של העבודה מובטח מקום אחד לנציג ערבי, אולם כבר כיום ידוע על לפחות 9 נציגים ערבים ודרוזים המבקשים להתמודד על מקומו של דראושה. ראש מועצת הכפר ג'ולים, סלח טריף, נחשב באחרונה כמועמד כמעט וודאי למקום הערבי המשוריין.

במפ"ם קראו אתמול לדראושה להצטרף למפלגתם. המזכיר המדיני של מפ"ם, ח"כ יאיר צבן, קרא לציבור הערבי שלא לתת את קולו לרשימות הערביות הלאומניות קיצוניות.

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

זלמן יערי
ז"ל

נפקוד את קברו ונקיים אזכרה וגילוי המצבה ביום שלישי 26.1.88 בשעה 14.30
בבית העלמין רמת הדר (הוד השרון)

המשפחה

המומים ממותו הפתאומי של חברנו היקר

אלכסנדר (אכסל) זאבי
ז"ל

שנפטר בטרם עת

(ממייסדי קבוצת מגדלי יקרות)

ההלויה התקיימה ביום ששי 22.1.88
בבית הקברות ברמות־השבים

חבריו ב"רמות"
ו"קבוצת מגדלי יקרות"

למשפחת אברך

תנחומינו הכנים על פטירתו של
יקירכם־ידידנו הדגול והיקר באדם

ישעיהו אברך ז"ל

נאמני העזבון ברק־גובינסקה
יחזקאל טלמן, בוריס כרמי
והחברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ

לד"ר יונש ומשפחתו

אתכם באבלכם על מות אב

אלכסנדר ז"ל

מצוות המחלקה האורולוגית
ביה"ח ע"ש שיבא תל־השומר

כואבים את מותו ללא עת של

אלכסנדר (אקסל) זאבי

אופי שלנו איננו

בלה זאבי
עליזה וולפסון
גיורא ואורית זאבי
דגנית ונחום סורוקר
היידי ואלון שמי
הנכדים: מיכל, חמוטל, גיא
אביגיל, אמיתי והתינוקת

למר אליעזר לרנר -
נשיא יו.אם.בי ניו־יורק
ולמשפחתו היקרה

אתכם באבלכם הכבד במות הרעיה, האם

ל א ה ז"ל

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי־ציון וירושלים
ושלא תוסיפו לדאבה עוד.

מועצת המנהלים וההנהלה
בנק המזרחי המאוחד בע"מ
תל־אביב

לאלוף מתן וילנאי ומשפחתו

אתכם באבלכם במות

פרופ' זאב וילנאי ז"ל

המחנך לאהבת ארץ ישראל

אריה יבין
מזכיר ארגון עובדי צה"ל

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו הפתאומית של אבינו וסבנו היקר

חיים פוגל
ב"ר יעקב ז"ל

מרצונו' — פולין

ההלויה תתקיים היום יום ראשון ה' בשבט תשמ"ח 24.1.88 בשעה 1.45 אחה"צ
בבית העלמין בנחלת יצחק. נפגשים ליד השער
יושבים שבעה בבית המנוח רח' גלבוע 10א' גבעתיים

אבלים: בנו וכלתו: דב ודליה פוגל
בתו וחתנו: שושנה וגבריאל דומינסקי
נכדיו: נדב, ענת ואהוד
וכל בני המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אשתי, אמנו, אחותי וסבתנו היקרה

לוסי בן־אמוץ

ההלויה תתקיים היום יום ראשון ה' בשבט תשמ"ח 24.1.88
בשעה 1.00 בצהרים בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים.
נפגשים ליד השער הראשי

אבלים: בעלה: ד"ר יחיעם בן־אמוץ
בתה וחתנה: רותי וצביקה זייד
אחותה: תמר דביר וב"ב
נכדיה: טל מניפז
וכל בני משפחת בן־אמוץ

נא להמנע מביקורי תנחומים.

יקירתנו

אסתר צילן

אלמנת עו"ד מיכאל צילן ז"ל

הלכה מאתנו לעולמה.

ההלויה תתקיים היום יום ראשון ה' בשבט תשמ"ח 24.1.88 בשעה 11.30 לפנה"צ
בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים
נפגשים ליד השער הראשי

האבלים: בתה וחתנה: רות ודוד אילת
נכדיה: דובי ורומיקו אילת
אמנון וגוון אילת
נינה: מיכאל
אחיותיה: גוטה פלוך
פולה גולדפייל (אוסטרליה)

בצער אנו מודיעים על פטירתה של
יקירתנו

ד"ר הללה ויגודסקי־האס

ההלויה תתקיים היום, יום א' ה' בשבט, 24.1.88, בשעה 3.00 אחה"צ
בבית העלמין הישן בראשל"צ
יושבים שבעה בבית המנוחה רח' מגל 10א' סביון

בעלה ג'רי
הילדים סטיבן ודוד ואסתר
אחותה יהודית קורן וב"ב

לאליעזר לרנר ומשפחתו

משתתפים באבלכם הכבד במות עליכם
הרעיה — האם

לאה לרנר ז"ל

השם ינחם אתכם בתוך שער אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד.

אברהם שפירא ומשפחתו
ותשלובת שטיחי כרמל

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים כי אהובתנו

תמר שלו
(לבית פוליבודה)

נגאלה מיסוריה

האבלים: בעלה: יצחק שלו
בניה: רביב שלו ומשפחתו
אשר שלו
מאיר שלו
הוריה: זנבל וחנה פוליבודה
אחותה: שרה גלפז ומשפחתה
אחיה: שמואל שדמי ומשפחתו

פרטים על מועד ההלויה בטלפונים: 03־291101, 03־297708
יושבים שבעה בביתה רח' ברומפלדור 50 תל־אביב

תנחומים למנהלנו
אינג' יצחק שלו
ולעובד משרדנו רביב שלו

על פטירתה ללא עת של אם המשפחה

תמר שלו

משתתפים באבלכם

משרד שלו כץ — שמאי מקרקעין
אברהם כץ ומשפחתו
וכל צוות המשרד

במלאת שלושים לפטירתו של

משה זעירי ז"ל

נקיים אזכרה ביום רביעי ח' בשבט תשמ"ח 27.1.88
בשעה 18.00 באולם בית ראשונים בגבעתיים.
סמטת גזית פינת רחוב ויצמן 5.
העליה לקבר וגילוי המצבה באותו יום
בבית הקברות הדרום חולון בת־ים.
נפגשים ליד השער הישן בשעה 15.30

המשפחה ובית סלבינו

במלאת שלושים לפטירת אהובת ליבנו

פנינה דרויאן ז"ל

נעלה לקברה לאזכרה וגילוי המצבה ביום שלישי
ז' בשבט תשמ"ח 26/1/88 בשעה 15.30
בבית העלמין בכפר־סבא
נפגשים בבית המנוחה בשעה 15.00 רח' הרצל 61 כ"ס
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

משפחות: דרויאן, דונסקי, שיינפיין

תודתנו לכל ידידינו שהשתתפו באבלנו

למשפחה
וללשכת סוכני הביטוח בישראל

אתכם בצערכם על פטירתו של

צבי ערן ז"ל

מנכ"ל לשכת סוכני הביטוח בישראל

הראל — חברה לביטוח בע"מ
שילוח — חברה לביטוח בע"מ
והמשמר — שרות לביטוח בע"מ

למשפחת וילנאי

אתכם באבלכם על פטירתו של

פרופ' זאב וילנאי ז"ל

מורה וידיד למעלה־אדומים.

עמוס טרטמן — ראש המועצה
וחברי המועצה המקומית מעלה אדומים

משרד ראש הממשלה
ועדת השמות הממשלתי

אבלים על מותו של

פרופ' זאב וילנאי ז"ל

חוקר ואוהב ארץ ישראל
חבר ועדת השמות למעלה מששים שנה

ומשתתפים באבלה של המשפחה

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל

הפקולטה להנדסה אזרחית
משתתפת בצערו של חברנו לעבודה
ד"ר אורן וילנאי
במות אביו

פרופסור זאב וילנאי ז"ל

ומביעים תנחומים למשפחה

מדיקן הפקולטה
חברי הסגל והעובדים

לאריה זייף

משתתפים באבלך במות אביך

מרדכי ז"ל

חברי מועצת המנהלים והמנכ"ל
חיפושי נפט של פז בע"מ

למר אריה זייף

השתתפותנו הכנה באבלכם
באובדן אב המשפחה

מר מרדכי זייף ז"ל

מרכז מכבי ישראל

רצח את אשתו והתאבד; הבן אמר לשוטר: אבא ירה באמא

מאת מנחם הורוביץ, סופר "הארץ" בצפון

אשר לוי (37) רצח אתמול בבהרים את אשתו דקלין (32) ולאחר מכן ירה בראשו. לזוג שני ילדים, בן 8 ובת 4.

הרצח וההתאבדות אירעו בדירת הזוג ברחוב אורי אילן בקריית־שמונה. הבעל חזר מבית־הכנסת בשעה שתיים. השכנים סיפרו, כי שמעו צעקות מדירת הזוג, ואולם תחילה לא ייחסו לכך משמעות. כשגברו הצעקות עלתה לדירה אחת השכנות, נקשה בדלת, אך איש לא פתח. היא לפתע שמעה את דקלין צועקת "סכבה תצילי אותי". למקום הוזעקו כוחות גדולים של משטרה בראשותו של מפקד משטרת קריית־שמונה, רב־פקד משה כהן. השוטרים פרצו לבית ולעיניהם התגלו האשה דקלין כשהיא מוטלת ללא רוח חיים בחדר הכביסה, אחרי שכדור נורה לה בחזה. בסמוך שכב הבעל כשכדור בראשו. שני ילדיהם התבוננו בהורים והבן אמר לשוטרים: "אבא ירה באמא". הילדים הועברו לידי שכנים. המשטרה פתחה בחקירה. אחת ההשערות היא כי הבעל חשד באשתו כי היא מתרועעת עם גברים אחרים.

"הם היו זוג למופת. לעיתים רחוקות שמענו צעקות מהדירה", אמרו השכנים.

ילד בן 4 נפצע קשה כשנפל ממעקה־ביטחון פרוץ בכביש

מאת נורית כהנא, סופרת "הארץ"

חן זקן, בן 4, נפצע קשה בצהרי יום ו', לאחר שנפל דרך מעקה ביטחון פרוץ בדרך יד לבנים מול בית 210 בחיפה.

הילד נפצע בדרך מגן הילדים, ברחוב ניסנבאום, לבית סבתו, יפה אלמגי (52), אליה הוא מגיע מדי יום, מלווה על ידי אחותו. מבית הסבתא הם נלקחים על ידי האם, עובדת בנק דיסקונט בשכונת נווה שאנן, לביתם בדרך יד לבנים 180. כאשר הגיעו ביום ו' למעקה הביטחון המפריד בין כביש עליון ותחתון ברחוב יד לבנים נשען חן על המעקה בו חסרו שני שלבים ונפל. תיק האוכל שלו נותר תלוי על המעקה.

הילד חבול בגופו ונפצע בראשו. הוא מאושפז במחלקה הנוירוכירורגית ללא הכרה, לאחר שהועבר אליה מן המחלקה לטיפול נמרץ.

פעמון האזעקה בבנק צלצל והבריח הפורצים מהכספת

השודדים ניסרו סורגי חלון וחפרו מינהרה אל חדר הכספות, ונמלטו עם הישמע האזעקה

מאת נורית אמיתי, סופרת "הארץ"

פעמון האזעקה שפעל בבנק במהלך שוד שבוצע בו, הבריח את הפורצים ומנע שוד בחדר הכספות.

המקרה אירע אור לאתמול בסניף בנק הפועלים שבנווה־מגן ברמת־השרון. אלמונים חדרו לסניף הבנק שברחוב טרומפלדור חמש לאחר שניסרו את סורגי אחד החלונות. לאחר מכן חפרו הפורצים מנהרה באורך של מטר והתכוונו להגיע לחדר הכספות של הבנק. תוך כדי כך החל פועל פעמון האזעקה של הבנק, והפורצים נמלטו מהמקום.

כוח משטרה שהגיע למקום פתח בחקירת ניסיון ההתפרצות לסניף ולחדר הכספות שבו.

בן 64 נהרג בהתנגשות מכוניתו בעץ

זוג נהרג בתאונה באשדוד

(עו). תושב רמת השבים בן 64 נהרג ביום שישי בבוקר כאשר מכוניתו התנגשה בעץ ברחובה הראשי של המושבה.

האיש נהג בשעה 6 בבוקר במכוניתו הפרטית מסוג סובארו, ולפתע סטה שמאלה, מסיבות שטרם הוברר. המכונית התנגשה בעץ והנהג נהרג במקום.

אמש לא נמסר שמו של ההרוג.

זוג נהרג באשדוד

רחמה אסייג (59) ובעלה מרקוס (61) מאשדוד נהרגו ביום ה' בשעות הערב בתאונה קטלנית.

השניים נסעו ברכב פרטי, נהוג בידי הבעל. בצומת ז'בוטינסקי והראשונים באשדוד נפגעה מכוניתם ע"י מכונית מסחרית, נהוגה בידי צעיר בן 19 מראשון לציון.

בתאונה נהרג הבעל במקום. אשתו הועברה במצב קשה [illegible]

בעל הדירה נמלט ונעל את השוטרים שבאו לגבות חוב

מאת נורית כהנא סופרת "הארץ" בחיפה

שני שוטרי סיור במשטרת חיפה נכלאו ביום ו' בדירה, בעת ביצוע של פקודת חוב על סך של 6,400 ש"ח ברחוב הגפן בחיפה. השוטרים נכנסו לדירה ומסרו לבעליה, שעליו להתלוות אליהם. האיש הביע את הסכמתו וביקש רק להתרחץ במהירות לפני שיצטרף לשוטרים.

שני השוטרים נעתרו לבקשת בעל החוב והמתינו לו כמה דקות. לאחר מכן קרא אחד מהם לאיש להזדרז. משלא ענה התעורר חשדם של השוטרים והם גילו כי נעלם. כאשר נכנסו לחדר הרחצה היה החלון פתוח. ואולם, כאשר ניסו לצאת מן הדירה גילו כי ננעלו בתוך הדירה.

לשוטרים לא נותרה אלא לקפוץ בעקבות בעל החוב מחלון האמבטיה, החוצה.

בעל החוב טרם אותר. נמסר כי ייעצר ברגע שיאותר.

מחלק בשר חשוד במעילה בהיקף 80–120 אלף שקל

(עו). מחלק בשר חשוד במעילה בעשרות אלפי שקלים. החשוד, יורם ספיבק (27) תושב קריית אתא הובא שלשום לבית־משפט השלום בחיפה. שם ציווה השופט התורן גרשון דוד על הארכת מעצרו לשבעה ימים לחקירה.

בארכות משטרת חיפה טען בבית המשפט כי החשוד ששימש כמוביל בשר במפעל "בשר קור" בקריית־ים חשוד שבמרוצת השנים 1977 — 1988 מכר כמויות של בשר במזומנים ללא חשבוניות ובאמצעות תעודות משלוח פיקטיביות בסכומים הנעים בין 80 ל־120 אלף ש"ח שאותם שלשל לטענת המשטרה לכיסו.

צפויה מחלוקת בממשלה על מינוי אורי סביר לקונסול בניו־יורק

שרי הליכוד מתנגדים למינוי יועצו של פרס וכך עלול להתעכב מינוי 20 שגרירים וקונסולים ● קורפו: על שר החוץ להביא מועמד מוסכם, שיוכל לייצג את המדינה בזירה החשובה ביותר ● נבון: סביר הוא עובד משרד החוץ, ואין מדובר במינוי פוליטי מבחוץ

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

מחלוקת חריפה צפויה היום בישיבת הממשלה בין שרי המערך והליכוד בעת אישור מינויים של כ־20 שגרירים וקונסולים כלליים.

המחלוקת נובעת מהתנגדותם של שרי הליכוד למינוי של יועץ שר החוץ לתקשורת, אורי סביר, לתפקיד קונסול כללי בניו־יורק.

ועדת השרים למינויים בשירות החוץ דחתה פעמיים את אישור מינויים של השגרירים והקונסולים הכלליים החדשים, שהומלצו ע"י ועדת המינויים של משרד החוץ. הדי[illegible] אמורים להתחיל בכהונתם בקיץ, בשל המחלוקת בין פרס ונבון (המייצגים את המערך בוועדת השרים) לבין חיים קורפו ואברהם שריר (המייצגים את הליכוד בוועדה).

השר קורפו אמר, כי על שר החוץ להביא לאישורה של ועדת השרים מועמד מוסכם ולא שנוי במחלוקת, כדי שיוכל לייצג נאמנה את המדינה בזירת הפעולה החשובה ביותר.

לעומת זאת, שר החינוך יצחק נבון טען, כי סביר הוא עובד משרד החוץ ומעולם ועדת השרים לא פסלה מינוי שהומלץ ע"י משרד החוץ. לדבריו אין המדובר במינוי פוליטי מבחוץ, אלא בעובד משרד החוץ.

גורם בכיר במערך אמר, כי "אישים פוליטיים במשרד ראש הממשלה עומדים מאחורי המסע נגד אישור מינויו של סביר בעיקר לאור העובדה, שפרס לא הביע שום התנגדות להצעתו של שמיר למנות את בנימין נתניהו לשגריר באו"ם למרות, שידע היטב את עמדותיו הפוליטיות".

לאור המחלוקת בין נציגי המערך והליכוד בוועדת השרים, יובא כאמור נושא המינויים בשירות החוץ להכרעת מליאת הממשלה היום.

באירוע "סוף שבוע עם ברכט" שנערך שלשום בתיאטרון הלאומי "הבימה", הגישו שחקני התיאטרון שירים ממחזותיו של ברטולד ברכט. בתמונה (משמאל): שלום שמואלוב, ליאת גורן, חיים תובה, יעל אמיתי והמוסקו אלקלעי.

8,000 מטיילים באו לחרמון בסוף השבוע

מאת מנחם הורוביץ

כ־8,000 איש, מספר שיא של מטיילים וגולשים, ביקרו בסוף השבוע באתר החרמון.

מזג האוויר היה נאה, בניגוד לתחזית, ומשך מאות מטיילים נוספים לאתרי הנופש והקיט בגליל ובגולן.

תיכון תובע להשעות הפחתת המיסוי על מכוניות מספרד

מאת צבי זרחיה

ועדת הכספים של הכנסת תדון בימים הקרובים בתביעתו של ח"כ רן תיכון (ליכוד) להשעות את ההפחתות במס שיופעלו בשבוע הבא, על יבוא מכוניות מספרד, לנוכח דחיית ההפחתות במס על יצוא מישראל לשוק האירופי המשותף. אם תתקבל הצעת תיכון, עשויה להידחות הוזלת המכסים על מכוניות המיובאות לישראל מספרד, כמו דגמים שונים של "סיאט" ו"רנו".

בסוף השבוע החליט הפרלמנט האירופי לדחות לחודש ימים הפחתה במס בשיעור של 5% על היצוא הישראלי למדינות השוק המשותף.

4 כדורגלני הפועל ת"א חשודים בהעלמת עשרות־אלפי דולר ממס

משה סיני, שבתאי לוי, יעקב אקהויז וגיל לנדאו הובאו שלשום לבית המשפט ● סיני חשוד באי־דיווח למס־הכנסה על 228 אלף דולר; לוי — 52,500 דולר; ואקהויז — 39,500 דולר

(עו). משה סיני, שבתאי לוי ויעקב אקהויז, 3 כדורגלנים בכירים של קבוצת הפועל תל־אביב, הובאו ביום ו' לבית־משפט השלום בתל־אביב בחשד כי העלימו הכנסות ממס הכנסה בין השנים 1983–1986.

ביום ה' הובא לבית־המשפט שחקן נוסף מהפועל תל־אביב, גיל לנדאו, שנחשד באותה עבירה. חוקרי המס ציינו כי הם עורכים מבצע ארצי לאיתור ספורטאים המעלימים הכנסות.

משה סיני חשוד כי לא דיווח למס הכנסה בשנים אלה על סכומים המסתכמים ב־228 אלף דולר. לשבתאי לוי מיוחסת העלמת מס בסך 52,500 דולר, ואילו יעקב אקהויז — 39,500 דולר.

השופט יצחק בראו"ן הורה לשחרר את לוי ואקהויז בערבות בסך 30,000 ש"ח, ואילו משה סיני שוחרר בערבות של 50,000 ש"ח. נוסף לכך, הורה השופט להפקיד את דרכוניהם של סיני ואקהויז במשטרה. סיני עמד לטוס בקרוב עם נבחרת ישראל בכדורגל לטורניר בחו"ל.

חשד לעבירות מס ואי־ניהול חשבונות תקין במכבי תמרה

(עו). חבר הנהלת קבוצת הכדורגל של מכבי תמרה, עדנאן חטיב רג'א, חשוד בעבירות מס ואי־ניהול חשבונות תקין באגודת הספורט.

החשוד הובא ביום ו' לפני שופט השלום החיפני, סלים ג'ובראן. רכז החקירות של מס הכנסה בחיפה, [illegible] לתשלומים לשחקנים ולמאמן, הנעים בין [illegible] 30 [illegible]

השופט סלים ג'ובראן נענה לבקשת החשוד וציווה על שחרורו בערבות של 25 אלף ש"ח.

לחץ לבטל בחינות לרופאים מחו"ל לצורך קבלת רשיון עבודה בישראל

שורת פניות של משרד הקליטה והתאחדויות עולים לחברי ועדת העבודה והרווחה ● אורה נמיר: הבחינות נועדו לשמור על רמת הרפואה בארץ; אם יבוטלו — תצטמצם חובת הבחינה לערבים החוזרים לארץ מלימודים במזרח־אירופה ואסיה ● ד"ר רם ישי: אין לצמצם הפטור

מאת עדנה ארידור, סופרת "הארץ"

לחצים של משרד הקליטה והתאחדויות עולים מארצות המערב, מזרח־אירופה ודרום־אמריקה, מקשים על ועדת העבודה והרווחה לאשר תקנות, שלפיהן יהיו רופאים עולים חייבים בבחינה כתנאי לקבלת רשיון לעבודה בארץ.

אם ילקחו בחשבון לחצים אלו על חברי ועדת העבודה והרווחה עלולה חובת הבחינה של רופאים עולים, שמלכתחילה נועדה לשמור על רמת הרפואה בארץ, להצטמצם, לדברי יו"ר הוועדה ח"כ אורה נמיר, לרופאים ערבים שחוזרים לארץ לאחר שסיימו את לימודי הרפואה במדינות שונות באירופה המזרחית ובמזרח־אסיה. לאור העליה הצפויה מברית המועצות ומדרום־אמריקה ודרום־אפריקה, לוחץ משרד הקליטה לדחות את ביצוע התקנות לשלב מאוחר יותר.

משרד הבריאות הגיש לוועדת העבודה והרווחה הצעות לתיקון פקודת הרופאים, שלפיהן התנייה למתן רשיון לעסוק ברפואה לרופא עולה בעמידה בבחינה, כוללות גם שורה של הקלות ופטורים. על־פי ההצעה, רופא עולה שלא יהיה מעוניין להיבחן מיידית, יוכל לעבוד תקופת השתלמות. פטור יינתן לרופא עולה, שעשה סטאז' בארץ ועמד בבחינות. כמו כן של בחינות אלו יעמוד לו בקבלת רשיון עבודה כשיחזור לעבוד בארץ. פטור יינתן לרופא מומחה שיגיע ממדינה, שהמועצה המדעית מכירה בתואר המומחה שלה ומוכנה להעניק לאותו רופא תואר מומחה ללא בחינות.

הסוג השלישי של רופאים שיהיו פטורים מבחינות רופאים שאין להם תואר מומחה אבל הם רופאים מוכרים ובעלי רשיון שעבדו ברציפות שבע שנים, ואת בתנאי שבאו ממדינות שהמועצה המדעית בארץ מכירה בתוארי המומחה שלה.

בית חולים חדש בבני־ברק אמור להיפתח תוך חצי שנה

אמור לשרת אוכלוסיה בת 120 אלף תושבים ● בן שבע קומות, יכיל 250 מיטות — שלוש בחדר, עם שירותים צמודים ● בהקמה הושקעו 14 מיליון דולר מתרומות ● חסרים 5–6 מיליון להשלמת רכישות ציוד

מאת עדנה ארידור, סופרת "הארץ"

בבני־ברק נשלמת הקמתו של בית חולים חדש, "מעייני הישועה". מדובר במוסד רפואי שישרת אוכלוסיה בת 120 אלף תושבי בני־ברק וישובים אחרים בגוש דן.

היזם ומנהל בית החולים, ד"ר משה רוטשילד, רופא ילדים, עלה משוויץ לפני 14 שנה ומאז אינו מרפה מנסיונו להגשים את הרעיון.

ד"ר רוטשילד אמר, כי הגיע הזמן שלבני־ברק יהיה בית חולים משלה. "כפי שהדבר נהוג בארצות אחרות, בהן לכל ישוב עירוני יש בית־חולים משלו".

בית החולים על שבע קומותיו ממוקם ברחוב שרת בעיר. במקום — 250 מיטות, בכל חדר אשפוז יהיו שלוש מיטות עם שירותים צמודים, מעבדות, חדרי ניתוח ושאר שירותים, הדרושים להפעלתו של בית החולים. בהקמתו עד כה הושקעו 14 מיליון דולר וחסרים עוד 5–6 מיליון דולר להשלמת רכישות של ציוד. כל הכספים הם תרומות של נדבנים, שגויסו על־ידי נשות תמ"ה, ארגון נשים למען בית החולים.

על־פי הערכה, אם יגוייסו התרומות, אפשר יהיה להפעיל את בית החולים בתוך חצי שנה.

הוגשו כתבי־אישום בפרשת בית החולים סינופסיס בבת־ים

מנהל ביה"ח, אחות ורופא מרדים הואשמו בהדחת עדים

(עו). ד"ר מרדכי פז, מנהל בית החולים "סינופסיס" בבת־ים, אשתו לוצינה פז, אחות ראשית בבית־החולים, וד"ר ראובן סלבין, רופא מרדים בבית־החולים, מואשמים בהדחת עדים בקשר למותה של טלי חבושי, שנפטרה בבית־החולים שעות מספר לאחר שעברה בו ניתוח פלסטי.

בכתב־האישום נגד השלושה, שהוגש ביום ו' לבית־משפט השלום בתל־אביב, נאמר כי בחודש יולי אשתקד, נפטרה טלי חבושי לאחר ניתוח פלסטי שבוצע בבית־החולים כ־3 שעות לפני פטירתה. יומיים לאחר מכן ניגש ד"ר סלבין, שהיה הרופא המרדים בניתוח, לאחות בלה אילוזוב, שהיתה אחות תורנית בשעה בה מתה טלי חבושי, וניסה לשכנעה לספר בחקירה, כי שמעה את המנוחה אומרת לאחר הניתוח: "אוי, כואב לי", וכן שביקשה "לעשות פיפי".

זמן קצר לאחר מכן, נאמר בכתב־האישום, קרא לאחות מנהל בית־החולים, ד"ר פז, ודיבר אף הוא על לבה שתספר בחקירה דברים אלה, שהיו ידועים לו כלא־נכונים.

מאוחר יותר ניגשה האחות הראשית, לוצינה פז, לאחות, ואמרה לה כי יהיה זה "לטובתך ולטובתנו" אם תדבק בגירסאות שנמסרו לה ע"י פז וסלבין.

בשעתו הוגשו כתבי־אישום נגד מנהלי בית־החולים "סינופסיס" בקשר למותה של טלי חבושי.

ערך את העמוד: דוני עבבר

בבקשה לעצור חשוד בתקיפת הומוסקסואל בגן העצמאות:

"עודה לקח סכין קצבים וצירף את ידידו הקטין — במטרה להרוג יהודי"

(עו). ריאד עודה (20) מכפר סמוך שבנפת שכם, חשוד שתקף, ביחד עם ידידו, צעיר יהודי ואיים עליו בסכין. עודה שיכנע את ידידו הקטין להצטרף אליו — טען ביום ו' ב"כ המשטרה, כאשר ביקש לעצור את עודה להמשך החקירה.

רס"ר כרמלי סיפר בבית משפט השלום בתל אביב, לשם הובא החשוד, כי השניים, המתגוררים באותו כפר ועובדים במסעדת "פקיד" בתל־אביב, סיימו את עבודתם במסעדה ביום ה' לפנות בוקר. עודה לקח עימו סכין קצבים גדולה ושיכנע את הקטין להצטרף אליו, כדי להרוג יהודי. השניים יצאו מהמסעדה, וליד גן העצמאות פגשו בצעיר הומוסקסואל. הם ניגשו אליו, ועודה ניסה לתקוף אותו בעזרת הסכין. החשוד איים עליו ואמר לו: "אשפוך את הדם היהודי שלך", טען החוקר.

נציג המשטרה טוען בבקשת המעצר של צעירים מקריית־ביאליק:

שניים גנבו אמצעי לחימה מצה"ל ומכרום לעבריינים

(עו). אייל פלונשטיין (22) מקריית מוצקין וירון פרנקו (22) מקריית ביאליק, חשודים בגניבת אמצעי לחימה מצה"ל ומכירתם לעבריינים באזור הקריות.

בית משפט השלום בחיפה האריך ביום ו' את מעצרם של השניים בששה ימים לשם חקירתם. רס"ר דוד אלקובי ממשטרת זבולון טען בבית המשפט, כי השניים גנבו בעת שירותם הצבאי חומרי חבלה מצה"ל, אותם מכרו לעבריינים באזור הקריות.

בבית המשפט נמסר, כי אייל פלונשטיין הודה בגניבת אמצעי הלחימה, בעוד שהחשוד השני ירון פרנקו, מכחיש את חלקו בפרשה.

ששה חודשי מאסר על־תנאי לערבי שתקף חיילת בחיפה

מאת נורית כהנא

סעד אל־דין זובידאת (21) מעבר העתיקה נידון אתמול בבית־משפט השלום בחיפה לששה חודשי מאסר על־תנאי למשך שלוש שנים, ול־500 שקל קנס. זובידאת הורשע על־פי הודאתו בתקיפת החיילת לימור ועקנין, ביום 13.1.88, סמוך לבניין השקם ברחוב מעלות הנביאים בחיפה.

זובידאת נאשם שתפס בכתפה מעילה הצבאי של החיילת, סחבה ושאלה אם היא מעוניינת במכתה. כאשר פתחה בצעקות, נמלט מן המקום. בסריקות המשטרה עם החיילת, נתפס הנאשם בסמוך למקום.

קרן מרכוס זיו

פרסים לשיפור היחסים בין יהודים לערבים בישראל

קרן מרכוס זיו תעניק החל משנת 1988, פרסים עבור יזמה מצטיינת לשיפור היחסים שבין יהודים וערבים בישראל.

הקריטריונים לקבלת הפרסים:

* יצירת תהליך מתמשך של הכרות הדדית ושיתוף־פעולה בין היהודים והערבים על בסיס של שיוון אזרחי.
* יצירת כלים חינוכיים המסייעים בדרך משמעותית לגבור על דעות קדומות ביחסים שבין יהודים וערבים, להכיר הדדית באנושיות של בני הקבוצה השניה, ובשוויון האזרחי כיסוד ההכרחי ליחסים ביניהם.
* יצירה ספרותית, קולנועית, טלוויזיונית או עתונאית, שיש לה השפעה חיובית על דעת הקהל בהתייחסותה לסוגיית היחסים בין יהודים וערבים.
* עבודת מחקר שיש בה כדי להשליך אור חדש על היחסים בין שתי הקבוצות ועל דרכי ההתמודדות עם הדילמות העיקריות שביניהן.
* אדם, קבוצה או ארגון, שיוזמתם בתחום היחסים בין בני שני העמים משמשת מופת לציבור.

כל אזרח ישראלי וכל מוסד ישראלי רשאים להגיש מועמד לפרס. הפרס(ים) בשנת 1988 יהיה(ו) בסך כולל בשקלים השווה ל־20 אלף דולר.

את ההצעה יש להעביר ב־3 עותקים ובדאר רשום לכתובת הקרן, ע"י פולגת בע"מ, בית הטקסטיל, רח' קויפמן 2, תל־אביב, לא יאוחר מה־15 למרס, 1988.

בנק ישראל

הצעת מכר במכרז מילווה קצר מועד ל־91 יום

ביום ג' ה־26 בינואר 1988 (ערך יום ד' 27 בינואר 1988) יציע בנק ישראל סדרת מילווה קצר מועד, למכירה באמצעות מכרז, לפי הפירוט הבא:

מספר הסדרה	כמות מוצעת במכרז (מיליוני ש"ח)	תשואה מירבית (אחוזים)	מועד הפדיון	ימים לפדיון
0448	10	18.0	27.4.88	91

בקשות לרכישת הסדרה הנ"ל תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך בתשואות לפדיון בשיעור שנתי אפקטיבי שלא יעלה על שיעור התשואה המירבי הנקוב לעיל.

תשואת המכרז תקבע בשיעור שנתי אחיד לכל הרוכשים עפ"י הכללים שלהלן:

א. הזמנות בתשואות לפדיון הנמוכות מתשואת המכרז יסופקו במלואן.
ב. הזמנות בתשואות המכרז יסופקו במלואן, ואולם אם עלה סך כל הסכום המבוקש בתשואת המכרז על הסכום המוצע למכירה בניכוי הסכום שסופק בסעיף א' לעיל, תחולק היתרה בין המציעים כאמור, באופן יחסי.
ג. הזמנות בתשואות הגבוהות מתשואת המכרז לא יסופקו.

הסדרה נסחרת בבורסה לניירות ערך ביחידות של 100 שקל חדש שווי נקוב.

התנאים המחייבים פורסמו בתקנות מילווה קצר מועד התשמ"ז - 1987.

פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

صورة عن الأصل

صكا ابن الاصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארדי

תאומי פיסגה: אחרי 2–2 של נתניה בחולון וניצחון 2–0 להפועל על בית"ר בדרבי של ת"א

לפתע, קפאון על קו הרוחב ה־38

טבלת הליגה הלאומית

		משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
1.	מכבי נתניה (1)	20	11	5	4	25–38	38
2.	הפ' תל־אביב (2)	20	11	5	4	13–21	38
3.	הפ' כפר־סבא (4)	20	9	7	4	16–24	34
4.	בית"ר תל־אביב (3)	20	8	7	5	19–28	31
5.	שמשון תל־אביב (6)	20	7	9	4	17–22	30
6.	בית"ר ירושלים (5)	20	8	5	7	28–27	29
7.	הפ' פתח־תקוה (7)	20	7	7	6	25–27	28
8.	הפ' באר־שבע (8)	20	6	8	6	15–15	26
9.	בני־יהודה (9)	20	5	9	6	14–15	24
10.	מכבי ת"א (10)	20	4	10	6	23–26	22
11.	מכבי חיפה (11)	20	5	7	8	21–21	22
12.	צפרירים חול' (12)	20	3	11	6	20–16	20
13.	הפועל לוד (13)	20	2	8	10	41–15	14
14.	מכבי פ"ת (14)	20	2	6	12	29–11	12

(בסוגריים — מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

עולם קטן, בלון גדול

מאת יחיאל ארדי

אנחנו עסוקים מדי עם עצמנו, יום־יום ושעה־שעה — בבעיות ביטחון, כלכלה, פוליטיקה וכי כותן גם ספורט — מכדי שנתפנה בעקביות, לא רק במבט חטוף, לנעשה מחוץ לד' אמותינו: קצת הלאה ממה שמצוי בהישג יד ומתחת לאף.

כל מי שכתביר באורח חיים כזה, יומיומי וסיגרתי, וכל כי עוסק עם עצמו בלבד — טבעי שהוא מאבד בהדרגה את קנה המידה: את יכולת האבחנה והשיפוט בין עיקר לטפל; את כושר החשיבה הרציונלי ואת הסיכוי להגיע לפתרונות יעילים בנושאים מעיקים. גם בספורט הקטן, הצנוע והמוגבל שלנו.

תיפקוד כזה הוא מירשם בדוק ללחוץ בלתי פוסק, שבמקום להוביל לכיוון הרצוי משיג בדיוק ההיפך מהרצוי. וכך מוסיפים אצלנו — כמעט בכל כלי התקשורת — למתוח בקורת, לדוש ולחטט ללא הרף בהמון נושאים שוליים, כאילו באמת עמדו ברומו של עולם. והאבסורד הגדול הוא, שבמדינה בה אין צורך ביותר משניים־שלושה טורים ביום לסיקור ספורטיבי כלא — ממלאים שלושה, חמישה, שבעה ואף עשרה עמודים. כל עוד מוקדשים רובם פעם בשבוע למכבי תל־אביב בגביע האלופות בכדורסל, להפועל תל־אביב בגביע קוראץ', למישחק מיבחן ידידותי של נבחרת הכדורגל או לליגה הלאומית המשעממת שלנו — מילא. למרות שזו האחרונה משכה בסוף השבוע, בשבעה מישחקים, 13 אלף צופים בלבד. ואם כך, באמת שחבל על הזמן, הסירוה והמשאבים שעדיין מוסיפים לתרום לה הרדיו, הטלוויזיה והעיתונות. הסיקור השוטף עושה בשנים האחרונות רושם מלאכותי, מאולץ, קרתני ומופרז. הוא מתאים אולי לעלון איזורי או למקומון צפוני או דרומי, אבל לבטח לא לכלי תקשורת בהיקף ארצי.

לוא התפנו אצלנו קצת מרכילות הספורט הילדותיות: מאופנת הטורים האישיים של אח"מים ופוליטיקאים למיניהם; מהבקורת הלא מקצועית, ומהידיעות החוזרות ונשנות על מצוקה כספית של אגודות; הבאת ספורטאים בפני בתי משפט; ציטוטים מגמתיים להגברת המתח בין מאמנים לחניכיהם; וראיונות עם מי שאין להם מה לומר — כי אז היה הספורט שלנו נראה קצת אחרת מכפי שהוא נראה ונשמע אצל קוראים ומאזינים.

חבל מאד שמלעיטים את חובבי הספורט, במינון גבוה מדי, במצב רגלו של כדורגלן פצוע; בפרישתו האפשרית של שחקן אחד; בסיכויי החלמתו של כדורסלן מסויים ובמצב רוחו של מאמן ידוע — במקום לספר להם על "ספורט" אמיתי, משגשג, מטופח, כמקובל בעולם.

אליפות אסיה של אסטרליה, קרב האיגרוף הגדול בין טייסון להולמס, אולימפיאדת החורף המתמשכת ובאה בקלגארי, קנדה, והרשמת השיא לי מישחקי סיאול — הן רק דוגמאות מעטות לאירועים החשובים, מכל נקודת מבט, הזוכים אצלנו בדרך כלל לסיקור צנוע ובלתי ניכר. יש בזה לא רק כדי לשקף מנטאליות מסויימת וגישה תמוהה, אלא בעיקר צרות־אופק ואופייניות למי שכל עולמו הספורטיבי מסתכם במידע על גילי תילי, מיקי וניקי, רותי ובתי. זה אפילו לא משעשע, אלא פשוט עצוב.

כל עוד זה יימשך נוסיף כולנו — ראשי הספורט, מאמנים, עסקנים, פעילים, פרשנים ועיתונאים — להחטיא את המטרה העיקרית שלשמה קיים הספורט. במקום לקדם אותו ואת העוסקים בו, להוסיף לשיפור האיכות ולשוות לו אופי תרבותי יותר — יוסיף הספורט הישראלי לשקף את אוירת־הרחוב והמזג הלאומי. את המצוקות, השטחיות והפיגור המקצועי שאינם מובילים לשום מקום.

ב־10 שחקנים כפתה חולון 2–2 על המוביל מנתניה

הפועל צפרירים חולון — מכבי נתניה 2–2 (0–2)

השערים לחולון: דרור אהרונוב (50), ליאון פנסו (53); השערים לנתניה: מרדכי חלפון (5), שלום תקוה (33).

* המצטיין: דרור אהרונוב.

● הפועל חולון: ביטון, דתני, יעקובי (אהרונוב), כהן, מחלוף, פרחן, בן־ברוך, דמתי (פנסו), פנסו, שקרוקה, הלל. המאמן: מאיר נמני.

● מכבי נתניה: בלזוב, ש. מנחם, חלפון, חסן, בקר, עציוני, גבאי (נאשה), לוי, לם, תקוה, י. מנחם. המאמן: זאב זלצר.

שפט יאיר טילינגר, 1500 צופים, בחולון.

מאת דרור מנר

"תודה רבה לך, ליאון פנסו", אמרו בנתניה. "אמנם כבשת את שער השוויון, אך הרחקתך מהמגרש שלוש דקות מאוחר יותר הצילה אותנו. בקושי התעודדנו עם 10 חולונים נלהבים ונמרצים וממש בנס יצאנו עם נקודה. תאר לך מה היה קורה לנו מול 11 חולונים כאלה יחד אתך: ואתה שחקן לגמרי לא רע, אלא פזיז מדי, למזלנו. במחצית הראשונה עוד שיחקנו כמו מובילי הטבלה — בביטחון, שלטנו במרכז השדה, שלחנו את יגאל מנחם שחתך בהגנה הרופפת שלכם ללא בעיות. ממש היה קל".

המיפגש שהיה כבר ביום שישי בחולון, עם המוליכה הלאומית, לא התנהל על פי התסריט המקובל. כבר בדקה ה־5 הגביה יגאל מנחם כדור מימין, הגנת חולון הרחיקה אותו אל מרדכי חלפון, ששלח כדור נפלא מ־14 מטר אל המשקוף הפנימי ואל הרשת. בדקה ה־33 שלח רוני לוי ששיחק מאחור כדור ארוך קדימה: החולונים חיכו לשריקת נבדל שלא נשמעה, ושלום תקוה עקף עם הכדור את השוער שיצא מולו וגילגל אותו לשער הריק.

קשה להסביר מה קרה לנתניה במחצית השניה. מן פיק פרקים כזה, אולי שאננות, אחרי שהובלנו 2–0. לך תדע. אף שחולון נותרה כבר בדקה ה־56 ב־10 שחקנים, נראתה נתניה כמוכת־הלם, והחולונים היטיבו לנצל זאת. הם היטיבו לשחק, תקפו ללא הרף ונתניה איבדה את היזמה והתקשתה להגיב. גם התקפותיה על שער חולון פחתו. המוליך הצעיר של חולון, דרור אהרונוב, הוא שחולל את המיפנה.

בדקה 50 הקשית פנסו מימין, הכדור הורחק אל דרור אהרונוב שמ־14 מטר בעט נפלא פנימה וקבע 2–1. חולון גילתה בפרק זמן זה התלהבות גוברת. בדקה ה־53 באה הקשתה של בני רמתי משמאל, ופנסו הישווה בנגיחה מצויינת. איזה לחץ חולוני! אך כאן בא פנסו לעזרת נתניה ובעט לעיני השופט, ללא כדור, בשמעון מנחם והורחק.

אך חולון כמו התעלמה מהנחיתות המספרית והמשיכה לתקוף, ואילו נתניה חיזקה העורף והתגברה בהגנה. בדקה ה־63 ניצל שוב אהרונוב כדור שהורחק על ידי מגיני נתניה. אך הפעם בעט למשקוף. בדקה ה־87 הגביה זיתוני כדור עונשין ושקרוקה נגח למשקוף. זה לא נגמר, כי בדקה ה־88 שוב היתה הזדמנות לחולון כשרונן הלל קיבל כדור בהיותו לבדו מול השוער. אך בלזוב גילה מיקום נכון, הצליח להדוף ולמנוע מחולון 3 נקודות במישחק טוב ומהנה.

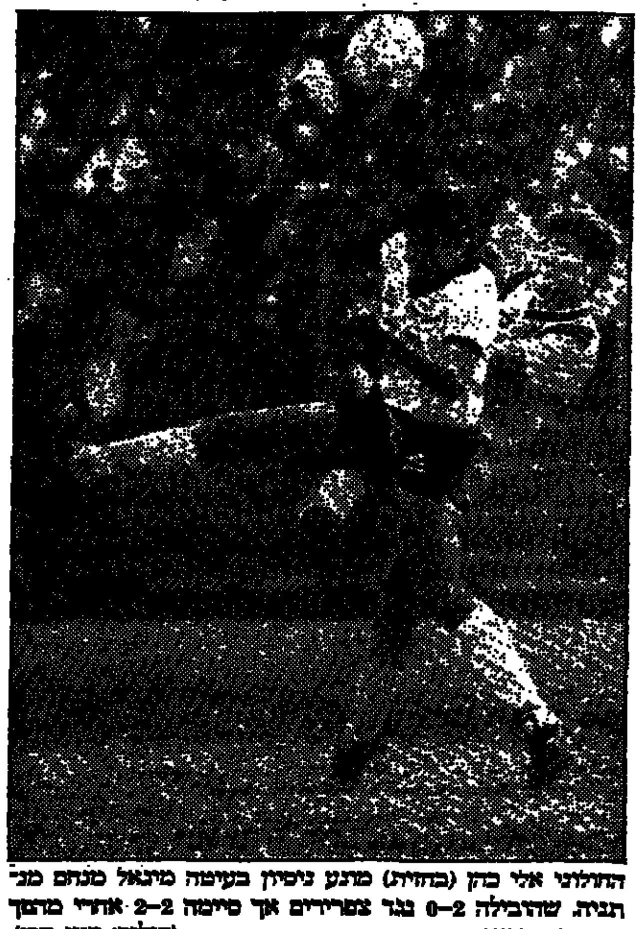

החולוני אלי כהן (בחזית) מונע ניסיון בעיטה מיגאל מנחם מנתניה, שהובילה 0–2 נגד צפרירים אך סיימה 2–2 אחרי מהפך במחצית השניה. (צילום: עוזי קרן).

המיבצע הכפול של סיני וכהן — ניצוץ של אלופים

הפועל תל אביב — בית"ר תל אביב 2–0 (0–0)

השערים להפועל: משה סיני (60), אלי כהן (67).

* המצטיין: משה סיני.

● בית"ר תל אביב: ליבמן, טורק, צמח, ש. עמר, אבן־צור (אברהמי), קצב (בואיה), אדרי, ניסן כהן, נסים כהן, ירון כהן, תגר. המאמן: יצחק שום.

● הפועל תל אביב: אלטר, י. עמר (אקהויז), דאגה, מגל, הרשליקוביץ, סיני, כהן, הרמה, דאגו, רוזין (שמואל), בן־שטרית. המאמן: יצחק שניאור.

שפט יצחק בן־יצחק, 2,000 צופים, איצטדיון רמת גן.

מאת צחי ברזילי

כאשר מיפגש צמרת בין השני לשלישי בדירוג נראה במחצית הראשונה כקומדיה של טעויות, ללא שום אירוע ראוי לציון, קל להבין שהכדורגל הרדוד שלנו מצוי בנסיגה. אבל, בדומה למישחק הבינארצי עם בלגיה, באה מחצית שניה תוססת ומהנה והותירה טעם טוב.

הדברים אמורים בעיקר לגבי קבוצת הפועל, אשר שטפה במחצית השניה את כר הדשא במיפגן כדורגל מלהיב, כיאה לטוענת לכתר. נקודת המפתח אצל האדומים: יעילות. בידיעה שמולם מתייצבת קבוצה חזקה ומסוכנת, אגוז קשה שלא פוצח זה חודשים, שיחקו חניכיו של יצחק שניאור בשקט נפשי תוך הנעת כדור מבוקרת וציפיה לטעויות היריב.

טעות כזו היתה בדקה ה־60. טורק חילץ כדור מבן־שטרית, אך מסר לרגלי סיני, שבעט בבריעה מקו ה־16 לפינת השער. מכאן והלאה תיפקד הפועל כמכונה משומנת, ונוסף ליעילות הפגין ברק של אלופים. דקה 67: סיני ניצח על שער יפה והבהיר, כי מי שרוצה להחזירו לבלגיה שגה. זו היתה התקפה מתפרצת של הפועל: סיני הוביל כדור מימין ומסר מצויין לאלי כהן, שבעט בלי לעצור, מן הרחבה אל הרשת הגבוהה, וקבע 2–0. בהמשך הגיע הפועל למצבי הבקעה נוספים, אולם חוסר ריכוז של בן־שטרית ושמואל חסך מבית"ר תבוסה של ממש. כל נסיונות בית"ר לכבוש שער מנגד העלו חרס מול ההגנה הטובה בליגה, ששמרה על רשת נקיה חרף חולשתו של השוער אלטר. במעוז ההגנה בלט דאגה המצויין שאף הרחיק כדור מקו השער, שתי דקות מן הסיום. האמת היא שמיגננת הפועל מתחילה הרחק משערו (בסיוע הקשרים הדפנסיביים, הרמה ואלי כהן), וכך הם מצליחים להפוך במהירות מצבי התגוננות להתקפות מתפרצות מסוכנות.

ובבית"ר, כשנסים כהן נקלע ליום חלש, נגררת בדרך כלל הקבוצה כולה ליכולת פושרת. בדקה ה־55 הסתיימה התקפה יפה של בית"ר בשער שלא אושר: ירון כהן נשלח לרחבה ובעט, אלטר הדף וירון בעט־מסר שוב לאדרי, שהרשית מקרוב. בן־יצחק טען שהכדור חצה קודם לכן את קו הרוחב, והורה על בעיטת קרן.

ביציע עודדו, לשם שינוי, כמה עשרות אוהדים קולניים (בליווי תוף רעשני) של בית"ר תל אביב. יתכן שעידודם היה לחרב פיפיות נגד קבוצתם, שהורגלה לשחק בלי שום לחץ קהל.

איתן ברזיניוק מהפועל פתח־תקוה (בימין) ואבי כהן מבית"ר ירושלים בעימות נמרץ במישחק המאכזב שלא הניב שערים. (צילום: עוזי קרן).

כדורגלני צרפת מגיעים הערב

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת צרפת בכדורגל עומדת להגיע הערב להתמודדות שלה ביום ד' עם נבחרת ישראל, במישחק בינארצי שיחל בשעה 20.00.

הסגל הישראלי יתכנס מחר לאימון ראשון באיצטדיון רמת־גן. רשימת השחקנים תיקבע היום על־ידי מאמן הנבחרת מילינקו פנדיץ'.

זה ביקורה הראשון של נבחרתה הלאומית של צרפת, לפני 31 שנה, ב־1957, הופיעה באיצטדיון רמת־גן נבחרת ב' של צרפת, שניצחה את ישראל 4–5.

בסגל הנבחרת הצרפתית נכללים תשעה שחקנים, שהיו מילאו תפקידי מפתח במונדיאל של מכסיקו 1986: השוער ז'ואל באטס, [illegible] ליאור איאש, לואי פרננדס, ז'אניק סטופירה, ז'אן פייר פאפן, [illegible] להרה, ברונו בלונה, ז'אן מרק פריארי. האחרון הבקיע שער בניצחון צרפת 4–2 על בלגיה, במישחק על המקום השלישי במכסיקו.

ליגה בלגית

אוחנה סייע בכיבוש השער השני של מאלין נגד אנטוורפן (2–0)

בריסל (שרות "ספורט הארץ"). קבוצתו של אלי אוחנה, מאלין, ניצחה אמש 2–0 את מוליכת הליגה בבלגיה, אנטוורפן. את השערים הבקיעו קלייסטרס ופיט דן בור. אלי אוחנה היה מעורב בשער השני. ארבע דקות לפני סיום המישחק הוחלף אלי, לקול תשואות הקהל. הניצחון קרב את מאלין כדי שתי נקודות מאנטוורפן, שצברה 32 נקודות.

קבוצתו של רוני רוזנטל, פ.ק. ברי"ז, המדורגת שלישית, תתמודד היום עם אנדרלכט (מקום 4).

מלך השערים

1. שלום תקוה (מכ. נתניה) 13
2. זאהי ארמלי (מכ. חיפה) 10
—. ניר לוין (הפועל פ"ת) 10
—. א. מלמיליאן (ב. ים) 10

במחזור הבא

● שמשון ת"א — מכ. חיפה 1–1
● באר־שבע — בית"ר ים 2–1
● הפועל פ"ת — הפועל לוד 1–1
● בני־יהודה — צפ. חולון 0–1
● מכבי נתניה — מכבי פ"ת 1–3
● כפר־סבא — בית"ר ת"א 0–2
● הפועל ת"א — מכבי ת"א 1–2

ליגה א'

במישחקי המחזור ה־14 הושגו התוצאות:

● מחוז צפון: בית"ר חיפה — הפועל בית־נצרת 2–0 (2–0), הפועל בית־שאן — הפועל קרית־אתא 0–0, מכבי עוספיה — מכבי טמרה 3–3 (2–1), הפועל קרית־שמונה — הפועל רעננה 1–0 (0–0), מכבי עפולה — בית"ר נהריה 2–0 (0–0), הפועל טירה — הפועל בנימינה 3–0 (2–0), מכבי חדרה — הפועל קרית־הכרמל 0–0, מכבי אחי נצרת — הפועל טייבה 1–0 (0–0).

● מחוז דרום: הפועל קרית־אונו — הפועל אזור 2–0 (1–0), מכבי הרצליה — הפועל קרית־מלאכי 0–0, הפועל סרמוריק — הפועל רמלה 3–1 (0–0), מכבי קרית־גת — הפועל בית־שמש 1–0 (0–0), הפועל אור־יהודה — הפועל אשדוד 1–0 (1–0), בית"ר יבנה — הפועל ראשון־לציון 0–0, הפועל דימונה — מכבי לוזיס חולון 2–0 (2–0), הפועל אשקלון — הפועל רמת־השרון 1–1 (1–1).

הכל נשאר במשפחה

מאת יהושע שגיא

עשרות שנים ספרודות בין זאב זלצר, כאמן מכבי נתניה, לבין חמו יצחק שניאור מאמן הפועל תל אביב — אבל מספר הנקודות (38) ומאזן השערים של שתיהן בליגה זהה, ורק בדמות הפרש עדיין מקדים זלצר הצעיר את שניאור הוותיק. כל גם ברור, שהקרב הפרטי הזה, בתוך המשפחה המאמנת, עדיין לא נסתיים והכל עוד יכול לקרות עד לסיומו של המירוץ.

זלצר, שהיה שחקן אצל שניאור כאשר נשא את בתו דרורה לאשה, כבר חשב אולי שיצליח לברוח כמזו הוותיק, כאשר הוביל את הליגה בהפרש 8 נקודות בתום המחזור ה־16. אבל אז נתברר לו שוב, כי לזקן מתל אביב עוד יש כח למכור, כמי שמכיר היטב ומקרוב את האבא של אשתו דרורה, חייב זלצר לדעת, כי יש לו עסק עם יריב עיקש שקשה מאד לכופפו או להכניעו.

מכבי נתניה של זלצר איבד באחרונה גובה. אחרי פתיחה מצויינת נקלע למשבר שנתן את אותותיו בשבועות האחרונים, והגיע לשיאו ביום שישי כאשר הוביל 2–0 בחולון מול צפרירים, אחרי פתיחה מהממת (חלפון 5, תקוה 33). אבל אז באה התעוררות של החולונים שהצליחו להשוות, ואף כי מבקיע שער השיוויון ליאון פנסו הורחק, לא הצליחו הנתנייתים לנצח יריב עיקש שנותר בעשרה שחקנים.

את המעידה הזו ניצלו היטב שחקני הפועל תל אביב, שהשיגו את מאזן נקודותיהם לזה של נתניה, אחרי שניצחו בלא קושי מיוחד 2–0 בדרבי התל אביבי הקטן את בית"ר. עתה מובילים את הטבלה התאומים־הצמרת נתניה ותל אביב עם מאזן זהה של נקודות, ניצחונות ותיקו — אלא שהפרש השערים הנתנייתי העדיף (פלוס 13, לעומת פלוס 8) מדרג את הנתנייתים בראש הטבלה.

למקום השלישי בדירוג עלה הפועל כפר סבא אחרי ניצחון החוץ הקל 2–0 שהשיג תוך 8 דקות (33, 41) על מכבי פתח תקוה. המתפתר בתחתית הטבלה עם מאזן דל ביותר של 12 נקודות בלבד מתוך 40 אפשריות.

שמשון תל אביב, אחרי כמה מחזורים לא מהלימים, חזר לעצמו בסערה כאשר הביס בבלומפילד את הפועל באר שבע 1–3 בשלושה שערים של יגאל הלל המצוי בכושר מעולה. שמשון עלה למקום החמישי בדירוג, ואילו המנוצחים מבאר שבע נותרו על עמדם (8) הרחק מזכות העמידה. בני יהודה לא הצליחו לנצח את הפועל בלוד וסיימו 0–0 עם הקבוצה שספגה את כמות השערים הגדולה בליגה (41).

את האכזבה הגדולה של המחזור נחלה קבוצת מכבי תל אביב שחזרה בידיים ריקות מחיפה. שם נוצחה 1–0 על־ידי מכבי חיפה, בשער עצמי של הבלם מיקי כהן. מכבי תל אביב נותר על מקומו (10) וגם החיפאים לא זזו (11), אלא שעתה מספר נקודותיהם זהה.

האכזבה של השבת היתה בבלומפילד, שם סיימו 90 דקות דלות ובלי שערים האלופים של בית"ר ירושלים עם קבוצת המצע העליון של הטבלה (7), הפועל פתח תקוה.

מה שלא עשתה חיפה עשה מכבי ת"א לעצמו

מכבי חיפה — מכבי תל אביב 1–0 (0–0)

השער: מיקי כהן (עצמי 73).

* המצטיין: דניאל בריילובסקי.

● מכבי חיפה: גינצבורג, אהרוני, אוסמו, קליגנר, בלבול, דוד לוי, גבעול (מזרחי, רחנגל), בריילובסקי, ארמלי, אבוקרט, קסטן. המאמן: דרור קשטן.

● מכבי תל אביב: מרכוס, שאול כהן, מיקי כהן, הי קריב, אוולאי, צרפתי, גולדברג, איזונר, בריאני (אלון נתן), סבק, דריקס (מזרחי). המאמן: דרור ברנר.

שפט חיים ליפקוביץ, 4,000 צופים, בקרית אליעזר.

מאת אברהם ציבין

יכולת מצויינת של דניאל בריילובסקי, הוליכה אתמול את מכבי חיפה לנצחון שני ברציפות — והפעם 1–0 על מכבי ת"א המידרדר. 0–0 היה בהפסקה.

בריילובסקי הוכיח אתמול, כי כאשר הוא משחק מדובר בכוכב ברמה גבוהה. הוא סייע להגנה, העביר במהירות את העומס משער קבוצתו לשער של מרכוס, ובמחצית השניה עשה כל מה שעלה על דעתו, והוביל את חיפה לנצחון רצוף על ת"א. למעשה, התוצאה צריכה היתה להיות גבוהה בהרבה.

החיפאים יכלו להכריע את המישחק במחצית הראשונה. אבל החמצה גדולה של בריילובסקי (28) מנעה מהם יתרון מוקדם. בריילובסקי קיבל כדור מארמלי, חלף בהטעייה על פני השוער מרכוס אבל החטיא מקרוב.

גם למכבי ת"א ניתנה הזדמנות נוחה, שהוחמצה לאחר שבריאני נגח מעל למשקוף. 4 דקות לפני ההפסקה, נותר ירון גבעול יחיד מול השוער מרכוס, אך גם הוא לא הצליח לסיים בשער ובעט שטוח החוצה. בדקה ה־51 טענו החיפאים לשער. בתום בעיטת עונשין ששיגר בריילובסקי מ־22 מטר הכדור היה חלש ושטוח, ובכל זאת לא הצליח מרכוס אלא להדוף אותו לעבר העמוד הפנימי. החיפאים טענו, כי הכדור עבר את קו השער, אך השופט חיים ליפקוביץ' הורה להמשיך.

זאהי ארמלי הספיק להחמיץ מעמדה נוחה, והדבר סימל את השליטה המוחלטת של חיפה באותן דקות. מכבי ת"א היה או להלוהט מחוץ לתמונה.

חיפה ניצלה זו בדקה ה־73, הקפיצה את היציעים החוחרים ומתבלאים בקרית־אליעזר. אבוקרט מסר לגיר קליגנר, מיקי כהן ניסה להתערב ובעט את הכדור שבוו לתוך שערו, כשהוא מטעה בכך את מרכוס שיצא לאסוף את הכדור. שער עצמי אומלל. מיקי כהן נראה המום.

מכל מקום, מכבי ת"א צריך לברך על כך שזו היתה תוצאת הסיום.

הלל שמע לגרונדמן

שמשון תל־אביב — הפועל באר־שבע 3–1 (3–1)

השערים לשמשון: יגאל הלל (10, 12, 30); השער לבאר־שבע: אלי ויצמן (20 מבעיטת 11 מ').

* המצטיין: יגאל הלל.

● שמשון תל־אביב: חזה, רונן לחם, ברדה, א. כהן, י. מליחי, שמעונוב, א. דהרי (יוסי כהן), מזרחי, יגאל הלל, עזבריה, אורדי (צבל ארמוני). המאמן: יעקב גרונדמן.

● הפועל באר־שבע: אנטמן, בן־דהמן, דוידי, אילוז, אזון, דהן, צרפתי, חיון, עזרן, ויצמן (מ. בן־שאבן), שמואלי. המאמן: נסים בכר.

שפט אריה פרוסט, 5000 צופים, בבלומפילד.

מאת מנחם כהן

בתדריך שנתן מאמן שמשון, יעקב גרונדמן, לשחקניו לפני מישחקם מול הפועל באר־שבע ביקש מהקשרים לנסות ולהבקיע שער בתחילת המשחק. הסרתם של גדעון דמתי ויפתח הלוי הפצועים, שיתוף שני מגינים צעירים בהופעת בכורה בעונה זו, והתבוסה הצורבת בשבוע שעבר בפתח־תקוה (2–5), נתנו לגרונדמן סיבה סבירה לחשוש מהפסד נוסף, למרות שהיריב מבאר שבע אינו נמנה על אריות הליגה.

יגאל הלל, קשר נבחרת העתודה, המצוי באחרונה בכושר אישי גבוה, קיבל את דברי מאמנו כפשוטם, הבקיע שער בפתיחה, הוסיף שניים עד לדקה ה־30, כדי לקבוע שתי עובדות: שלושער פרטי ראשון שלו וניצחון לקבוצתו לאחר שני הפסדים.

ראוי לציין, כי מלאכתו של הלל לא היתה קשה. עזרו לו בכך שחקני הפועל באר־שבע שנקלעו ליום חלש. בעיקר אמורים הדברים לגבי ההגנה. הבלמים דוידי ואילוז הפגינו אחד ממשחקיהם החלשים וגם השוער גיורא אנטמן, ירצה בודאי לשכוח משחק זה במהרה.

השמשונים שיחקו במערך בלתי שיגרתי שכלל ארבעה קשרים תוקפים וחלוץ אחד. לשפוך זה מכבעט של המאמן גרונדמן לא היתה לחניכיו של נסים בכר מבאר־שבע תשובה. לשמשון היתה שליטה מוחלטת במרכז המגרש, בעיקר במחצית השעה הראשונה, בה הוכרע למעשה המישחק.

הבאר־שבעים שיחקו תפקיד משני עד, שהתעוררו כבר היה מאוחר מדי.

בדקה ה־8 אותת יגאל הלל על כוונותיו במשחק, כאשר ירה כדור שנהדף אליו לאחר בעיטת קרן, מסרים מקומה. בדקה ה־10 הבקיע הלל את הראשון משלושת שעריו, כאשר חלף בקלות על פני אזון הבאר־שבעי ומ־20 מ' בעט כדור חזק שנעצר ברשת — 0–1. שתי דקות מאוחר יותר קיבל הלל כדור במרכז המגרש, תעתע באילוז ודוידי, ומול אנטמן קבע 0–2. בדקה ה־20 הקטינה באר־שבע את התוצאה, כאשר אבינעם עובדיה הכשיל את אבי חיון ברחבה ואלי ויצמן כבש מן הנקודה הלבנה — 1–2.

בשלב זה נראה היה, כי באר־שבע הצליחה להתאושש, אך יגאל הלל סתם את הגולל על תקוות באר־שבע בדקה ה־30, כאשר חטף כדור מאבי חיון במרכז המגרש, התקדם לכיוון רחבת באר־שבע ומול אנטמן שיצא לקראתו הקשית וקבע 3–1.

לאחר שער זה ובהמשך כל המחצית השניה, התנהל מרבית המשחק במרכז המגרש, כאשר השמשונים מתרכזים בשמירה הגנה, כדי לגונן על התוצאה ואילו הבאר־שבעים לא היו מסוגלים לשנותה.

גם שלושה משחקני הפועל באר־שבע לא הצליחו לבלום אתמול את יגאל הלל (בחולצה כהה במרכז), שכבש את שלושת השערים לשמשון בניצחון 3–1 בבלומפילד. (צילום: אריה קנפר).

פ"ת: היאבקות בסגנון חופשי בדרך לארצית

הפועל כפר סבא — מכבי פתח תקוה 2–0 (2–0)

השערים: גדעון סימון (33), אלי יאני (41).

* המצטיין: גד פולבר.

● הפועל כפר סבא: שמיר, איינשטיין, פרסלני, בן חיים, רבינוביץ, גדמיש, יפה, פולבר, סימון, יאני, רביבו (מימתי). המאמן: שמעון שנהר.

● מכבי פתח תקוה: פביאן, אילן דאן, מאיר כהן (ירן בן־שמעון), אריב, צופין, אזובל, אלישע לוי, סודאל (ירוחם), שעשוע, רפי כהן, טל בניה. המאמן: חזי ארן.

שפט צבי שריר, 500 צופים, בפתח תקוה.

מאת חיים מלינק

עם רמה כמו זו שהציג אתמול מכבי פ"ת, נראית הדרך סלולה למדי לליגה השניה. אנשי הפתח־תקוואים אף הודו בכך בפה מלא, עם הסיום.

פ"ת ניצחה את עצמה במישחק גורלי. כל מערכי הקבוצה היו משובשים. התקפה חסרת מעוף ונטולת מחץ, קישור שאינו מורגש כלל והגנה שנוטה לאבד את הראש בעתות סכנה. כפר־סבא, מנגד, הציגה מישחק רגוע והירבתה במסירות בין האגפים כשמייקל יפה ואלי יאני מנצחים על המלאכה.

במחצית הראשונה, התנהל הכדור במרכז השדה. פ"ת לא יכלה להגנה החזקה של היריב, שבראשה ניצב ירון פרסלני, ואילו כפר־סבא הצליחה להעביר את כובד המישחק לרחבת פ"ת בעזרת התקפות מתפרצות.

השער הראשון נכבש בדקה ה־33. גדמיש פרץ מימין והגביה לסימון. סימון, שהתמקם היטב, נגח, פביאן ניסה לעצור אך הכדור חמק באיטיות פנימה, 0–1 לכפר־סבא. השער השני עורר מחלוקת: בדקה ה־41 קיבל יאני, שהיה בעמדה של ספק נבדל, מסירה, פרץ לתוך הרחבה והקשית את הכדור מעל פביאן, 0–2 לכפר סבא.

הפתח־תקוואים צרו על צבי שריר וטענו לנבדל, אך השופט היה איתן בדעתו. באותו רגע גלש המישחק לפסים בלתי ספורטיביים, ושחקני כפר־סבא ניראו פעמים רבות שרועים על הדשא ונאבקים בכאב, ולולא שריקת המחצית ספק אם שריר יכול היה להמשיך ולאחוז ברסן.

במחצית השניה ניסתה פ"ת לקחת יוזמה ולתקוף, אך חוסר מזל ועצבנות יתירה היו עוכרי תלוניה. מדי פעם יצאה כפר־סבא להתקפות פתע, ולא חסר הרבה כדי שהתוצאה היתה מוכפלת. אם אם הירטתה כפר־סבא מהלחץ החלוצים נראו כמי שאינם מבקשים אלא לסיים את המישחק הזה ברגליים שלמות וללא פגע.

פ"ת יכולה לבוא בטענות רק אל עצמה. וכפר־סבא? אותה כבר ראינו בימים טובים יותר.

אמבטיות בוץ בלוד

הפועל לוד — בני יהודה 0–0 (0–0)

* המצטיין: יעקב הלל.

● הפועל לוד: מנודים, בר דוגה, נעמן, בן־הרוש, הלל, קטשווילי, בלאיש (דרעי), בר בית, ברדמס, סנדורי, סמדגה (שטרית). מאמן: יעקב אסקנלן.

● בני־יהודה: אסייג, מליחי, אלקבץ, פרי, עלה, סלכון, אייל (קוסטיקה), טרעבי, זקס (מדר), שירזי, איינברג. מאמן: דוד שוויצר.

שפט יעקב שיינר. 600 צופים, באיצטדיון בלוד.

מאת אהרון שמולביץ

תנאי המגרש הקשים במגרש בלוד, היו גורם מכריע במשחק בין הפועל לוד לבני־יהודה. כמעט כל מהלך היה מלווה בהחלקת השחקנים, או בכדור הנעצר בבוץ. אבל מצב זה גם יצר מספר רב של הזדמנויות, אלא ששתי הקבוצות לא ניצלו זאת.

המחצית הראשונה נפתחה בלחץ לודאי שמטרתו להשיג הכרעה כבר בדקות הראשונות. הגנה איתנה של בני־יהודה, שתוגברה בכמה וכמה קשרים, מנעה זאת מלוד. בני סמדגה היה חלש מדי. חלוציו אבר־כיים מדי.

חסרונו של דוד גורדנה בהתקפת בני־יהודה הורגש היטב. איינברג ושירזי לא גילו די נמרצות, ולבד מכך מיעטו לקבל כדורים ונאלצו לחזור לאחור ולהתחיל את ההתקפה ממרכז המגרש. הקישור, במקום לדחוף את החלוצים להתקפות, היה טרוד יותר בסיוע להגנה.

במחצית השניה נחלשו המארחים ולחצו על שער בני־יהודה פחת. מישחקם היה בנוי בעיקר על פריצות סולו של שרביט מימין, ובעיטות מרחוק. יאיר סנדורי היה קרוב להבקעת שער אחרי טעות בהגנת הזוכים (60). אבל פריצתו מול אסייג הסתיימה בבעיטה לגופו של השוער המזנק.

במחצית השניה הצליחו בני־יהודה להסתגל לתנאי המגרש ונטלו את היוזמה. השחקנים הירבו לתמרן בהתקפה (בעיקר קוסטיקה, שהחליף את אייל חיים בקישור), ובדקה ה־65 החמיץ שירזי מטווח. ככל שחלפו הדקות, הגבירו בני־יהודה את הלחץ ובניסתו של יוסי מדר (85) אף יצרה את הרושם שהנה עומד להיות שינוי, אולם החלוצים החמיצו כשלהם.

בית"ר הוליד עכבר

בית"ר ירושלים — הפועל פתח־תקוה 0–0

* המצטיין: ניר אלון.

● בית"ר ירושלים: מזרחי, אבי כהן, אוזלאי, אשש, שירזי, קדוש, שמואלי, מלמיליאן, שוורץ (מלכה), רוקמן, סלקטר (שוויגן). המאמן: אליהו עופר.

● הפועל פתח־תקוה: ג'דבי, גיא לוי, בורניק, ניר אלון, קושווילי, סאבו, מתפוד (מרכוס), איליה, לוין, רבינוביץ (נהרי). המאמן: אברהם גרנט.

שפט עובדיה בן־יצחק, 7,000 צופים, בבלומפילד.

מאת אילן פיש

בית"ר ירושלים — הפועל פ"ת. המלצות רבות קיבל מישחק זה במהלך השבוע. אחת לאחת מנו את הסיבות מדוע כדאי יהיה להגיע לבלומפילד: הכבירו את התצוגה של פ"ת בשבוע שעבר נגד שמשון (5–2) הצביעו על התאוששותו של בית"ר: גילו שהוא בטווח 9 נקודות בלבד מהפיסגה: ציינו את המערכים הפתוחים של שתי הקבוצות. בקיצור, רק דברים טובים.

ומכל הבילד־אפ הזה יצא משהו גרוע. 90 דקות של שעמום מרגיז. 7,000 הצופים ידעו להעריך זאת נכון: בבוז מתמשך. חבל, כי דווקא במזג אויר נפלא, על מישטח דשא טוב, בחוכו אכזאר רב.

האשמים העיקריים היו חוליות הקישור של הקבוצות. הדיוק לא היה הצד החזק שלהן. להוציא את יוסי שדמי מפ"ת, שגילה פעלתנות היו השאר חלשים, גם החלוצים. נכון, הם לא הופעלו כראוי, אך את ההזדמנויות שנקרו בדרכם ביזבזו ברישול. להגנות היה יום בינוני.

אבל היתה בכל זאת נקודת אור אחת, הקרויה ניר אלון. בלמה גבה הקומה של פ"ת, ניר הפגין רמה בפני עצמה, תוך הסתייעות בראיית מישחק טובה. הוא היה זה שעל פי רוב הגיע ראשון לכדור, וכדי להוציאו מרגלי היריב אף לא נזקק למישחק נוקשה, בלי להרוג מהכלים הספורטיביים. אלון לא התיר בימי לדריבלו. שנבעגו כמעט בכל התיקולים.

שוער פ"ת, רוני ג'דבי, היה הדמות החזותית השניה במישחק. לאחר שהיה "מובטל" במחצית הראשונה, נאלץ להתאמץ מעט יותר לאחר ההפסקה. את זה עשה היטב. בדקות המעטות בהן שיחק בית"ר כהלכה (והיו כאלה 10 בלבד), עצר שלושה כדורים מסוכנים. בדקה ה־67 ירה אורי מלמיליאן כדור אויר ממרכז הרחבה. וג'דבי התעופף והדף מצויין. כעבור ארבע דקות (71) שוב מלמיליאן: הפעם שטוח מ־18 מ'. ג'דבי היה במקום. כשם שהיה גם בדקה ה־78, כאשר הדף את בעיטתו של אופיר שמואלי.

המיבצע המבריק של משה סיני, שניצל הזמנה קיריות מהגנת בית"ר ת"א והבקיע את השער הראשון להפועל ת"א בדרבי הקטנה שנערך ביום שישי ברמת־גן. (צילום: אריה קנפר).

טוטו

מישחק אחד הופסק — שבעה ניחשו 13

מאת סופר "ספורט הארץ"

שבעה מנחשים לא הופתעו ממישחקי סוף־השבוע וניחשו את כל 13 המישחקים. מישחק מספר 12 בטופס הטוטו, בין הפועל עכו להפועל בת־ים, לא הגיע לסיומו ולכן הפרס הראשון יחולק בין מנחשי 13.

260 משתתפים ניחשו 12 תוצאות: 3.990 ניחשו 11: 32.690 מנחשים דייקו ב־10 תוצאות ולמעלה מ־160 אלף ניחשו 9 מישחקים. פרס זה לא יחולק בגלל ריבוי הזוכים והוא מועבר לשבוע הבא.

הניחוש הנכון

1. מכ. חיפה — מכ. ת"א 1
2. בי. ת"א — הפו. ת"א 2
3. מכ. פ"ת — הפו. כפ"ס 2
4. צפרירים — מכ. נתניה x
5. הפו. לוד — בני־יהודה x
6. בי. ירב — הפו. פ"ת x
7. שמשון ת"א — הפ. ב"ש 1
8. ב. נתניה — מכ. יבנה x
9. הכח ר"ג — הפו. ירב 2
10. ה. טבריה — ה. עמידר 1
11. הפ. חדרה — הפ. חיפה 2
12. הפו. עכו — ה. בת־ים —
13. מכבי יפו — הפ. יהוד 2
14. ב. שעריים — הפ. ר"ג x

● ראגבי. במשחקי הליגה הלאומית בראגבי היו בשבת ה־ תוצאות הבאות: הכבביה חיפה — אוניברסיטת ירושלים 3–46. הפועל יזרעאל — הפועל רעננה 3–21.

הצמרת הארצית מנצחת חלק

ירושלים הכניעה את הכח 1–0, חיפה גברה על חדרה 2–0, טבריה הביסה את רמת עמידר 5–0

ליגה ארצית

מאת משה הר־געש

בצמרת הליגה הארצית עסקים כרגיל. הפועל ירושלים גבר בחוץ 1–0 על הכח רמת־גן מה־תחתית. סגנו הפועל חיפה ניצח גם כן בחוץ 2–0 את הפועל חדרה. הפועל טבריה המדורג שלישי הביס בביתו 5–0 את מכבי רמת־עמידר. האירוע הבולט של המחזור ה־20 היה לא ספורטיבי.

בעכו, לראשונה העונה, לא הגיע לסיומו מישחק בליגה הארצית. השופט בני כהן הפסיק את המישחק בדקה ה־78, כאשר התוצאה היתה 3–0 לזכות עכו. שלושה שחקנים מבת־ים הורחקו. שניים נפצעו וה־קבוצה נותרה עם שישה שחקנים במגרש. השופט החליט להפסיק את המישחק.

הפועל ירושלים – הכח רמת־גן 1–0 (1–0)

השער: עופר יחזקאלי (41).

★ המצטיין: מישל דיין.

מי שציפה למערך התקפי לפחות מהמוליך הפועל ירושלים, התאכזב. המציאות היתה שונה. שתי הקבוצות שיחקו בסיגנון הגנתי שגרם למיש־חק משעמם ודל רמה. את השער ה־יחיד במישחק הבקיע עופר יחזקאלי בדקה ה־41. הוא השתלט על כדור תועה ברחבה ה־16 ובעט מתחת לי־די של נודלמן, שוער הכח. לירו־שלמים היתה הזדמנות טובה להגדיל את היתרון במחצית השניה. בדקה ה־62, בעט מישל דיין מ־25 מ' כדור למשקוף שער הכח.

שפט רחמים דינצ'י, 2,000 צופים, באיצטדיון וינטר. יוסף חבס

הפועל חיפה – הפועל חדרה 2–0 (1–0)

השערים: רוני מלכה (44, 88).

★ המצטיין: אריה חביב.

הפועל חיפה הנחיל לחדרה הפסד ביתי ראשון העונה. התוצאה מקפחת את המקומיים ששלטו במגרש ללא עוררין, תקפו ובעטו פעמים רבות לעבר שער חיפה. אריה חביב הציל לבדו מספר שערים בטוחים ושבר את שיאו האישי באי ספיגת שערים במשך 11 מישחקי ליגה בנוסף למישחק גביע. החיפאים לא נצחו עדיין כאן החל לאמנם רוני דורה, כמה מחזורים לאחר הפתיחה. חביב בשער היה מעוז הגנה. בהתקפה ניצל רוני מלכה פעמיים טעויות של הגנת חדרה. תחילה הוא בעט לרשת כדור עונשין מ־20 מ' לאחר שגבי אמסלם הוכשל ע"י זיו שפירא. בסיום בשלב של התקפות רצופות של חדרה, הרחיקה הגנת חיפה כדור סתמי. שוער חדרה עטיה יצא לקראתו, אולם הכדור ננעץ בבוץ ומלכה השתלט עליו, חלף על פני השוער ושעט עימו לשער הריק. השער השני סימל מאד עד כמה אכזרי מישחק הכדורגל, והוכיח שוב ששליטה במגרש אינה מבטיחה ניצחון.

שפט עובדיה צבי, 1,500 צופים, בחדרה. דוד רוזנבלום

הפועל טבריה – מכבי רמת־עמידר 5–0 (1–0)

השערים: עופר דן (7, 88), מאיר עמור (46), מרדכי אבר־חצירה (48), נעים כהן (66).

★ המצטיין: מרדכי אבר־חצירה.

הפועל טבריה התאושש יפה מהפסד החוץ 3–2 להפועל ירושלים באמצע השבוע. את המחיר הכבד נאלצו לשלם שחקני רמת־עמידר שהובסו 5–0. במחצית הראשונה עוד החזיקו מעמד ופיגרו בשער בלבד. במחצית השניה התמוטטה הגנתם ואיפשרה לחלוצי טבריה לחגוג ברחבה. לטבריה היה יתרון מוחלט במחצית השניה שהשתקף היטב בתוצאה.

שפט יוסף גרוסמן, 1500 צופים, בטבריה.

טבלת הליגה הארצית

.1	הפועל י"ם	20	24–45	47
.2	הפו. חיפה	20	11–22	44
.3	הפ. טבריה	20	28–41	37
.4	מכבי יבנה	20	21–24	32
.5	הפו. חדרה	20	29–30	28
.6	הפועל ר"ג	20	23–20	28
.7	מ. שעריים	20	35–27	26
.8	מכבי יפו	20	16–16	25
.9	הפו. יהוד	20	31–29	25
.10	ב. נתניה	20	23–19	23
.11	הפ. בת־ים	19	20–26	22
.12	ר. עמידר	20	31–21	20
.13	הכח ר"ג	20	26–16	17
.14	הפועל עכו	19	32–10	9

הפועל יהוד – מכבי יפו 2–1 (0–1)

השערים ליהוד: עוז מנחסי (73), יורם אורן (86, מ־11 מ'). ליפו: עופר רגמי (6).

★ המצטיין: עוז מנחסי.

בתחילה הכל נראה ורוד ליפואים שפתחו בתנופה והבקיעו כבר בדקה ה־6. עופר רגמי קיבל מסירה טובה ממיכאל קרן וקבע 1–0. היפואים המשיכו לתקוף אך החמיצו ברשלנות נכסים שלעו על כך את המחיר. גם בגלל שתי שגיאות חמורות של השוער נמרוד אברהם שאיפשרו לאורחים לחולל מהפך. בדקה ה־73, בעט עוז מנחסי כדור עונשין מכ־30 מ' והכדור החלש חדר בין ידי השוער לרשת. בדקה ה־86, נקבעה בעיטת עונשין מ־11 מ', יורם אורן הוכשל ברחבה והוזם את התוצאה מהנקודה הלבנה.

שפט דני קורן, 500 צופים, ביפו. רוני גל

הפועל עכו – הפועל בת־ים 0–3

(הופסק בדקה ה־78)

השערים: לוי אוחנה (1), דוד חלפון (39, מ־11 מ'), ניסים אדרי (78).

★ המצטיין: יצחק מאור.

המישחק הופסק בדקה ה־78 דווקא, כאשר העכואים הציגו את היכולת הטובה ביותר בעונה זו והו־ליכו ביתרון מפתיע 3–0. הבולט במגרש היה הקשר הצעיר בן ה־17 יצחק מאור שהוכיח כשרון רב. המישחק הופסק לאחר שהאורחים נותרו עם שישה שחקנים בלבד. שלושה משחקניהם הורחקו ושניים אחרים נפצעו. בדקה ה־18 הורחק מאיר בריבוי שפגע בשחקן יריב ללא כדור. בדקה ה־21 הורחק נסים יוסף שבעט לשחקן עכו בבטן. בדקה ה־72 הורחק משה בוטפיקה לאחר שפגע בשחקן יריב. בדקה זו שרק בני כהן לבעיטת 11 מ' לזכות עכו אותה בעט חלפון אך השוער הדף. שש דקות לאחר מכן נפצעו שני שחקני בת־ים שנותרה עם שישה שחקנים בלבד והמישחק הופסק. בני כהן אמר ששמע שני שחקני הגנה של בת־ים אומרים: "תעשו את עצמכם נפצעים כדי שהשופט יפסיק את המישחק". מאמן בת־ים, אריה בודאנו אמר: "צריך לשלוח את השופט למכונת אפה, הוא מהמר גדול בטוטו".

שפט בני כהן, 300 צופים בעכו. מיכאל ויגקר

מכבי שעריים – הפועל רמת־גן 1–1 (0–0)

השער לשעריים: אהוד עידן (86, מ־11 מ'). לר"ג: עופר עפגין (75, עצמי).

★ המצטיין: מוטי חיימוביץ.

ארבע דקות בלבד הפרידו בין הפועל רמת־גן לניצחון חוץ מפתיע וחשוב. הוא הוליך 1–0 עד הדקה ה־86, כאשר נקבעה בעיטת קרן לזכות שעריים. השוער ג'ילארדי דחף ברחבה את שמחה גד. אהוד עידן השווה מהנקודה הלבנה. קודם לכן בדקה ה־75 בעט מאיר בלומשטיין מרמת־גן כדור שפגע בעפגין המקומי, שינה כיוון וחדר לרשת.

שפט סאבי אלנקווה, 500 צופים, ברחובות. משה בוקר

בית"ר נתניה – מכבי יבנה 0–0

★ המצטיין: אורן פליטמן.

התוצאה משקפת נאמנה את רמת המישחק, יכולת הקבוצות והאור־חים במגרש. המישחק היה אמנם שקול, אך ספק אם הקבוצות ראויות לנקודה שנוספה לכל אחת מהן.

שפט יעקב ממן, 200 צופים, בנתניה.

במחזור הבא

● מ. שעריים – ב. נתניה 2–0
● הפועל ר"ג – מכבי יפו 2–1
● הפועל יהוד – הפ. עכו 1–1
● הפ. בת־ים – הפ. חדרה 1–0
● הפו' חיפה – הפ. טבריה 4–0
● ר. עמידר – הכח ר"ג 0–1
● הפועל י"ם – מכ. יבנה 1–3

מלך השערים

1. יעקב נמסיר (הפועל י"ם) 17
2. עופר דן (הפועל טבריה) 15
3. אהוד אגבה (הפועל חדרה) 11
4. ציון יעקב (מכבי יבנה) 10

רק לא שפיטה בטלוויזיה

על רגל אחת

מאת יהושע שגיא

הטלוויזיה הישראלית קלטה באחרונה כמה אירועים חריגים בכדורגל. כאן שחקן מפשפש במכנסיו של יריבו, שם שוער הולם בפרצופו של חלוץ, ועוד כמה אירועים מכוערים. עם ההישג הקוריוזי הזה הוליכו בטלוויזיה להעלות נקודה לדיון: האין זה מן הראוי להצמיד [illegible]

חד וחלק: בישראל – לא.

אליף, מפני שאין ליצור מצב של איפה ואיפה. אם הטלוויזיה הישראלית מסוגלת לצלם בכל שבת עשרות ומאות מישחקי כדורגל, אולי יש על מה לדבר. רק אולי. אבל לא יתכן שינהלו את הכדורגל בישראל על פי שתי מערכות חוקים. אחת — במישחקים מצולמים, שניה — במישחקים לא מצולמים. ומה יהיה, אגב, בעת שביתה בטלוויזיה? לא נשחק כדורגל?

ב'ית, הדוגמא של גרמניה אינה רלוונטית. שם מעמידים שירותי צילומים באיכות שבכל לחיה הישראלית אפילו לא חולמים עליהם. היכן כאן הד־מיון? ששם עושים את זה במצלמות וכאן עושים זאת במצלמות. זה כל הדימיון בין הטלוויזיה שלנו לשלהם.

הצילומים של הטלוויזיה ראוי־ים לשבח באשר יכפו על שח־קנים לרסן עצמם. שחקן יחשוש להילכד במצלמה ברגע לא נעים. זו כל התועלת של הטלוויזיה. וגם זה הרבה מאד.

מנסדורף ופרקיס הצטרפו לאימונים לקראת פאלרמו

נבחרת הטניס תצא בסוף השבוע לסיציליה

גביע דייויס

מאת כתב "ספורט הארץ"

נבחרת הטניס של ישראל, שתשחק ב־5 בפברואר בפאלרמו נגד איטליה, תגביר השבוע את אימוניה לקראת ההמראה לסיציליה ביום שישי. הטניסאים יקיימו שני אימונים ביום על מגרשי החימר במרכז הטניס ברמת השרון. [illegible] שהגיעו עם שובו מאוסטרליה. לאי־מונים הצטרף גם שחר פרקיס. השח־קנים האחרים בסגל — שלמה גליקשטיין, גלעד בלום ועמית נאור.

מלבד אימוני טניס ואימוני כושר, עורכים הנוכחים מישחקי מיבחן פנימיים במטרה להסתגל למיש־טחים האיטיים עליהם ישחקו גם בפאלרמו. "כולנו מצויים בכושר טוב ואני מאמין שעד מועד המישחק יגיעו כולם לשיאם", אמר אתמול גליקשטיין.

● טניס. בשנת הכתרת כשרט "השלום" בחולון אלופי הטניס [illegible] פרסוביץ 7–5, 6–1; גיל 45: [illegible] ראול גלר — אהוד דגן 7–6, 6–2; גיל 55: הלל הורוביץ — משה גרשוביץ 6–4, 7–6; גיל 65: פתחיה חיות — משה עזורי 6–1, 6–1; נשים: בת שבע מנדל — דליה אליאב 6–1, 6–1, 7–6.

● מישחק ה"סופרבול" בין דנוור ברונקס לוושינגטון רד סקינס, יועבר בשידור ישיר לאולם הסי־נמה בתל־אביב, ב־31 בחודש.

טניס שולחן

שוודי ניצח באליפות הפתוחה של אנגליה

ברייטון (א־פ). יורגן פרסון משוודיה זכה בתואר היחידים באלי־פות הפתוחה של אנגליה בטניס־שולחן. במישחק הגמר ניצח פרסון את הדרום־קוריאני לי 21–19, 21–19, 21–15.

בגמר כליסיני לנשים הפתיעה ליהויינג את אלופת העולם האיר־לי 21–21, 22–20, 21–13, 21–16.

אתלטיקה

בן ג'ונסון החמיץ שיא עולמי ב־60 מ'

אוסאקה (א־פ). בן ג'ונסון החמיץ כאן במילימטרים את השיא העולמי בריצת 55 מ' באולם. עיכוב של 80 דקות בזינוק היה בעוכרי האצן הקנדי, שקבע 6.01 שניות (וההישג הטוב ביותר הוא של לי מקריי מארה"ב – 6.00 שניות).

מאידך הושגו כאן שני שיאים עולמיים באולם ע"י אתלטיות אור־חות: דוינה מליטה מרומניה קבעה 4:09.96 ד' בריצת 1,500 מ' ומאריאן סוראלס מארה"ב קבעה 6:38.1 ד' בהליכה למייל.

התחלת הסוף: המהלומה המוחצת של מייק טייסון (מימין) בסיבוב הרביעי, שבעקבותיה נכנע לארי הולמס בנוקאאוט בקרב על אליפות העולם במשקל כבד שהיה בליל שבת באטלנטיק סיטי. (צילום א־פ).

הקרב הגדול באטלנטיק סיטי הסתיים בסיבוב ה־4

הולמס ירד מהזירה עם פרצוף נפוח ו־2.8 מיליון דולאר

אבל מייק טייסון נשאר אלוף העולם הבלתי מעורער במשקל כבד

איגרוף

אטלנטיק סיטי (א־פ). מייק טייסון הפיל כאן בליל־שבת לקרשים שלוש פעמים, בסיבוב הרביעי, את לארי הולמס — והגן על תוארו הבלתי־מעורער כאלוף העולם באיג־רוף במשקל כבד. אחרי הפעם הש־לישית, בעקבות חבטה ימנית מהממת לראשו של הולמס, הפסיק השופט ג'ו קורטז את הקרב בעוד מנהליו ורופאיו של הולמס חשו לזירה לטפל באלוף העבר.

בפתיחת הסיבוב הרביעי נראה היה הולמס בן ה־38, שניסה להיות האלוף העולמי הזקן ביותר במשקל כבד, רענן והזכיר את ימיו הגדולים. אבל זו היתה רק אשליה. טייסון בן ה־21, ששקל 5 ק"ג פחות מיריבו, שלח אותו בפעם הראשונה לקרשים במהלומה ימנית לראשו. הולמס התאושש אבל עד מהרה ספג חבטה נוספת ששלחה אותו לספי־רת־הוכחה של שמונה. השאלה הי־חידה שנותרה היתה, האם יחזיק הולמס מעמד עד סיום הסיבוב הרביעי. טייסון נתן את התשובה 5 שניות לפני סיום הסיבוב.

החשש שהולמס נפגע קשה פג עד מהרה, ובתוך כמה דקות כבר ישב על הכיסא בפינתו. "אני אבכה, אני אצחק מכולכם", אמר הולמס אחרי השקילה ביום חמישי. האמת היא, שהוא עשה צחוק מעצמו. למתאגרף הנבוסה, עם 51 הקרבות מאחוריו (48 ניצחונות), ששלט במשקל כבד במשך שבע וחצי שנים והודיע על פרישתו ב־6 בנובמבר 1986, לא היתה תשובה ליריבו הצעיר ממנו ב־17 שנה.

טייסון, המתאגרף הצעיר ביותר שהחזיק בתואר העולמי במשקל כבד, אמר על יריבו: "אין ספק שהוא אחד המתאגרפים הגדולים של זמננו".

עכשיו הגיעו זמנים חדשים, אלה של טייסון, שקיבל 5 מיליון דולאר מהכנסות קרב זה. הולמס נפרד מהזירה עם הכנסה לא רעה – 2.8 מיליון דולאר.

...והסוף: הולמס שרוע על גבו, בשמאליו שופט־הזירה ג'ו קורטז. (צילום א־פ).

לאחר שהדיח את לנדל בחצי גמר דרמטי במלבורן

קאש שואף להגיש שי ליום השנה ה־200 לאוסטרליה: ניצחון על וילאנדר בגמר

טניס

מלבורן (א־פ). תושבי אוסטר־ליה, החוגגים עתה 200 שנה לייסוד ארצם, ישלבו הבוקר אצבעות לפאט קאש כאשר זה יתייצב כאן למישחק הגמר של אליפות הטניס הפתוחה מול השוודי מאטס וילאנדר. האוס־טרלי בן ה־22 גבר ביום שישי על המדורג מספר אחד בעולם, איוון לנדל, בעוד שוילאנדר הדיח את אלוף השנתיים האחרונות, בן ארצו שטפאן אדברג. שני המישחקים הוכרעו רק אחרי חמש מערכות.

קאש נזקק לשלוש שעות ו־56 דקות כדי להכניע את לנדל 6–4, 6–2, 4–6, 2–6, 6–2. ניצחונו הש־לישי ברציפות על יריבו בתחרויות גראנד סלאם. הוא גבר עליו אשתקד בחצי גמר אליפות אוסטר־ליה ובגמר ווימבלדון. ללנדל, שקיווה לפתוח כאן בהתמודדות על תואר הגראנד סלאם, היתה זו אכזבה גדולה מאחר המעבר ממגרשי דשא למגרשים סינתטיים היה אמור להעניק לו כאן יתרון ברור על קאש. המערכה החמישית היתה כבר עניין של כושר גופני ואז הסתבר שהאוסטרלי, שנתמך בעידוד בלתי פוסק של 15 אלף צופים בעיר הולדתו, רענן יותר. בארבעת המיש־חקים האחרונים זכה לנדל ב־4 נקודות בלבד. היה זה ניצחונו הש־לישי על לנדל בשמונה מיפגשים, והוא שואף לזכות היום בתואר השישי שלו בסידרת תחרות "הפרס הגדול".

קאש רואה בניצחונו על לנדל תשובה לכל אלה הטוענים, שהוא מסוגל להתעלות רק על מיגרשי דשא. "מעניין מה הם אומרים עכשיו, כשניצחתי אותו על מיגרש קשה", שאל קאש. "היו לי הרבה אכזבות ותמיד הצלחתי להתאושש. איני רואה מדוע לא אעשה זאת גם הפעם". אמר לנדל שנוצח כאן בחצי הגמר בשלוש השנים האחרונות.

וילאנדר חזר על הישגו בחצי הגמר בפלשינג־מדו כשניצח את חברו הצעיר אחרי שלוש שעות ו־19 דקות 6–0, 6–7, 6–3, 3–6, 6–1. אדברג קיווה להיות הטניסאי הראשון זה 20 שנים הזוכה בתואר האוסטרלי שלוש פעמים ברציפות. וילאנדר, שהיה אלוף אוסטרליה ב־1983 וב־1984, ינסה לזכות היום בתואר הגראנד־סלאם החמישי שלו. קאש מוביל 4–3 במיפגשים ביניהם. ניצחונו האחרון היה ברבע הגמר בווימבלדון.

חבטה אופיינית של פאט קאש בדרכו לניצחון על איוון לנדל בחצי הגמר במלבורן. היום יתמודד קאש עם מאטס וילאנדר על כתר אליפות אוסטרליה. (צילום א־פ).

גראף חיסלה גם את אוורט ונטלה 110 אלף דולאר

התואר השני של גראף

שטפי גראף זכתה אתמול בתואר הגראנד סלאם השני שלה, כשניצחה בגמר הנשים את כריס אוורט 6–1, 7–6 וזכתה ב־110 אלף דולאר. לגרמניה היותה בת 18 בלבד היא מועמדת לזכות כבר השנה בגראנד־סלאם אם תנצח גם ברולאן־גארוס, ווימבלדון ופלשינג־מדו. "לשחק נגד שטפי זה שונה לגמרי מאשר נגד כל מתחרה אחרת", אמרה אוורט בת ה־33 אחרי ההפסד. "אף אחת אינה יכולה להבטס בעוצמה כזו". מאמנה של שטפי, הצ'כי פאבל סלוזיל, אמר: "אין בכוונתנו לשנות את הסגנון. זה עובד טוב מאד".

גראף הובילה 2–1 במערכה הראשונה כאשר החל גשם שוטף. אחרי הפסקה של 90 דקות חזרו השתיים למיגרש, שבינתיים כוסה בגג מתנייע. אוורט איבדה להלוטין את הריכוז, זכתה בחמש נקודות בלבד עד סיום המערכה ופיגרה 1–5 במערכה השניה. כאן חל מיפנה בלתי צפוי וכריס החלה לשחק טניס מעולה שזיכה אותה בתמיכת ה־מישחקונים הבאים. היא הובילה 6–5 והיתה רחוקה שתי נקודות בלבד מזכיה במערכה. אבל גראף השוותה וניצחה במישחקון שובר השוויון 7–3 בנקודות.

הזוג האמריקאי ג'ים פיו זכה אתמול בשני תארי זוגות. עם בן ארצו ריק לייץ' ניצח בגמר לזוגות גברים את ג'רמי בייטס (בריטניה) ופטר לונדגרן (שוודיה) 6–3, 6–2, 6–3. עם הצ'כית יאנה נובוטנה זכה בתואר לזוגות מעורבים בניצחון על מרטינה נברטילובה וטים גליקסון 5–7, 6–2, 6–4.

שטפי גראף (מימין), ניצחה ומתחייכת, בחליפה הזוגית עם כריס אוורט לאחר שגברה עליה 6–1, 7–6 בגמר אליפות אוסטרליה במלבורן. (צילום א־פ).

שחיה

שני שיאי בוגרים באליפות הפועל

שני שיאי בוגרים ושלושה שיאי גילאים הושגו במוצאי־שבת באלי־פות הפועל בשחיה בבריכות קצרות שנערכה בגבעתיים בהשתתפות שיא של כ־620 שחיינים ושחייניות.

אורית בס מהפועל גבעתיים שיפרה את שיא הבוגרות וכן את שיאי גילאי 15, 16, 17 ו־18 ב־50 מ' פרפר כשקבעה 30.87 שניות. שי־פור לשיאה 31.10 שניות. את השיא השני קבעה קבוצת בני שמעון ב־4×50 מ' ב־1:38.96 דק'. שיפור של 16 מאיות השניה לשיא שלהם.

יואב ברוק מבני־שמעון, אליאב טל מנתניה ודן ולנסי מעמק חפר קבעו שיאי גילאים. השחיין הבולט של האליפות היה זוהר ווייס מבני־שמעון עם הישגו ב־100 מ' חופשי 52.76 שניות שהיקנו לו 819 נק'. בין הנשים הצטיינה עטה לויט מבית בדל עם הישגה ב־50 מ' חופשי 28.29 שנ' שהיקנו 743 נק'.

אכזבה במכבי: אפשר היה להשיג ניצחון בבלגראד

גביע האלופות

מאת סופר "ספורט הארץ"

כדורסלני מכבי ת"א נחתו אמש בשעה מאוחרת מהטיסה מציריך, מאוכזבים אחרי הפסד החוץ הצורב לפרטיזן בלגראד. האכזבה נבעה מכך, שבמחנה המכבי שררה הת־חושה שאת ניצחון החוץ הנוסף הדרוש כדי להעפיל לחצי הגמר (להוציא, כמובן, את כל ניצחונות הבית) — אפשר היה להשיג בבלגראד.

ברוס ויקטור, עוזר המאמן, נימק את ההפסד באי־קיום ההוראות הטאקטיות וביום חלש להחריד של קלעי החוץ. הוא מסכם ל"ספורט הארץ" את התרשמותו מהקבוצות בתום הסיבוב הראשון בבית הגמר לאלופות.

● ריאל מדריד: "השלושה בבית, אינה מהווה יריבה רצינית לשום קבוצה. לא תסיים בין ארבע הראשונות".

● אריס סאלוניקי: "יש לה הפוינט־גארד הטוב באירופה, גלי גאליס. היותה אריס קבוצה בינונית ביותר".

● טרייסר מילאנו: "קבוצה מצויינת, המאוזנת ביותר בתחומים של קליעה ויציבות".

● ברצלונה: "נכון שיש לה קלעים מצויינים, אבל יש לי ספק לגבי יכולתה של הקבוצה לשלוט בכדור ולהחזיק בקצב מישחק. ברצלונה או אריס, יהיו הקבוצה הרביעית שתצטרף למכבי, מילאנו ופרטיזן בחצי הגמר".

● סאטורן קלן: "הקבוצה נהנית מקלעים מוצלחים ושליטה בריבאונד בגלל הגובה, אבל סובלת מחוסר יציבות".

● אורתז: "חוץ מבאומן מצויין וניסיון רב של השחקנים, הקבוצה הזו חסרת ברק להלוטין ואין בה כשרונות".

● מכבי ת"א: "אין תגובה..."

סופית: הפועל ת"א יארח את ציבונה ביד־אליהו

גביע קוראץ'

מאת סופר "ספורט הארץ"

מחלקת הכדורסל של הפועל ת"א הודיעה, כצפוי, לארח ב־10 בפברואר את ציבונה זאגרב ביד־אליהו בחצי גמר גביע קוראץ'. ראשי הקבוצה לא נכנעו ללחצים והחליטו לוותר על הבטחות לסוכות הקופה.

"הגיע הזמן שנתחיל לשחק ביד־אליהו", הסביר היו"ר, דני קורן. "במישחקי הפליי־אוף נהיה חייבים להופיע שם, כך שמוטב שנתרגל לכך כבר מעכשיו. חוץ מזה, קבוצה עם יומרות כמו שיש להפועל ת"א צריכה ללמוד להסתדר בכל מקום".

ההערכה כי למישחק יגיעו בין 5,000 ל־6,000 צופים מתבססת על אומדן פשוט: בין 3,000 ל־4,000 אוהדי הפועל, והשאר — חובבי כדורסל אמיתיים, שיבקשו לראות בפעולה את כדורסלנה המחונן של ציבונה, דראזן פטרוביץ'. פרט לכך, זה המישחק היחיד שיתקיים באותו שבוע בת"א, שכן מכבי ת"א יתארח למחרת בברצלונה.

הנהלת הפועל ת"א תבקש להקדים ביום אחד, ל־7 בפברואר, את מיפגש הליגה עם אליצור נהרדוד רמלה בגלל חצי הגמר האירופי, שהיה כאמור ב־10 בו. האחרי לאסוף כוחות מן המתיחה כגבם, ויהיה כשיר לקראת בית"ר ת"א, בחזר בערב בליגה.

סוף שבוע קשה ללייקרס: 113–115 בדנוור ורק 112–113 על הניקס

אן.בי.אי.

ניו־יורק (א־פ). סוף שבוע קשה עבר על האלופה לוס־אנג'לס לייקרס. שלשום נוצחה 113–115 בדנוור ואתמול גברה בדוחק על ניו־יורק ניקס 112–113.

לדנוור היה זה ניצחון ביתי ראשון על הלייקרס מאז דצמבר 1985. האלופים פיגרו בהפרש של שמונה נקודות אבל השוו ל־105–105 ואף הובילו 108–111. ביי ויטמנס, הקלע הבולט של דנוור (23 נק'), קלע סל וניצל זריקת עונשין. ויג־מנס הוסיף שתי נקודות, אבל ג'יימס וורתי השווה. ואז, שתי שניות לסיום, קלע מייקל אדאמס שתי זריקות עונשין והבטיח את הניצחון.

מי שהכריע את הניקס היה קארים עבדול־ג'אבר בן ה־40, שקלע 12 מ־24 הנקודות שלו ברבע האחרון, כולל ארבעה "סקיי הוקס" ברציפות. היה זה הפסד החוץ ה־12 ברציפות של הניקס.

מאידך ממשיכה בוסטון להציג כושר מצויין וזכתה בניצחון ה־17 שלה ב־19 המישחקים האחרונים, 124–106 על אטלנטה הוקס עם 27 נקודות של לארי בירד. עתה יש לבוסטון המאזן הטוב ביותר בחוף המזרחי — 28 ניצחונות ו־10 הפסדים. עשרים וארבע שעות קודם לכן גברה אטלנטה על קליבלנד 93–101 עם 28 נקודות של דומיניק ווילקינס.

הקלע הבולט של סוף השבוע היה דייל אליס מסיאטל שהישווה את שיאו האישי (47 נק') בניצחון 106–109 על דטרויט. מייקל ג'ורדן קלע 42 נקודות בניצחון שיקאגו על פיניקס 108–118 וקלייד דרקס־לר קלע 39 נקודות לזכות פורטלנד שניצחה את דנוור 106–126. אלקים אולאג'ואן חגג את יום הולדתו ה־25 עם 28 נקודות ו־12 ריבאונדים בניצחון 103–116 של יוסטון על מילווקי. וושינגטון בולטס השיגה את ניצחונה השישי בשמונה מישחקים מאז החל לאמנה שחקן העבר שלה ווס אנסלד כאשר גברה על גולדן סטייט 91–115. הסודני מאנוט בול ביצע 10 חסימות במישחק זה.

תוצאות אחרות: אינדיאנה — ניו ג'רזי 104–113, דאלאס — ל.א. קליפרס 87–110, יוטה — סן אנטוניו 106–119.

ליוורפול לועגת גם לכפור: 2–0 בצ'רלטון

מובילה ב־17 נקודות ★ מזג האויר המקפיא דחה עשרות מישחקים באנגליה ובסקוטלנד

ליגה אנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). רק 12 מישחקים נערכו אתמול בארבע הליגות האנגליות הבכירות בגלל מזג האויר החורפי הקשה, הכפור והשלגים. אבל גם תנאי המיגרש הקשים לא הצליחו לעצור את ליוורפול, שניצחה בלונדון את צ'רלטון אתלטיק 2–0 והגדילה את יתרונה בפיסגה ל־17 נקודות.

צ'רלטון, המשחקת בדרך כלל לעיני פחות מ־10,000 צופים, נהנתה אתמול מהכנסה נכבדה: יותר מ־28 אלף צופים ראו את פיטר בירדסלי מבקיע את שערו התשיעי העונה בדקה ה־32 ואת ג'ון בארנס מוסיף שער שני בדקה ה־60. השניה בדירוג, נוטינגהאם פורסט, ממשיכה לאבד נקודות ואתמול סיימה בתיקו־אפס בווטפורד.

עוד שני מישחקים הסתיימו בתיקו־אפס: צ'לסי — פורטסמות וסאוטהמפטון — נוריץ'. במישחק החמישי שנערך אתמול בליגה הבכירה ניצחה ניוקאסל יונייטד את טוטנהאם 2–0 מצמד שערים של פול גאסקוין.

● הצמרת: ליוורפול 62, נוטינגהאם 45, אוורטון 43, ארסנל ומנצ'סטר יונייטד 42.

בליגה השניה נערכו שלושה מישחקים בלבד בהם היו מעורבות שלוש המובילות. אסטון־וילה ניצחה את הסיטי 2–0 במנצ'סטר והגדילה את יתרונה ל־6 נקודות. השניה קריסטאל־פאלאס נוצחה 2–1 בבירלסבורו, שהתקרבה אליה בנקודות.

ריינג'רס ניצחה ועלתה

ריינג'רס עלתה למקום השני בטבלה הסקוטית בניצחון 3–1 על פאלקירק. שני השחקנים החדשים הבקיעו: הדני יאן בארטראם בדקה ה־19 וג'ון בראון במחצית השניה. איאן דוראנט הוסיף שער שלישי בבעיטת 11 מ'. השניה בדירוג, אברדין, נוצחה 1–2 במאתרוול.

● הצמרת: סלטיק 47, ריינג'רס ואברדין 44, הארטס 43.

● ג'ודו. ברכת השרון הכתירה בשבת אלופי ישראל הצעירים בג'ודו, בבני שקלים. במשקל 31 ק"ג זכה ליעד אקו ממכבי ת"א ובמשקל 35 ק"ג דוד בובריק ממכבי ר"ג.

סטיב מקמהון מליוורפול חומק עם הכדור משמירתו של טובי מקבי צ'רלטון, שנכנעה בלונדון 2–0 למובילה בליגה האנגלית. (צילום א־פ).

هكذا عن الأصل

חדשות כלכלה

"מקווה לבקש סיוע מוקטן ב־1990"

בפגישה שנערכה שלשום בין שר האוצר, משה נסים, לשגריר ארה"ב בישראל, תומס פיקרינג, הגיש השר את בקשת ישראל לסיוע אמריקאי לשנת הכספים 1988/89. במקביל לבקשה זו הוגשה בקשה רשמית ע"י השגרירות בוואשינגטון. גובה הסיוע שביקשה ישראל לשנה הבאה זהה לשנה הנוכחית: 1.8 מיליארד דולר סיוע צבאי ועוד 1.2 מיליארד דולר סיוע אזרחי. שמטפנה רובו כבולו להחזרת חובותיה של ישראל משנים קודמות. שר האוצר תאר בפני השגריר את ההתפתחויות הכלכליות שהיו במשק הישראלי ב־1987, וציין שזו היתה שנה טובה מבחינה כלכלית. עתה דאגתנו היא שתוצאות אלו לא יהיו אפיזודה חולפת, אמר השר. הוא הביע את תקוותו שבשנת 1990 תבקש ישראל סיוע מוקטן מארה"ב. בדברי תשובתו בירך השגריר פיקרינג את שר האוצר על מאמציו והשגיו בכלכלה הישראלית, במיוחד בתחומים של הורדת האינפלציה והתחלת הצמיחה. בתמונה: (מימין) נסים ויועציו, ומולו השגריר פיקרינג. (כתב: דן סגיר; תצלום: רחמים ישראלי)

הבנקים ממשיכים ליהנות מעודפי נזילות גדולים

מאת אריה לביא

בניגוד לחששות של ראשי מערכת הבנקאות, שמא תחזור מערכת הבנקאות לגרעונות נזילות לאחר העברות למע"מ ולמוסד לביטוח לאומי ב־15 בינואר, הבנקים נהנים עדיין מעודפי נזילות ניכרים.

העודפים נאמדים ב־200–300 מיליון שקל. וגורמים לכך שהריבית על פקדונות ג'מבו יציבה בדרך כלל ומגיעה לכ־16%. רק בשוליים משלמים מקצת מהבנקים, שמצב נזילותם עדיין יותר, ריבית גבוהה יותר, המגיעה לכ־16.5%.

הוכחה נוספת לעודפי הנזילות של מערכת הבנקאות באה לידי ביטוי בתוצאות מכרז בנק ישראל לאשראי, שנערך ביום חמישי שעבר. הריבית שנקבעה במכרז היתה 20%, כלומר שהבנקים שהציעו ריבית נמוכה מזו לא קיבלו כספים במכרז זה, בסך 750 מיליון שקל. בעבר נרשמו עליות בשיעורי הריבית שהבנקים מציעים במכרז בנק ישראל, מרמה של כ־17% לרמה של 20%. הריבית שנקבעה הפעם היתה דומה לזו של המכרז הקודם.

המדרשה הליברלית בישראל
ע"ש פרץ ברנשטיין

במה ליברלית

המדרשה הליברלית בישראל מארחת את

מר משה נסים שר האוצר

אשר ירצה על הנושא:

"תפיסה ליברלית כמנוף להבראה כלכלית"

האירוע יתקיים מחר, יום שני ו' בשבט תשמ"ח 25/1/1988 במלון "רמדה־רנסנס", ירושלים בשעה 20.00 בדיוק.

דברי פתיחה: הרה מר אמנון בן־עמרם
דברי סיכום: עו"ד יצחק נגר
יו"ר הנהלת המדרשה הליברלית.

בדבר פרטים נא לפנות לטל. 02-857072 בין השעות 15.00–20.00 או לטלפון 02-383950 לפנה"צ או לטלפון 03-264171 בין השעות 08.30–14.00

אוניברסיטת תל־אביב

הפאקולטה למדעי החברה
הקרן והתכנית למדיניות ציבורית

ערב עיון לזכרו של
יהושע רבינוביץ ז"ל

בנושא: **שוקי הכספים והריבית בפרוס שנת 1988**

דברי פתיחה: פרופ' יהודה בן־שאול
רקטור האוניברסיטה
דברי זכרון: מר שלמה להט
ראש עירית ת"א־יפו
הרצאת פתיחה: פרופ' מיכאל ברונו
נגיד בנק ישראל

מדיניות בנק ישראל לקראת 1988

דיון בהשתתפות נגידי בנק ישראל
לשעבר — מר משה זנבר, מר ארנון גפני,
ד"ר משה מנדלבאום
מנחה: פרופ' אסף רזין — ראש התכנית למדיניות ציבורית
יום ראשון, ה' בשבט תשמ"ח, 24.1.88
שעה 18.00, אודיטוריום ברשירה, קרית האוניברסיטה, רמת אביב
— הציבור מוזמן —
כניסה דרך שער רמניסיאנו (מס' 4)

נשיא איגוד לשכת המסחר:

2,342 חברות נתונות כיום בקשיים — גידול של 232 אחוז תוך שנתיים

דני גילרמן קורא למנוע תופעת כדור שלג שתדרדר עוד עסקים ● בין הסיבות לקשיים — אשראי בשוק האפור בתנאים קשים, אי־הסתגלות לאינפלציה נמוכה והקפאת תקציב המדינה

מאת אריה לביא

בדיקה שערכו כלכלני איגוד לשכות המסחר מצביעה על תהליך של קשיים עסקיים גדלים והולכים בשורה של חברות, והדבר מחייב היערכות מיידית מצד כל גורמי המשק, כדי למנוע הידרדרות. דברים אלה אמר נשיא איגוד לשכות המסחר, דני גילרמן, התובע שוועדת השרים לענייני כלכלה תתכנס כדי לדון במצב שנוצר.

גילרמן אמר כי יש צורך בשורה של פעולות כדי למנוע תופעות של "כדור שלג", שיגררו עסקים נוספים לקשיים. בין היתר הציע הפחתה מיידית של ריבית החח"ד, ומציאת הסדרים של פריסת חובות לחברות בקשיים, שמירה על יציבות שער החליפין וביצוע מיידי של הרפורמה במיסים.

ממצאי איגוד לשכות המסחר מעלים את התופעות הבאות:

● על־פי בדיקה שערכה עבור האיגוד חברת "דן אנד ברדסטריט", מגיע מספר של החברות שהיו בקשיים כלכליים בינואר 1987 ל־2,342, לעומת 782 חברות בינואר 1985 — גידול של 232 אחוז. היקף הפעילות של חברות אלו מגיע ל־3.5 מיליארד דולר.

● מספר החברות שחשבונותיהן הוגבלו, בשל שיקים ללא כיסוי, גדל בין ינואר לנובמבר 1987 מ־1,140 ל־1,780; כאשר עוד 212 חשבונות של חברות הוגבלו בנסיבות מחמירות, וזה גידול של 86% בסעיף זה.

חלק מהחברות נאלצו לפנות לשוק האפור לצורך השגת אשראי, שם הריבית הריאלית גבוהה עוד יותר — מהלך שהחמיר את מצבן. חברות רבות גם לא העריכו נכונה את מגמות ההתפתחות הכלכלית, וצפו כי הגאות במחירים, שאפיינה את 1986, תימשך גם ב־1987. ההתייצבות בפעולות תפסה אותן במבנה הוצאות גבוה.

כן גרמו קשיים לחברות שתשומותיהן מתבססות מאירופה — בשל השער הגבוה של המטבעות האירופיים, שגרם לעליה בתשומות. הקפאת תקציב המדינה הקשתה על חברות אחרות שהתבססו על עסקים עם המדינה. גם העובדה שעסקים רבים לא הסתגלו לעבוד בתנאים של אינפלציה נמוכה פגעה בחברות רבות.

ביקורת בדירקטוריון הבורסה על תנאי שכר העובדים וההנהלה ב־'87

טענה שהתוספות עולות על ההסכמים במערכת הבנקאות ● דרישה לבטל ההטבות החריגות למנהלים ולכלול אותן בסולם השכר ● המשנה למנכ"ל נתי שילה: שכר המנהלים נשחק

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ביקורת יוצאת־דופן נמתחה בישיבת סוף השבוע של דירקטוריון הבורסה, על תנאי הסכם השכר של עובדי הבורסה ל־1987. חברים בדירקטוריון טענו כי תוספות השכר של עובדי הבורסה ל־87', הנאמדות ב־10% ריאלית, הן מעל ומעבר למה שהושג בהסכמי השכר במערכת הבנקאות. אחת מאבני הנגף המעכבות את החתימה הסופית של ההסכם היא דרישת ההנהלה לשינוי מרכיב הוותק שבסולם השכר.

חברי הדירקטוריון הורו להנהלה להמשיך ולדון בתנאי השכר של העובדים. בדירקטוריון נמתחה ביקורת גם על תנאי השכר של ההנהלה, והושמעה קריאה לכלול את המנהלים בבורסה, במסגרת סולם השכר, כפי שהדבר מקובל בהנהלת בנק הפועלים. היו שטענו כי תנאי השכר של מנהלי הבורסה הם חריגים, ולאחר פרשת ארנסט יפת בבנק לאומי, יש להגיע לנורמות חדשות.

שטסל יזם הדיון

נושא הסכם השכר של העובדים הובא באופן מפתיע לעיונו של דירקטוריון הבורסה, ביוזמתו של חיים שטסל, יו"ר הדירקטוריון. בשנים קודמות הושגה הבנה ביחס לתנאי השכר בדרגים הניהוליים של הבורסה. הדירקטוריון הסתפק באישור ההסכם. חברים בדירקטוריון העריכו כי החלטת שטסל נובעת מהחשש כי ההסכם מגלם בתוכו הטבות שכר חריגות לעובדים, ולצורך העניין נחוץ אישורו של הדירקטוריון.

חיים שטסל מסר בתגובה כי הדירקטוריון לא דן בתנאי השכר של העובדים, אלא קיבל דיווח בלבד. לדבריו, מאז ומתמיד ניהלה ההנהלה את המשא־ומתן, ודיווחה לדירקטוריון על תנאיו. יו"ר הדירקטוריון הסביר כי ביוזמת הדיון בדירקטוריון, לא היה משום הבעת עמדה ביחס לתנאי השכר של העובדים, וכי בכל מקרה, הדירקטוריון לא מתח ביקורת על תנאי השכר.

נתי שילה, המשנה למנכ"ל הבורסה, דוחה את הביקורת על תנאי השכר של עובדי הבורסה, וטוען כי הם עומדים על ממוצע השכר הקיים במערכת הבנקאית. לדבריו, אי־אפשר לבוא בטענות להנהלת הבורסה, בהרכשעה שבבנקים מושגים הסכמי־שכר חריגים. שילה גם דוחה מכל וכל את הטענה כאילו שכרם של המנהלים בבורסה הוא חריג, וטוען כי בשלוש השנים האחרונות הוא נשחק ריאלית ב־14%.

8–43 אחוזים תוספת רטרואקטיווית ל־50 אלף גמלאים במשכורת פברואר

בעקבות הסכם בין ההסתדרות לנציבות שירות המדינה תוצמד רמת הפנסיה לדרגת הפרישה והשינויים בערך הדרגה בעתיד ● תבוטל מקדמה בת 5–10%

מאת יהודית וינקלר
כתבת "הארץ"

50 אלף גימלאים בפנסיה תקציבית, עובדי מדינה, הרשויות המקומיות ומוסדות הציבור, יקבלו תוספת רטרואקטיווית בין 8% ל־43% מאפריל 1987 במשכורת פברואר, על־פי הסכם שהושג בין ההסתדרות לנציבות שירות המדינה ומעתה רמת הפנסיה תהיה צמודה לדרגת הפרישה והשינויים בערך הדרגה בעתיד.

עם הפעלת ההסכם החדש תבוטל מקדמה בשיעור 5%–10% ששולמה לגימלאים מכוחו של הסכם המסגרת בשירות הציבורי. נראה, כבר כן, כי ההסתדרות תוותר לפי קביעה על תביעתה לפצות את הגמלאים התקציביים בכ־27% עבור הצמדה של הגימלאות.

אהרן הבדלמן, נציג הסתדרות עובדי המדינה בוועדת דילוני־מליניביץ (אפרים דילוני, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, דוד מליניביץ, נציב קבילות בנציבות שירות המדינה) הסביר, כי גימלאים שפרשו מהשירות לפני אפריל 1977 יקבלו תוספת בשיעור 28%–43% ואילו אלה שפרשו מ־1978 ואילך יקבלו תוספת בשיעור 8%–30%.

מזכירות הסתדרות עובדי המדינה אישרה את ההסכם שהושג עם האוצר ועם נציבות שירות המדינה. ראובן בן עמי, מזכיר הסתדרות עובדי המדינה ציין, שההסכם ייעשה צדק ותיקן עיוות היסטורי.

החתימה הפורמלית על ההסכם תיעשה בכל הנראה עוד השבוע.

מחירי האשראי בבנק לאומי
ליום 24/1/88

סוג ההלוואה	תקופה	ריבית חודשית — לקוחות — מסחריים	ריבית חודשית — לקוחות — פרטיים בעלי חשבון יומי
הלוואה צמודה למדד	עד 5 שנים	0.85%	0.9%
"הלוואת ענק" — הלוואה צמודה למדד עד 60,000 ש"ח כנגד שעבוד דירה	עד 12 שנים	0.9%	0.9%
הלוואה בשקלים לא צמודים בריבית קבועה	3 חודשים	2.3%	2.5%
	6 חודשים	2.4%	2.6%
	9 חודשים	2.5%	2.7%
	12 חודשים	2.6%	2.8%
חח"ד צמוד לדולר*	עד ה־31.3.88	1.0%	
	עד ה־30.6.88	0.75%	
הלוואה בשקלים צמודים לדולר	3 חודשים	1.0%	
	6 חודשים	1.0%	

* עמלת הקצאה לתקופה: עד ה־31.3.88 - 3%, עד ה־30.6.88 - 4.5%
פרטים וגובה סכומי אשראי בסניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

טיסה לניו־יורק דרך קהיר — במחיר 175 דולר בלבד

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תעופה

חברה לאירגון טיסות־שכר מישראל מציעה לצעירים ולסטודנטים להגיע לניו־יורק במחיר 175 דולר בלבד, דרך מצרים.

חברת "סופר צ'רטר" פרסמה בסוף השבוע שורה של הצעות־מחיר זולות במיוחד, לצעירים עד גיל 26 ולסטודנטים עד גיל 35, לטיסות ליעדים רחוקים כמו ארה"ב והמזרח הרחוק. כל הטיסות מתבצעות בחברות־תעופה סדירות ממטה־תעופה הבינ"ל בקהיר.

על־פי הצעות החברה, ניתן להגיע מישראל למצרים באוטובוס, במחיר 25 דולר בלבד. להוסיף את מס הנסיעות בשיעור של 150 דולר ולהמריא מקהיר בטיסות סדירות ליעדים הרחוקים במחירים של 230 דולר ללוס־אנג'לס; 265 דולר לבומביי ו־175 דולר לניו־יורק.

מנהל "מיפ גליקו" נעצר בחשד להונאות בהיקף ניכר

משה שחר מואשם שהשתמש במסמכים מזוייפים לייצוא סחורות, ואח"כ זכה בפיצויים שמנים

(ע). שופט בית המשפט המחוזי בתל אביב, אריה אבן־ארי, הורה שלשום לעצור עד תום ההליכים המשפטיים את משה שחר, מנהל חברת "מיפ גליקו", המואשם במעשי הונאה בהיקף ניכר.

שחר מואשם שהשתמש במסמכים מזוייפים לייצוא סחורות לחו"ל, בעזרתם זכה לאחר מכן בפיצויים שמנים מהקרן לביטוח יצואנים. באחד המקרים הוא ייצא, לפי כתב האישום, בבטנה מכולות בגדים ישנים לאיטליה, כשבמסמכים צוין כי הסחורה היא בגדים חדשים מתוצרת המפעל.

לאחר שנעצר בראשונה, שוחרר שחר בערבות עליה צו של בית משפט השלום, והצוא נפרץ צו עיכוב יציאה מהארץ. התביעה טוענת, כי באחרונה הגיע למשטרת ישראל מידע, לפיו עומד שחר לעזוב את הארץ, ואף נתפסו ברשותו מסמכים המעידים כי בדעתו לעשות כך. בין היתר נתפסו בביתו דרכון פיליפיני בו־תוקף על שמו. דרכון אישלקי גנוב. שהתמונה הוסרה ממנו ותמונה טפסים לביטול צו־עיכוב יציאה מהארץ, אשר נגנבו מבית משפט השלום בירושלים.

בנק דיסקונט מציג:

אופציה דולרית

אתה שולט היום על שער המחר!

לראשונה בישראל, בנק דיסקונט פותח שוק משוכלל לביצוע עיסקות אופציה עתידיות, בשער דולר קבוע מראש. בתכנית, הבלעדית לדיסקונט, אתה שולט על שער הדולר, אין הפתעות. אתה מבטיח את שער הדולר לעומת השקל, לביצוע עיסקות אופציה ל־12 שבועות. (התכנית מיועדת לעסקאות בסכומים מעל $10,000).

רוכש האופציה
• יהנה מהפרשים, אם שער הדולר היציג יהיה גבוה משער הדולר הקבוע באופציה, תמורת פרמיה*.
• לא יחוייב בהפרשים, אם שער הדולר היציג יהיה נמוך משער הדולר הקבוע באופציה.
• אינו חייב בבטחונות.

מציע האופציה
• נהנה מפרמיה* כנגד הצעתו.
• מתחייב לשלם בעתיד הפרשים, רק אם השער היציג ביום המימוש יהיה גבוה מהשער הקבוע באופציה.
• ביצוע העיסקה מותנה בבטחונות, כמקובל.

פרטים נוספים ניתן לקבל בסניף, במוקד ההשקעות הקרוב אליך או בטלבנק דיסקונט טל. 03-639888 בשעות 08.00-22.00.

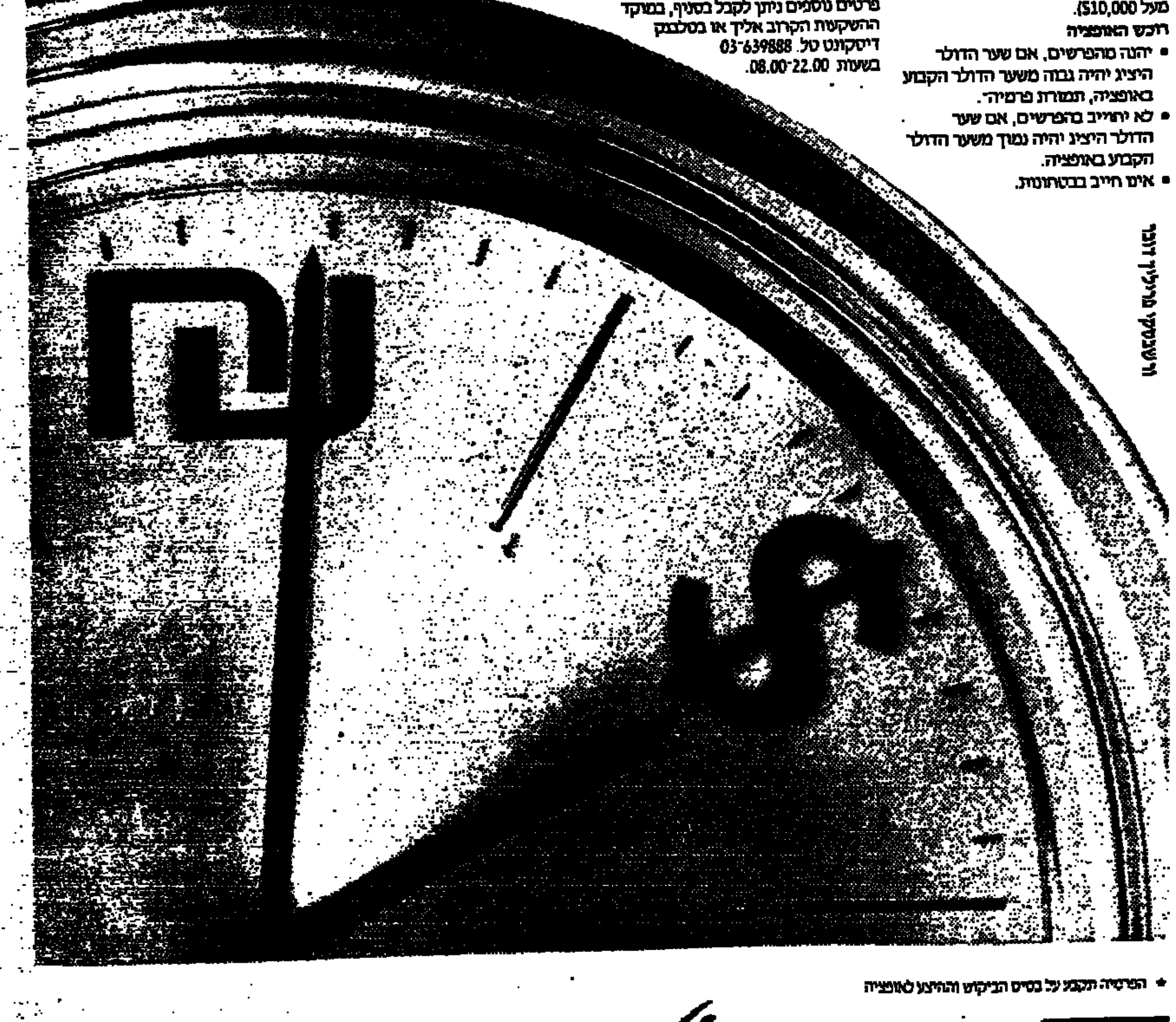

* הפרמיה תקבע על בסיס הביקוש וההיצע לאופציה

יותר קרוב אליך
בנק דיסקונט

"גלובס" העיתון שידע ראשון יום חמישי ב' שבט תשמ"ח; 21 בינואר 1988. ● עמוד 3

עם פתיחת החטיבה החדשה בתעשיה האווירית:

תחרות גלויה על מאגר כוח האדם באיוש צוותי עובדים

יאוחדו חטיבות ההנדסה והייצור ● בראש המפעל להשבחת מטוסי־קרב יעמוד עובדיה הררי, מה"לביא" ● בראש המפעל למטוסים אזרחיים — דב סער ● בראש המפעל לכלי־טייס לא־מאויישים — דוד הררי

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

מנהלי המפעלים בחטיבה החדשה בתעשיה האווירית החלו בגיבוש צוותי עובדים, והם מתחרים ביניהם בגלוי על מאגר כוח־האדם אשר יאייש את התפקידים השונים.

בסוף השבוע הושלם סבב הפגישות הראשון של נציגי ההנהלה עם נציגי עובדי חטיבות ההנדסה והייצור — שיאוחדו לחטיבה אחת לייצור כלי־טיס — ובהן נמסרו בראשונה רשמית שמות המועמדים לתפקידים במפעלים החדשים ופרטים על המבנה האירגוני החדש במסגרת הרה־אירגון.

מנכ"ל התעשיה האווירית, משה קרת, יביא את שמות מנהלי המפעלים לאישור מועצת המנהלים, שתתכנס ביום ד' הקרוב. היום יימשכו הפגישות עם נציגי שאר עובדי החטיבות בתעשיה האווירית, שאינן קשורות ישירות לאירגון מחדש. בסוף השבוע התקיימה כבר פגישה ראשונה מסוג זה עם נציגי עובדי חטיבת האלקטרוניקה.

במקביל החלו המועמדים שנקבעו לניהול המפעלים, בשיחות על חלוקת העובדים, המיבנים והציוד של חטיבות ההנדסה והייצור, במסגרת החטיבה החדשה והמפעלים השונים.

שני המיטבים למנכ"ל, אריה אוסטרינסקי וד"ר מאיר בפיה, וסמנכ"ל כ"א, אביגדור קפלן, הם שנפגשים עם נציגויות העובדים של החטיבות השונות ומוסרים להם את הפרטים הקשורים להטיבה החדשה.

ראשי המפעלים החדשים

בראש המפעל להשבחת מטוסי־קרב יעמוד עובדיה הררי, מפרוייקט מטוס ה"לביא". בראש המפעל למטוסים אזרחיים יעמוד דב סער, סגנו של ראש חטיבת ההנדסה הנוכחי, משה בלומקין. בראש המפעל לכלי־טייס לא־מאויישים יעמוד דוד הררי, ששימש כראש משרד פרוייקטים למטוסים לא־מאויישים בחטיבת ההנדסה. בראש מפעל שירותי ייצור יעמוד בן ציון נתנזון, ובראש מפעל שירותי הנדסה יעמוד צדלי אסאלי.

נסגר משרד מע"מ בצפת

(ע). משרדי מס ערך מוסף בצפת נסגרו ביום ו', ומאות תושבים הזקוקים לשירות ייאלצו מעתה לרדת למשרדים האזוריים בטבריה.

בתשובה לשאלת כתב עת"ה שלמה חזה, אמרו במשרד האזורי בטבריה, כי הסניף נסגר במסגרת הצמצומים.

יועצי המס והעצמאיים בצפת, קריית שמונה והסביבה, מתארגנים לביטול הגזירה.

תוספת 6% לעובדי הדפוס בעיתונים בהסכם עם איגוד העיתונים היומיים

מאת יהודית וינקלר

עובדי הדפוס בעיתונות היומית יקבלו תוספת של כ־6% לשכרם ממשכורת ינואר, על־פי הסכם התאמת תעריפים שנחתם בין איגוד פועלי הדפוס לבין איגוד העיתונים היומיים. ארבע דרגות תחתונות בסולם השכר נמחקו, וסולם שכר חדש בן 8 דרגות מתאכלס עתה על־ידי 1,000 עובדי דפוס בעיתונות.

מאיר גולדשטיין, מזכיר האיגוד הארצי של פועלי הדפוס, הסביר כי נקבעו קריטריונים חדשים לקידום בדרגות, וכי התאמת התעריפים העלתה הלכה למעשה את סולם השכר של עובדי הדפוס לרמת הכנסה מהגבוהות — שכר התחלתי של 670 שקל ותקרת שכר בסיסי — 1,700 שקל.

בעיתונים "ידיעות אחרונות", "הארץ" ו"מעריב" ישולמו תוספת השכר כבר במשכורת ינואר, ובאחרים — במשכורת פברואר.

תחולת ההסכם עד מארס 1988, אולם נקבע כי קידומי דרגות יתפרשו עד ראשית 1989. עם זאת יימשך המו"מ בין הצדדים על הכללת רכיבי שכר נוספים לפנסיה, וכן על פיצוי העובדים בגין עבודתם על־פי טכנולוגיות דפוס חדשות.

עורך את העמוד: דני צבבי

מכונות וציוד לתחזוקה ונקיון

המבחר הגדול ביותר של:
★ מקרצפות בכל הגדלים
★ שואבי אבק
★ שואבי אבק/מים בכל הגדלים
★ מכונות משולבות לניקוי רצפות
★ מבחר מכונות לנקוי שטיחים
★ מכונות לטאטוא כבישים ומדרכות בכל הגדלים

★ וקסים, שמפו וחמרי נקוי
★ חמר אנטיסטטי לשטיחים
★ ציוד לנקוי חלונות
★ סקוצים ★ ציוד עזר

מעבדה לתיקונים ושרות

מחץ
ניקיון • חמרים • ציוד • לתחזוקה וניקיון
תל־אביב, אזור התעשיה: יה' 1224
מס' 12 (בניסה מדרך פתח תקוה 162)
טל: 374113, 370121, 378473

מגן דוד אדום

מחרתיים ההגרלה

הציבור מוזמן לטקס ההגרלה של מגן דוד אדום
שיתקיים ביום ג' 26.1.88
ז' שבט תשמ"ח, שעה 19.00
במרכז מגן דוד אדום
רח' יגאל אלון 60 - ת"א.

כרטיסי הגרלה ניתן לרכוש
עד יום ג' בשעות הצהריים.

מי שלא משלם - לא זוכה

כרטיסי הגרלה שנשלחו לציבור בדואר
יש לשלם בבנק עד יום ג' בצהריים
כרטיס שתמורתו לא תשולם - לא יזכה בפרס.

הארץ

יום א', ה' בשבט תשמ"ח
24 בינואר 1988

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33745
ירושלים: רחוב ההבצלת 2 טל' 224245־6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166־8, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה חורי, גדעון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

שמיר עוד יכול לתקן את שגיאתו

רעיון הוועידה הבין־לאומית, שמשקיפים רבים סבורים כי כבר שבק חיים לכל חי, צץ ועלה מחדש על הפרק תחת רישומה של התסיסה המתמשכת בקרב ערביי הגדה המערבית ורצועת עזה. שר החוץ הסובייטי מיהר להפציר במזכיר הכללי של האו"ם שיכנס לאלתר את שרי החוץ של חמש המדינות, שהן חברות קבועות של מועצת הביטחון, כ"ועדה מכינה" שתעצב את נוהלי הוועידה הבין־לאומית. מליאת המועצה נועדה, לפי הצעתו של אדוארד שווארד־נדזה, לסמוך את ידיה על הצעתן של חמש הגדולות.

פרז דה קואיאר נמנע מלהציע נוהל אחר ויחיד בדו"ח שלו למועצת הביטחון, אך מקומה של ועידה בין־לאומית אינו נפקד בו. בוועידה תומכת גם ראש ממשלת בריטניה; נשיא ארה"ב — בעוד שהתעלם מהעניין באיגרתו למלך מרוקו — ראה צורך להדגיש, כי בכל הסכם הנוגע למעמדם הסופי של השטחים הכבושים, יש להעלות את זכויותיו הלגיטימיות של העם הפלשתיני, ויש לשתף את הפלשתינאים בכל שלב במשא ומתן.

שר החוץ הסובייטי מתכוון להוריד את מליאת מועצת הביטחון לדרגה של גוף בעל חשיבות משנית, שעליו להסתפק במתן גושפנקה להחלטתן של חמש החברות הקבועות במועצה. כל המדינות הלא־קבועות של המועצה צפויות, לכן, לגלות פגם בהצעתו. אם ארה"ב ובריטניה ירצו לדבוק בוועידה בין־לאומית לפי המתכונת המקורית — הסכם לונדון שבין המלך חוסיין ושמעון פרס — השוללת ממנה סמכויות מהותיות, לא יקשה עליהן למצוא תמיכה לעמדתן במליאת המועצה. ההרגשה שהמוסד העליון של האו"ם חייב לנסות ולהתוות דרך כדי להוליך בהסדר אחר את הכיבוש הישראלי, שבתום 20 שנה נתקל בהתקוממות עממית מצד ערביי השטחים המוחזקים, תדריך מן הסתם את דיוני המועצה.

אין להניח כי במועצת הביטחון תתגבש דעה שתעודד את יצחק שמיר להביא את המלך הירדני למשא ומתן ישיר עם ישראל ללא מטריה בין־לאומית. החשש, פן מועצת הביטחון תתגלה כבימה לוויכוחים בלבד, עשוי לדחוף אותה לעיצוב נוהל עבור משא ומתן ליישוב הסכסוך — נוהל שבמסגרתו יוכל האו"ם למלא תפקיד של שושבינות כלשהי. ואם ישראל לא תרצה בוועידה בין־לאומית נוסח שווארדנדזה, לא תיוותר לה דרך להתגונן מפניה, זולת מאבק למען ועידה בין־לאומית על־פי המתכונת של הסכם לונדון.

לולא התנגדותו העיקשת של יצחק שמיר והססנותו של הממשל האמריקאי, יתכן כי ועידה בין־לאומית היתה מתכנסת לפני חדשים, בטרם יתרחשו האירועים האלימים בגדה המערבית וברצועת עזה. במקום לנסות ולשדל את המלך הירדני להסכים למתכונת של משא ומתן שאותה דוחה חוסיין בהתמדה, מוטב שראש הממשלה יתקן את שגיאתו ויאמץ לעצמו, חרף כל מה שאמר עד אתמול, את גישתו של ממלא־מקומו. במקום לנסות ולשדל את הממשל האמריקאי להכשיל לא־רק את בריה"מ אלא גם את האו"ם, מוטב לו להציע להנהגה האמריקאית לצדד בוועידה בין־לאומית ללא סמכויות כפייה. לוועידה כזו הסכים שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ ברגע מסויים, אם כי אחר כך הוא נרתע מלפעול למענה במלוא כוחו.

תכניות צולעות לשלום

מאת זאב שיף

המבחן העיקרי להצעות ההסדר בשטחים הוא האם תביא התכנית לסיום הסכסוך

ח"כים אולמרט (מימין) ובן־אליעזר: אוטונומיה — להקלת הלחץ

בעקבות ההתקוממות בשטחים הועלו מספר הצעות שנועדו להביא לפתרון הסכסוך הישראלי־פלשתינאי. תחילה הצעתו של ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס שדיבר על פרוז רצועת עזה והעברתה לירדנים. לאחר מכן הצעה להכריז על אוטונומיה חד־צדדית בשטחים, כלומר, להעביר את השלטון האזרחי לפלשתינאים שלא במסגרת הסכם עמהם. הצעה זו הועלתה בחודשים האחרונים על ידי ח"כ בנימין בן אליעזר, על ידי השר גד יעקבי ולבסוף גם על ידי ח"כ אהוד אולמרט.

הדגש בתכניות אלה שהן נועדו קודם כל להקל את הלחץ מעל ישראל, להוריד מעל עצמנו נטל עצום של טיפול בלמעלה ממיליון פלשתינאים. אך בהצעות אלה יש חסרון גדול משום שאינן עומדות במבחן הבסיסי־מדיני העיקרי בו צריכה לעמוד, לדעתי, כל הצעה לפתרון הסכסוך. המבחן הוא האם התכנית המוצעת תביא לסיום הסכסוך בין ישראל והעם הפלשתינאי. האם עיקרו של העם הפלשתינאי, הזרם המרכזי שבו, יהיה מוכן לראות בכך סוף פסוק לסכסוך העקוב מדם הנמשך עשרות שנים. אם התכנית אינה עומדת בקריטריון זה פרוש הדבר שישראל עושה ויתור ונסיגה רק כדי להשיג רווח זמן. לעיתים אין מנוס משיטה זו לצרכים טקטיים בלבד, כאשר מבקשים לבחון את כוונותיו של הצד השני לאורך זמן. דווקא מי שמוכן להחזיר את השטחים במסגרת הסכם שלום צריך לעמוד בתקיפות על סעיף סיום הסכסוך. מה עוד שידוע כי הפלשתינאים משתעשעים ברעיון של השגת מדרס רגל בשטחים על מנת להמשיך אחר כך במאבק ובמלחמה.

שתי הצעות עיקריות שהועלו לאחרונה סובלות מחסרון זה. כמה חסרונות להצעה בקשר לאוטונומיה חד צדדית. ראשית, ברור כי כמה מהמציעים מעלים תכניתם כדי שזו תהווה שלב ראשון הנכפה על הפלשתינאים שבעקבותיו לא יבואו שלבים נוספים. המטרה היא ששלב זה ישאר לנצח. שהפלשתינאים ישברו את הראש עם בעיותיהם, וצה"ל ישאר בשטח. אך ברגע שלצד השני אין כל אחריות כלפינו, ברור שזוהי רק שאלה של זמן עד שהצבא ייאלץ לחזור כדי לדכא גורמים קיצוניים שיתכן וימשיכו בפעולות לחימה נגד ישראל משטח האוטונומיה.

אין ספק כי במקרה כזה ישתלט אש"ף על המינהל והאוטונומיה, ויתכן שאף גורמים קיצוניים יותר יתפשו מאחזים בשטח. לגורמים הפרו־ירדניים אין במקרה כזה כל סיכוי. השתלטות אש"ף תהיה מוחלטת. והוא יוסיף כל גורם שיבקש לשמור על קשר עם ישראל. השתלטות זו תהיה מבלי שיאלצו לעשות ויתור לישראל ובלא כל הסכם עמה. מי שרוצה בהשתלטות אש"ף ללא שלום ידחוף להצעה כזו. אך מי שרוצה בהסכם עם אש"ף והפלשתינאים חייב לחתור להעברת האוטונומיה בהסכם. לכן אין לנתק מגע מהשטח בלא הסכם.

זאת ועוד: משיחות עם פלשתינאים ברור לי כי אלה לא ישתפו פעולה עם הסדר לאוטונומיה חד־צדדית. הם פתוחים בכך. אלה הנוטשים פחות אומרים בסתר: עשו מה שבהפגנות כאשר אומרים להם כי זו הדרך הטובה ביותר להתחלה הם משיבים: "אל תצפו לשיתוף פעולה מאתנו". כלומר, הם יקבלו מה שנשאיר אך לא יתחייבו לשום דבר.

גם בהצעת הפירוז של רצועת עזה יש מן החסרון הזה. ודאי כאשר מדובר בפירוז בחסות האו"ם. מה פירוש שהירדנים מוכנים לקבל את רצועת עזה ולהשליט שם סדר? כאשר מדובר במסירת הרצועה על תושביה יש לראות בכך נסיון לשדך כלה מכוערת עם גיבן. על מנת להשיא כלה כזו יש צורך בנדוניה גדולה מאוד. הנדוניה אינה יכולה להיות אלא איזור יהודה ושומרון. חבל ששמעון פרס לא ציין זאת למרות שהתנגדותו לקליטת רצועת עזה במדינת ישראל היא ישנה נושנה אצלו. עוד ב־1957, אחרי הנסיגה מסיני בעקבות מבצע קדש, טען פרס כי הברירה היא בין כלכלתם של 300 אלף פליטים או 100 אלף עולים חדשים. כבר אז הבין פרס כי מדובר בתושבים ערבים (שיסעדו על שולחננו. אך לא יסעדו את מדינתנו). הפעם הדבר חמור יותר משום שהסכסוך לבש אופי אחר ואין הוא רק בינינו למדינות ערב אלא גם מאבק על אופייה של מדינת ישראל כמדינה יהודית.

אין זה מקרה שהמצרים לא רצו ברצועת עזה. תהיה זו טעות לחשוב שחוסיין יהיה מוכן לקבל בעתיד מיליון פלשתינאים תמורת מה שיקבל בעזה. לחוסיין יש סיבות רבות שלא להוסיף לממלכתו מיליון פלשתינאים שישנו באחת את המאזן הדמוגרפי של ירדן. הבעיה הדמוגרפית מהווה איום לא רק על ישראל אלא גם על ירדן. פירוזה של רצועת עזה אינו יכול לבוא כאקט נפרד. חוסיין לא יעשה לנו טובה כזו וכל פירוז בשיטה אחרת, למשל עם האו"ם, רק יסבך את הסכסוך ולא ישים לו קץ.

פירוז רצועת עזה ושטחי יהודה ושומרון באחת יכולים לבוא רק במסגרת הסדר פדרטיבי ירדני־פלשתינאי והסכם שלום שיושג בין ישראל לבין ירדן והפלשתינאים במשולב. וכאשר אומרים "פלשתינאים" הכוונה היא לאש"ף בצורה זו או אחרת, גם אם נקרא ל"ילד" בשם אחר.

המערך כשוטר סתום של הליכוד

מאת אמנון רובינשטיין

שח לי אחד מבכירי חרות: סוף סוף אני מתחיל להבין לשם מה קיימת ממשלת האחדות הלאומית. תאר לעצמך ששר ביטחון מטעם חרות — אריאל שרון, למשל — היה עושה בשטחים מחצית ממבצעי "היד הקשה" שעליהם מופקד עתה יצחק רבין. תאר לעצמך מה היה קורה אילו בזמנו של שר ביטחון שלנו היו נהרגים בהפגנות עשרות פלשתינאים — בהם נשים וילדים. דמיין לעצמך איזו זעקה כללית היתה קמה אילו שר המשטרה היה אחד משלנו והוא היה אחראי למעשים הקשים מנשוא של חלק מאנשי משמר הגבול.

העלה בנפשך מה היה קורה אילו שר ביטחון, חניך בית"ר, היה אומר "ממכות לא מת איש" ותחת הנחייתו היו חיילי צה"ל שוברים עצמות לנערים פלשתינים. אתה מעלה בדעתך איזו מהומה היתה קמה בכנסת, בקרב אנשי הרוח והציבור? ומי היה עומד בראש העצרות ואסיפות המחאה אם לא אנשי המערך? ומי היה מטיח אצבע מאשימה כלפי שרי הביטחון והמשטרה של הליכוד אם לא אלה המבצעים היום את המדיניות הקשה והנוקשה ביותר שידעו תושבי השטחים מאז 1967?

עד כאן דבריו של איש חרות וכל מי שעיניו בראשו יודע כי הצדק המוחלט הוא עמו. אני מרחיק לכת ואומר: אילולא הופקדו תיקי הביטחון והמשטרה בידי אנשי מערך ואילו הממשלה היתה על טהרת הימין, לא היו מתבצעים חלק מהדברים המחרידים עליהם אנו קוראים יום־יום בעיתון שבשגרה. ממשלה צרה, עם אופוזיציה הכוללת את המערך, לא היתה מעיזה למנוע איספקה סדירה של מזון למחנות הפליטים, להורות לחיילי צה"ל לדרוס כיכרות לחם המובלים במכוניות ערביות, ולתת פקודה — לדעתי, בלתי חוקית בעליל — "לשבור עצמות".

הבדיחה הנוכחית היא זו: ראשי המערך טוענים כי המרי בגדה וברצועה נובע ממדיניות הממשלה. מדיניות זו של קיפאון מחשבתי ומדיני הליכוד — לדברי פרס ורבין — הייאוש הוא שהוליד את ההתקוממות. המערך נמצא במיעוט בממשלה. נגדו מתייצב רוב משמעותי — הליכוד, התחיה ויגאל הורביץ, היושב על תקן של נציג המערך. (אגב, כאשר אני שומע את שרי המערך בענייני כלכלה, אני שמח שבעניין זה הם נמצאים במיעוט).

במלים אחרות, שרי המערך חילקו את העבודה בתוך הממשלה בדרך זו: את ההחלטות המדיניות מקבלים הליכוד ושותפיו. המערך קיבל על עצמו להיות קבלן לביצוע תוצאותיה המדיניות: להשליט סדר בשטחים באמצעות שרי הביטחון והמשטרה ולנסות ל"הסביר" את מה שלא ניתן להסביר באמצעות שר החוץ.

מדוע נשאר איפוא המערך בממשלה? מדוע הוא נטל על עצמו את התפקיד המגוחך והעצוב הזה? התירוץ הרשמי הוא זה שצריך למנוע משרון להיות שר ביטחון. אך תירוץ זה הופך להיות ריק מתוכן כאשר מדיניותו של שרון מבוצעת ע"י שרי המערך. גרוע מזה: המערך שולל מעצמו כל זכות מוסרית לבקר בעתיד כל אסקלציה נוספת של צה"ל נוסח היד הקשה, היד היורה והיד המרביצה.

איש לא יוכל לשכוח כי השר רבין, נציגה של מה שקרוי "תנועת העבודה", הוא שהתגאה כי גירש, הרס ועצר יותר ויותר מקודמיו בהליכוד וכי בזמנו לא רק הודלקה התבערה הגדולה בשטחים, אלא שלפי הוראותיו, נאלצו חיילי צה"ל להיות מכי־מפגינים וחובטי עצמות. דברים כאלה, ממש כמו העובדה שהמערך היה זה שתקע אותנו עם התנחלויות־הגבול שלו עמוק בתוך רצועת עזה, לא נשכחים.

לשם מה יושב המערך בממשלה בה אין לו שום השפעה?

יש אומרים כדי להשגיח על האינטרסים הכלכליים של "משק העובדים" השקוע בחובות עד הצוואר. אך אם כך הדבר, יאמרו במפורש לציבור כי עניין עתידה הקיומי של ישראל נדחה מפני הסדר החובות של מפעלי ההסתדרות.

יהיה אשר יהיה ההסבר, התוצאה היא חד־משמעית: המערך יושב בממשלה כמבצע וכשוטר מטעם הליכוד. ואין הוא שוטר רגיל. שוטרים, לפחות הטובים שבהם, יודעים כי אין להשליט סדר רק באמצעות מקלות ואלות, וכי לפעמים דרוש גם גזר, וגם נכונות לשוחח ולעשות אפילו עסקת טיעון. המערך אינו סתם שוטר של הליכוד. הוא השוטר הסתום והאטום שלו.

עינייני חולין / אליהו סלפטר

התנגדות צבועה למינוי סביר

סביר: כישורים אינם השאלה

איני מכיר את אורי סביר, ראש לישכתו של שר החוץ, ואיני יודע אם הוא דיפלומט מוצלח או גרוע. אם כך, לא הייתי צריך, אולי, להתערב בוויכוח הבוטה והבוטח באישור מינויו כקונסול כללי של ישראל בניו יורק. שהרי הדעת נותנת כי זאת השאלה העיקרית לפיה יש לשפוט אם המינוי מוצדק או לא. אבל גם מי שמתנגדים במשרד ראש הממשלה למינוי, לא טוענים לגבי כישוריו או חוסר כישוריו של המועמד, אלא שוללים למעשה את מועמדותו משום שהוא איש אמונו ("עושה דברו") של שר החוץ. הם מוסיפים, שהוא לא דיפלומט מקצועי.

החושבים שלפוליטיקאים ולמשרתיהם, גם כשהם פקידי ממשלה, מותר מדי פעם לחטוא בצביעות, אבל צביעות כפולה לגבי אותו איש — זה קצת מוגזם. ובמקרה של אורי סביר יש לנו ענין עם צביעות משולשת: מה פרוש שהוא איש אמונו של שר החוץ? וכי למה מצפים מראש לישכתו של שמעון פרס? שהוא יהיה מנאמניו של יצחק שמיר? או שהוא ישלח לניו יורק את עוזרו של שרון?

אבל מגיזה עוד יותר הצביעות בטענה שסביר אינו דיפלומט מקצועי. ראשית, משום שהוא אכן עבד במשרד החוץ. שנית, ובעיקר, משום שהליכוד הנהיג מזה שנים את שיטת מינויי "אנשי שלומנו" למשרות הרגישות ביותר, ללא כל התחשבות בהתאמתם, או אי־התאמתם (לרוב) של האיש לתפקיד. יתכן אמנם ששר המסחר והתעשיה זכאי לפרס הראשון בכל תחרות על מינויי נאמניו לתפקידים שונים בארץ ובחו"ל, אבל מר שמיר, גם בהיותו שר חוץ, בוודאי לא התנער מהשיטה. ולומר שכל האישים המקורבים שהוא שיגר היו אנשי שרות החוץ ו/או אנשים מתאימים במיוחד לתפקיד, תהיה בוודאי הגזמה.

זכורים עוד הסיפורים על מינויו ופעלו של הרב הורביץ (ששימש קודם יועץ ראש הממשלה לעניני הסברה) כציר לעניני הסברה בשגרירות ישראל בוואשינגטון. גם עו"ד נחושתן, ששימש קודם ציר בוושינגטון ואח"כ שגריר בהאג, לא צמח בשרות החוץ ולא נרשם כדוגמה ומופת בדיפלומטיה הישראלית. מותר גם לחשוב שיהודה אבנר ("השייקספיר של בגין") לא חלם בילדותו שביום מן הימים יתמנה שגריר בלונדון. עו"ד דוד חור לוי, שמונה ציר כלכלי בניו יורק, לא עשה את הקריירה שלו בשרות החוץ הישראלי. וגם אל חבר מועצת עירית חיפה, מר צימרמן, אין מה לבוא בטענות מקצועיות לגבי דרך תיפקודו כשגריר בניו זילנד.

אפשר היה להמשיך ברשימה עוד ועוד. בכל אופן, על פרשת אורי סביר בוודאי חל הפתגם שמי שגר בבית זכוכית מוטב שלא יעסוק ביידוי אבנים...

דעת הקהל והשטחים

כדאי לנתח כמה תוצאות סקרי דעת קהל שנערכו בארץ עבור השבועון "ניוזוויק" ע"י מכון גאלופ הישראלי. מתברר שבעוד 50% טוענים כי לא שינו את עמדתם כלפי הפלשתינאים, 39% השיבו כי אהדתם פחתה (ו־8% כי אהדתם עלתה). מה שלא תהיה תשובתם המדוייקת למהומות של אלה שאהדתם פחתה, לא הייתי מהסס שבמחשבה שניה ירידת האהדה גורמת לעליה ברצון לחיות איתם בכפיפה אחת. אין גם לזלזל במשמעות הדבר ש־64% מהנשאלים סבורים כי פתרון לבעיה הפלשתינאית הוא היום "חשוב מאד" ועוד 25% כי הוא חשוב — כלומר 89% בדעה שצריך לעשות משהו כעת: אין זו בדיוק הצבעת אימון למדיניות של "שב ואל תעשה" של ראש הממשלה.

מתברר גם שהשאלה הדמוגרפית מדאיגה את הציבור הרבה יותר מכפי שראשי הליכוד נוהגים להודות: 77% מהנשאלים אמרו שאם ישראל תמשיך להחזיק בשטחים, יהפכו אותם בעתיד לרוב. רק 16% לא מסכימים להערכה זו. ולשאלה השישית איך השפיעו המהומות על נכונתם להחזיר שטחים, 56% ממשתתפי הסקר השיבו כי לא חל אצלם שינוי, 24% אמרו שהנכונות גברה ו־16% שהנכונות פחתה. כלומר, בין אלה שמצביעים על שינוי בעמדתם, 60% הם בכיוון של יותר ויתורים ו־40% בכיוון של פחות ויתורים. גם זה לא מצביע על השפעה ניצית של המאורעות...

ומי שמבקש ללמוד על דעת הציבור על טיפול הממשלה בבעיה הפלשתינית, כדאי שישים לב ש־53% אמרו שמדיניות הממשלה לא שינתה את סיכויי ההסדר, אך 23% סבורים שהיא הפחיתה את הסיכויים ו־12% סבור שהיא שיפרה את הסיכויים.

הם רק חושבים שמידים אבנים

מקרה קלאסי של לוחמה פסיכולוגית נגד עצמנו הדגים לאחרונה ראש הממשלה לאחר שגם ליד כפר אבו־גוש, בעל ביתם של לח"י בימי המנדט, נזרקו אבנים על מכוניות ישראליות. אפשר להבין שזה פגע במר שמיר במיוחד והוא מיהר לערוך ביקור אצל נכבדי הכפר והכריז באזניהם: "מה שהיה כתוב בעתונות על מה שהתרחש באבו־גוש — לא היה נכון".

שימו לב: לא תושבי הכפר מכחישים באוזני ראש הממשלה את ידוי האבנים, כי אם ראש הממשלה מכחיש זאת באוזני התושבים. וכמובן — האשמה שוב בעתונות. אך, כנראה, מי שמידים את האבנים לא היו בין מאזיניו של מר שמיר ולכן לא ידעו שהם לא זורקים אבנים, או חס וחלילה לא האמינו לו. כי למחרת שוב המטירו אבנים על מכוניות בסביבת אבו־גוש...

שלום לגנרל

מאת בני לנדאו

לוס אנג'לס

מכל המתמודדים הרפובליקנים החותרים לזכות במועמדות מפלגתם בבחירות לנשיאות ארה"ב מצטיירים סיכוייו של מזכיר המדינה לשעבר, אלכסנדר הייג, כקלים להדהים. רק 4 אחוזים רואים בו את נשיאם הבא. מסע הבחירות שלו אינו מתקדם לשום מקום. כלי התקשורת כמעט חדלו מלדווח על הופעותיו. מדי פעם מבליחה דמותו על מרקע הטלוויזיה — גבר כסוף שיער וזעום גבות הטופח על שכמו של איכר מבוהל ומבקש את תמיכתו. סיום עצוב לדראמה מפותלה. הייג כבר נסוג מאיווה. אלא אם כן תתחולל פה הפתעת המאה, ייאלץ כנראה לפרוש מן המירוץ בעוד 7 שבועות, בשמיני במארס. ביום זה, המכונה בעגת התקשורת "סופר טיוסדיי" ("יום ג' העליון"), ייוודעו תוצאות הבחירות המוקדמות ב־16 מדינות הדרום ומענק ההשוואה הכספית של הממשלה הפדראלית תישלל מהמועמדים הכושלים. ללא מקור המימון הכל־קובע, מעריכים פה, ייאלץ אפילו הייג מושל הקרבות להודות בתבוסתו.

האיש לא יעלם מהזירה הפוליטית. כהערת שוליים בדברי ימי האומה. לטוב ולרע — מקומו בהיסטוריה מובטח. דווקא משום שאין לו מה להפסיד — הוא הרפובליקני היחיד המסתער בביקורת מלגלגת על הנשיא — מעורר הפרק האחרון של סאגת הייג לא מעט סקרנות. הוא היה בסך הכל קולונל, איש צוות בבית הספר לקצינים "וסט פוינט", בעת שהנרי קיסינג'ר, אז ראש המועצה לבטחון לאומי, הציע לו לשמש כעוזרו בתום ראיון יחיד. הוא ידע לנצל את ההצלחה. תוך זמן קצר הפך לאיש שאי אפשר להסתדר בלעדיו. הוא גילה כושר לוחמה ביורוקרטי, יכולת שיפוט, חריצות חסרת־ליאות וחוזק בעיתות משבר.

"הוא לא היה מחזיק מעמד בפוליטיקה של הבית הלבן," כתב עליו קיסינג'ר, "בלא מידה מסויימת של אכזריות." הוא סילק מהשטח את כל המתחרים בכוח על תשומת ליבו של הבוס, תיווך בינו לבין העולם החיצון וקשר קשרים אמיצים לא רק עם עוזרי הנשיא אלא גם עם ריצ'ארד ניקסון עצמו. "ישר, אמיץ, נבון, פטריוט", בהגדרת קיסינג'ר, נסק הייג אל משרת מזכיר המדינה בממשל רייגן. אבל עוצמתו הביורוקרטית לא עבדה לו במלחמת ההתשה שניהל עם עוזרי הנשיא הזרים.

הייג: הנעליים של ראיסה

דומה שעד הסוף לא הבין שיש לו עסק עם תככנים שונים לגמרי מאלה שהקיפו את ריצ'ארד ניקסון. אגרופיו הלמו באוויר. ביוני 1982 אולץ להגיש את התפטרותו.

הייג, 62, מצטייר עתה בוויכוחי הטלוויזיה, כגבר מוכשר, קשוח, מהיר חימה ועתיר נסיון. "ג'ורג'," הטיח באחד הסיבובים באוזני סגן־הנשיא, "אתה התיימרת להיות טייס המישנה של המימשל. מפעם לפעם אפילו שמשת כטייס. הנשיא מינה אותך לעמוד בראש כח המשימה לעניני טרור. אחת מהמלצותיך קבעה כי לעולם אין לשלם כופר לטרוריסטים. אז איפה היית בעת שהממשל החליט לעשות בדיוק את זה? האם ישבת בתא הטייס או במחלקת התיירים, אי שם מנגב?"

הטיל האיראני אותו שיגר הייג, עד מהרה הצטרף גם דול למכת האש, לעבר מתנהו של סגן הנשיא, חולל מהומה רבתי. אבל לא זו הבעיה המטרידה את מפקד נאט"ו לשעבר. הייג מצטייר בנאומיו הפומביים כמודע עד כאב ליסוד הרעוע עליו כונן רייגן אותה "עיר זוהרת בראש גבעה". אין די בכך שאמריקה "מרגישה טוב", הוא אומר. עליה להיות מדינה שביצועיה מצויינים ומלאכתה נעשית כהלכה, אמריקה שאינה מסתפקת בזרי דפנה ישנים או מתבוססת בגעגועים לעבר. "אתגרי העתיד," טוען הייג, "הם יסודיים ורבי משמעות. החינוך הוא המפתח לשחיה של אמריקה. אבל בוגרי בתי הספר האמריקאיים, תלמידי העממי, התיכון והאוניברסיטה, נמצאים בעקומה יורדת של יכולת בהשוואה לבוגרי בתי הספר בחברות מתועשות אחרות במערב וביפן." זמן רב מדי, טוען הייג, נמדדה איכות החינוך האמריקאי בכמות הדולרים הפדרליים שהוזרמו למוסדות להשכלה גבוהה. כשלונו של החינוך האמריקאי, הוא אומר, התחולל לא במכללות ובאוניברסיטאות, כי אם בבתי הספר העממיים והתיכוניים של היבשת. "נכשלנו בהוראת קריאה, כתיבה, חשבון וכישורי ניתוח," הוא אומר.

"לא הקדשנו די מחשבה לשינוי הערכים ההופכים את אמריקה למדינה גדולה. העובדה שמשכורותיהם של המורים, האנשים שבידיהם אנו מפקידים את המורשת היקרה לנו יותר מכל — את ילדינו — הן כה נמוכות, אינה בדיוק מקור לגאווה לאומית." המצביא לשעבר מדבר על תרבות הסמים המבעיתה המאלצת את ארה"ב, חרף כל ההגיגות, להקדיש כ־40 מיליארד דולר מתקציבי המימשל הפדראלי, המדינות והרשויות המקומיות למלחמה בנגע. "הגיעה העת," טוען הייג, "ללכת למקור ולטפל באותן מדינות המתירות, אם מרצון ואם מאונס, לייצר חומרים אלה בתחומיהן."

הייג מדבר בדאגה על הגרעון המאיים במאזן המסחרי ובתקציב הפדראלי ומסיים את נאומו בנימה סרקסטית על הרוח החדשה הנושבת ממוסקווה. "כי כלות הכל," הוא אומר, "ראיסה גורבאצ'וב נועלת עתה נעלים מתוצרת גוצ'י וגם מר גורבאצ'וב נראה לא רע במהלך ועידת הפסגה. והאם הקומנדאנט אורטגה (שליט ניקרגואה) לא רכש באביב החולף משקפי שמש אופנתיים בשדרות מדיסון? והגנראל ירוזלסקי לא הופיע לפני חודשיים לפגישה עם ג'ורג' בוש בחליפה גזורה היטב? ואתם יודעים מי הקריב יותר מכולם? — פידאל קאסטרו. הוא הפסיק לעשן סיגארים. אבל חשוב שנזכור שעשן הסיגארים אולי אינו מרחף מעל הוואנה אבל עשן הקרב עדיין מיתמר מעל אפגניסטאן ואנגולה ומרכז אמריקה. ועד אשר יפוג עשן זה אני אוסיף לפקפק בכוונותיה הטובות של בריה"מ. עלינו להוסיף ולדחות שפיכות דמים, מעשי טרור ומלחמות שיזומו בתמיכת בריה"מ השוללות מעמים את זכויותיהם ועצמאותם. האתגר החשוב מכל הוא לגרום לכך שלגורבאצ'וב לא תהיה ברירה אחרת אלא להנהג באיפוק." הייג טוען כי ארה"ב זקוקה עתה למנהיגות חזקה, מיומנת ובהירת עין. הוא אינו מבשר פריצות דרך היסטוריות או שחר חדש ואינו שוטח חזון מפעים. הוא בסך הכל מבטיח לדאוג לכך שהעניינים יסתדרו. המסר אינו מספיק כנראה. בבחירות רבות ייצג אלכסנדר הייג את העבר. ארה"ב, כידוע, רוצה כל ארבע שנים עתיד חדש.

מצב רוח / ב. מיכאל

אלה היא אכבר

קשה להכחיש כי יש משהו סימלי בשלב החדש הזה של "שמירת הסדר": חזרנו אל ימי האבות. מול האבן הפלשתינית הציב טראסט המוחות הישראלי את האבאוס העברי. מותר להניח כי בשלב הבא יגלה מאן דהוא בצמרת הישיבה האיסטרטגית, שהילד הפלשתיני, זה הלבוש רק במכנסיים וחולצה, זריז הרבה יותר מן החייל, המתנייד בכבדות תחת עול החגור, השכפ"ץ, הקפל"ד והבבל"ת. החייל אינו מצליח לדלוק אחריו על מנת להפליא בו את מכותיו.

המאן דהוא ימשיך את הקו ההגיוני הנוכחי, וחזית האבנים החדשה תוכה בנשים חדשים. הולמים הרבה יותר את דרישות התפקיד: איזור־חלצים מעוגר של ברונטוזאורוס. חזרה לתקופת־אבן על כל מרכיביה. לא מצחיק.

המוח המהביל שהגה את רעיון "המכות־לעוזמק", יצר שלב חדש של התבהמות. שלב נמוך הרבה יותר אף מן השלב הנמוך ביותר שהעלו ברעתם השחורים שבנביאי־השחורות. גם הגרועים שבתבוסתנים שנאי־עצמם, לא חלמו כי יצטמררו למשמע הוראה מיניסטריאלית, בלשון פרעונית לעילא־ולעילא, פוקדת על בעירים מבוהלים ומבולבלים — "תיכנסו בהם במכות".

התבהמות — לא רק מחמת העוול שנעשה למוכים, ולא מחמת ההמולה, או הרהומים, או אימות־הנפש (על אף שגם הן לוקים בתחושת המבוכות האלה אינם צריכים להתבייש בהן). התבהמות — מחמת הצוהר שנפתח כאן לשיחזורה של החיה הטמונה באדם. בכל אדם. אותה חיה, טריטוריאלית, וכליאתה, והדרגתה, הם כביכול הטעמים השרידים היהודים לקיומם של חברה, חוק, מדינה.

שר־ביטחון אחד, כהבליטה של מאניקה, שיחרר את החיה. תלה על קולרה רישיון וחיטום. אם יניח לה להשתולל רק עוד מעט־קט, יידרשו עשרות רבות של שנים כדי להשיב את השמט אל מלתעותיה, ולשוב ולנעול עליה את דלת הכלוב.

רק מי שראה אנשי־שורה מפצחים במכות אדם ומרייש, רק מי שראה ילד מבטנע בפינה תחת מקלות־חבלים היורדים עליו בקפדנות קיה, רק מי שראה ושמע את געשי־היצרים, את העיניים הבורקות, את האדרנלין השואג בשרידים של המוכים, רק מי שקיבתו התהפכה למראה ריסוק אבריו של הסרימבך בידי בעלי־הכוח — רק הוא יודע מה מנוולת ומכוערת, משכרת ופראית היא ההויה הזאת, ששוחררה עכשיו בהוראת שירות מן הלשכה.

(ואל יאמרו לי אלה המתעקשים לאטום את מוחם, כי המוכים הם המסיתים והמשליכים המבצעים. שטויות. המוכים הם רק אלה שנתפשים. ברוב המקרים — אלה שלא רצים מספיק מהר. אלה שלא פותחים חנויות. אלה שרמזו היה להם כי בהיותם סתם עוברי־אורח, פטורים הם מחובת ההימלטות. אך המקל שהותר מרגע שקיבל רשות לנחות על בשר ועל עצם, לא ינוח ולא ינוח, אלא על בשר ועל עצם. זה טבעו של מקל — גם הוא רוצה את הגוף שלו).

היה פעם מצג־שווא בלבנו. מצג־שווא שאולי היתה בו מידה של שקר וקמצוץ של צביעות. אך היה זה מצג־שווא חיוני ובריא. על־פיו, תהום היתה פעורה בין המנוולים הערביים לאנשי־התרבות הישראליים: הערבים שחטו, תקעו סכין בגב, התעללו, רצחו בדם קר, התכחלו בעיניו של הקרבן עת סובבו את הסכין בקרביו. אנחנו היינו שונים. בשפיכות הדם, אולי לא פיגרנו בהרבה. מי יכחיש כי מספר הנפגעים בצד השני עלה כמה מונים על מספר הנפגעים בינינו. אך הישראלי פגע מרחוק. בריחוק. בניקיון. הטייס לא ראה את הכפר המופצץ. התותחן לא ראה את הבית המופצץ. הצלף לא ראה את בני־מעיו השפוכים של הנצלף.

סף הבחילה היה גבוה. הסף ירד. התמוטט. החייל המניף את האבנים, לא בסערת התכתשות, אלא אחריה, כפעולת־עונשין או הרתעה או נקמה, או פורקן, הוא רואה את לובן־עיניו של המוכה. הוא מתיז על נעליו. הוא שומע את קול ריסוק העצם. הוא רואה את הבשר נמעך ומתבקע. הוא אדם אחר כאשר נגמר להכות.

לו אני חייל היום, חייל־מצב בעיירה כבושה, ומפקדי מקריא לי את פקודות השגרה החדשות שהגיעו זה עתה מלשכת־השר; להניף את האבנים ולהכות. בפקודה. בקור. למען יראו וייראו. למען הסדר הטוב. למען רווחת האזרחים. למען פורקני ונגד תסכולי — אני מסרב. אינני מסוגל. לא יכול. המפקד לא מסוגל. המפקד לא יודע איך מניפים מקל על אדם שוכב, או אוחז בידיהם של חבריו. לא לימדוני לעשות זאת. לימדוני לא לעשות זאת. אתה יכול לעשות מה שאתה רוצה, המפקד, אבל אני לא יודע להרביץ לאנשים עם מקל.

ובבית־המשפט אטען כי לא רק שזכותי לסרב לפקודה שכזאת, אלא חובתי לסרב לה. לא רק הדגל המתנוסס מעליה הוא שחור. הפעם — גם המקל שנושא את הדגל הוא שחור.

הריבית הגבוהה ביותר במערכת הבנקאית

21% בפר"ג
פקדון ריבית גבוהה
ריבית שנתית מתואמת 22.71%

בתכנית פר"ג של בנק המזרחי תוכל להפקיד כל סכום מ־10,000 ש"ח ומעלה לתקופה של 3 חודשים, בריבית שנתית מובטחת של 21% + אופציה לחדש את הפקדון בריבית פריים + 6%, לתקופה נוספת של 3 חודשים.

הפקדות של סכומים קטנים יותר מ־10,000 ש"ח ולתקופות שונות, ניתן להפקיד בתכנית פפ"פ (פקדון פריים פלוס).

המבצע לתקופה מוגבלת. הבנק רשאי להפסיק את התכנית או לשנות את תנאיה בכל עת. שער הריבית נכון ליום הפרסום.

בנק המזרחי

هكذا عن الأصل

صورة عن الاصل

אמנות בתמיכה עירונית

ראש עיריית תל־אביב מוכן עתה לתמוך בכל מעשה אמנות בעירו. על היתרונות ועל החסרונות של המצב והשיטה

אלה זמנים טובים לתרבות בתל־אביב. כל גוף שיש לו פרויקט תרבותי פונה לראש העיר שלמה להט, וכיוון שקיימת רווחה תקציבית יחסית בתל־אביב, הוא גם מתקבל בסבר פנים יפות. כך התיאטרון הקאמרי, שבו עוד זוכרים זמנים אחרים, כך האופרה הישראלית החדשה, המקבלת מעיריית תל־אביב את מה שמשרד החינוך לא נתן לה, וכך לפעמים אפילו מקהלה חדשה שיצאה לציבור עם אירוע המפורסם במודעות העירוניות תחת הכותרת המפשית לימי "בוקר באך". אתה באך?". ה"באך" הוא במקום "באך", אם לא הבנתם. עם הומור כזה היו צריכים להודיע גם שהקונצרט מתקיים בשבאך, במקום בשבת.

כיוון שאני שייך ללובי התרבותי, אני לא מתרשם מהצעקות שזה בא על חשבון ביוב או תחבורה. מעט הכספים (יחסית) המיועדים להקמת פסל, תמיכה בתיאטרון או בתזמורת הם סיוע גדול מאוד לגוף האמנותי וטיפה בים בנושאים אחרים, וה־עמדתם של הדברים כאילו התרבות באה על חשבון הביוב היא בעיקרה דמגוגית.

חשוב מזה — הגיע הזמן ש־תתפתח בארץ התפיסה לפיה התרבות נתמכת בראש ובראשונה על־ידי הקהילה בה היא מתקיימת. תפיסה זו משרשת מאוד בגרמניה ובוודאי קיימת בארצות־הברית. במקום שהתמיכה תבוא מהמדינה, היא צריכה לבוא מהקהילה, שתביע בכך את מחוייבותה לתרבות הנוצרת בתחומה.

לכן, אני תומך נלהב במה שנעשה בענייני תרבות בתל־אביב, ואין פלא שהעיר פורחת מבחינה תרבותית, ומעוררת את קנאתם של כל המוסדות בערים אחרות, או של מוסדות תל־אביביים שזיקתם לאומית. "הבימה" הרגישה מקופחת, וכשבאה בטענות, קיבלה תמיכה לשיפוץ "הבימרתף". התמיכות העירוניות הן, בדרך כלל, לפרויקטים מיוחדים, ולא כתמיכה שוטפת במוסד כלשהו. המצב עתה הוא שבתחום רגעי, בשנה זאת, תומכת עיריית תל־אביב באירועי תרבות בסכומים גדולים יותר ממה שמקציבה המדינה לנושאים כאלה.

אבל זוהי הנקודה המעוררת את הבעיות והסכנות הגדולות של התמיכה העירונית בתרבות, כפי שהיא מתבצעת בתל־אביב. משרד החינוך הכיר כבר — על פי הנוהג, כי הדבר אינו מעוגן בחוק כלשהו — בחובתו לתמוך בתרבות. הוא עושה זאת ברציפות ובעקביות, וגם אם הדבר נשחק במשך השנים, אין זה נתון לגחמות, ולא נפסק באופן שרירותי. איני מסתיר את דעתי שתמיכה זו מקופת הציבור היא קטנה מדי, והביורוקרטיה הנילווית לה כבדה מדי, אבל זה לפחות דבר יציב (יחסית).

התמיכה המסיבית בתרבות מצד עיריית תל־אביב מסייעת מאוד, ובלעדיה לא היו פרויקטים מסויימים מתקיימים. אבל זוהי תמיכה על תנאי, וזו סכנתה. היא מתרחשת עכשיו, כי לעירייה יש, ולראש העיר הזה יש יחס לתרבות. אבל הרי יתכן שיבואו ימים בהם לעירייה לא יהיה. יתכנו ימים בהם יהיה ראש עיר אחר לתל־אביב, שיחסו לתרבות יהיה שונה מזה של ציץ'. אותם מוסדות תרבות שיקומו בימי פריחה אלה, יהיו זקוקים גם לתקציב לאחזקתם השוטפת. אותם סכומים ליום־יום גדולים הרבה יותר מאשר הסכומים הנחוצים לדחיפה הראשונית. היום־יום הוא אפור בהרבה מהאופוריה של הפרויקט המיוחד או ההופעה הראשונה. ובימים אפורים כאלה נבחנת התמיכה בתרבות. הם לא יכולים להיות תלויים בראש עיר זה או אחר, או במצבה של הקופה העירונית.

ונבון בעת ההיא ידום

איפה שר החינוך והתרבות בסערות סביב המחזה המקורי

אחרי כל מה שנאמר בעניין התפטרות של יהושע סובול וגדליה בסר, אין לשכוח כמה עובדות יסוד: חברת כנסת קראה למחזאי יהושע סובול להתאבד. ובהפגנה אליה של חברי תנועת התחיה הצגת "סינדרום ירושלים" באולם "הבימה" הושלך מהיציע לאולם חזיז.

אין לי ציפיות רבות מח"כ גאולה כהן, באשר לדעותיה המדיניות בכלל ובאשר ליחסה לתרבות בפרט. אבל גם אם אכיר בזכותה להביע את דעותיה, לעולם לא אקרא לה להתאבד, גם אם אחשוב שדעותיה יביאו לאבדן דעתי.

חבריה הצעירים של כהן מ"התחיה" קנו כרטיסים להצגה, ישבו ביציע והפגינו, ולבסוף פונו מהאולם. זכותם כקוני כרטיסים להפגין, אבל הייתי מכבד אותם יותר אילו היו שומרים על כללים אלמנטריים של הפגנה, שלא תקפח את זכותם של קוני כרטיסים אחרים לשמוע, ואת זכותם של המחזאי והשחקנים להשמיע. אבל אפילו בריוני "התחיה" הבינו שחזיז מהיציע בתיאטרון זה רעם אחד יותר מדי, וגינו מעשה זה.

נבון: לא טרח לבוא

השר יצחק נבון היה בבניין "הבימה" באותו ערב. כמובן, בהצגה אחרת — "נעצות". זכותו לבחור את ההצגות בהן הוא צופה כראות עיניו, אבל ממנו יש לי עדיין ציפיות, שיתייצב לתמוך בעקרון חופש הביטוי, ושתהיה בו לפחות סקרנות לראות את "סינדרום ירושלים", כדי לדעת על מה יצא הקצף. והאי סיפרו לו עוד באותו ערב על המהומה ועל החזיז שנזרק. אבל הוא לא טרח לבוא אפילו לקבלת הפנים שהתקיימה אחרי ההצגה והמהומה.

הדובר שלו ממהר להוציא הודעות לעיתונות על כל הבטחה של נבון לתקציב נוסף לתרבות, ועל כל אימרה שהשר משמיע. עד היום לא שמעתי צל גינוי מצידו לדבריה של גאולה כהן, ולמהומות שהיו בתיאטרון. ונבון בעת ההיא ידום!

כסאות מוסיקליים

התזמורת הקאמרית הישראלית ממשיכה לנגן כרגיל, ומאחורי הקלעים מתכננים את עתידה

התזמורת הקאמרית הישראלית היתה זה מכבר בפורטוגל, במסע קונצרטים בניצוחו של שלמה מינץ. ביקורות נלהבות, כרגיל, לתזמורת ולמנצח־כנר. גם השתתפותו של הכנר סימון דרייבלט, שהוא פורטוגלי, שעזב את ארצו ב־1969, תרמה לייחודו של האירוע. כי שביקרה התזמורת הפעם בבית הכנסת של ליסבון מצא דרייבלט, במקום התפילה הקבוע של אביו, שני ספרי תפילה שהיו שייכים לאביו, והיו חסרים בין המחזורים שהגיעו איתו ארצה. ההתרגשות של הכנר ושל התזמורת היתה כמובן רבה מאוד.

אבל כעוד התזמורת נושאת את שם ישראל בגאווה בפורטוגל (כפי שמעיד מברק ברכה נלהב שקיבלה התזמורת עוד בליסבון משר החוץ פרס, ששמע על הצלחותיה משגרירנו שם גד רנון), התרחשו כאן דברים אחרים. המנהל המוסיקלי יואב תלמי הודיע שעם תום ארבע שנים בתפקידו הוא עייף מן התפקיד המתיש, וברצונו להקדיש מזמנו יותר לקריירה האישית שלו כמנצח, ועל כן לא יחדש את חוזהו.

מאחורי ההודעה הלאקונית הזאת, שהנהלת התזמורת קיבלה אותה בצער, מסתתר סיפור מורכב יותר. איש לא כפר בהצלחתו של תלמי בתפקידו, וכולם קשרו לו כתרים — לפעמים גם המבקרים. מספר מנויי התזמורת עלה בעת תקופת ניהולו, והתזמורת קיימה מסעות קונצרטים מוצלחים בגרמניה במסגרת פסטיבל אמריאוס.

אבל, עוד בתקופת ניהולו החלו להתקיים משא ומתן לגבי האפשרות שהכנר שלמה מינץ יקח על עצמו בבוא העת את ניהולה של התזמורת הקאמרית הישראלית. יש מידה של הגיון בקשר כזה משני הצדדים. מינץ, המבין לעצמו בעוד מועד קריירה שנייה כמנצח או מנהל מוסיקלי, זקוק לגוף מוסיקלי שיהיה עבורו בסיס. לצוקרמן היתה זו תזמורת מיניאפוליס, לברנבוים תזמורת פאריס. לתזמורת הקאמרית הישראלית יהיה זה מנהל מוסיקלי כוכב, ששמעו בעולם עולה על זה של תלמי, גם אם נסיונו של תלמי בניהול תזמורת — והצלחתו הוכחות כמנצח — ברורות לאין ערוך יותר.

חברי ההנהלה הציבורית של התזמורת שמעו ממינץ על תכניותיו האפשריות לגבי עתידה של התזמורת, שחלקן עסק בהרחבת איכותה הקאמרית. סיבוב השיחות הראשון בין התזמורת למינץ לא עלה יפה. בעיקר בתקופה של שיחות אלה — עוד בחודש אוגוסט של השנה שעברה — החליט תלמי שלא לחדש את חוזהו עם תום ארבע השנים. הנהלת התזמורת ביקשה ממנו להשהות את הודעתו בעניין זה.

אבל המגעים בין מינץ והתזמורת הקאמרית, באמצעות המנכ"ל רוני אברמסון, לא נפסקו. מינץ עצמו היה כאן בסוף דצמבר כדי לנצח על התזמורת בתכנית שאותה ביצע אחר כך בפורטוגל, ואז התחיל להתגבש סיבוב שני של שיחות לגבי האפשרות שמינץ ייקח על עצמו את האחריות המוסיקלית. כאן החלה להתגבש תכנית, שרואה — אולי — את הגרעין הקאמרי כשהוא מנוהל על־ידי מינץ, ואילו הגוף הרחב יותר של התזמורת משרת את האופרה הישראלית החדשה, ההולכת ו־מוקמת, כשהדבר נדרש, ובהיקף שנדרש. אם התכנית הזו תתגשם, יהיו לאופרה הישראלית החדשה (שהוקמה כישות ניהולית שהתבצרה מצומצמת) גם מקהלה וגם תזמורת משלה, וכשיקום "משכן גולדה לאמנויות" גם משכן משלה. אז יצטרכו למצוא לאופרה זו גם את המנהל המוסיקלי המתאים. גארי ברטיני משמש לה כרגע יועץ, ואילו יואב תלמי היה מנהלה המוסיקלי בתוקף תפקידו כמנהל התזמורת הקאמרית הישראלית. מינץ ככל הנראה אינו רואה את עצמו כמנצח או מנהל מוסיקלי של אופרה. הרגש שלו הוא על הצד הקאמרי.

כאן נכנסה לתמונה עיריית תל־אביב, וראשה שלמה להט. כשהתברר שלא עלה יפה השידוך הראשון מינץ־קאמרית, החל להט לחשוב אפילו במושגים של הקמת תזמורת קאמרית עבור מינץ, או לחילופין הפיכתה של התזמורת הקאמרית הישראלית לתזמורת הקאמרית התל־אביבית, עם האחריות התקציבית המשתמעת מכך. משרד החינוך והתרבות נושא באחריות של כ־45 אחוז מתקציב התזמורת, עיריית תל־אביב בכ־15 אחוז, המתבטאים בעיקר בדמי שכירות האולם (אולם רקנאטי במוזיאון תל־אביב, הנמצא כרגע בשיפוצים), ואילו השאר — למעט תמיכה מקרן תרבות אמריקה־ישראל — בא לתזמורת מהכנסה עצמית.

בשלב זה, כשהתזמורת הקאמרית היתה בחו"ל, החליט יואב תלמי שלא להשהות יותר את הודעתו בעניין אי חידוש חוזהו, למרות שההנהלה הציבורית ביקשה ממנו להמשיך בתפקידו שנתיים נוספות. בהנהלה הציבורית של התזמורת הובעה תרעומת רבה בשל העובדה שסיבוב נוסף של שיחות עם מינץ נוהל שלא בידיעתם, אם כי ככל הנראה בידיעתם של להט ושל אבנר שלו, יו"ר מינהל התרבות במשרד החינוך והתרבות.

זהו המצב בו עומדים הדברים, עד שמינץ יחזור לכאן לכמה ימים, לקונצרטים עם הפילהרמונית בחודש אפריל. אז יצטרכו הדברים להתחוור לכאן או לכאן. אמנם על פני השטח נראים הדברים בעייתיים: הכנרת הראשית אורה שירן משמשת עתה כנרת ראשית לשנת ניסיון בפילהרמונית, ובתפקיד הנגן הראשי נושאים שני הנגנים יצחק ראובן ואליהו שולמן. יו"ר ההנהלה הציבורית חיים הנבר סיים את תפקידו, לבקשתו, אחרי שלוש שנים, ועתה התפטר גם המנהל המוסיקלי יואב תלמי. אף אחד מן ההנהלה הציבורית, מהתזמורת ומחוצה לה, לא היה מוכן להתייחס לאירועים האחרונים או לשמועות בעניין מינץ, שלעת עתה הן שמועות ותכניות בלבד. כל מה שהמנכ"ל רוני אברמסון היה מוכן להגיד הוא שהתכניות לעונה הבאה הושלמו בכ־75 אחוז, וכל ההתחייבויות ימולאו.

בינתיים מתכוננת התזמורת לסדרת קונצרטים בניצוחו של המלחין הפולני הנודע כרישטוף פנדרצקי. דניאל בנימיני יהיה הסולן בקונצרטו לויולה של פנדרצקי. התכנית כוללת גם את "קולה ברנזוך" של המלחין הפולני טדאוש ביירד, ואת הסימפוניה ה־14 של שוסטקוביץ', עם הסופרן אילנה ליסנסקיה־קיג והבאס בוריס כרמלי.

התכניות הנוספות עד תום עונה זו מתחלקות בין יואב תלמי (שינצח בין היתר על הרקויאם של מוצרט ביוני ועל תכנית הכוללת את באך, שנברג, דה פאליה והיידן בפברואר) ובין אורי סגל שפרש מניהול תזמורת זאת עוד לפני תום עונתו הראשונה, תלמי נקרא אז להחליפו. סגל ינצח על תכנית אחת, המיועדת לשתי סדרות מינויים, וכוללת יצירה שהוזמנה במיוחד על־ידי התזמורת ("יזכור" למקהלה ותזמורת של מרק קופיטמן), שהוזמנה בעזרת קרן תל־אביב לספרות ואמנות. בנוסף מנגנת התזמורת, כרגיל, את הסדרה המצליחה מאוד שלה, המיועדת לכל המשפחה, ומנגנת לסדרות המינויים שלה בירושלים ובחיפה. הקונצרט המיוחד הקרוב שלה הוא בביצוע האורטוריה "שמשון" של הנדל בניצוחו של רודולף קלבר, עם מקהלת מנט ג'קובי מהמבורג וסולנים, בחודש מרץ. היא גם תיקח חלק בביצוע האופרה "כשבעת התנין" של בריטן, אותה תבצע האופרה הישראלית החדשה במסגרת פסטיבל ישראל.

סערה בכוס חיים

"מים" — מונודרמה של סלבומיר מרוזק, בהפקת גלריה בתרשוב. תרגום: מרים בורנשטיין. בימוי: דניאלה מיכאלי. מוסיקה: ישראל בורוכוב. נגנים: ישראל בורוכוב, עמוס מרומפר ואיציק יעקלביץ'. משחק: גיל אלון.

המונודרמה של סלבומיר מרוזק מספרת על אדם שתודעתו נתקלת שוב ושוב ב"מים" או במלים ומושגים להיים אחרים, עד שהוא נשטף על־ידי מחשבותיו אלה. כיוון שמונודרמה זו נכתבה כתוכנית־רדיו, בשמרים בטקסט ובהוראות הביצוע שלה האיזון העדין בין מה שקורה במציאות ה"אובייקטיבית" ובין מה שקורה בתודעתו של הדובר ואצל המאזין.

אין כל מניעה מהפיכת תסכית להצגה, אבל אז צריכות להינקט על־ידי העושים החלטות מסוימות, שתעמדנה את מישורי המציאות השונים ביחס הנכון ביניהם. כשמתרגמים את המציאות הנשמעת במונודרמה לבימה בה הדברים גם נראים, הופכת המונודרמה לדרמת־אבסורד מובהקת, בה הולכת ומשתלטת מציאות מסויימת על הגיבור התוהה אותה.

לדעתי, כשעוסקים בדרמת־אבסורד, כדי שהיא תהיה אפקטיבית עליה להתפתח מנקודת מוצא שגרתית עד כמה שאפשר. רק אז יכול המבקר לקבל את עוצמתו האמיתית. לא כך נהגה הבימאית דניאלה מיכאלי.

כשמאזינים למוסיקה של ישראל בורוכוב, בביצועו ליד המחשב, עם שני הנגנים המצוינים, אפשר להבין את הפיתוי שלא לנהוג כך. יש למוסיקה זו נוכחות ועוצמה של שחקן שווה זכויות במונודרמה הזאת, וגם נוכחותם הפיסית של השחקנים (והמחשב, ואביזרים אקוסטיים נוספים) על הבימה יש בה חן רב. לצליל המים יש גם מראה מרתק, או אם תרצו, למראה המים יש צליל מעניין.

אבל בסופו של דבר, עם המוסיקה המצוינת הזאת, מתגמד חלקו של השחקן גיל אלון. התחלה שלו — שנובעת גם מנוכחות המוסיקה — היא בעצמה רגשית גבוהה למדי, שאינה מאפשרת לו להעפיל עוד למעלה. כתוצאה מכך, מכתחילה מעוררת הדמות מעט מאוד הזדהות אנושית, שתגרור גם את הצופה למציאות האבסורדית, כה נשטפים חיים שלמים בסערה המתחילה מכוס מים. רק לרגעים, כשאלון מנצל את האירוניה העצמית הקיימת בטקסט, מקבלת הדמות את המימד הקיים בו. אבל לרוב הוא מנסה למצות את הטרגיות שבסיטואציה, וזה פשוט לא כל כך קיים בטקסט.

למרות כל אלה, הרי פספוסי הצילילי מים הם בכל זאת בעלי עניין. ההפקה, המשתמשת גם בוידיאו, היא כרמה מרשימה למדי, והיא תיאטרון שוליים לא שגרתי וראוי לציון. העובדה שכל העניין כולו נמשך חצי שעה בלבד — מרוכזת, מעובדת לכל פרטיה ומרשימה בהישגה. גם אם אני חושב שהכיוון מוטעה — מונעת את הטענה שזה ארוך מדי.

● מי נתן את ההוראה. בכתבה שסיפרה על פירוקו הסופית של יוסי פרוסט מ"אמנות לעם" קשרתי לפרוסט כתר אחד יותר מדי, והוא העלאת הרעיון של "סל תרבות".

מרכז המועצה לתרבות מנחם טלמור ממהר להעמידני על טעותי: "סל־התרבות", מפעל חשוב הנמצא כעת בתחילת דרכו, הוא פרי רעיון של רבים, שגובש על־ידי אבנר שלו (יו"ר הנהלת המועצה וראש מינהל התרבות), בסיוע ד"ר שמשון שושני, מנכ"ל משרד החינוך והתרבות, וקיבל את ברכת השר יצחק נבון, שנתן לכך תקציב מיוחד. הביצוע בפועל הוטל על 'אמנות לעם'. יוסי פרוסט רק התחיל בכך, אך המבצע האמיתי הוא של יצחק קינן, המנכ"ל החדש של 'אמנות לעם' וצוות 'סל־תרבות', שצריכים לתרגם לשפת מעשה בשטח את החלטת שר החינוך והתרבות". …

"תמר" — להקת מחול חדשה

מאת אורי אפשטיין

קבוצת המחול "תמר ירושלים" בהופעת־בכורה, בכוריאוגראפיות של אמיר קולבן, עמוס מנחמי, אורי ליפשיץ וצבי גוטהיינר. בהדרכת צבי גוטהיינר והנהלה של מאירה אליאש־צ'ין.

להקת מחול חדשה, "תמר ירושלים", הציגה את עצמה לפני הקהל בתוכנית רב־גונית. המכנה המשותף לארבע הכוריאוגראפיות שבתוכנית היה רמה ביצועית מלוטשת של טכניקה תנועתית.

מבחינה סגנונית יצגה התוכנית פסיפס של מגמות וניגודים. "אנו אם לומדים ילדים לשנאה", כוריאוגרפיה של אמיר קולבן — נוטה לתיאטרליות יותר מאשר למחול, בשימוש היתר שהיא עושה במרכיבים מילוליים, גם כאשר הכוונות ברורות די הצורך בלעדיהם, והתנועה פאנטומימית לשם ביטויו של מסר פסיכולוגיסטי פשטני בדבר תהליכי התבגרות משובשים כתוצאה מהזנחה או מטיפול־יתר מצד הורים אגוצנטריים. על אפקטים בימתיים מקוריים כגון השימוש בתבניות־עץ מתחלפות ואפיזודות ריקודיות מהוקצעות מכבידים העודף של קשר מחוייב־המציאות בין מרכיבים השונים ובין עומס היתר של מסר אינטלקטואלי ורדוד כלשהו.

בתחום משעשע וקליל יותר ממשש "אמנות רצינית", בכוריאוגראפיה של אורי ליפשיץ … מצבם המדכא של בודדים ובודדות בנסיונות־השווא שלהם ליצור תקשורת הדדית באמצעות מודעות בעיתונים. חוסר־היכולת לוותר על מרכיבים מילוליים, שגם בלעדיהם אפשר להבין את המסר השקוף למדי, מעיד גם כאן על הקושי שבהתמודדות עם בעיות אנושיות באמצעים תנועתיים טהורים ללא הסתייעות בפזמה אינטלקטואליסטית.

ניסיון כן של תנועה לשמה, תוך ניצול אפשרויותיו המרתקות הרבות של הגוף בתנועתו, טמון ב"המחול סיפר", בכוריאוגרפיה של עמוס מנחמי. רק הכותרת רבת־המשמעות וצלילי הרקע המשתלטים הסיחו את הדעת מן הגורם התנועתי, שעל אף זאת נשאר העיקר בקטע זה.

שיר־הלל לשמחת התנועה של גוף־האדם, מתוך זוית־ראייה אסתטית והבלטת הפוטנציאל הגופני בתבניות שונות ומשתנות בגמישות הוא "הולך ושוב", בכוריאוגראפיה של צבי גוטהיינר. במונחים של מחול ותנועה היה זה ההישג האמנותי המרשים של הלהקה.

במופע בכורה זה עשתה הלהקה החדשה את צעדה הראשון ברגל ימין. בדרך של גישושים ונסיונות, בשילוב עם שאיפה בולטת לשכלול טכני דרייקני, היא הניחה יסוד איתן הנותן תקוות להמשך פעילותה.

★

לזכרו של יוחנן בוהם

את זכרו של המוסיקאי הירושלמי יוחנן בוהם ז"ל, שהלך לעולמו לפני שנה, כיבדה עיריית ירושלים בקריאת אולם על שמו במרכז המוסיקה לנוער. מרכז המוסיקה הזה לא היה קיים אילולא יוזמתו העקבית והנמרצת של בוהם, כשם שגם תזמורת הנוער העירונית, שהשתתפה בטקס הנוכח באולם, לא היתה במצבה אילולא הוא הקים אותה — כפי שציין טדי קולק, ראש עיריית ירושלים, בדברי ברכתו. בין כל מעשיו של מוסיקאי רב־פעלים ו"ייקי ירושלמי" זה — מלחין, מחנך, נגן־קרן, מנצח, מבקר, שוטר מתנדב — היתה אולי קרובה ביותר ללבו פעילותו למען הנוער.

את אישיותו של בוהם כמבקר־מוסיקה תיאר בטקס החנוכה המלחין יוסף טל בציינו, כי בסיס איתן לידידותם שימשו דווקא חילוקי הדעות שביניהם וגילוי־הלב חסר־הפניות ובעוז הכוונות הנסתרות, שבו היה בוהם נוהג להביע אותם.

רביעיית ירושלים החדשה ניגנה פרק מתוך רביעיית מיתרים של בוהם, ותזמורת הנוער השמיעה, בניצוחו של איתן אביצור, קטעים מאת הולסט והמלחינים השבדיים פראנק אריקסון וג'יימס סווירינגן.

מהטה בניו יורק

זובין מהטה סיים שנת שבתון מהפילהרמונית של ניו־יורק וחזר לעבודה עם מרץ מחודש

מאת ג'ון רוקוול

The New York Times

שנת שבתון היו מאז ומתמיד חלק בלתי־נפרד מהחיים האקדמיים, אך הן פחות נפוצות כשמדובר במנצחים. ואולם שנת שבתון היא בדיוק מה שקיבל זובין מהטה ב־1987, ומשנת־הפגרה זו הוא חזר לאחרונה כדי ליטול עליו שוב את כל החובות של מנהל מוסיקלי של התזמורת הפילהרמונית של ניו־יורק.

מהטה אומר שהוא "שמח לחזור", אך מוסיף במהירות: "לא הייתי אומר לך את זה בשנה שעברה. מעל הכל הייתי זקוק להפוגה מניו־יורק עצמה. לא כל כך מהפילהרמונית כמו מהעיר ניו־יורק. 90 קונצרטים שנתיים מדי שנה בשנה גבו מחיר מבחינה רוחנית. כל שנה חמישה קונצרטים בשבוע במשך 16 שבועות, בנוסף לסיבובי הופעות וקונצרטים מיוחדים. למרות שעבודתי קשה מאוד גם ב־12 החודשים האחרונים, זו באמת היתה פגרה".

מהטה, בן ה־51, זוכר בבהירות כזו את תשישותו מסוף השנה שעברה, והוא הפיק ענג כה רב משנת השבתון עד כי שקל ברצינות להיפרד כליל מהפילהרמונית, עם תום החוזה שלו בסוף עונת 1990—1991. הנהלת הפילהרמונית שיכנעה אותו לחזור בו מכוונתו זו.

כוח המשיכה שלו בקרב קהל הפילהרמונית מוסבר בחלקו על־ידי הנהגתו וגמישותו על הבמה, ובחלקו על־ידי האינטרפרטציות שלו שלמרות שאינן עקביות, לאוזניהם של רבים מוסיקליים ונמרצות. הביקורת על מהטה בניו־יורק (ובלוס אנג'לס לפני כן) היתה מעורבת במקרה הטוב ביותר. מעטים אהבו אותו, היו שפטרו אותו כהיפי־ייר והכם עמדו על מקצועיותו גבולת המושראה והו אישיות, עשיית מוסיקה אמורה ושגרתית, בד בבד עם אי אלו קטעים והתכבויות שבהם התעלה לרמה גבוהה יותר של מעורבות ומוטיווציה.

ואולם מקורבי הפילהרמונית מנדים דברים אלו בצורה שונה. ליאונרד ברנשטיין, שגם עליו השליכו המבקרים אי־אלו אבנים כששימש מנהל מוסיקלי בשנות ה־60, היה להיט אדיר בקרב הקהל. משטרו של פייר בולז היה מוצלח פחות מבחינה זו. בעונה האחרונה של הפקתו, 1977—1978, ירד מספר המנויים ל־25 אלף; כעת עלה מספרם ל־35 אלף. הפילהרמונית אומרת שבהופעות בניצוחו של מהטה היה אולם אייווי פישר מלא ביותר מ־95% מתפוסתו. אפילו באופק סטטיסטי זה הפירוט עניים — שום חברת תקליטים אינה נראית מעוניינת להתחייב על הוצאת סדרה של הקלטות מהטה והפילהרמונית. אף כי לפילהרמונית יש דברים אחרים לומר בנושא, הדיעה המקובלת היא ששילוב זה של מהטה והפילהרמונית פשוט אינו נמכר.

לא מעט זמן הקדיש מהטה בשנת הפגרה לפילהרמונית הישראלית. המסעות לפולין ולהונגריה (בפולין העמיד בספק את הישגי המסע על־ידי התבטאויותיו על חלקה של פולין בהשמדת היהודים, אך הוא אינו מצטער על שניצל את מעמדו כהודי לא מודהי לצורך הצהרות כאלה) לא היו ההופעות היחידות שבה בילה מהטה עם התזמורת הפילהרמונית הישראלית אשתקד. מייד לאחר שהוא והתזמורת הפילהרמונית של ניו־יורק סייעו לחנוך את אולם קארנגי המשופץ בדצמבר 1986 הוא ניצח על שני פסטיבאלים של הפילהרמונית בישראל, אחד לרגל יום הולדתה ה־50 של התזמורת והשני לכבודו של ארתור רובינשטיין המנוח.

בשלהי האביב הוא שהה בווינה כדי לנצח על הסימפוניה השלישית של מאהלר ועל סדרת הופעות של "אותלו" באופרה. "זו היתה עבודה, אבל למען האמת זו היתה גם הפסקה", אמר מהטה. "כל לילה נהגתי ללכת לתיאטרון או לשבת באופרה ולצפות באופרות המועלות על הבימה ללא כל חזרות. זה היה אירוע חינוכי. 'פרסיפאל' ללא חזרות! הביצועים האלה אולי לא היו גדולים, אבל היתה להם איכות גבוהה מאוד".

בולט לעין שמהטה היה רוצה לעסוק יותר באופרות. ואכן, יש לו תכניות אופראיות לעתיד הרחוק, בעיקר לאחר אמצע 1991 כאשר אולי יעזוב את ניו־יורק. התכניות האלה כוללות את ה"טריסטן" בפברואר 1992 באופרה הבאסטיליה בפאריס, שעל־פי התכנית תושלם הקמתה לקראת יום השנה ה־200 למהפיכה הצרפתית ב־1989.

הגיחה האופראית הבולטת ביותר של מהטה בשנה שעברה היתה ניצוח על "טריסטאן" באופרה של מרכז המוסיקה בלוס אנג'לס, בהשתתפות התזמורת הפילהרמונית של לוס אנג'לס. אופרה זו, שבוימה בידי ג'ונתן מילר והופקה בעיצובו של דיוויד הוקני, זכתה לביקורות אוהדות.

מהטה מצפה בכליון עיניים לשאר תכניות העונה, ביניהן מסע של הפילהרמונית באביב בלנינגראד ומוסקווה; הוא גם צופה לקיץ, למסע בפסטיבלים האירופיים של אוגוסט וספטמבר ולעונת 1988—1989, שתכלול את יצירת ברנשטיין. מעבר לכך הוא אומר שאין לו תכניות. לפי שעה הוא חוזר לדבריו, עם רוח רעננה ומחויבות מחודשת לעשות את הטובה ביותר שיש לאל ידו לעשות.

משקל נוצה נוסח ספרד

מאת הדי גולומב

קונצרט מס' 3 בסדרה "מוסיקה קלאסית קלה" של התזמורת הפילהרמונית. המנצח: רפאל פריבק דה בורגוס; הסולן: יפים ברונפמן (פסנתר).

מי שהולך לקונצרט בסדרה "מוסיקה קלאסית קלה" אל לו לצפות למשהו אחר. כמי שביקר את המנצח האורח מספרד על שטיפה חלקית גם את הסדרה הרגילה לסדרה זו, עלי להודות שכאן הרומנטיביות של הרפרטואר הזה לגיטימית לחלוטין. ואמנם, שמענו קונצרט שמרביתו שייכת לליגת משקל הנוצה במוסיקה: יצירות שכל צליל בהן משכיח את קודמו ומחיאות הכפיים שבסופן משכיחות את הצלילים האחרונים, ואינן שוות בנוקו של הדהוד נוסף. גודש היצירות האלה — מצטיר שנמשך כמעט כל המחצית השנייה של הקונצרט — יצר רושם מצטבר של ריקנות עם קסטאניטות, בחינת "איסתרא בלגינא קיש קיש קריא" (הדברים אמורים בעיקר ביצירותיהם של צ'אפי, אלבניז, חימנס וגרנאדוס; אך שכנותם של אלה בעזרת מכנים משותפים ברורים ומובהקים, הבליטה גם ביצירותיו של דה־פאליה מגר של נביבות, שבנסיבות אחרות לא היה ניכר). נראה אפוא, שאפילו בסדרה זו לא עשה המנצח שירות טוב לתרומתה של המוסיקה בארצו כאשר ייצג אותה באוזירות ובמדגניות כאלה.

מעבר לכל האמור, היה זה קונצרט נעים ומבוקר. התזמורת "צלצלה" היטב, עם הרבה ברק ותנופה. משחקי המקצבים והגוונים נבצעו בשלל צבעים, והופגנה בקרה יפה של המנצח על עוצמת הדינמיקה של כל קבוצות הכלים. המנגנון התזמורתי כולו, כמעט ללא חריגים, תפקד רוב הזמן "כמו שעון".

כמו בסדרות הרגילות, סיפק גם כאן הפסנתרן המעולה יפים ברונפמן מטעמים של עומק ורצינות לתכנית שלקתה בעודף קלות־דעת. הקונצ'רטו השני של סן־סאנס זכה אצלו בביצוע עשיר בגוונים ובעצמה אמוציונאלית, שהצטיין בטכניקה קרובה לשלמות, בתנופה וברגישות. ברונפמן הוא אמן המגע הפסנתרני הגמיש והמבוקר, וביצועו ריגש הפעם הרבה יותר מן המתבקש מן היצירה, שלא מעטים בה החלקים הקלושים.

★

קונצרט בעייתי

גיל שרון (כינור) ורון אפרת (ויולה) בערב דואטים מקוריים ומעובדים מאת הנדל, שפ־אטיק, מוצארט ואלסאנדרו רולה בבית אריאלה בתל־אביב

קונצרט שכולו דואטים לכינור ולויולה הוא בעייתי מלכתחילה. בהיעדר באס של ממש וכלי הרמוני כלשהו, לוקה ההצללה הבסיסית בחוסר איזון. זוהי אחת הסיבות לדלות הרפרטואר להרכב זה. דלות זו היא סיבה נוספת לבעייתיות של עריכת קונצרט בהרכב זה. רק ביצוע מרשים ביותר יכול לאזן בעיות אלה, ולשכנע את אוזנו ותודעתו של המאזין.

למרבה הצער, הדבר לא קרה הפעם. גיל שרון ורון אפרת הם שני ישראלים־לשעבר החיים ופועלים בהולנד. הראשון זכור היטב, ומאוד לטובה, לשוחרי המוסיקה הקאמרית בארץ, בזכות הופעותיו בימי המוסיקה של כפר בלום בשנים האחרונות. השני, לפי מיטב ידיעתי, הוא פנים חדשות על בימת הקונצרטים שלנו, ורק כמה קשתנים פעילים בארץ, שהיו בעבר חברים בתזמורת הגדנ"ע (אלה היו חלק מסוים מן הקהל הקטן והמפוזר באולם בית־אריאלה), ידעו היטב מי הוא. מכל מקום, שני האמנים גילו יכולת רבה בהפקת צלילים האופייניים לכליהם במיטבם: צליל כינור עגול, מבריק, שירתי, גמיש, ודק מבלי להיות חד או רזה, וצליל ויולה חם, קטיפתי, ועמוק מבלי להיות עמום או כהה מדי. גם הקשב ההדדי והתיאום הקאמרי ביניהם היו בדרך כלל מופתיים.

עיקר הבעייה הכללית היה בניקיון האינטונציה. בתחום רגיש וחיוני זה "נתפסו" שני המנגנים ביום לא טוב. הזיופים היו תכופים ומורטי עצבים, והחזירו למאזין מעט מבלבלות להערכת אינטונציה ושאר עניינים שמקומם גבוה יותר, מעל לתשתית הבסיסית של אינטונציה נקייה. גם חלק ניכר מן התכנית — למעט הדואו ק. 423 של מוצרט והפסקאליה של הנדל — לא עורר עניין מתמיד בעת האזנה.

★

ברשימתי "היכל התרבות", שפורסמה במדור "אמש בקונצרט" ("הארץ" מיום ה', 7 בינואר 1988) נפלה טעות בשוגג. הקונצרט שסוקר קשות אמנם אורגן ע"י משרד "הנוער המוזיקאלי", אבל הוא לא נועד לחברי התנועה הנושאת שם זה (אלה אמנם חייבים להיות בני 13 ומעלה), אלא לתלמידי בתי ספר יסודיים שבאו במסגרת פעולות (קונצרטים) של התנועה. הילדים שגדשו את האולם נבחרו ע"י הנהלות בתי הספר, ואין בין קהל זה ובין תנועת הנוער המוסיקלי ולא כלום. עם זאת אני חוזר ומדגיש: המתכונת הנוכחית של הקונצרטים הנוכחיים בהיכל התרבות היא שורש פורה רוש ולענה, ויש הכרח לשנות מן היסוד את הקונצפציה הנוכחית, המוטעית ביסודה.

מרש אבל מעודן

מאת אורנה לנגר

השלישיה הישראלית: מנחם ברויאר — כינור, מיכאל ברנמן — צ'לו, אלכסנדר הלקב — פסנתר, באולם ימק"א ירושלים. בתכנית: שוברט — שלישיה במי במול מז'ור אופ' 100; ברהמס — שלישיה בסי מז'ור אופ' 8.

את השלישיות לפסנתר ניגנו בווינה של תחילת המאה ה־19 בכל בית בורגני טוב, מיד עם תום הסעודה. מאותה אווירה זעיר־בורגנית לא דבק בשלישיה במי במול מז'ור, אותה הלחין שוברט על ערש מותו. מרש האבל בפרק השני, שהוא מנגינה עוטפת כצלה, בסוף הפסנתר מנגן את … לסירוגין מתחלפים התפקידים בין כל חברי השלישיה, הוא אולי פסגת הפיוס והתוגה הקומבטית השירתית. אין פה כבר רחמים מעובה, אלא מארג רקמה שקופה ומעודנת בפסנתר, בהולכת הקולות המשלמת מכלי לכלי.

כל הפיוס הלירי המעודן השירתית הקומביטית הנורבת, זכו לביטוי מושלם, בידי שלישיה זו, שכאילו נולדה לנגן שוברט. שכן לצורך נגינתו דרוש תיאום מושלם בין חברי הצוות, ויכולת ברירה להעביר את תורת השקיפות הגלולה המאפיינת את כתיבתו.

הקדרות של שוברט הנוסס והמהופך, מעולם לא זכתה לביטוי טראגי של ממש ביצירותיו, משום שלמרות שלא הלחין מוסיקה "בשירה לפרקליך" (את מרבית יצירותיו הלחין בפונדקים, בחברת מרעיות), היה האיפוק, שהוא אחד מערכי היופי של התרבות הווינאית, טבוע כחותם בכל כתיבתו.

דווקא משום שהיה כה קשה להצביע על הזר של הנגן הראשי, בנגינת צוות קטוב זה, בו קיימת הקשבה כה דרוכה איש לנגינת רעהו, נשמע שוברט כזימה שירתית מבוכשת וקונטרנית.

כשנדרשו לאיפוק שבשיחתיות השוברטית — היו במיטבם. ברהמס, לעומת זאת, נשמע קצת פיוטי, ובקטעים מסויימים "דווי" מדי. אם כי, זו שאלה של טעם. שכן לתוגה הברהמסית ניתן לתת ביטוי הולם אף מבלי להיסחף אחריה, תוך שמירה מתמדת על רמת מודעות גבוהה, תגינתה בריחוק מה.

פרסום הרשת

מיציע הכנסת / עמוס בדרוד

דמוגרפיה יהודית וישראלית

"דמוגרפיה יהודית היא התהליכים בינינו לבין עצמנו. העם היהודי מתבעט דייך. לא יחסית, ולא לעומת אחרים — אלא לעומת עצמו. דמוגרפיה ישראלית היא בינינו לבין הערבים. העובדה שנולדים היום בשטחי שלטונה של מדינת ישראל יותר ילדים ערבים מילדים יהודיים היא עובדה, שהשעון מתקתק. הברירה היא בין מדינה יהודית לבין מדינה גדולה נוסח דרום־אפריקה או לבנון." הדברים הם מפי השר לקליטת עליה, יעקב צור. הם נאמרו בדיון על "מצבה הדמוגרפי של יהדות העולם". הבאנו אותם כאן לא מפני שנאמרו מפיו של חבר ממשלה. הרי לא לממשלה ולא לאף אחד אחר יש פתרון של ממש לבעיה של התמעטות העם היהודי. הבאנו את הדברים, מפני שבכלל בהם הניתוח הבהיר והמעמיק ביותר שהושמע בעת הדיון. בדרך כלל אפיינו אותו חוסר־ישע, שגרתיות, יאוש של מפוקחים־מדי, או תקוות של שוטים התלויות על חלומות־בהקיץ.

השר הסביר את ההתפתחות האחרונה העוברת על העולם היהודי, ומקיפה גם את הנושרים מברית המועצות. ככל שבעבר היה קשה ליהודי "להיעלם", היום היהדות הפכה לבחירה אישית. יהודי יכול בקלות להימלט מהיותו יהודי. קרוב ל־50% מן היוצאים מבריה"מ לארה"ב אינם נשארים יהודים. "זה מתרחש עכשיו, יומיים, שיהודים נוסעים בכוונה לארצות הברית כדי להשתחרר מעול היותם יהודים." הדרך הפשוטה הזאת נוספת לתופעות הידועות מכבר, כמו נישואי תערובת והתבוללות."

במקומות שבהם ריכוזים יהודיים קטנים שיעור נישואי התערובת גבוה במיוחד: בקהילה סנטה־פי בארגנטינה שהיא קהילה בינונית, אמר הרב לשר, שהיו חמש חתונות במשך השנה האחרונה בבית הכנסת.

צור: יהדות כבחירה אישית

הגיב השר: "בקיבוץ שלי יש יותר". מסקנתו של צור, היא שיש לנסות ולשמור עוד דור אחד למאמץ הציוני, שיהיה עם מי לדבר. אין בעיה עם הציבור שומר המצוות: להם קל יותר לשמר ערכים יהודיים. אבל הרוב הגדול איננו כזה. לאנשים האלה צריך לקסום, צריך להעמיד לפניהם איזה שהוא אתגר, כאשר ישראל בדור הזה הופכת לביטוי העיקרי של ההוראות היהודית. "זה לא מספיק שאנחנו נעמוד כאן ונבכה את גורלנו".

פתרונות מוכנים

הדיון נערך בעקבות הצעה לסדר היום של ח"כ הרב אליעזר ולדמן מסיעת "התחיה". הוא השתמש בכל הפתרונות השגרתיים שמשמיעים בערך אחת לחודש בכנסים הדמוגרפיים למיניהם. ביניהם כלל, כצפוי, את הירידה בריבוי הטבעי, את הנטיה לדחות נישואין לגיל מאוחר, לפעמים מעבר לגיל הפוריות, את ריבוי הגרושין ואת שעור ההפלות שלדעתו גבוה.

הפתרונות: "להוציא את הנוער

ולדמן: לעודד הילודה

משקיעתו בחיי פרס חומריים, להביאו להכרת הערך של הכלל. כצעד ראשון לקראת זה — לחזק את חיי המשפחה, ולהחזרת מלאה וקשר חזק עם מורשת ישראל ועליה לארץ־ישראל..." ומן הממשלה תבע, בין השאר, עידוד גדול יותר לילודה, בין השאר על ידי הטבות למשפחות הרוצות ללדת עוד ילדים וחוששות לעשות כן בגלל בעיות כלכליות. החינוך צריך לכלול, כמובן, את רעיון ארץ ישראל השלמה.

את האנטיתיזה לדבריו הביאה ח"כ נאוה ארד מן המערך: "כל מי שאינו רוצה לראות את המציאות היום, טוען שאין קשר בין הבעיה הדמוגרפית לבין קיומה של מדינת ישראל כתוך מדינה יהודית בעלת רוב יהודי. אבל בהחלט יכול להיות שבארץ־ישראל, תוך זמן לא ארוך, אנחנו נהיה מעוט. אם כך נתייחס לדברים, אולי זה יהיה אחד הדיונים העצובים ביותר בכנסת".

טיפול פוריון

אם רוצים ילודה, אין לפעול כמו

שאקי: הפסדנו מיליון ילדים

הממשלה בתקציבה החדש. כל מה שיכול להוות פתרון איזה שהוא לבעיה של התמעטות האוכלוסיה, הוא הראשון שמקצצים בו. בקיצבאות ילדים ביטלו את זו של הילד הראשון ויש מיסוי על קיצבות הילד השני והשלישי. בתקציב הבריאות אין מענק לאמהות ללידה אחר הזקוקות לטיפולי־פיריון כדי ללדת ילד שני ויותר.

לטיפול בפגים מוקדש "עוד מעט אפס". מקצצים גם את החינוך (המשלים) לערבים, אין יותר יום לימודים ארוך. בנושא העליה והקליטה שורר איסור גמור. "אם אי פעם יחלקו את הדיונים בכנסת לדיונים עצובים וכואבים ולדיונים שמביאים תועלת — הדיון הזה כאן תועלת לא יביא", סיכמה את דברי הביקורת שלה.

ח"כ פרופ' אבנר חי שאקי מן המפד"ל שדיבר מייד אחריה, חזר לנימה של יוזמי הדיון, וכדי לספר את האזנה קבע כי על ידי ההפלות הפסידה המדינה "מיליון ילדים יהודיים שהיו צריכים להיוולד". צריך רק לחדש את האמונה, והכל יבוא על מקומו. היה משפט המפתח בדבריו.

בניגוד לח"כ בני שליטא מן הליברלים בליכוד שטען כי עליה תלויה בגודל המדינה, אמרה ח"כ גאולה כהן מן התחיה: כי "עליה איננה קשורה בגבול זה או אחר". היא קשורה במוזל, היא עניין רוחני. גם ילודה היא עניין שדורש מוטיבציה רוחנית. את הממשלה האשימה בכך שאין לה מדיניות. בחוסר העליה מארה"ב האשימה את הרבנים האורתודוכסים, שאינם פועלים למען עליה. "בשבילם יהודי הוא מי שעולה לתורה, ולאו דוקא מי שעולה לארץ־ישראל", ציינה.

ריטואלים

ח"כ אברהם ורדיגר מפועלי אגודת ישראל, תוך שגם הוא מצדד, כמובן, בחינוך ליהדות כפתרון היחיד גם בתחום הזה, הביא כמה מספרים על היקף הבעיה, על פי מחקריהם של הפרופסורים בקי, שמלץ ודלה־פרגולה. מ־10.4 מיליון יהודים בשנת 1970 "נעלמו" מיליון עד סוף 1984, ובשנת 2000 צפוי שיישארו 8 מיליון יהודים בלבד.

עוד כמה ח"כים דיברו על הנושא, ובין היתר טענו, בלי לעמוד על הסתירה שבדברים, שאין דור שני ושלישי לפרפורים בחו"ל, אבל אין להעניק להם שיווי זכויות בארץ (בתקווה שיעלו או יותר מהם לישראל הדור הבא "ישאר יהודי") מכיוון שרק מסורת ישראל המקורית היא שמקיימת את העם.

ככל שנמשך הדיון, עבר גם על יושבי מליאת הכנסת תהליך של התמעטות מהירה, ובסופו ניתן למנותם על אצבעות יד אחת.

בכך תם עוד דיון אחד מן הסוג שח"כ שבח וייס נוהג לכנות "ריטואלים", בנושא שהוא גדול על הכנסת, ותרומתה המעטה ממילא נשארת קול קורא במדבר.

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

מיהו קיצוני, ומדוע?

שר החינוך והתרבות יצחק נבון גילה מידה נכונה של הבנה לגיאות ברגשותיהם הלאומיים של התלמידים הערבים במוסדות החינוך הממלכתי. אבל הוא הצטרף, בהופעתו בתכנית הטלוויזיה "מבט שני", לרבים הטוענים כי קיימת הקצנה במיגזר הערבי בעשרים השנים האחרונות. הוא הטיל את האשם על ביטול המחסומים בין אזרחי ישראל הערבים ואחיהם בשטחים — ואין טעות גדולה מזאת.

האמת היא, כי בעוד שבעבר אזרחי ישראל הערביים ערגו במשך שנים להגיע לשכם וחברון והתגעגעו לבני משפחותיהם בראמאללה ויריחו, הרי בעשרים השנים האחרונות התקווה ויפתה בנושא. רבים גילו כי אחיהם השתנו וכי בין בני המשפחה נוצר היץ אשר צמח עקב ההתנסות השונה. הם התכוננו לחיים במסגרת העולם הערבי, ללימודים באוניברסיטאות ירדן וביירות, לעבודה בנסיכויות הנפט. ואנחנו בשלנו — כישראלים.

אפילו הסיסמאות הפוליטיות "הקיצוניות" של הערבי אזרח ישראל השואף לשיוויון נראו להם גלעגות. והעובדה היא שכל ארבעת העתונים המזרח ירושלמים — "אל קודס", "אל־פג'ר", "אש־שעב", ו"אל־נהאר" — נמכרים בנצרת פחות מ"הודשות" או "מעריב". אין הספרות הערבית מהשטחים זוכה לתשומת לב באום אל פחם או בעם.

האם פירוש הדבר כי אין הקצנה? היפוך מכך. אני טוען כי הקשרים התרבותיים־תרבותיים של אזרחי ישראל הערבים ואחיהם בשטחים אינם תורמים להקצנה. זו נגרמת מעצם השינוי הדרסטי במדיניות ממשלת ישראל, וכשאיפותיה המוצהרות.

במשך עשרים שנה, עד ל־1967, היו הערבים אזרחי ישראל מנותקים מאחיהם, ולממשלת ישראל היתה מדיניות מוצהרת ומודגשת של חיפוש פרטנרים לשיחות שלום. במחצית שנות השישים היו בישראל גורמים ממלכתיים שהצהירו על נכונות להחזרת פליטים לשכות של "ישראל הקטנה". הצד הערבי, כבמקהלה, דחה את הביטוי 'שלום'. לערבי אזרח ישראל היה, יחסית, קל להזדהות עם מדיניות ממשלת ישראל. הוותיקים יכולים לזכור כי עד אז היתה בתוקף עמדת דוד בן גוריון המוצהרת "בלי חירות ומק"י". מאז הפכה חירות למעין מפלגת מרכז. מק"י, כדרך הטבע, נעלמה מהמפה הפוליטית ובמקומה צמחה רק"ח שהקימה את חד"ש, והפכה לכוח העיקרי במיגזר הערבי. השוליים הפכו לרוב ועיקר. "חירות" והליכוד לא שינו את עמדותיהם.

מפ"ם שהיתה שמאל מתון־קיצוני ברחוב היהודי ומרכז ברחוב הערבי (בין מפא"י ומק"י) נעלמה כליל, כוחה משמעותי.

הערבי אזרח ישראל חייב יום יום לחזות ולשמוע על מעשי כוחות הבטחון נגד גורמים פלסטינים המצהירים על נכונות לנהל מו"מ. כיצד מגיב על כך שגריר ישראל הראשון בקהיר, ח"כ אליהו בן אלישר: "ברור כי ערפאת רוצה לנהל עמנו מו"מ. הוא תמיד רצה באמת. אבל כיצד ננהל מו"מ עימו. ממתי מנהלת המשטרה מו"מ עם המפיה?".

אחרי סוג זה של דיבורים, הצהרות יומיומיות מצד דוברים ממלכתיים ברמה של שרים נגד ראש הממשלה המביא להקפאת תהליך השלום ומונע שיחות עם המלך חוסין, אחרי כל הנעשה בשטחים, האם ניתן להטיל את האחריות להקצנה (של מי?) על פתיחת הגבולות? האם רשאי שר החינוך לצפות לכך שהאזרחים הערבים יגררו אחרי כל ממשלה בישראל, תהא עמדתה אשר תהיה, רק כדי שלא ירחקו (יקצינו) ממנה ???

המכללה המוסלמית לבאקה אל גרביה

סמיר דרויש, לשעבר כתב הטלויזיה בערבית, הנחשב מקורב למערך, הצליח בבחירות האחרונות להבחר כראש המועצה המקומית בבאקה אל גרביה (14,000 תושבים). דרויש זכה להיות בחיר הממסד התחך. אצלו עורכים נסיון להענקת אוטונומיה למערכת החינוך, ובכפוף מיישמים הקמת גנונים לכל התלמידים בגיל ארבע. בבאקה מקימים את הגשר העילי היחיד בישוב הערבי, ואת שורות הזקלים לאורך הכביש הראשי. ואולם ספורט סגור: הוא לבית, במיגזר הערבי, יכול להצהיר על שיכון זוגות צעירים: הוא היחיד שיתחיל בקרוב להעניק מלגות שהוטבעו במיוחד לאנשי ציבור שיתרמו לפיתוח באקה אל גרביה (פירוש השם: [illegible] מערבה). הוא האיש שהוזמן לביקורים בארה"ב ומערב אירופה, והקים להקת ריקודים שייצגה את ישראל באיטליה.

בקיצור, הוא האיש שרוצים ביקרו והוא מצליח להוכיח לבני העיירה שלו כי כוחו בכוונתיו וכי קשריו הביאו רווחה לישובם. לפני מספר חדשים [illegible] המחלקה הערבית של המועצה הציבורית לאמנות והתרבות. השבוע זכה לחידוש נוסף. שר החינוך והתרבות בישר לתושבי באקה אל גרביה על הכרתו הרשמית במיכללה ללימודים מוסלמיים העומדת לקום בכפר קוסם. הזוכה להקמת המיכללה באה בכת של דרוישים מוסלמים ומעין גירסה מוסלמית של חצר חסידים. אנשי כת החולותיה אתבאע אש־שייח' אלקאסמי מהווים גורם בולט באיזור, ובעצירתם מתרבבי באקה נבנים עליהם. להם ספריה מרשימה ובה 12 אלף כרכים, ורק עתה סיימו בנית מסגד "הגדול ביותר בישראל" ששטחו 1,250 מ"ר. המסגד הוקם על עמודים, והשטח הריק מתחתיו מיועד למיכללה מוסלמית.

משרד החינוך והתרבות, שלא מיהר להכיר ולעודד את הקמת המיכללה בטירה, שאבן הפינה שלה הונחה לפני שנתיים, מיהר להכיר רשמית במיכללה של באקה אל גרביה כמספר שבועות באו הדגשה הבקשה לכך. אין ספק כי למעמדו המיוחד ולקשריו של ראש המועצה סמיר דרויש קשר הדוק ליחס זה.

האם הוכרע בכך המאבק על מיקום המיכללה המוסלמית הראשונה בישראל? מוקדם להטיל ספק בדבר. אנשי טירה לא יוותרו בקלות. גם אנשי "התנועה המוסלמית" (בין גירסה מקומית של "האחים המוסלמים") לא יכירו בבכורה של הדרוישים, והשהודים על ידם בהבן מעבר של קידוש לכייך שלהם, דבר המנוגד לתפיסתם הדתית.

הפיליפינים: דם בבחירות

מאת קים גורדון־בייטס
Le Monde
מיוחד ל"הארץ"

מאנילה

למעלה מ־200 אלף שוטרים ואנשי־צבא עמדו במצב הכן ב־18 בינואר כדי להבטיח את מהלכן התקין של הבחירות המקומיות. היתה זו הפעם השלישית שערכו בחירות מאז נכנסה אקינו לתפקידה, לפני פחות משנה. בחירות אלה, לאחר מערכה בת 55 יום, שהיתה מלווה לא אחת במעשי אלימות, היו אמורות לספק תמונה ברורה יותר על המערך הפוליטי הנוכחי במדינה ועל הפופולאריות הנוכחית של הנשיאה. (מתוצאות ראשונות עולה, שתומכיה קיבלו כששים אחוז מכלל הקולות, ירידה מסויימת בהשוואה לתוצאות קודמות).

אין ספק, שהקואליציה הנשיאותית חורקת ומתפוררת. לא מכבר חזר יו"ר הסנאט, חוביטו סלונגה, המגדר בראש המפלגה הליברלית ומי שנחשב כאחד ממדריכיה העיקריים של אקינו בתקופת מרקוס, על דברי ביקורת חריפים שהשמיעו אחרים נגד הנשיאה ומקורביה. מאשימים את אקינו כי היא שבויה בסבך העצות והמועצות השונות של אחיה, חוזה קוחואנגקו וגיסה, פול אקינו, שעמדו מאחורי אסטרטגיית הבחירות של הקואליציה. סאלונגה ראה כאן את "החזרה לתקופת השושלות", רמיזה למשפחות הגדולות השליטות המסורתיות. נוסף על כך, הכעה דאגה על שהקואליציה מגייסת לשורותיה חסידים לשעבר של מרקוס. פול אקינו מגן על דרך זו בטענה, שיש צורך דחוף למצוא אנשים "בעלי ניסיון" במספר מספיק.

מתומכי אקינו הבחירות במנילה: יותר מ־80 בני־אדם, מתוכם מועמדים, נהרגו במערכת הבחירות המקומיות בשבוע שעבר

"אקדוחים והזהב"

ולבסוף, תקופת "האקדוחים, הבריונים והזהב" לא חלפה מן העולם. אף כי המחיר בחיי־אדם במערכת הבחירות הנוכחית היה נמוך מהרבה מאשר במסעות בחירות קודמים, בכל זאת נהרגו על־פי נתונים רשמיים למעלה מ־80 איש, יותר מתוכם — מועמדים. הצבא טוען שרוב הרציחות הן מעשי ידיה של הגרילה השמאלית. את השאר הוא זוקף לחובת יריבויות בין משפחות רבות־השפעה.

הגרילה ניצלה את מערכת הבחירות כדי למלא את קופתה. לדברי אחד ממנהיגיה, היא קיבלה סכום מקביל למיליון פראנקים צרפתים תמורת רשיונות מעבר שהעניקה למועמדים כרגניים, או הנחשבים כאלה. השמאל הקיצוני הליגאלי, המיוצג על־ידי פארטידו אנג־באיאן (פה־אנבאה) שמר על פרופיל נמוך. לדברי מזכירו הכללי, פידל אגקאואילי, "המפלגה הפיקה את לקחי הבחירות הפרלמנטריות במאי 1987: בחירות הן עניינן של שכבות עילית בלבד". המפלגה הציגה מועמדים רק באותם אזורים נידחים שבבחירות מאז ניכר בהם כירסום מאחוז של המעמד הפוליטי המסורתי.

הימין הקיצוני, לעומת זאת, ניסה לחזור לזירה בקול תרועה גדול, על אף שתיקתם של שני מנהיגיו הרשמיים, הסנאטור (ושר־ההגנה בעבר) חואן פונס אנרילה, וסגן הנשיא סלוואדור לוראל. כך, אפוא, במחוז אילוקוס נורטה, מעוזו המסורתי של מרקוס, התמודד לאגון אבארילה, המפקד לשעבר של המודיעין הצבאי מטיל־האימה של מרקוס, הנמצא כעת בכלא אך ורק בגלל החזקת נשק בלי רשיון, לאחר שהיה מעורב במספר רב של ניסיונות הפיכה צבאיות בשנים האחרונות, לתפקיד סגן המושל, והראה שיש לו סיכויים רציניים להצליח. במקומות אחרים מסייעים כיום מעליהם מועמדים "לאחדלויים" במספר ניכר את תורת אקינו, בה התקשטו בעבר.

לשכה עניינית ומקצועית

מאת דן סגיר

מדדי המחירים לצרכן הם התוצר המפורסם ביותר — והרגיש ביותר — של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הנהנית מעצמאות מקצועית מוחלטת, מיציבות ומשם טוב

הם עניין סולידי. איתם לא מתווכחים, ועליהם אין מערערים בדרך כלל. זה, ככל הנראה, סוד היציבות המדהימה והאווירה העניינית בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, השוכנת בצריפים למרגלות מלון "הילטון" בירושלים. מאז הקמת המדינה התחלף רק פעם אחת הסטטיסטיקן הממשלתי. הראשון היה פרופ' רוברטו בקי, שכיהן בתפקיד עד לשנת 1971, ועתה הוא ממלא את תפקיד יו"ר המועצה הציבורית לסטטיסטיקה שליד הלשכה.

הסטטיסטיקן הנוכחי פרופ' משה סיקרון, שהחליף את בקי ב־71', עובד בלשכה מאז הקמתה. דמות המוכרת בעשרות רבות של ידיעות עיתונאיות מדי שנה כ"דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה", הוא הדגימון, אשר בחודש שעבר מלאו 30 שנה לכניסתו לתפקיד הזוטר.

"הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה" שהינה חלק ממשרד ראש הממשלה, פועלת מכוח פקודת הסטטיסטיקה, פקודה מנדטורית שתוקנה ב־72' ונוספו לה שינויים קלים ב־78'. אופיה "הבריטי" משהו של הלשכה נובע משרות בן עשרות שנים של אותם עובדים, אך גם, ואולי בעיקר, מאמות המידה המקצועיות שהינן נר לרגליהם.

ישראל, כמו רוב מדינות העולם, מקיימת מערכת צנטרליסטית בנוגע לאירגון הסטטיסטיקה. היתרון בגישה זו היא שהעוסקים במלאכת האיסוף ועיבוד הנתונים, מנותקים מהעשייה השוטפת ואינם חלק ממערכת שצריכה ומעוניינת לצבוע על הישגים או להסתיר מחדלים.

יתרון אחר לגישה זו, בעיקר במדינה קטנה (ארה"ב ואנגליה הן הדוגמאות הבולטות לגישה הדה־צנטרליסטית), הוא ריכוז כוח האדם המקצועי במוסד אחד והאפשרות לרכז מאמץ בפרויקטים מסוימים. ועוד יתרון: התיאום בין הסטטיסטיקות השונות: תקנים והגדרות אחידים, דבר שהינו פשוט יותר כאשר ריכוז הנתונים מתבצע תחת גג אחד.

מרכזיות הלשכה לסטטיסטיקה, והחשיבות הפוליטית הרבה שיש לנתונים ולמידע שהיא אוצרת, מעלה את השאלה באיזו מידה מופעלים עליה לחצים מגורמים פוליטיים, איזה סוג לחצים וכיצד אלו נדחים.

סיקרון, והוא משיב: "החוק נותן לנו גיבוי. בפועל יש עצמאות מלאה בצד המדעי, לא בצד המינהלי. מבחינה מקצועית־מדעית אנחנו עצמאיים ועומדים על המשמר מפני פגיעה בזה. כולם, גם בכנסת ובמשרדי הממשלה, מכירים בעובדה שאין לנו שיקול פוליטי שנכנס לעבודה. אנחנו לא מקבלים תכתיבים פוליטיים מכל גוף שהוא. קורה, שכשלא נוח לשר כלשהו הוא מטלפן ושואל לפשר הנתונים, ומבקש הסבר. הוא יכול לשאול. אנחנו מסבירים לעיתים לשר, לעיתים למנכ"ל. אין כאן לחץ. אנחנו שומעים הערות כל הזמן".

אחת הסיבות לאמינות הגבוהה יחסית שלה זוכים נתוני הלשכה היא שהלשכה אינה עוסקת בתחזיות כלשהן, מלבד בנושאי גידול האוכלוסיה. וגם שם היא פורסת בפני הקורא את ההנחות עליהן התבססה, ומציגה תחזית גבוהה, בינונית ונמוכה. עיקר תפקידה של הלשכה הוא לצלם את ההווה. כמו כן, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה אינה עוסקת כלל ועיקר בסקרים הקשורים לעמדות ודעות הציבור בנושאים שונים. שוב, בעיקר מפני שזה נושא שיכול לעורר ויכוח. הקרקע המדעית עליה נשענים סקרים כאלה, המשלבים התמחות פסיכולוגית, היא פחות מוצקה מאשר הסקרים האינפורמטיביים [illegible] בנוסח "הצליח" או "לא־הצליח" וכיו"ב.

בלשכה לסטטיסטיקה כ־600 עובדים. למעלה מ־200 הינם אקדמאים, כמאתיים עובדים טכניים, וכמאתיים פקידים, שחלקם עובד במשרות חלקיות וזמניות. מקורות התקציב השנתי של הלשכה הם הקיצבה מתקציב משרד ראש הממשלה והמימון ממשרדי הממשלה השונים המזמינים סקרים ומחקרים.

חסיון המידע האישי, הינו כלל ברזל בעבודת הלשכה, מבטיחים אנשיה. מתוקף החוק חייב כל אזרח למסור פרטים שמבקשת ממנו הלשכה לסטטיסטיקה, ובמידה שהוא מסרב ישנם עונשים הקבועים בחוק לעניין זה. יחד עם זאת, הלשכה אינה מוסרת כל מידע על הפרט הנחקר.

בפירסומיה נזהרת הלשכה שלא לפרסם מידע מסכם העלול לגלות פרטים אישיים או עסקיים של היחיד. לדוגמה, הלשכה לא תפרסם סיכום כללי של ענף מסוים שבו יש רק שני יצרנים, משום שאז ידע האחד במדויק כמה מייצר עמיתו. גם במיפקדי אוכלוסין לעיתים מתלבטים באיזה פירוט גיאוגרפי לפרסם נתונים על יהודים שניתן יהיה לזהותם מן הנתונים.

הביקורת שנישמעת כלפי הלשכה מפי גורמים מקצועיים, בעיתונים ומהציבור הרחב, היא לרוב בנוגע לפרסום הרגיש ביותר שלה: מדד המחירים לצרכן. ברוב המקרים מדובר, אומרים בלשכה, בתחושה סובייקטיבית של אנשים שהמחירים עולים יותר ממה שהלשכה אומרת. הסטטיסטיקן הממשלתי משה סיקרון: "מעניין שתחושות אלו לא נשמעו כאשר המדד עלה ב־10% בחודש. או היום חושבנו באותה צורה. כנראה שבתקופה של אינפלציה אישית אנשים שואלים שאלות. אחד ההסברים שלי לכך הוא שתחושת הציבור איננה מבוססת על חודש. אנחנו מודדים כל חודש.

תחושתו של הצרכן מבוססת בדרך כלל על הקניה האחרונה, או על הפעם האחרונה ששמעו על המחיר. נוטים לשכוח שלעיתים מדברים על תקופה של שלושה, ארבעה או שישה חודשים, והשינוי של אותו אחוז הוא של כל שישה החודשים ולא שיעור עליית המחיר בחודש אחד. הצרכן מסתכל בדרך כלל על עליות, והוא מתעלם מיציבות או ירידות. במקביל למוצרים שעלו, היו הרבה מוצרים שלא עלו ואפילו ירדו, אליהם לא שמים לב. לדוגמה, מחירי הדלק יציבים ואפילו ירדו בשנתיים האחרונות."

לעיתים מושמעת ביקורת על התייחסות הלשכה למוצרים חדשים בשוק. כאשר מוצר חדש מחליף לחלוטין את המוצר הישן, משווה הלשכה את מחירי המוצר החדש למחירי הישן, וכל השינוי נרשם כעליית מחיר. כאשר המוצר הישן נשאר בשוק במקביל לכניסת המוצר החדש, ממשיכים להשוות את מחירי המוצר הישן ומתחילים לאסוף מחירים לגבי המוצר החדש, רק כעבור זמן הוא נכנס למדד.

דרכי חישוב מדד המחירים לצרכן אינן שנויות במחלוקת מקצועית, קשה כפי שניתן היה לחשוב בתקופה האחרונה, לנוכח ויכוח בנושא חישוב גורמי העונתיות במדד. יזמי הדיון בנושא — יעקב פישר מבנק ישראל ופרופ' שלמה מיטל מהרשות לתיכנון לאומי — אינם חולקים בעיקרון על השיטות הסטטיסטיות שבהן משתמשת הלשכה לסטטיסטיקה.

הלשכה ריכזה כוח אדם מעולה בתחומים הסטטיסטיים השונים, היא קשורה הדוקות למערכת האקדמית שעוסקת בנושא, וזינה מגבה, והחשוב מכל — שיקוליה, ככל שניתן לשפוט, הם אכן מקצועיים ומדעיים וכידוע הם נקיים מנגיעים זרים כלשהם.

אירועי השטחים בראי איטלקי

מאת חולדה ליברנומה

המהומות בגדה הפכו מוקד להתעניינותם של אמצעי התקשורת האיטלקים. עם הכיסוי הנרחב לאמצעי הדיכוי, הם מבקרים בחריפות את עמדתה של ממשלת ישראל

פירנצה

"אילו הייתי במחנה פליטים הייתי בטוח שלילדי אין ברירה אלא לחיות כפליטים, איני מאמין שהייתי נוהג כמטיף נגד אלימות". אמר בירושלים שר החוץ האיטלקי הדמו־נוצרי, ג'וליו אנדריאוטי, כשהנילווה לנשיא הרפובליקה האיטלקית פראנצ'סקו קוסיגה, בביקורו בישראל ב־18—22 בדצמבר, וגילה בדבריו הבנה רבה למניעי גלי המהומות בגדה. אבל במישור הפוליטי הזהיר מאד אנדריאוטי, שהוא האיש הקובע במידה רבה את מדיניות החוץ האיטלקית מזה שנים. בתשובה על שאילתות, חזר אנדריאוטי בפרלמנט ב־14 בינואר על עמדתו הידועה של ממשלות איטליה מאז הכרזת ונציה ב־1980, כלומר הכרה מלאה בזכותה של ישראל לקיום בגבולות מוכרים ובטוחים, בד בבד עם הכרה בזכות הפלשתינאים להגדרה עצמית. פירוש מעשי לעקרונות אלה ותרומה מוחשית לפיתרון הסכסוך הישראלי־ערבי רואה אנדריאוטי, ביתר מדינות השוק, בכינוס ועידה בינלאומית בהקדם. מה עוד שעל־פי דבריו בפרלמנט, התקריות האלימות מעמיקות את הקרע לא רק בין פלשתינאים וישראלים ובין מדינת ישראל ומדינות ערב, אלא גם מעודדות חוגים קיצוניים בישראל עצמה. הוא קשר את דיבון הוועידה בכינון מהיר של יחסים דיפלומטים סובייטים עם ישראל והגדלת קצב ההגירה מברית־המועצות.

אין לומר שגישה מאוזנת זו היא נחלת כל המפלגות באיטליה. גם אם נימת דברי רוב המנהיגים רחוקה לפי שעה מקיצוניות אנטי־ישראלית. מרגריטה בניזואר מהמפלגה הסוציאליסטית וג'ורג'יו נפוליטנו מהמפלגה הקומוניסטית, האחראים ליחסי החוץ של מפלגותיהם, הציעו הקמת ועדה פרלמנטרית בין־מפלגתית להגנה על זכויותיהם הלגיטימיות של הפלשתינאים. גם ידידיה המושבעים של ישראל באיטליה דוחקים בה למצוא פיתרון פוליטי מהיר למצב. — כך דיבר באוניברסיטת הארוכה יושב ראש הפרלמנט ומזכיר המפלגה הרפובליקנית ספאדוליני, וכך מתי בכאות המפלגה הליברלית. המפלגה הרדיקלית ערה למצב הסבוך, עד כדי כך שיושב הראש שלה, האדריכל היהודי ברונו צבי, אמר בשביעות רצון — "אני מלא תמיהה על עמדת המפלגה". מדיניה מכל המפלגות היא מפלגת הדמוקרטיה הפרולטרית, השייכת לשמאל הקיצוני, שקראה להחרים את ישראל. לארגון באיטליה הפגנות בגדה, ומנהיגה קפאנה אף שבת כמה ימים שביתת רעב לאות הזדהות עם הפלשתינאים שגורשו. זו עמדה קיצונית מעמדתה הזהירה יחסית של המפלגה הקומוניסטית, התומכת משך שנים בעמדה הפלשתינית: גם המפלגה הנאו־פאשיסטית המביעה בצורה שונה תמיכה בפלשתינאים, מגלה עמדה זהירה. העולם הפוליטי האיטלקי, אמר לי שגריר ישראל ברומא מרדכי דרורי, "אינו מעוניין בבידודה של ישראל".

אינטרסים כלכליים

למרות זאת, מאז החלו המהומות בגדה, הן הפכו מוקד להתעניינות אמצעי התקשורת האיטלקים. הדיווחים על המצב תוך הדגשת עמדת ממשלת ישראל, מלווים בביקורת חריפה, תוך מתן כיסוי נרחב לאמצעי הדיכוי האלימות, בהם היא נוקטת. על כך כתב אישית לכל עורכי העיתונים ולחשובי הפרשנים השגריר דרורי, בבקשה להשתמש באמצעי התקשורת רבי ההשפעה — "על דרך הזהירות, הביקורת העצמית והפרופורציה", מחשש לתוצאות שליליות על האיטלקי המצוי. המכתב בסגנון דיפלומטי מתון הביא מדי יום לביתו של השגריר חמישה עורכי עיתונים ופרשנים. לדבריהם, הסיבות לכיסוי הנרחב נעוצות בעובדות שהסכסוך הישראלי־ערבי הוא כיום מוקד הסכנה החשוב ביותר לשלום העולם, שישראל קרובה לאיטליה, וכי הסכסוך נמשך כבר מזה ארבעים שנה. אין ספק שבנוסף לאלה משחקים תפקיד אינטרסים כלכליים איטלקיים בארצות ערב, וכי לחיוב או לשלילה, קיים עניין מיוחד בישראל בכל רחבי העולם הנוצרי, הנובע הן מהיסטוריה ארוכה של יחסים עם יהודים והן מהשואה.

עברו שבועות של התנגשויות ותקריות יומיומיות, לפני שהחל בארגון מחאות אנטי־ישראליות. כך ארגנו הסטודנטים באוניברסיטת רומא (ב־15 בינואר), כך ארגון הסטודנטים בגנואה וארגוני פועלים במילאנו. תופעות אנטישמיות אירעו זמן קצר לאחר פרוץ האלימות בשטחים בכמה ערים. הופיעו כתובות על בתים וחנויות של יהודים ברומא, במילנו, בבולוניה ובגנואה. רבה של רומא, אליהו טואף ואישים יהודים אחרים קיבלו מכתבי איום. תופעות אלו עוררו מיד תגובות איטלקיות נמרצות מחשש להידרדרות אנטישמית. למעשה, זכרון התגובות המתונות יחסית להתפרצויות האנטי־ישראליות שהצמיחו התפרצויות אנטישמיות מראיגות בקיץ ובסתיו 1982, בעיצומה של מלחמת לבנון וכתגובה לטבח במחנות הפליטים, משמש כיום מעצור. זכור היטב באיטליה הפיגוע הפוליטי, הפיצוץ בבית־הכנסת ברומא בשמחת־תורה, לאחר הטבח במחנות, בו נהרג ילד. מכתב לטואף של המזכ"ל לשעבר של האיגוד הסוציאל־קומוניסטי הגדול, לוצ'יאנו לאמה, שומר על הוקעת התופעות האנטישמיות בצד ביקורת על המדיניות הישראלית בשטחים, הבולטת בו הגישה של "זו היא הדרך בה יאבדו לישראל ידידים רבים ברחבי העולם".

בקיץ ובסתיו 1982 נערכו באיטליה הפגנות המוניות נגד ישראל, בעקבות הטבח במחנות, ואף הוכרזה שביתה כללית לשעתיים לאות מחאה. ישראל היתה מטרה למסע שכבל בהשמצה. על רקע זה התפלגו יהודי איטליה. למרות הטבח הפגינה קבוצת נוער יהודי מהשמאל, ליד שגרירות ישראל ברומא, וקבוצת אישים יהודיים, כמו הסופר המנוח פרימו לוי וכלת פרס נובל ריטה לוי־מונטאלצ'יני, חתמו על מכתב גלוי שהופיע בגדול יומוני איטליה "לה רפובליקה", ובו מתחו ביקורת על המדיניות של ממשלת ישראל דאז. כיום המצב שונה, מפני שהמצב אינו חד משמעי באותה מידה. יש המזדהים עם ראש הממשלה שמיר מסיבות פוליטיות (לליכוד חסידים בעיקר ברומא ובמילאנו). ישנם הסבורים שליהודי התפוצות אין זכות ביקורת, אלא רק חובת תמיכה. "אני מזדהה עם ישראל כפי שהיא", אמר לי בסטודיו שלו ברומא האדריכל היהודי ויו"ר המפלגה הרדיקלית ברונו צבי. הרב טואף אינו סבור כך. לדבריו, אי אפשר לדחות לאלתר את פיתרון הבעיה הפלשתינית. הוא תומך בכינוס ועידה בינלאומית, אף כי הוא מודע היטב למצב הסבוך. גם מסיבה זו הוא מצדד בהקדמת הבחירות הכלליות. אגב, ברוח זו השיב ללאמה. תגובה אחרת היא של נשיאת הקהילות היהודיות באיטליה, טוליה צבי, הסבורה שדווקא בשל הבחירות בישראל ובארצות־הברית חייבת אירופה ליטול על עצמה "תפקיד מיוחד לזירוז פיתרון הסכסוך".

רבים מידידי ישראל, יהודים ולא יהודים, משתוממים על אוזלת היד הצבאית, הפוליטית של ישראל בשטחים. זו למעשה הרגשה העולה בשיחות עם מנהיגים פוליטיים איטלקים יהודים, שציפו כאן לסיום מהיר של האירועים בשטחים, דבר שהיה מונע מהם נקיטת עמדות. כיום יש חשש שהמשך המצב יביא להחרפת תופעות אנטישמיות. אבל אין ספק שעיקר החשש מכוון לעתיד העימות הישראלי־ערבי על משורריו השונים, והשלכותיו על התודעה והמאבק הפוליטי בישראל עצמה. "ההקצנה צומחת מהמציאות האנטי־קטיות הישראלית הבין־לאומית", אמר לי פאולו מיאלי, עיתונאי יהודי איטלקי ידוע, שביקר פעמים רבות בישראל. מסיבה זו נובעת דאגתו לעתידה של ישראל כמדינה דמוקרטית יהודית בחודה כנה, ואין הוא יחיד בדעותיו בין אינטלקטואלים יהודים ולא יהודים.

אתה סובל מחוסר תחרותיות?
יגאל אילן חברה לפיתוח תוכניות שיווק בע"מ - שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.
דרך חיפה 13 תל־אביב - טלפון: 252967 / פקס: 268020
למי שמחפש תשובות מעשיות בתחום השיווק

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

הדרך הצלבנית מלוד לירושלים

כאשר מדובר במחקרים בגיאוגרפיה היסטורית־יישובית של ארץ־ישראל, כמו הספר באותו השם שיצא באחרונה בהוצאת יד בן־צבי, אי־אפשר להימנע ממסירת פרטים ארכיאולוגיים המתגלים תוך כדי מחקר, או הנדרשים כדי לסמוך על עובדות להפקת תוצאות מבוססות. כך עולה במחקרו של רוני אלנבלום בנושא הדרך הצלבנית מלוד לירושלים. המחקר מושתת בחלקו על מחקרים קודמים של דרכים העולות מהשפלה לירושלים. החוקר השתמש במקורות כתובים, שהם עשירים במיוחד בתקופה הצלבנית, וגם בסקר־שדה שנערך כדי להשיג את התוצאות הנכונות.

בעבר סברו רבים שהצלבנים השתמשו בדרכים הרומיות לעלות לירושלים, דבר שאינו מתאים למציאות. היו שתי דרכים ראשיות שעלו לירושלים: הרומית, דרך לוד, אבו־גוש הקסטל, בדומה לדרך של היום; הצפונית, דרך בית־עור אל־תחתא ואל־פוקא לנבי־סמואל ולירושלים. בין השתיים היתה דרך נוספת, שהפכה בתקופה הצלבנית באופן חלקי לדרך הראשית. הצלבנים שינו את התוואי על־פי צרכיהם, מלוד לבית נובא וחירבת בריג', ובקרבת תל־אל־מסקבה עלו על הדרך הרומית לביתו ונבי־סמואל לירושלים.

אלנבלום ערך סקר מבנים וגדרות־מים לאורך התוואי הצלבני, ומתאר את מאגרי המים הבנויים בידי הצלבנים. הבנייה אופיינית לצלבנים וגם הטיח ניתן לתיארוך על־פי החרסים, לאותה התקופה עצמה. בסקר הובחנו מבנים צלבנים: [illegible] תחנות־דרך ואנוס, מבצרי דרך, מגדל צלבני ואף [illegible] — מרכז חוות חקלאית ותעשיה, שם נמצאו אגנים ותנורי תעשיה, כלי איחסון ואגירה.

לדעת החוקר, הצלבנים הם שבנו את גשר ג'יסר הירוק, שלעתים מיוחד לביברס, בגין סמלו הנמצא על הגשר. נראה שהצלבנים בנו את הגשר וביברס רק תיקן אותו.

מים בציפורי הקדומה

באותו הספר, בעריכתם של פרופ' י. בן־אריה, יוסי בן־ארצי וחיים גורן, מפרסם ריבב רובין, מאמר על מקורות המים בציפורי הקדומה. חוקרים קודמים כבר עמדו על בעיית אספקת המים לעיר רומית זו, שבאזורה המישקעים מעטים. אלא שחלק מהעדויות של קודמים, כגון בעיין מאגר מים עילי גדול, כמעט נעלמו. לעומת זאת, גילה החוקר רובין עובדות חדשות ביחס לבארות בציפורי, השונות מאלה שנמצאו בשאר ערי הנגב. כאן היו מאגרי מים פתוחים, כנראה לשימוש בחורף, ומאגרי מים מכוסים, שבהם שאבו כנראה בגלגלי שאיבה — או אולי אנטיליה — מעומק ניכר. ניתן לתארך בורות מים על־פי הבנייה הטובה וגם על־פי טיח אטומים, כו מבניים חרסים או אבקת חרסים (וכידוע, החרסים הם המתארך הקלאסי בכל מתקני המים העתיקים).

החוקר מעלה השערה, שאת מאגרי המים הפתוחים הביאו כנראה אנשי הצבא הרומי מאזורים קרירים יותר לאזור כה צחיח, הם כנראה באזורים מבאגרי המים המצביים או הופורים, בהם לא היתה התאדות.

ביצורים הלניסטיים בשער־העמקים

ד"ר אורנה סגל מאוניברסיטת חיפה, המשיכה גם בקיץ האחרון לחפור באתר בשער־העמקים, שם החלה לפני ארבע שנים לחשוף שרידים הלניסטיים, בעזרת סטודנטים, מתנדבים ואנשי שער־העמקים. השנה חפרו במשך שבועיים בגדר כיה שטחים, סמוכים למבנה המגדל ההלניסטי, שנחשף בשלוש העונות הקודמות בשלמותו. הפעם ביקשו לגלות את המבנים הסמוכים למגדל. אכן, הצליחו לגלות מרחב למגדל והסמוך לו, קיר מונומנטאלי באורך 18 מטר, המתנשא לגובה המקסימלי — 2.5 מטרים. לדעת ד"ר סגל, הקיר הוא חלק מביצור נוסף שהקיף את המגדל. נראה שבנו ארבעה קירות במקביל לארבעת הקירות של המגדל הבינוצר. כלומר, קרפנה קומי, במרחק כחמישה מטרים מהמגדל עצמו, כדי למנוע התקרבות האויב למגדל ופגיעה בו. המפתיע הוא שבניית קיר ההגנה מקובזת ומדוייקת עוד יותר מזה בניית המעולה של המגדל. אבני הגדבנים הגזוזות בדייקנות, הן מסותתות סיתות שוליים יפה ביותר. החופרת סבורה שזו הדוגמה היפה ביותר, הידועה עד כה בארץ־ישראל, לבנייה ההלניסטית.

בעונה הבאה מתכוונים לחשוף את יתר קירות ההגנה.

דרך אגב, בחפירה באתר נתגלה על פני השטח מטמון מטבעות בכלי של הקיסרים נירון ואספסיאנוס. המטמון כלל תריסר מטבעות שמורים היטב. המימצא מתקופה רומית ואינו שייך כלל למבנה ההלניסטי, הנחשף במפלס יותר עמוק.

מטבעות בני־יטור

לביתן קדמן למטבעות במוזיאון ארץ־ישראל בתל־אביב, נוספה סדרת מטבעות של בני־יטור. מטבעות אלה נדירים וכמעט לא ידועים. בני־יטור היו בני שבט ערבי ששלט בבקעה בלבנון במאות האחרונות לפני הספירה. חלקם הסתפחו לעם ישראל וחלקם נדד אחרי הרומאים שכבשו את רוב שטחם. בשנים האחרונות ערך ד"ר טודר ממעברות, מחקר על מיבנים טורים ומקדשיהם באזור החרמון והבקעה.

המטבעות היטורים הוטבעו בין השנים 73—25 לפני הספירה, על־ידי שלושה משליטיהם, תלמי בן מנאיוס, ליזניאס וזינודורוס. על אחד המטבעות שנרכשו בידי המוזיאון, מוטבע דיוקנו של תלמי בן מנאיוס. עליו ידוע כי היה קשור בקשר נישואין עם בית החשמונאי. דיוקנו זה לא היה מוכר על מטבעות. לדברי אנשי המוזיאון, מייצגת הסדרה הנרכשת, את כל המטבעות היטורים לסוגיהם.

כן הגיעו לביתן קדמן שני מטבעות שהוטבעו על־ידי קליאופטרה השביעית, ששלטה גם על שטח מדינת יטור לאחר המות ליזניאס.

חדשות ארכיאולוגיות

בימים אלה הופיעה החוברת החדשה של חדשות ארכיאולוגיות (חוברת 91) מטעם אגף העתיקות, ובה דו"חות ראשונים של חפירות שנערכו בשנה וחצי האחרונות, מהר סגאים בחרמון ועד רחובות בנגב. למעלה משישים אתרים שנחפרו ונסקרו על־ידי בודדים ומשלחות. חלק מהחומר כבר פורסם סמוך לגילוין; חלקו — לרבות מספר חפירות גדולות — לא פורסם עד כה בעיתונות, כגון חפירות תל־יקנעם, תל־דור, הר עיבל ועוד. החוברת כוללת מספר תוכניות, תצלומים ורישומים, המעשירים אותה במידה ניכרת.

ד"ר שמעון דר וד"ר יזהר מינצקר מוסרים על רצפת־אבן בריצוף מעולה בהר סגאים, בתבל בני־יטור, עם גרם בן שבע מדרגות, שגובהן 1.7 מטר ואורכן 8.8 מטרים, המוליכות לפתח מיבנה לא מוכר, כנראה שריד מקדש. ברצפה נמצאו שברי פסל־אבן של נשרים באבן גיר ובזלת. כן נמצא חלקו התחתון של פסל נשר המחזיק בין טפריו טרף (אולי נחש), על בסיס הפסל חלק מכתובת יוונית שבורה פרוצה.

כתובות נוספות נתגלו בתל־אבו־שושה בקרבת משמר־העמק, על־ידי ביכה לין וד"ר זאב ספראי. לוח־אבן בגודל 21x28 ס"מ, שנשבר בחלקו התחתון, עליו חרוטה כתובת ביוונית בת שש שורות ובה נמסר על הענקת תואר "ראשון העיר" לאדם מתושבי [illegible] הפוליס — הכוונה כנראה לגבעפריים. הכתובת כנראה שריד ממבנה ציבורי. הלוח נוסף להיחוק יחסי הפוליס גבע־פריים, עם יהודי גוש וזיטה. שבר־אבן של לוח בגודל 15x15 ס"מ, ועליו הכתובת ביוונית "הבק הגדול", נמצא בקרבת המקום. כך נחשפו חלקים נוספים של אכתביים בגובה 1.2 מטר והרוחב 70 ס"מ, שהובילה מתחת לפני השטח, מים ממקור לא ידוע עד כה לגבעפריים.

יוסף פטריך מוסר על כתובת יוונית בפסיפס בת שבע שורות, נתונה בתוך מדליון שקוטרו 1.2 מטר שנתגלתה בסקר מערות מדבר יהודה ושומרון במעין קלם. בזו הלשון: "לישועתם ולהצלתם של אלה שתרמו ושל העורכים. אשר האדון הוא היודע את שמותיהם". בצד, מחוץ למסגרת, בין עיטורים, כתובת נוספת: "אור החיים הוא האל והוה".

דיון חוקרים

קתדרה לחוקרים בתולדות א"י ויישובה תערוך באולם יד בן־צבי בירושלים ב־28 בינואר ב־8 בערב דיון מקיף על המימצא החשוב היחיד במינו של "ברכת הכוהנים" — הברכה המגולפת בתורה — שנמצאה חרותה על שני גלילי־כסף בחפירות ד"ר גבריאל ברקאי בכתף הינום בירושלים.

صورة عن الاصل

صورة عن الاصل

קולונל ריקו ויותר מ־300 קצינים נעצרו בארגנטינה

אמהות כיכר מאי: הנשיא נוהג ביד רכה כלפי הקצינים שמרדו

נשיאת הארגון להבטחת זכויות האדם: בארצנו אין גנרלים דמוקרטיים, כולם דוגלים ברצח עם ● בעקבות המרד הצבאי הקודם של ריקו הוגבלו משפטי קצינים שהפרו זכויות אדם בתקופת המשטר הצבאי

בואנוס איירס, (רויטר־עתי"ם ו־ע"צ). האמהות של אנשים שעקבותיהם נעלמו בתקופת השלטון הצבאי בארגנטינה, האשימו את הנשיא ראול אלפונסין, שהוא מתייחס "בכפפות משי לקצינים שהתמרדו לאחרונה".

כ־500 אנשים הצטרפו לאמהות "פלאזה דה מאיו", ארגון להבטחת זכויות האדם, להפגנה שנערכה מול בית הממשלה בבירה, שלושה ימים לאחר שהכוחות הנאמנים לנשיא דיכאו מרידה של קציני צבא, שבראשם עמד לויטננט קולונל אלדו ריקו.

נשיאת הארגון להבטחת זכויות האדם, הבה דה בונאפיני, אמרה לכתב רויטר: "בארצנו אין גנרלים דמוקרטיים. כולם דוגלים ברצח עם". היא מתחה ביקורת על הצהרתו של אלפונסין, בעקבות הולכתו של ריקו להיכנע, ש"הבית עתה בסדר". לדבריה, "כאשר אני מנקה את הבית שלי, אני זורקת ממנו כל חפץ חסר ערך. אך כאן לא זרקו שום דבר".

ריקו במעצר במעצר ובבידוד בבית כלא צבאי. יותר מ־300 קצינים נעצרו באשמת השתתפות במרידה.

לראשונה עמד ריקו בראש כוחות שהתמרדו נגד השלטונות באפריל 1987. המרידה הקודמת הסתיימה רק לאחר שאלפונסין נפגש עמו לשיחה בארבע עיניים.

זמן מה לאחר ניסיון ההפיכה הראשון אישרה הממשלה חוק, המגביל במידה רבה את משפטים של קצינים, המואשמים בהפרת זכויות האדם. החוק החדש מונע העמדתם למשפט של כל הקצינים, אשר לטענתם פעלו בהתאם להוראות, כאשר הפרו זכויות אדם.

הארגונים לזכויות האדם בארגנטינה דורשים שהשלטונות ישחררו מבתי כלא 10 אנשים, שהואשמו בחתרנות ע"י המשטר הצבאי הקודם. הם טוענים, כי החוקרים הצבאיים קיבלו מהם הודאות בלחץ עינויים.

ברנארד: נישואין מס' 3

פרופ' כריסטיאן ברנארד התחתן אתמול בפעם השלישית. את הטקס ערך שופט, שאמר לו כי הוא חייב את חייו לחלוץ השתלות־הלב, אחרי שעבר ניתוח לב פתוח ב־1981. ברנארד, 64, נשא לאשה דוגמנית בת 24, קארין זצקורן, במסעדה בקייפטאון, קילומטרים ספורים מבית החולים חרוטה סחור, שם ביצע את השתלת הלב הראשונה בעולם ב־1967. החתונה של המנתח בדימוס תוארה על ידי עיתונות דרום אפריקה כאחת החתונות המעניינות של השנה. אשתו הראשונה של ברנארד, לאוטיה, התגרשה ממנו ב־1970. אותה שנה נשא ברנארד לאשה צעירה בת 19, ברברה צולנר, אך הם התגרשו 12 שנה לאחר מכן. ברנארד, שאיננו מנתח עוד מאז נפגעו ידיו מדלקת פרקים, עורך עתה מחקרי גרונטולוגיה במרכז רפואי באוקלהומה סיטי שבארה"ב. בתמונה: החתן והכלה, אמש. (צילום איפי)

בתי החולים

(סוף מעמוד 1)

תורים כפי שנחתם עם רופאי קופת־חולים הכללית אלא הדרישות שלהם מתייחסות גם לנושאים שאינם כלולים בהסכם הספציפי שנחתם בקופת־חולים. הם דורשים השוואת התגמול לזה שנהוג בקופת־חולים להתמחויות, מקצועות מיוחדים.

כדי ליצור אווירה נוחה לפתיחת מו"מ, הגמישו הרופאים את העיצומים ולא השביתו בנוסף למרפאות החוץ גם חדרי־ניתוח.

מושבתים חדרי־הניתוח

בקרב הצוותים הרפואיים בבתי־החולים שוררת תחושה קשה. התחושה הקשה נובעת מהעובדה כי בשבוע השלישי של השבתות ועיצומים במערכת, אין התייחסות עניינית של משרד הבריאות ומשרד האוצר למצוקת המערכת.

הרופאים המרדימים משביתים היום את חדרי־הניתוח בבית־חולים "אסף הרופא" בצריפין ובית־החולים "השרון" בפתח־תקווה, מחר ישבתו חדרי־הניתוח בבית־חולים "וולפסון" בחולון ו"יוספטל" באילת. ועד הפעולה של הרופאים המרדימים מתכנס היום כדי להחליט על הרחבת הצעדים.

מחר מתכנסת גם הנהלת ארגון המיקרוביולוגים והביוכימאים עובדי המעבדות, כדי להחליט על המשך הצעדים. בשבוע שעבר קיימו אלה שביתת אזהרה בת יומיים. עובדי המשק והמינהל בבתי־החולים הממשלתיים יודיעו מחר במסיבת עיתונאים, שם מקיימים דיונים על תוכנית עיצומים בבתי־החולים.

קיסר קורא לנסים להיכנס למו"מ מיידי עם רופאי המדינה

יהודית ויגולה, סופרת "הארץ", מוסרת: מזכ"ל ההסתדרות קרא לשר האוצר להיכנס מיד למשא ומתן עם הרופאים בבתי־החולים הממשלתיים ומביע חשש מהתפשטות השיבושים גם לקופת־חולים של ההסתדרות.

רעידת אדמה באזור הכור סמוך לזאגרב גרמה בהלה

פקידים יוגוסלוויים: לא נגרם כל נזק לתחנת הכוח הגרעינית

בלגראד, (ע"צ). רעידת אדמה שפקדה שלשום את יוגוסלוויה הורגשה מסביב לתחנת הכוח הגרעינית היחידה במדינה, אך עד כה לא נמסר על נזק כלשהו — נאמר בהודעת סוכנות הידיעות היוגוסלווית "טאניוג", שפורסמה ביום ו'.

בהודעה צויין, כי זעזועים בעוצמה בינונית גרמו לבהלה בעיר קרסקו, המרוחקת 65 ק"מ מערבית מזאגרב, בירת קרואטיה. בהודעה צויין, כי המכון הסייסמולוגי בזאגרב קבע שרעידת האדמה, שהיתה בעוצמה של 3.4 בסולם ריכטר, אירעה שלשום בבוקר בשעה 03.41 (לפי שעון ישראל).

יצויין כי תחנת הכוח בת 664 מגוואט בקרסקו נבנתה על ידי חברת וסטינגהאוז מארה"ב ב־1981. תקלות רבות אירעו במפעל זה מאז הקמתו ועשרות פעמים נאלצו להפסיק את פעולתו.

בעקבות האסון הגרעיני בצ'רנוביל באפריל 1986 [illegible] לדחות לזמן בלתי מוגבל את התוכניות להקים ארבע תחנות כוח כאלה.

פקידים יוגוסלוויים אמרו, כי לא נגרם כל נזק לתחנה הגרעינית.

בינתיים נמסר מאתונה כי רעידת אדמה בעוצמה של 5.2 מעלות בסולם ריכטר הורגשה שלשום בשעה 08.19 (לפי שעון ישראל) בקרבת האי איטאקה. לא נמסר על קורבנות בנפש ונזק לרכוש.

פרסום ראשון במוסקווה:

"רצח היהודי נמצ'נקו מתועב, אך לא קשור כלל לאנטישמיות"

הנרצח לא היה פעיל יהודי, אך לאחרונה התעניין בשפה העברית ויצר קשר עם מסורבי עליה

מוסקווה, (ע"צ). רוצחו של היהודי הסובייטי נחום נמצ'נקו, שנרצח בספטמבר בלנינגראד, נעצר — על כך מסר ביום ו' העתון "קומסומולסקיה פראבדה". עתון זה מגנה בחריפות את "הנסיונות" לתאר פשע מתועב זה כ"מעשה של פעולה אנטישמית".

בטאון הנוער הקומוניסטי כותב כי המניע לרצח זה היה שוד וחד לאו. הביטאון מדגיש ש"לרצח לא היה כל רקע גזעני או פוליטי".

הרוצחים, לפי הביטאון, הם שני צעירים בני 19 ו־17, ידידים של בנו של הקורבן. הם נעצרו יומיים לאחר הרצח, שבוצע ב־27 בספטמבר.

נחום נמצ'נקו, שהיה בן 73 במותו, היה מורה במכון לטכניקת האיידס בארכנגלסק. לפי עדות רעייתו, הוא לא היה פעיל יהודי. עם זאת אמרה כי בעלה התעניין לאחרונה בשפה העברית ויצר מגע עם מסורבי עליה.

"קומסומולסקיה פראבדה" הביע רוגז על כך ש"תחנות רדיו מערביות" הציגו את הרצח כפעולה אנטישמית. העתון גינה במיוחד שני מסורבי עליה מלנינגראד, שביקשו לארגן הפגנה נגד האנטישמיות בעיר זו.

כתב סוכנות הידיעות הצרפתית מציין כי עד כה לא התייחסה העתונות הסובייטית המגיעה למוסקווה לרצח זה, שבוצע לפני ארבעה ימים, על אף השמועות השונות שנפוצו על נסיבותיו.

חברי בית הנבחרים באוגנדה יורשו לנאום בשפות שבטיות

תקנון הנוהל החדש כולל גם חובה לבקש רשות מהיו"ר כל אימת שחבר בית הנבחרים רוצה לצאת מהאולם מסיבה כלשהי

קאמפאלה, (רויטר־עתי"ם). חברי בית הנבחרים של אוגנדה רשאים עתה להשמיע את נאומיהם בשפות השבטיות, אך לעומת זאת הם חייבים לבקש רשות מהיו"ר, אם ברצונם לצאת מהאולם מכל סיבה שהיא, כולל לשירותים. חידושים אלה כלולים בתקנות הנוהל, שאושרו ביום ה' על ידי בית הנבחרים הזמני של אוגנדה, מועצת ההתנגדות הלאומית.

בעבר נאסר על חברי הבית להשמיע את נאומיהם, אלא בשפה האנגלית. הם אף נדרשו לעבור בחינה של בקיאות באנגלית, לפני שיכלו להצטרף כחברים לבית המחוקקים. עתה יוכלו לדבר בסוואהילי, השפה המדוברת באזורים נרחבים של מזרח אפריקה ואף בשפות השבטיות של עממי אוגנדה.

הנהלים קובעים עם זאת, שעל נאום בשפה שבטית יש להודיע לפקיד הבית מראש, כדי שיוכל לדאוג למתורגמן.

מועצת ההתנגדות הלאומית היא בית מחוקקים זמני המורכב מחברים ממונים. אלה ימשיכו לכהן בתפקידם עד לאישור חוקה חדשה שתחזיר על כנו את המימשל הנבחר ב־1990.

קאמילה סאדאת, בתו של אנוור סאדאת המנוח, קראה לשלום בשטחים הכבושים במסיבת עיתונאים שקיימה בניו יורק. בדבריה מטעם קרן השלום ע"ש סאדאת, שמושבה בניו יורק, אמרה הבת, כי משלחת הכוללת יהודים וערבים אמריקאים הוזמנה לישראל לשליחות שלום. במשלחת תשתתף גם בתו של מי שהיה נשיא מצרים. חברי המשלחת יקיימו שיחות בישראל ובשטחים. (צילום: איפי)

בריטניה נזפה בשגריר הרומני

רומניה פרסמה מכתב מזוייף של מלכת אנגליה לצ'אושסקו

"אנחנו בבריטניה הגדולה התרשמנו מההחלטיות שהוכחת בהגנה על עצמאות ארצך ומהתפקיד החשוב שמילאה רומניה בענייני העולם", כתבה לכאורה המלכה לנשיא הרומני לרגל יום הולדתו ה־70 שלו

לונדון, (ע"ד). בריטניה נזפה כלשהם ברומניה על שפרסמה מכתב מזוייף, שנשלח כביכול על ידי המלכה אליזבת [illegible] לנשיא רומניה, ניקולאי צ'אושסקו, לרגל יום הולדתו ה־70.

דיויד מלור, שר במשרד החוץ הבריטי, הזמין אליו את שגריר רומניה ואמר לו, כי האיגרת, שפורסמה במהדורה האחרונה של כתב העת הרומני "לומיאה" היא "כוזבת ועלבון להוד מלכותה".

באיגרת המזוייפת לצ'אושסקו נאמר: "אנו בבריטניה הגדולה התרשמנו מההחלטיות שהוכחת בהגנה על עצמאות ארצך ומהדרך העקבית שנקטה המדינה, כהמנהיגה עמדה בחזרה ומילאה תפקיד חשוב בענייני העולם".

עוד נאמר באיגרת, לפי הפרסום הרומני: "אתה, אדוני הנשיא, באווירה אישית, היית כריזמאי בעל מעמד בין לאומי. התבונה המדינית, נסיונך והשפעתך זכו להכרה רבה".

צ'אושסקו יחגוג ב־26 בינואר את יום הולדתו ה־70. ברומניה סופה פולחן אישיותו ובעטיים [illegible] ביקורת פוכבית על המשטר הסטליניסטי [illegible] במשך 22 שנים.

המדינה סובלת כמשבר כלכלי ומחסור רב במזון. כל אלה והפסקות תדירות בזרם החשמל גרמו להפגנות ולהתקפה של מפגינים על בנייני המפלגה הקומוניסטית הרומנית בנובמבר.

כבאים הוזעקו לחלץ מאמבט צעיר השוקל 210 ק"ג

לונדון, (ע"ד). דיויד איל, השוקל 210 ק"ג, זעק כלשהם לעזרה, כאשר גילה כי נתקע באמבטיה.

אמו בת ה־64 ניסתה בכל כוחה להוציא אותו, אך היא החמירה את מצבו.

למקום הוזעקו כבאים. ארבעה מהם ניסו למשוך אותו החוצה במשך שעה, תוך שימוש בחבלים, שעה שכבאים אחרים שפכו עליו נוזל חלקלק.

"הדבר היה מביך ביותר", אמר איל בן ה־33, שנחבל בכל חלקי גופו.

הצעה לשגר את קיסינג'ר ומאסקי למזה"ת

מאת צבי ברזל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). חבר הקונגרס [illegible] מיוזמה הציע לנשיא רייגן למנות ועדה מיוחדת בראשות שרי־החוץ לשעבר, קיסינג'ר ומאסקי, אשר תבוא למזרח התיכון ותנסה לקדם את תהליך השלום.

עורכת את העמוד: עדה ארושקין

המשכים מעמוד 1

מכות

(סוף מעמוד 1)

THE WEEK OF THE STICK

הכאת תושבים שלא נטלו חלק בהפרות סדר, ועל התנכלות לסוחרים שחנויותיהם נמצאו סגורות.

בגדה המערבית לא דווח בסוף השבוע על תקריות חמורות של התנגשויות אלימות בין מפגינים לבין חיילים. בכמה מקומות היו הפגנות והפרות סדר, שבמהלכן נפגעו תושבים ממכות ומפגיעת כדורי־גומי. להלן תמצית התקריות שאירעו בגדה אתמול ושלשום:

● בעיירה חלחול נפצעו אתמול שלוש נשים ממכות, ואחת מפגיעת כדור־גומי. מקורות פלשתיניים מסרו כי האישה, מג'דה אבודיאך (כבת 40) איבדה את עינה מפגיעת כדור־הגומי. מקורות צבאיים מסרו, כי סיור של צה"ל הותקף בכניסה לחלחול מפגיעת אבן. החיילים דלקו אחרי צעיר שנראה משליך את האבן, והותקפו בידי עשרות נשים. החיילים ירו כדורי־גומי, וכך נפגעה האישה.

● במחנה הפליטים אל־אמערי התחדשו אתמול ההפגנות האלימות. הושלכו אבנים, הוצבו מתרסים והובערו צמיגים. הוטל עוצר לכמה שעות.

● במחנות הפליטים עסכר הישן והחדש עדיין שורר עוצר, לאחר שבאמצע השבוע שעבר היו שם הפגנות אלימות.

● הכפר סעיר שליד חברון נתון עדיין בסגר מאז יום ד' (סגר הוא מצב שבו מותרת התנועה בתוך הכפר, אך אסור להיכנס אליו או לצאת ממנו), לאחר תקריות אלימות.

● במספר רב של כפרים ובכמה ערים — כמו שכם, קלקיליה, רמאללה, טול־כרם, ג'נין וסלפית — היו תהלוכות והפגנות בסיומה של תפילת יום השישי במסגדים, אשר פוזרו בידי כוחות הביטחון בגז מדמיע ובאלות. בכמה מקומות התחדשו אתמול ההפגנות והתהלוכות.

● שביתות מסחר במזרח־ירושלים נמשכת שביתת מסחר מוחלטת זה שבועיים ברציפות, ומעל 35 יום בששת השבועות האחרונים. מצרכים אפשר להשיג רק ברוכלים מאולתרים ברחובות. שביתת המסחר בירושלים, שכוחות הביטחון לא אילצו את הסוחרים לפתוח את חנויותיהם עד כה, נרחבת יותר מאשר בערי הגדה המערבית. בכמה מהערים הגדולות בגדה פתחו אתמול הסוחרים את חנויותיהם, בלי שהדבר ייכפה עליהם בידי חיילי צה"ל, אך נמסר על שביתות מסחר בערים ובעיירות רבות, בהן שכם, קלקיליה, טול־כרם, יריחו וקבטיה. נמסר כי בחברון — שבדרך כלל אינה לוקחת חלק בשביתות מסחר — היו סוחרים שלא פתחו את חנויותיהם, וחיילי צה"ל אילצו אותם לפתוח תוך שימוש בכוח.

ראובן שפירא, סופר "הארץ", מוסר:

מדיניות "היד המרביצה" המופעלת על־ידי צה"ל בשטחים, הביאה את מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, להוציא בסוף השבוע הנחיה חד־משמעית ליחידות המשטרה ו־משמר הגבול. בהנחיה הזאת נאמר, כי נוהלי השימוש בכוח הנהוגים במשטרת ישראל עומדים בעינם ואין לחרוג מהם, גם לא בעקבות ההתרחשויות האחרונות בשטחים.

מפכ"ל המשטרה קובע במברק שהועבר למפקדי מחוזות המשטרה ולמפקד משמר הגבול, כי אין לאפשר שימוש בכוח החורג ממה שנקבע בחוק ובפקודות הקבע של המשטרה, בעת טיפול באירועי הפרת סדר ובמגע עם אוכלוסיה אזרחית. הדבר אמור גם לגבי יחידות משמר הגבול הפועלות בגדה ובחבל עזה תחת פיקוד צה"ל.

(סוף מעמוד 1)

ביום ששי בלילה, שידרו שתי רשתות הטלוויזיה הגדולות, סי־בי־אס ואן־בי־סי, סיפור זהה. תחילה נראו מיכליות הקטנה בשכם, מנסות לפזר מפגינים ללא הצלחה. בהמשך עצרו חיילי צה"ל תושב שנסע במכונית "מרצדס" חדשה והורו לו להתנהגה לרחוב הרחוב, כך שהאבנים שנזרקו על החיילים יפגעו במכונית היקרה. התמשך המחזה, לים לצעוק למפגינים לחדול מיידי האבנים. משהסס העצור, הנחית מפקד הסיור אלה על ראשו. בבהלה החל העצור לזעוק למפגינים להפסיק את יידוי האבנים, אך קריאותיו לא נענו. לפיכך נחתה שוב האלה בכוח על ראשו. לבסוף חדלו האבנים להתעופף והאיש שוחרר. הוא נכנס בבהילות ל"מרצדס", שיצר שתי אצבעות החוצה בסימן "וי" ונעלם.

בתמונות הבאות הראו מצלמות הטלוויזיה את פירושה של מדיניות היד האימתנית. צעירים ומבוגרים שנחבשו על ידיהם ורגליהם, פנסים כהים סביב עיניהם ופניהם מעוותות, סיפרו כיצד נשלפו מבתיהם או נעצרו באקראי ברחוב והוכו נמרצות על־ידי חיילי צה"ל.

בידיעה שהופיעה אתמול ב"ניו יורק טיימס" מספר עמאר עומר אבו־דוב משכם, כיצד תפסו אותו חיילי צה"ל והיכוהו בקתות רובים. אחר־כך העבירו אותו לאתר בניה, שם הניחו על ראשו דלי ריק, את ידיו השעינו בכוח על סלע ואז הלכו להכות על ידיו בקרש בניה, עד שנשברו עצמותיו.

העיתונים מדווחים על הכאה אקראית של אזרחים ובעלי חנויות, על שליפת אנשים מבתי־חולים ומתוך בתים, עד כי אנשים חוששים ללכת לבתי־חולים לקבל טפול רפואי.

תאצ'ר: הפלשתינים זקוקים להגדרה עצמית

ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, קראה ביום שישי למו"מ ישראלי־פלשתיני במטרה להשיג הגדרה עצמית לגדה המערבית ולרצועת עזה.

היא אמרה בראיון שהעניקה בלונדון לרשת טלוויזיה אמריקאית: "ארה"ב יכולה להחליט על עתידה־היא, בריטניה יכולה להחליט על עתידה־היא. המדינות הדמוקרטיות יכולות לעשות זאת, כי יש להן הגדרה עצמית. כך יכולה גם ישראל. אינך יכול להינות מזה בעצמך ולשלול זאת מאחרים."

היא הוסיפה כי בריטניה קוראת למו"מ בין ישראל לפלשתינים, "כדי שהעם הפלשתיני יוכל לקבוע את עתידו־הוא", אולי באמצעות פדרציה עם ירדן.

ראש הממשלה הוסיפה, כי ההתנגשויות הנוכחיות בין הישראלים והפלשתינים משקפות את העובדה כי למרות 8 שנים של ניסיונות, לא הושג מו"מ.

שלמה שמיר סופר "הארץ" בניו־יורק מוסר: הכרזותיו של שר הביטחון יצחק רבין בדבר הצורך להכות במתפרעים, עוררו תגובות חריפות בקרב מנהיגים וראשי ארגונים יהודים בניו־יורק. מנכ"ל ארגון יהודי מרכזי אמר ל"הארץ", שמשרדו מוצף בקריאות טלפוניות נזעמות של יהודים, המביעים כאב־נפש מן ההוראות להכות את המתפרעים. הוא ציין, כי התגובות מגיעות גם מיהודים הידועים כתומכים נלהבים של ישראל. "נוסח התגובות", אמר, "מתחיל להזכיר את זה שרווח בין יהודים בימי מלחמת לבנון והפצצת ביירות".

יהודים מתקשים להבין כיצד יכול שר ביטחון להורות בפומבי, באורח רשמי, על מדיניות של הכאות ופגיעות גופניות במתפרעים.

נודע, כי עורך תוכנית הטלוויזיה הפופולארית "נייטליין", טד קופל, ייצא בקרוב לישראל כדי לערוך סדרת תוכניות על המהומות, שישודרו ברשת הטלוויזיה אי־בי־סי במסגרת תוכנית "נייטליין".

צוות של תחקירנים ומפיקים התחילו לאסוף חומר ומידע על המהומות והבעיה הפלשתינית. אחד המפיקים ציין, כי הכוונה איננה לחזור ולשדר חומר שכבר נראה בטלוויזיה האמריקאית, אלא לשמוע מידע חדש ועדכני. הוא סיפר על הצעה לארגן קבוצות מתוך שני השטחים שידונו על המהומות ויספרו על חייהם תחת הכיבוש הישראלי.

המפיקים מתכננים גם לשדר ראיונות עם מנהיגים של מדינות במזרח־התיכון. לפני שנתיים הוקרנה במסגרת תוכנית "נייטליין" סדרה על דרום־אפריקה, שעוררה בזמנו עניין רב בארה"ב.

הפגנה מול אי־בי־סי

היום תפגין קבוצה של יהודים מול בניין תחנת הטלוויזיה אי־בי־סי במנהטן כמחאה על שידור שהוקרן בשבוע שעבר, בו כתבי הרשת בדרום־אפריקה ובישראל ערכו השוואות בין שתי המדינות ובין מהומות השחורים בדרום־אפריקה לאלה שבשטחים. התוכנית עוררה זעם רב בין צופים יהודים, שהגדירוה כניסיון חד־צדדי להכפיש את שמה של ישראל.

שגריר ישראל בוושינגטון, משה ארד, נפגש בסוף השבוע שעבר עם ראשי רשת אי־בי־סי ומחה בפניהם על התוכנית.

מובארק מסרב להיפגש

נשיא מצרים, חוסני מובארק, דוחה מאמצי שידול של הסטייט דפרטמנט להיפגש בעת שהותו בארה"ב עם קבוצה מצומצמת של מנהיגים יהודים, חברי ועידת הנשיאים היהודים.

מקור בועידת הנשיאים אישר, כי יש מגע עם הסטייט דפרטמנט בנוגע לפגישה אפשרית עם נשיא מצרים.

העוצר בא־טור

(סוף מעמוד 1)

בית־הספר המקומי, בדקו את ההתם, ולבסוף עצרו ארבעה צעירים, בחשד שהיו בין ראשי המשתתפים במהומות.

קולק קובל שלא נועצו בו

בביקור בשכונת א־טור אתמול, שבמסגרתו נפגש עם ראשי הציבור במקום, קבל ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, בחריפות רבה על כך שההחלטה להטיל עוצר על המקום נפלה בלי שיוועצו בו, ואף בלי שיודיעו לו על כך מראש. קולק אמר כי הוא מתנגד עקרונית לשימוש בעוצר בירושלים, וכי אף שאינו מודע לכל השיקולים האופרטיביים של משטרת ירושלים, הוא מעריך שלא מוצו כל אפיקי הידברות עם תושבי א־טור, בטרם הוטל שם העוצר. הוא הביא כדוגמה את הרגיעה היחסית שהשתררה שלשום בהר הבית, לאחר המגעים שקיים עם ראש המועצה המוסלמית העליונה, השיח' סעד אדין אל־עלמי.

בביקורתו על הטלת העוצר בא־טור, אמר קולק: "זו עיר אחת, בירת ישראל. זה יוצר כתובות עצמאות בחוץ. זה פוגע בעיר מבחינת תדמיתה, כלכלתה, התיירות. אני חושב שצריך לשקול את הצד האחר".

יותכן עוצר גם במקומות אחרים באזור ירושלים

סגנו של מפקד מרחב ירושלים, נצ"מ הלוי, אמר בסיור באזור שהיה נתון בעוצר, כי אין מניעה שיוטל עוצר גם על מוקדי אלימות אחרים באזור ירושלים, אם יהיה צורך בכך. עם זאת, ציין כי עוצר הוא "מכשיר שיש לשקול אותו", ויעשה בו שימוש רק לפי שיקול לגופו של עניין.

גם בכמה מוקדים אחרים בתחום השיפוט של ירושלים הופר הסדר הציבורי במהלך סוף השבוע. בשכונת ענתות, במחנה הפליטים שועפאט, בשכונת אבו־תור, וליד שער הפרחים של העיר העתיקה היו תקריות של יידוי אבנים.

בכמה מקומות הוצבו מחסומי אבנים על הכבישים והובערו צמיגים. המשטרה פיזרה את המפגינים בגז מדמיע. עם זאת, תפילת יום השישי במסגדים של הר הבית הסתיימה בשקט יחסי. פרט לתהלוכה של כמה עשרות צעירים שנשאו בידיהם ארון קבורה סמלי לציון "יום החלל הפלשתיני", והפגנה קצרה של כמה עשרות נשים שזעקו סיסמאות לאומיות ודתיות. אנשי "הווקף" עשו מאמצים לפזר את המתקהלים, כדי למנוע התנגשות עם המשטרה, העלולה "לחלל את קדושתם של מסגדי הר הבית", כפי שאמר למתקהלים ראש המועצה המוסלמית העליונה, שיח' סעד אדין אל־עלמי, באמצעות הרמקולים המותקנים במקום.

שופטים נחקרו

(סוף מעמוד 1)

הנאה אחרות.

היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, פרסם אמש הודעה לפיה לא הגיעה אליו כל פניה של שופטים ממחוז המרכז, המבקשים לפרסם את שמותיהם של ששה שופטים החשודים בקבלת טובות הנאה. גורמים משפטיים בכירים אמרו אמש, כי על חריש להכריע בהקדם האפשרי בתיקיהם של השופטים החשודים, כיוון שלא מתקבל על הדעת שבמשך תקופה ממושכת יוכתם שמם של כל השופטים במחוז המרכז, משום שלא ניתן פרסום פומבי לשמות השופטים החשודים לכאורה בקבלת טובות הנאה.

תיתכן השעיית השופטים

נודע כי בשל הרגישות הרבה של הפרשה, מקפידות פרקליטות המדינה והמשטרה לעדכן את שר המשפטים, אברהם שריר, ואת נשיא בית־המשפט העליון, השופט מאיר שמגר, בפרטי החקירה בהתקדמות החקירה של ששה השופטים. הפרקליטות העבירה לידיהם של שריר ושמגר את עיקרי הממצאים שהוכחו עד כה, והמשתרעים על פני עשרות עמודים, כתובים בכתב־יד. נודע כי שריר ושמגר סיכמו ביניהם, שברגע שיוחלט לנקוט צעדים משפטיים כל שהם נגד השופטים המעורבים בפרשה (הגשת אישום פלילי, או זימונם לבית־דין משמעתי), יורה נשיא בית־המשפט העליון לאלתר על השעייתם מתפקידם השיפוטי.

היום עומד שר המשפטים לקיים דיון מיוחד עם הצוות הבכיר של הנהלת בתי־המשפט, בראשות מנהל בתי־המשפט, השופט אריה הגר, כדי לנקוט שורה של צעדים שמטרתם להבטיח שתופעות כאלה לא יישנו בעתיד בדרג המנהלי של בתי־המשפט.

בדיון ישתתף גם מנכ"ל משרד המשפטים, חיים קלוגמן.

הודעה

לבעלי פוליסת ביטוח של "רותם" חברה לביטוח בע"מ שהוצאו ע"י חברת "אושיות"

במגמה להבהיר ידיעות שהתפרסמו בעתונות מודיעה בזה החברה כי פוליסות הביטוח של חברת רותם שנמכרו ע"י סוכני חברת אושיות עד 1 בינואר 1988 מכוסות ע"י חברת רותם מקבוצת הסנה.

הכל, כמובן, לפי תנאי הפוליסה

רותם חברה לביטוח בע"מ

תיקון טעות

בהמשך למודעה שפורסמה ביום 21.1.88 בעניין אסיפות בעלי המניות "מן הציבור" של **דנות חברה להשקעות בע"מ (בפירוק)**, מובהר בזה כי באסיפות הנ"ל ישתתפו, בין השאר, בעלי מניות אשר מניותיהם בדנות הוחזקו ביום 27.10.85 (ולא ביום 27.10.87) באמצעות חברה לרישומים והועברו על שמם לאחר מכן.

מפרקי דנות חברה להשקעות בע"מ (בפירוק)

הבימה התיאטרון הלאומי

הארץ עיתון לאנשים חושבים

עיריית תל־אביב יפו

מקיימים בשבת 30.1.88 ב־11.00

מוספשבת

בהשתתפות:

- ראש עיריית תל־אביב־יפו — שלמה להט
- נתן שחם — עם קבלת פרס ביאליק על ספרו "רביעיית רוזנדורף"
- דויד שיץ — עם הופעת ספרו "שושן לבן, שושן אדום"
- הסקסופוניסט פסר ורטהיימר
- בריחת סידן מהעצמות ואיך להתמודד עימה, עם ד"ר יוסי מרגוליס ורעיה שטיינברג מהמכון הירושלמי לאוסטאופורוזיס
- אלכס אנסקי — "ברוורס"
- שינויים אפשריים

מנחה: מיכאל הנדלזלץ

כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'־ה'.
אין מכירת כרטיסים במקום בשבת.
דמי כניסה: 10.— ש"ח.
הנחה 50%
למנויי "הארץ" ו"הבימה" ולבעלי תעודת תושב או תעודת קשיש של ת"א.

הארוח באדיבות
כתר בית הוצאה לספר הטוב

חנות הספרים בהבימה
פתוחה מ־11 בבוקר עד 11 בלילה

הודעה על הפקדת תכניות החזרה

[illegible]

1. שרון דרומי
[illegible]

2. שרון צפוני
[illegible]

3. עמק חפר
[illegible]

4. גבול הכרמל
[illegible]

5. גליל מערבי
[illegible]

שוטר בבירת ארה"ב דורש מכמה מפגינים לזוז משער השגרירות הישראלית בוואשינגטון. לאחר האזהרה עצרה המשטרה ארבעה גברים ואשה שניסו להניח אורז, קורנפלקס ומוצרי מזון אחרים בשער השגרירות לאות מחאה נגד עיכוב משלוחי מזון למחנות הפליטים בשטחים. (צילום: אי־פי)

ראש הארגונים היהודיים בצרפת תיאו קליין:

"ישראל חייבת להכיר בכך שערביי השטחים לא רוצים בשלטון כיבוש"

"אינני יודע אם פרס צודק או שמיר, וייצמן או עמירב, אבל כל מי שאומר שאי אפשר להמשיך כך — צודק" ● הפגנה של ארגוני שמאל יהודיים בפאריס הביעה תמיכה בתנועת "שלום עכשיו"

מאת יואב פורקר, כתב "הארץ" בצרפת

פאריס, (מיוחד ל"הארץ"). מנהיג היהדות הצרפתית, תיאו קליין, קרא אמש לממשלת ישראל להכיר בעובדה שערביי השטחים אינם רוצים להיות תחת שלטון כיבוש ישראלי וכי "אי אפשר להמשיך ול־היות 'בעלי בית' בשטחים".

בשיחה עם "הארץ" הבהיר קליין, העומד בראש הקהילה היהודית השניה בגודלה במערב, כי "המצב הנוכחי אינו יכול להמשך כך".

להערכתו, "חייבת ממשלת ישראל להכיר בכך שכבר החמצנו בעבר הזדמנויות אחדות של נסיונות לפתרון, וכי מחובתה עתה ליטול היוזמה, כדי להוציא מן המבוי הסתום".

זו הפעם הראשונה מזה שנים רבות שמנהיג היהדות המאורגנת בצרפת מותח ביקורת מהותית על צעדי הממשלה בירושלים וקורא לשינוי מדיניות מפורש בנושאים חיוניים. קליין הדגיש כי"ה, כי אין הוא מתיימר להמליץ מפאריס על פתרון כזה או אחר: "אינני יודע אם פרס צודק או שמיר, וייצמן או עמירב", אמר, "אולם אני יודע שכל מי שאומר שאי אפשר להמשיך כך — צודק". יחד עם זאת, הדגיש, כי מחויבותה של היהדות הצרפתית עם העם בישראל היא "מלאה". אף שמן הראוי להבהיר, לדבריו, [illegible] מכהן כיו"ר הכבוד של הקריף (ויו"ר), שהוא ארגון הגג של הארגונים היהודיים בצרפת. איגוד זה מייצג את כל היהדות הצרפתית, המונה כ־700 אלף איש. נוסף לכך, משמש קליין מזה כשנתיים כנשיא הקונגרס היהודי האירופי, המתפקד כמקביל — לעתים תוך כדי חילוקי דעות — עם הקונגרס היהודי העולמי שמרכזו בניו־יורק.

שבעה ארגונים יהודיים משורות השמאל פירסמו אתמול בפאריס הודעת תמיכה בפעילותה של תנועת "שלום עכשיו" בישראל. גילוי הדעת נמנע מלמתוח ביקורת ישירה על מדיניות הממשלה ומתמקד בהבעת תמיכה ב"אלה בישראל המסרבים לשנות באשליות בדבר הנצחתו של הסטאטוס־קוו".

929 איש נספו אשתקד בתאונות מטוסים

טולוז, צרפת, (ע"צ). 929 איש מצאו את מותם בתאונות מטוסים שאירעו אשתקד ברחבי העולם, כלומר מספר גבוה פי שלושה מאשר ב־1986, כאשר מצאו את מותם 300 איש, מתברר מסיכומים שפירסמה חברת ביטוח צרפתית.

מספר הפצועים כתוצאה מתאונות מטוסים הגיע אשתקד ל־186.

לאק באנגלוס, נשיא של חברת ביטוח המתמחה בתעופה, מסר עוד בסימפוזיון שנערך בטולוז, כי חברות הביטוח שילמו אשתקד 954 מיליון דולר: 615 מיליון דולר על נזקים למטוסים ו־339 מיליון דולר כפיצויים למשפחות החללים.

בכיר ב"אמל" נהרג בפיצוץ

ביירות, (ע"ח). חבר בכיר במיליציה השיעית "אמל" נהרג בשבת באשר פצצה התפוצצה בקירבת ביתו בשכונה שבדרום ביירות, מסרה המשטרה.

מקורות של אמל זיהו את ההרוג כעלי קסאם, עוזר בכיר של המפקד הצבאי של המיליציה השיעית, עקל האמזה.

עריכת העמוד: עדה ארשטי

משרד החינוך והתרבות — נשי אמי"ת
בית־הספר והתיכון הטכנולוגי הדתי לבנות ירושלים
[illegible]
בנושא
האינטגרציה בחינוך
בהשתתפות
מר יצחק נבון
סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות
תתקיים ביום שלישי
ז' בשבט תשמ"ח, 26.1.88
בשעה 19.00
בבית־הספר התיכון הטכנולוגי הדתי לבנות־אמי"ת
רחוב רש"י 60 ירושלים
ציבור ההורים, המורים והתלמידים מוזמן.

מל"ן
מרכז ללימודי ניהול
מחזור ל"ג
מועד פתיחה:
21 בפברואר 1988
תוכנית ייחודית ללימודי מינהל עסקים
מל"ן - ניהול כללי
580 שעות לימוד בתנאי פנימיה במלון השרון בהרצליה
ניהול אקדמי: פרופ' עזרא סדן
ד"ר ניסן לוין
נושאי הלימוד:
* מדיניות עסקית * כלכלה * חשבונאות ניהולית * מחשבים * פסיכולוגיה ארגונית * תורת הארגון * מימון בניהול כח אדם ויחסי עבודה * הגורם האנושי בניהול * חקר ביצועים * דינים ומסים בעסקים * שיווק * כלכלת ישראל * תקשורת * ייצור * מבנה מוסדי של המשק
למי מכוונת התכנית:
* למנהלים בעלי נסיון מעשי בניהול המיועדים לקידום בניהול
* לצוות הניהולי במפעלי התעשיה הקיבוצית
* לקציני צה"ל עם השתלבותם בשוק האזרחי
* הקניית ידע עדכני ויישומי בשילוב טכניקות ניהול מודרניות
* שילוב טובי המרצים
* מפגשי מנהלים מבכירי המשק השונים
* סימולציות עסקיות ממוחשבות
* הכרת והפעלת המחשב האישי
פרטים והרשמה: המרכז ללימודי ניהול, טל. 052-575777; המרכז הישראלי לניהול, טל. 03-257202
המרכז הישראלי לניהול

בהתנגדות תאצ'ר אושרה הצעת חוק לאפשר הפלה בשבוע ה־18

הסיכוי להעביר את ההצעה כחוק עדיין קלושים

מאת שאול צדקא, כתב "הארץ" בבריטניה

לונדון, (מיוחד ל"הארץ"). לאחר פולמוס ציבורי ממושך וחריף אישר שלשום הפרלמנט הבריטי בקריאה ראשונה ושניה, לאחר דיון של חמש שעות, הצעת חוק פרטית, המאפשרת ביצוע הפלה לאחר 18 שבועות הריון במקום 28 שבועות, כפי שהיה מקובל עד כה.

ברוב של 45 קולות מתוך 547 שהשתתפו בהצבעה תמך בהצעה של ד"ר דיוויד אלטון מהמפלגה הליבר־לית. ראש הממשלה, מרגרט תאצ'ר, ומנהיג ה"לייבור", ניל קינוק, הצביעו נגדה. סיכויי ההצעה להפוך לחוק עדיין קלושים. קיימת אפשרות שלבסוף תושג פשרה, לפיה יותר משך ההריון המאפשר הפלה על 24 שבועות.

יועץ יוגוסלווי של ועדת ההיסטוריונים הבין־לאומית:

"ולדהיים לא רצח בעצמו, הוא הכין אנשים למוות"

בראיון לטלוויזיה היוגוסלווית טען: המסמכים שבדקנו מפלילים באופן חמור את נשיא אוסטריה

וינה, (ע"ח). בית הנבחרים האוסטרי החליט שלשום לא להזמין את הנשיא קורט ולדהיים להשמיע נאום מעל במתו לציון יום השנה ה־50 להשתלטותו של היטלר על אוסטריה, ה"אנשלוס", על רקע הוויכוח המתנהל בקשר למעשיו בתקופת מלחמת העולם השניה.

לעומת זאת החליטה ועדה ממשלתית לפנות אל ולדהיים להשמיע נאום בעצרת לציון יום השנה להשתלטות הנאצית.

ועדה בין־לאומית של היסטוריונים עומדת לפרסם בחודש הבא דו"ח על חקירתה במעשיו של ולדהיים במלחמת העולם השניה. כוכך האשם נשיא אוסטריה, כי היה מעורב בפשעי מלחמה שעה ששירת בצבא הגרמני.

יועץ יוגוסלווי לוועדה הבין־לאומית החוקרת את מעשיו של ולדהיים אמר בשבת, כי ראה מסמכים לפיהם מעורב נשיא אוסטריה "מעורבות רבה בפשעי מלחמה".

דושאן פלנצה, היסטוריון של הצבא, שכיהן בעבר כמנהל הארכיון של צבא יוגוסלוויה, השמיע האשמה זו בראיון שנתן לטלוויזיה.

קטעים מהראיון שודרו על ידי סוכנות הידיעות היוגוסלווית הרשמית "טאנייוג".

"המסמכים שבדקנו מפלילים בצורה חמורה את נשיא אוסטריה, קורט ולדהיים, באשר לביצוע פשעי מלחמה על טריטוריה יוגוסלווית", אמר פלנצה בראיון.

פלנצה מכהן כיועץ לוועדה הבין־לאומית שמונתה ע"י אוסטריה, כדי לבדוק את האשמות שהועלו נגד ולדהיים. הוא ציין, כי ראה את כל המסמכים הנמצאים בארכיונים יוגוסלוויים המתייחסים לתפקיד שמילא מי שמכהן עתה כנשיא אוסטריה, בזמן המלחמה. לדבריו, יש להעריך את ממדי האחריות האישית של ולדהיים, אך אין להכחיש את העובדה שמעשיו של ולדהיים היו פונקציה של הג'נרל סייד".

עוד אמר, כי בידיו העתקים של קבלות לבני ערובה שנתפסו אישית ע"י ולדהיים כאשר אלה הועברו מיחידה גרמנית אחת לאחרת בדרכם למחנות השמדה.

"הוא (ולדהיים) לא הרג בעצמו אנשים. הוא הכין אותם למוות. הוא קיבל וביצע הוראות. המסמכים שופכים אור על התפקיד שמילא בדיכוי האכזרי של איזור קוזארה", אמר.

קוזארה הוא איזור שהיה תחת כיבוש גרמני במערב בוסניה, שם הרגו הכוחות הגרמניים 60 אלף אנשים, ביניהם 23 אלף ילדים.

מחקר אישר אמינות תרופה להחלקת קמטים

בעקבות פרסום ממצאי המחקר של ד"ר ג'ון וורהס עלו מניות חברת ג'ונסון ג'ונסון המשווקת את התרופה עליה תלולה

ניו יורק, (ע"ח). תרופה המשווקת מאז 1970 נמצאה להחלקת קמטי העור והיא מסוגלת לבטל את השפעת הגיל ואור השמש על עורו של אדם — טען ד"ר ג'ון וורהס, מהמרכז הרפואי של אוניברסיטת מישיגן, בעקבות מחקר ראשוני, שנמשך ארבעה חודשים של התרופה "רטין־איי", המיוצרת על ידי חברת ג'ונסון ג'ונסון. וורהס אמר במסיבת עיתונאים שנערכה בסוף השבוע, שייתכן כי תרופה זו גם מבטלת את הדלקות העור הנגרמת על ידי חשיפה מוגזמת לקרני השמש.

בעקבות מסיבת עיתונאים זו עלו מניות חברת ג'ונסון ג'ונסון בבורסה עליה תלולה.

משקיפים בוול סטריט, שהשתתפו במסיבת העיתונאים, אמרו, שאם אכן יתברר שהתרופה פועלת, כפי שטוען ד"ר וורהס, יש להניח שהמחזור השנתי הנוסף של מוצר זה יגיע למימדים של כמיליארד דולר. לפי שעה היקף המכירות השנתי של התרופה "רטין איי" מגיע לפחות ממאה מיליון דולר.

דו"ח משרד החוץ האמריקאי:

עליה במעשי הטרור נגד ארה"ב ב־1986

לעומת זאת חלה ירידה בפעילות הטרור ברחבי העולם.

וואשינגטון (ע"צ וע"ח). "הפעילות הטרוריסטית ברחבי תבל הצטמצמה במקצת ב־1986. אך חלה עליה במספר מעשי הטרור שכוונו נגד ארה"ב באותה שנה" — נאמר בדו"ח של משרד החוץ האמריקאי, שפורסם אמש ביום ה'.

הדו"ח, תחת הכותרת "דפוסי הטרור הגלובאלי — 1986", מציין כי באותה שנה אירעו 774 התקפות טרור, לעומת 782 ב־1985.

התקריות של שנת 1986 גרמו למותם של 576 אנשים לעומת 825 הרוגים, כתוצאה מפעולות טרור ב־1985. לעומת זאת גדל מספר הפצועים מ־1,217 ב־1985 ל־1,708 ב־1986.

מספר התקפות הטרור המכוונות נגד אזרחים או רכוש אמריקאי עלה מ־170 ב־1985 ל־204 ב־1986. ב־1986 תפסה ארה"ב את המקום הראשון במדינות העולם, שנגדן כוונה הפעילות הטרוריסטית, נאמר בדו"ח המשתרע על 40 עמודים.

יצויין שקודם לכן צעדה ישראל בראש המדינות ששימשו מטרה לפעולות טרור.

עם זאת פחת מספר האמריקאים שנהרגו או נפצעו ב־1986 — 12 הרוגים ו־100 פצועים, לעומת 38 הרוגים ו־170 פצועים בשנת 1985. [illegible] הפעולות הצבאית האמריקאית נגד לוב באפריל והצעדים דיפלומטים וכספיים שננקטו לאחר מכן על ידי מדינות אירופה נגד לוב וסוריה על רקע מעורבותם בכמה מבין פעולות הטרור העיקריות סייעו לבלום את מעשי הטרוריסטים".

הדו"ח קבע כי לוב, סוריה ואירן ממשיכות להיות מעורבות במתן חסות לפעולות טרור. עם זאת נאמר בדו"ח, כי מספר התקפות הטרור, שלגביהן אפשר לקבוע כי זכו לתמיכה של שלוש המדינות, הצטמצם באותה שנה.

מבין 774 מעשי טירור שבוצעו ברחבי תבל ב־1986, למעלה מ־50 אחוז (360) אירעו במזרח התיכון. באותה שנה ביצעו טרוריסטים מהמזה"ת 44 פעולות טרור באזורים אחרים של העולם.

תוניסיה ומצרים חידשו את יחסיהן הדיפלומטיים לאחר ניתוק של 8 שנים

זו המדינה הערבית העשירית המחדשת את יחסיה עם קאהיר מאז נובמבר 1987

קאהיר, (ע"ח). תוניסיה ומצרים חידשו בשבת את היחסים הדיפלומטיים המלאים ביניהן, לאחר ניתוק שנמשך למעלה מ־8 שנים — נאמר בהודעה משותפת.

ההודעה מציינת שההחלטה נתקבלה "לאור הקשרים המתהדקים בין שתי המדינות ונוכח רצונן לנצל יחסים אלה לטובתן ולטובת האינטרסים של האומה הערבית".

ההודעה מציינת, כי ההחלטה מקבלת תוקף מיידי.

תוניסיה היא המדינה הערבית העשירית המחדשת את היחסים הדיפלומטיים עם קאהיר מאז נובמבר 1987, כאשר ועידת פיסגה של הליגה הערבית שנערכה ברבת עמון החליטה לאפשר לכל מדינה ערבית לפעול כראות עיניה בנושא היחסים עם מצרים. כל המדינות החברות בליגה הערבית, פרט לסודאן, עומאן וסומאליה, ניתקו את היחסים עם מצרים בעקבות חוזה השלום עם ישראל משנת 1977. במקביל הושעתה מצרים מהליגה הערבית.

ירדן חידשה את היחסים עם מצרים ב־1984 וב־1985 עשתה כך גם ג'יבוטי.

כ־5 מיליארד דולר נגנבו ממוסדות ממשלתיים באוזבקיסטאן

מוסקווה, (ע"ח). למעלה מארבעה מיליארד רובל (יותר מ־5 מיליארד דולר) נגנבו ממוסדות ממשלתיים באוזבקיסטאן הסובייטית — על כך דיווח אתמול ביטאון המפלגה הקומוניסטית "פראוודה".

שלושה אנשים כבר הובאו לדין על רקע שערוריה זו, שפרטים ראשונים עליה פורסמו ב־1984. המעורבים בפרשה זייפו נתונים על יצור הכותנה ושלשלו לכיסיהם את העודפים.

ביטאון המפלגה הקומוניסטית מציין, כי חוקרים, הבודקים את הפרשה מזה חמש שנים, גילו שיטה של פשע מאורגן, שכלל "מיליונרים מחתרתיים" ורוצחים שכירים.

לדברי העיתון, כמעט הושלמה החקירה. מי שעמד בראש המפלגה באוזבקיסטאן, שאראף ראשידוב, מת ב־1983, לפני שנתגלו פרטי השערוריה. הוא הואשם לאחר מותו בשחיתות ונשללו ממנו כל הכיבודים הרשמיים.

צוות בריטי יצעד רגלי לקוטב הצפוני

לונדון, (ע"ח). סר ראנולף טוויסלטון־וייקהאם־פיינס, איש צבא בריטי הידוע בהרפתקנותו, הודיע שלשום על כוונתו לצעוד, ללא סיוע, לקוטב הצפוני.

סיר ראנולף ושני חברים הסעיפו, כי בכוונתם לנסות ולעבור את המרחק של 680 ק"מ מכאי חוף האנט בקצה הצפוני ביותר של קנדה, מבלי להסתייע בכלבים, תובלה ממוכנת או אספקה שתגיע אליהם מן האוויר.

חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית המתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: תכנית מס' 3183 שינוי מס' 82 / לתכנית המתאר 1905 (גילה).
התכנית כוללת הוראות של תכנית מפורטת.
עיקרי הוראות התכנית:
א. התוויית דרכים חדשות והרחבת דרכים קיימות או מאושרות.
ב. קביעת קווי בנין.
ג. קביעת שטח לבנינים ציבוריים.
ד. קביעת חזית מסחרית.
ה. קביעת הוראות בינוי, העמדת בנינים, צפיפות הבניה, גובה הבנינים ומס' הקומות, הוראות לחלוקה וכו'.
אלה השטחים הכלולים בתכנית:
ירושלים, השטח המשתרע [illegible] 1905.
שטח בין קואורדינטות אורך 168900-169550 לבין קואורדינטות רוחב 127300-127650.
הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.
הודעה על הפקדת השינוי האמור, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3248 ביום 15.9.85 עמ' 3348.
השינוי האמור, כפי שאושר ע"י הועדה המחוזית עם התשריט המצורף אליו נמצא במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים וכל המעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כתובת משרדי הועדה: רח' הלל 21 ירושלים.

ד' טבת תשמ"ח
28 דצמבר 87

אלי סויסה
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים

חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים אישרה תכנית מפורטת הנקראת: תכנית מס' 3343. השטחים הכלולים בתכנית: ירושלים, [illegible]
שטח בין קואורדינטות אורך 173 100 – 172 550
ובין קואורדינטות רוחב 137 000 – 136 600.
הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.
עיקרי ההוראות:
א. קביעת שימושים בשטח לבניני ציבור.
ב. קביעת הנחיות לגבי העמדת בנינים, גובה הבנינים, קווי בנין [illegible] וקביעת הוראות בניה.
ג. חלוקה חדשה.
אשר הודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3393 ביום 23.1.86 עמ' 1256. התכנית האמורה כפי שאישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים וכל המעונין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ט' טבת תשמ"ח
30 דצמבר 87

אלי סויסה
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, ירושלים

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי מחוזי – מחוז חיפה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא:
"תכנית מס' ג/1200 – שטח מבנן חברת בתי זיקוק לנפט בע"מ – במפרץ חיפה, המהווה שינוי לתכניות הבאות: ג/
חפ/222 – תכנית מתאר העיר חיפה.
חפ/222 א' – תכנית מתאר העיר חיפה תיקון.
חפ/999 – מבנן לייצור בי שופבין חיפה.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
גושים 11622, 11623, 11624, 11625 – בשלמות.
גוש 11619 – חלקה 2.
גוש 11225 – חלקות 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48 בשלמות וחלק מחלקות 13, 18, 24, 26, 28, 30, 32.
גוש 11222 – חלק מחלקות 1, 2, 15.
המקום: מפרץ חיפה, בין שד' ההסתדרות במערב, [illegible] במזרח, תוואי הקישון בדרום ומסי הרכבת בצפון.
עיקרי התכנית:
א. קביעת יעודי הקרקע בשטח הכלול במבנן שניתן להגבות בתי זיקוק לנפט בע"מ ואשר לא היה כלול בתחום תכנון כלשהוא.
ב. מתן הנחיות והוראות בנושא הפיקוח על איכות הסביבה [illegible].
ג. מתן הוראות בניה ושימוש למבנים ולמתקנים בתחום אזור התעשיה.
כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה חיפה, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.
ההתנגדות תהיה מנומקת ותלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת. התצהיר יוגש בפני עורך דין או אדם אחר שהוסמך לכך בחוק או על פיו.

כ' בטבת התשמ"ח
10 בינואר 1988

משה גלזר
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליו שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: תכנית מס' 3679 שינוי מס' 1766 לתכנית מס' 2074 א', 2560 ולתכנית מפורטת מס' 2820 (שינוי תכנית מתאר מקומית).
[illegible]
הכל עפ"י הגבול המסומן בתשריט בקו כחול.
עיקרי הוראות התכנית:
א. [illegible]
ב. [illegible] בהתאם לנספח בינוי מס' 1.
כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המחוזית תוך חדשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות. [illegible] כתובת משרדי הועדה: רח' הלל 21 ירושלים.

כ"ה חשון תשמ"ח
17 נובמבר 87

אלי סויסה
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, ירושלים

אוניברסיטת תל־אביב
מפקדת פרקליט צבאי ראשי
צבא הגנה לישראל
הפקולטה למשפטים
המכון לקרימינולוגיה ולמשפט פלילי
ציבור המשפטנים מוזמן להרצאתו של
פרופ' אהרן ברק
שופט בית המשפט העליון
בנושא
בית המשפט העליון ופתוח המשפט בישראל
שתערך ביום רביעי ח' בשבט תשמ"ח, 27.1.88, בשעה 16.00 באולם "כס המשפט" בבנין הפקולטה למשפטים של אוניברסיטת תל־אביב לרגל סיום המחזור השלישי להשתלמות קציני הפרקליטות הצבאית הראשית במכון לקרימינולוגיה ולמשפט פלילי של אוניברסיטת תל־אביב.
ישאו דברי ברכה:
תא"ל אמנון סטרשנוב, הפרקליט הצבאי הראשי
פרופ' אוריאל רייכמן, דיקאן הפקולטה למשפטים

BERIOZKA
בן יהודה 77 טל' 03-223355
בריוזקה
כל־ערב חגיגה
לא לרוסים בלבד
הזמרת הרוסיה חסיה ג.ד.ר ותזמורת בריוסקה
בהילולה רוסית ובינלאומית
* סעודת ענק כל מיטב המטבח הרוסי
10 מנות לסעוד
* מצב רוח ומשקאות עד השעות הקטנות
כל יום ד'
מועדון הלבבות של בריוסקה
מפגש מרגש של פנויים ופנויות
15 ש"ח כולל משקה וכיבוד
כל יום ה' ומוצ"ש סנסציה
אירוית הצבריות בפולקלור רוסי מרגש
אידיאלי לאירועים מ־10 איש ועד 130 איש
שבת צהריים — גפילטע פיש
צ'ולנט עם קישקע ובשר + תוספות
בריוזקה אידיאלי לאירועים

חדשות הווירוס

כמה מהפרסומים אודות "איידס המחשב" היו אות ועדות לבורות התותמים עליהם. כך למשל, קשה להתייחס ברצינות למי שטוען כי "וירוס" המשתל בקובץ EXE או COM של מערכת ההפעלה DOS מסוגל "להדביק" מחשבים גדולים. גם אם מעבירים אינפורמציה ממחשב אישי "נגוע" למחשב גדול, אין מעתיקים כידוע קבצי EXE או COM, שהם חלק מן התוכנה בלבד, ומוגבלים למערכת ההפעלה של המחשב האישי. הראל קווי מחברת המחשבים "ארולייט" אומר כי אין שחר להיסטוריה. הוא מדווח על מאות פניות של לקוחות המבקשים תרופה למחלה שבעצם אינה קיימת. לדבריו, הבהלה היא תוצאה ישירה של הפעילות הענפה של העתקות תוכנה — ובמילים אחרות "על ראש המעתיק בוער הווירוס".

יש כמובן מי שעושים עסקים טובים בזכות הווירוס. עופר אוריטב מ"אירים" מציע תוכנת "חיסון", ומצטלם עם דיסקט. אוריטב, צריך לאמר, התריע באוזני על אפשרות התפרצותו של "וירוס" דוגמת זה הרבה לפני שנתגלה בפועל. "מה מחשבים" מדווחת על מכירת מערכת "מחוסנת", ומציעה דיסקט "נסיוב וחיסון" תמורת 10 ש"ח. המרכז לעצ"א ומערכות מידע ניהול במכון לפריון העבודה מארגן היום בכפר המכביה (14:03) יום עיון בנושא הווירוס.

המיסטיקה שמאחורי וירוס המחשבים מתגלה כגדולה ממדי הפרשה בפועל. גם אם "הדביקו" מחשבים אחדים (ואני חייב להודות כי עדיין לא פגשתי במשתמש שאין מאחוריו אינטרס ממחרי שהציג בפני מחשב "נגוע") — הרי אפילו על פי החששנים שבמומחים אין מדובר בשואה מיידית — אלא בהאטה מתמשכת ומכבידה של פעולת המחשב. עד יום שישי השחור, ה־13 במאי, שבו אמור הווירוס להתרבות ולאכול כל חלקה טובה על הדיסקים הקשיחים שלנו עוד חזון למועד.

יבמ ראשונה באיכות מוצריה במשאל גאלופ שנערך בארה"ב

יבמ דורגה ראשונה בעולם, באיכות מוצריה, במשאל "גאלופ" שנערך בין 600 מנהלים בכירים בארה"ב.

במשאל שנערך לאחרונה, התבקשו המנהלים הבכירים לציין את חמש החברות שלדעתם מצטיינות באיכות גבוהה ביותר של מוצריהן.

מסיכומי המשאל עולה כי יבמ, עם 59 אחוז, היתה היחידה שהוכרה על־ידי רוב המנהלים, והקדימה את כל החברות האחרות בהפרש ניכר.

עשר החברות הראשונות בדירוג המשאל של "גאלופ" היו: יבמ — 59%, ג'נרל מוטורס — 25%, פורד — 23%, מרצדס — 15%, סוני — 15%, קרייזלר — 13%, טויוטה — 12%, אי.טי.אנד.טי — 11%, הונדה — 11%, ג'נרל מוטורס — 10%.

נ־סי־ר חודרת לשוק הכספומטים בסין העממית

הכל מכירים את חזונו של יצרן הטכסטיל, החולם כיצד ימכור זוג גרביים אחד לכל תושב בסין. השוק הסיני מגרה את דמיונם של אנשי עסקים בכל תחום — ונ־סי־אר רשמה לזכותה חדירה חשובה לשם. הבנק של סין בשנחאי שבסין העממית, הזמין לראשונה מחברת נ־סי־ר מכונות בנק אוטומטיות (ATM — "כספומטים") בסכום של כמיליון לישט.

ההזמנה כוללת מחשב נ־סי־ר 9822, 42 מכונות אוטומטיות ATM — 5085 של נ.סי.ר. ושלוש מכונות ATM 5070. מערכת זו, היא הראשונה שנרכשה על־ידי השלטונות בסין, המספקת "פתרון מלא" ומבשרת על תחילת עידן חדש של פעילות בנקאית, שתתקיים באופן רצוף 24 שעות ביממה.

נ־סי־ר מחזיקה ב־95 אחוז משוק המכונות האוטומטיות בהונג־קונג, והזמנה זו מהווה פריצת דרך לשוק הסיני, שבעקבותיו מקווה החברה לחדור גם לתחומים נוספים.

מאגרי איכות החלה להשכיר מחשבים אישיים ותוכנות

חברת מאגרי איכות, מקבוצת כלל, החלה להשכיר מחשבים אישיים ותוכנות מדף ללקוחות עסקים ופרטיים.

הנהלת החברה מעריכה, כי בעת הקרובה יגדל מספרם של שוכרי המחשבים האישיים, הן בשל הכרת ההוצאה על שכירות בחישובי המס, והן בשל גידול בצרכים תקופתיים של המשתמשים.

מכתב

תואמים יעילים

קראתי את כתבתכם במדור המחשבים (10.1.88) בו צוטט דן כרמלי, מנהל יחידת השיווק וההפצה למערכות האישיות בחברת יבמ, ותמהתי על הכרזתו של כרמלי (משפט מצוטט במאמר): "שמי שמוכר תואם לבית עסק מטעה אותו". אלמלא היותו של כרמלי, עובד בכיר ביבמ לא הייתי מגיב על הכרזתו. אך מאחר שידוע אני שציבור הלקוחות בישראל מייחס חשיבות לנאמר על־ידי יבמ, ומנהליה, אני מרגיש חובה להעמיד דברים על דיוקם. מי שטוען טענה "שמי שמוכר תואם לבית עסק מטעה אותו", הוא המטעה. יתרה מזו, חלק גדול מסדרת מחשבי הדור החדש של יבמ, ה־PS־2, אינם בעלי הכושרים, היכולות והתפוקה של המחשבים התואמים, שחלקם מצטיין באמינות העולה על כל מה שמוכר ומיוצר בתעשיית המחשבים האישיים. האם PC, בעל מהירות מעבד "אינטל" של 8, 12, 16 או 20 מגה הרץ, הכולל ציוד הקפי של דיסקים קשיחים בנפח של 20, 40 או 70 מגהבייט, ניתן לכנות "מחשבים שאינם עסקיים"? וכי מה יש ליבמ להציע בתחום זה למגזר העסקי, העולה על המהירויות ונפחי המידע הללו?

נהוג לכנות מחשבים גם מתוצרת אחרות, של יצרנים מובילים בתעשיית המחשבים האמריקאית, כתר אמים. האם גם אליהם מתכוונת יבמ? והאם מחשבי COMPAQ 286 ו־386, בעלי מהירויות מעבדים של 12, 16 ו־20 מגה הרץ, עם דיסקים קשיחים בנפחים של 60, 130 ו־300 מגהבייט, יחשבו כמחשבים לא עסקיים? ומי מהם הוא התואם — COMPAQ, שקבעה את הסטנדרט החדש למחשבי הדור השלישי במשפחת המחשבים האישיים, או יבמ, שגם היום עדיין חסרת מענה לסוג זה של מחשבים אישיים?

אלפי לקוחות מ.ג.ל. שרכשו תואמים של TANDY, SPRING ו־COMPAQ יכולים להעיד כאלף ויותר עדים, על יעילות המערכות ועל שביעות רצונם מתפקודם אצלם, דווקא במגזר העסקי.

עמירם שור
מנכ"ל מ.ג.ל. מערכות מחשבים בע"מ

"קומפיוטל": מי אבי ההצלחה

בעקבות הכתבה "אלקטרה מערכות בקרה: מערכות חסכון באנרגיה תמורת 80% מהחסכון" (על אנשים ומחשבים" 13.12.87) וכמי שהקים את החברה הנ"ל בשנת 1982 בשמה המקורי "ד.א.מ. בע"מ" ביחד עם חברת "דלפרמק" ברצוני להסב את תשומת הלב לעובדות:

1. חברת "אלקטרה" החליטה להכנס לפרויקט זה בשנת 1983 ולצורך זה רכשה את מניות "דלפרמק". (לא את שלי).
2. המשכתי לשמש כמנכ"ל החברה עד לאוגוסט 1985 וזאת עד שאלצוני לפרוש ולא משיקולים שתואמו את טובת החברה.
3. המוצר — "קומפיוטל" הגיע לתוצרתו הסופית הרבה טרם לעזיבתי ולמעשה כל הפרויקטים שצויינו בכתבה נמכרו ושווקו בתקופתי.
4. אולי כדאי לכתוב פעם כתבה על יזמים והמערכות השותפות להם ומה קורה כשהעסק מתחיל להצליח. בטוחני שפרט לעניין שבכתבה כזו ניתן להביא רווח לכל המערכות הנוגעות לעניין כמו גם נצול טוב של פוטנציאל הטמון ביזמות.
5. תפיסת המערכת "קומפיוטל" לא שונתה כהוראה מיום איפיונה על־ידי בשנת 1982 ועד היום.

אריאב אריה

FREELANCE PLUS
תוכנה לגרפיקה
ושירטוט כללי של
חב' LOTUS ארה"ב
עם תמיכה מלאה
בעברית.
למחשבים אישיים
של IBM
או תואמיהם.
חשב היחידה הבין־קיבוצית לשירותי ניהול
שד' שאול המלך 2 ת"א 64078 טל. 216291-5

אפל ודיגיטל: ברית חדשה

שני "מספרי שניים" מתאחדים למאמץ פיתוח משותף

בספטמבר אשתקד במסיבת עיתונאים במהלך תערוכת "דקזוולד" שאל כתב אמריקאי את קן אולסן, נשיא דיגיטל, האם בכוונתו להרחיב את שיתוף הפעולה עם אפל. אולסן חייך והשיב כי בדיגיטל אוהבים ומעריכים את מה שעושה אפל — אולם בשלב הזה אין הוא מוכן להוסיף על כך דבר.

השידוך, דומה, הוא כמעט בלתי נמנע. מצד אחד — חברה שעיקר מומחיותה ובאמתחתה על מחשב מחלקתי וישומי רשת — אבל ללא מחשב אישי של ממש. מצד שני — חברה שהחלה דרכה בשוק הביתי הפכה עם ה"מקינטוש" לבעלת משקל של ממש בתחום העסקי ולמובילה באחדים מענפיו. דיגיטל, צריך להזכיר, ניסתה בעבר להיכנס לשוק המחשבים האישיים. ה"ריינבאו" היה אחד הכשלונות היותר צורבים שלה, אולי הטעות השיווקית המהותית ביותר בכל שנותיה. כדי להתגבר על מגבלותיה ברמה זאת, פתחה דיגיטל את כל השערים האפשריים למערכות יבמיות. עתה, בא שלב חדש במאבק. "מספר שניים" בשוק המחשבים הכללי (דיגיטל) חוברת עם "מספר שניים" בשוק המחשבים האישיים (אפל).

דיגיטל ואפל הכריזו בשבוע שעבר על מאמץ פיתוח משותף לשילובם של מחשבי מקינטוש ורשתות APPLETALK מתוצרת אפל במערכות VAX ורשתות DECNET/OSI מתוצרת דיגיטל. מאמצי פיתוח אלה ייעשו תוך שימוש ביתרון של סטנדרטים פתוחים לשילוב מערכות שולחניות, המבוססים על מודל תקן התעשיה OSI (OPEN SYSTEM INTERCONNECT) של ארגון התקנים הבין לאומי (ISO).

ברית איתנה

"השילוב בין הטכנולוגיות של דיגיטל ושל אפל מהווה את אחת הבריתות האיתנות ביותר בתעשיית המחשבים עד היום", אמר ג'ון סקאלי, נשיא אפל. "הוא מביא יחד את הטכנולוגיות הטובות ביותר של שתיים מן החברות היודעות ביותר בתעשיית ה־מחשבים. הנהנים העיקריים מכך יהיו חברות גדולות ואוניברסיטאות, שבפניהן תיפתחנה הזדמנויות חדשות למערכות משרדיות רב־יצרניות רבות עוצמה באינטגרציה מלאה, הניתנות לגישה ולשימוש קל ונוח."

"האיסטרטגיה של דיגיטל היא לספק פתרונות תקשורת ברמת שרת ושולחן", אמר קן אולסן, נשיא דיגיטל. "פתרונות אלה כוללים את משפחת מסופי ה־VT, מערכות VAXSTATION ו־VAXMATE, שנועדו לאפשר למשתמשים בעלי צרכים שונים לשתף משאבים, מידע ויישומים בכל רחבי הרשת, ה מבוססת על סטנדרטים בינלאומיים. דיגיטל גם משלבת בסביבתה מערכות שולחן איכותיות אחרות — מאמצי הפיתוח עם אפל ירחיבו שילוב זה עבור לקוחותינו המשתמשים במקינטוש ואוהבים אותו. ויקדמו את המגמה ליישום הסטנדרטים הבינלאומיים של OSI.

דיגיטל, צריך לפרש ולאמר כאן, מרבה להדגיש את מחוייבותה לתקנים הבינלאומיים. יש כאן יותר משמץ של הקנטה כלפי הענק הכחול, יבמ, אשר ניסה על פי הטענה המקובלת לכפות בתקופות שונות סטנדרטים משלו על ה תעשיה.

מספר גדל והולך של חברות משתמשות בו זמנית במחשבים אישיים מסוג מקינטוש ובמערכות תקשורת של דיגיטל. מחקרים הצביעו על כך שכ־36 אחוזים מאתרי ההתקנה של מערכת VAX כוללים כיום מחשבי מקינטוש, וכי המשתמשים תרים בהתמדה אחר דרכים לשילוב מערכות אלה ב־מערך המיחשוב הכלל־ארגוני ו־שיכלול התקשורת ביניהן לבין כלל הרשת. מאמץ הפיתוח המשותף עליו הוכרז עתה יתייחס לצרכי השילוב של משתמשים אלה.

לדברי החברות, יהנו מכך גם יצרני תוכנה עצמאיים. מאמץ הפיתוח המשותף יספק מערך אחיד וע־קבי של ממשקי תיכנות יישומי, שישמשו את מפתחי התוכנות לכתיבת יישומים מבוזרים, קידום השימוש ברשתות תקשורת תקניות, חילופי מסמכים.

תחת מאמץ הפיתוח המשותף, יישומי מקינטוש יוכלו לגשת אל מידע ולשתף משאבים עם מערכות ורשתות VAX. יישומים אלה ישת־משו בשירותים מבוססי־VAX כדי לחבר מחשבי מקינטוש על רשת APPLETALK אל מערכות דיגיטל על פני רשת DECNET הכלל־ארגונית.

מאמצי הפיתוח של דיגיטל ואפל מכוונים להשיג את המטרות הבאות:

* מערך יישומים מבוזרים: יישומים מבוזרים יוכלו לגשת לשירותים מבוססי־VAX תוך שימוש במנגנוני תקשורת בין עיבודיים.
* שיתוף קבצים: מחשבי מקינטוש יוכלו לגשת לקבצים המאוחסנים במערכת VAX באמצעות פרוטוקול ניהול הקבצים של APPLETALK (APF).
* חילופי מסמכים: ניתן יהיה להחליף מסמכים בלי שינוי אשר נוצרו הן על מקינטוש והן על VAX, באמצעות תקן ISO/ODA.
* משתמשי VAX ומקינטוש יוכלו להשתמש במדפסות מתוצרת דיגיטל ובמדפסות POSTSCRIPT של אפל ברחבי הרשת.
* דימוי מסופים: מחשבי מקינטוש יוכלו גם לדמות את פעולתם של מסופי דיגיטל כדי לגשת למחשבים אחרים ברשת DECNET/OSI. פעולת הדימוי תתמוך במערך תוי ASCII ובגרפיקת חלונות (X WINDOWS).
* דואר אלקטרוני: יישומי דואר אלקטרוני של מקינטוש יוכלו "לשוחח" עם שירותי דואר אלקטרוני של דיגיטל.
* ועידה: מחשבי מקינטוש יוכלו להשתתף בשירותי ועידה אלקטרונית ובמערך הוידיאוטקס של דיגיטל.
* מסד נתונים: שתי החברות יגדירו במשותף תקנים ותכנות למסדי נתונים, שיאפשרו ליישומי מקינטוש לגשת לנתונים האגורים ב־מערכת VAX.
* ניהול רשת: הלקוחות יוכלו לנהל רשתות DECNET ו־APPLETALK בצורה זהה ואחידה.

הברית ללא מוצרים

הברית של דיגיטל ואפל כיום אינה כוללת מוצרים: החברות מתכננות מפגש פומבי משותף באוגוסט, בו יפורסמו פרטים טכניים.

רוני צור, מנהל אגף השיווק בדיגיטל ישראל, מעריך כי המבחן האמיתי בשנים הקרובות יהיה יכולת האינטגרציה של מחשבים אישיים ותחנות עבודה שולחניות למערכת עיבוד נתונים אחת. צור הוסיף כי "כמו בעולם, גם בישראל חלק נכבד מלקוחות דיגיטל משתמשים במקינטוש כמחשב אישי והכם זה יביא בודאי להרחבת מעגל המשתמשים".

כולם ברשת אחת

דיגיטל מרחיבה את מערך APPLICATION SUPPORT NETWORK למשתמשי מקינטוש, MS-DOS, OS/2 ו־UNIX ★ תאפשר חילופי מידע ותקשורת בין מערכות־הפעלה מובילות ברשת תקשורת אחת

דיגיטל הכריזה כי היא מרחיבה את מערך NETWORK APPLICATION SUPPORT שלה, כדי לספק גישה אחידה באמצעות רשת התקשורת הפתוחה DECNET/OSI, למשתמשי מערכות ההפעלה הנפוצות ביותר בתעשיית המחשבים. מערך NETWORK APPLICATION SUPPORT מעניק ללקוחות אפשרויות תקשורת ושיתוף מידע בין:

* משפחת מסופי ה־VT
* מערכת הפעלה VMS על מחשבי VAX
* מערכת מבוססת UNIX על VAX
* אפל מקינטוש
* MS-DOS ו־OS/2

האיסטרטגיה של דיגיטל למיחשוב אירגוני אומרת כי "הרשת היא המערכת". הרשת היא סביבת מיחשוב מבוזרת המאפשרת למערכת VAX ומערכות מתוצרת יצרנים אחרים לעבוד יחדיו בחלק מרשת אירגונית רחבה המבוססת על VAX ו־OSI/DECNET.

איסטרטגיה זו כוללת שרתים ומגוון מוצרי DESKTOP הנהנים ממשאבי הרשת. הם מתוכננים למשתמשים שונים בעלי צרכים שונים: מסופי תקשורת, מחשבים אישיים, ומשפחת תחנות העבודה VAXSTATION המיועדת לביצועים מהירים.

מערך APPLICATION SUPPORT יאפשר ללקוחות בעלי מערכות מתוצרת מגוון יצרנים, לעבוד במשותף ברמת היישום. מודל התקשורת הפתוחה OSI של אירגון התקינה הבינלאומי (ISO) מספק תקנים כלל־עולמיים לתקשורת.

שילוב עם מחשבים אישיים

דיגיטל שמה דגש על שילוב מחשבים אישיים ומערכות עסקיות של יבמ ברשתות מידע אירגוניות. בסידרת מוצרים עליהם הכריזה במהלך שמונה־עשר החודשים האחרונים, ביניהם תוכנת DECNET-DOS, ביוני 1987 נבחרו שירותי VMS/VAX לתוכנת MS-DOS על ידי קוראי כתב־העת COMPUTERWORLD כקישור הטוב ביותר בין מערכות מיקרו למערכות מרכזיות.

בחודש האחרון הכריזה דיגיטל על מהדורה חדשה לרישוי תוכנת DECNET, לפיה כל מחשב VAX הנרכש מדיגיטל יכלול גם רשיון ל־DECNET לשרת PC מרוחק ללא תוספת מחיר. צעד חשוב נוסף היא ההכרזה האחרונה של דיגיטל ואפל על מאמץ פיתוח משותף. הכרזה אשר תקל על לקוחות להרחיב את עוצמת המערכת אל כל שולחן־עבודה באירגון.

NETWORK APPLICATION SUPPORT מספק למשתמשים שירותים אחידים:

שירותי גישה ליישומים, ALL-IN1 דרך מסופי ANSI, DECWINDOWS דרך X-WINDOWS, שירותי תקשורת עסקיים, חילופי נתונים אלקטרוניים (דרך X.12), דואר אלקטרוני דרך MAILBUS (X.400), ועידה אלקטרונית, וידיאוטקס אירגוני, שירותי חילופי מידע/משאבים, ארכיטקטורת החילופי מסמכים מורכבים באמצעות DDIF/ODA, שירותי הוצאה לאור, הדפסה לכלל הרשת דרך POSTSCRIPT, תיוק משותף וגישה למסד נתונים באמצעות SQL.

ריח של קרטל תוכנה

ההודעה לעתונות נראית תמימה. חברת המחשבים ארולייט, המתמחה בפיתוח וכתיבת תוכנה, קוראת לכל חברות המחשבים הגדולות העוסקות בענף זה, להקים תאגיד־גג שתפקידו לתכנן, לקבוע כללים, לבדוק לגופו של עניין ולאשר את קבלתו של כל גוף חדש שירצה להיכנס לשוק התוכנה בישראל.

הראל קווי, מבעלי ארולייט מגיב בהודעה הזאת על פרסומים הקובעים כי בתי התוכנה בישראל אינם מודעים לגודל האחריות הרובצת עליהם. הוא אומר, כי לא ייתכן כי כל בעל מחשב, ולו הפשוט ביותר, יתיר לעצמו לפתוח תוכנות ולמוכרן במחיר מגוחך לכל דורש, ללא פיקוח ומתן שירות מינימלי לרוכש התוכנה, ובכך בעצם יתן את ידו לשוק חופשי ופרוע שמוביל בהכרח לגרימת נזק בל־יתוקן שעלותו מליוני דולרים. חברות גדולות לפיתוח וכתיבת תוכנה — מוסיף קווי — המשקיעות הון עתק בפיתוח, בהדרכה ובמתן שירות ללקוחותיהם, מוצגות לעתים קרובות ככלי ריק בעיני רוכשי שירותי המחשבים שאינם מבדילים בין תוכנה אחת לאחרת.

לדברי קווי, הגיעה השעה להקים גוף־על של נציגי החברות הגדולות, שיקיים פיקוח צמוד על כל הנעשה בשוק התוכנה בארץ, יספק המלצות ויהווה את הכח שיעמוד נגד האפשרות של השתלטות פיראטית של מתכנתים פיראטים, העלולים להוליך ענף משגשג זה לסמיכון ואת חברות המחשבים לכך שיועמדו לדין.

עכשיו, צריך לקרוא בין השורות. מי שקובע כללים לשוק — מכתיב בפועל גם את תנאי התחרות. האלטרנטיווה ל"שוק חופשי ופרוע" עליו מלינים ב"ארולייט" היא "שוק סגור ומונופוליסטי" — וקשה לדעת מה עדיף מנקודת ראותו של המשתמש.

נכון, יש לא מעט "חאפרים" בתחום התוכנה — אבל אין זאת אומרת עדיין שרמת עבודתם אינה טובה. מי שמתקשר עם בית תוכנה קונה גם את האחריות. יחד עם הפתרון, ולביטחון יש כידוע מחיר. מי שבוחר לקשר עם מתכנת עצמאי נוטל — במודע — סיכון, שיש לו כמובן גם שכר כלכלי. קשה לקבל את דרך ההצגה של המשתמש כאסור כלים לשיפוט או הבנה של מהות ההבדל בין השניים.

איני מתכוון להמליץ כאן על שירותיו של בית תוכנה כזה או אחר — או להציע שמות של מתכנתים עצמאיים, שאחדים מהם מוכרים לי כאנשי מקצוע ממדרגה ראשונה. אם מבקשים בתי התוכנה לעמוד בתחרות — יתכבדו וירדו מהירותם. ענף התוכנה עובר תהליך של התבססות טבעית: החזקים — והטובים — שורדים, וחזקה עליהם שידעו לעמוד בדרישות השוק ובתנאי התחרות. מסגרות שיגבילו את התחרות הזאת בצורה מלאכותית לא יועילו בסופו של־דבר לענף, ובכלל — ספק רב אם יקומו.

שני מאגרי מידע ממוחשבים על מחלת האיידס משווקים בישראל

שני מאגרי מידע ממוחשבים, הכוללים חומר מגוון המתייחס למחלת ה"איידס" והטיפול בה, החל משנת 1983, משווקים בישראל. המאגרים החדשים נמנים עם קבוצת מאגרי BRS המיוצגים בישראל על־ידי עוזיק זהב.

המאגר האחד שייך לבית החולים הכללי בסן־פרנסיסקו, והוא מיועד לחוקרים, עובדי ציבור ומתעניינים במחלת האיידס. המאגר כולל הצעות לדרכי מניעה, כמו גם דרכי טיפול שנוקטו במהלך השנים האחרונות, שיטות אבחון מתקדמות ושיטות טיפול פסיכולוגיות בחולי איידס ובסביבתם הקרובה.

המאגר השני שייך למאגר המידע של חלות הגייניות הטרופיות בלונדון והוא כולל מידע ביבליוגרפי, מחקרים ברמות שונות על מחלת האיידס ועל מחלות הקשורות אליה. המידע ערוך במאגר זה לפי קטגוריות, ביניהן: היבטים קליניים של המחלה, דרכי טיפול, ביחות, השפעות תרופתיות, ביטחון הבריאות הקהילה ועוד.

סקר "לירן": 21.4% ירידה בביקוש לכוח אדם בענף המחשבים בשנת 87

בשנת 1987 חלה ירידה של 21.4 אחוז בביקוש לכח אדם בענף המחשבים לעומת 1986, כך עולה מסקר שערכה לירן סקרים בענף המחשבים.

הסקר, המתבסס על מודעות "דרושים" בשלושת הלוחות, העלה כי בשנה שחלפה הוצעו 3,782 משרות, לעומת 4,807 משרות ב־1986.

שנת 1987 לעומת 1986

	1987	1986	השינוי באחוזים
מהנדסי מחשב	62	132	-53
מהנדסי תוכנה	106	274	-61.3
מנתחי מערכות בכירים	79	208	-62.1
תוכניתנים/מנתחים זוטרים	604	955	-37
טכנאי/הנדסאי מחשב	90	139	-35.3
טכנאי/הנדסאי תוכנה	2	8	-75
מפעילי מחשב	215	309	-30.4
אנשי מכירות מחשב	269	310	-13.3
מנתחי זמן אמת	21	60	-65
כתבים טכניים	50	181	-72.4
קלדניות	2284	2231	+2.4
	3782	4807	-21.4%

נתוני הסקר משקפים מציאות

מאיר בינסון, מנהל אגף כח אדם ושרותי ניהול ביבמ, אמר בתגובה כי רמת התחרות בענף עלתה מאד בשנים האחרונות. דבר המאלץ את החברות להתייעל, תוך הסתמכות מרבית על כח האדם הקיים בארגון, כולל ניוד עובדים במידת הצורך.

עובדים עברו מתפקיד לתפקיד, עשו הסבה מקצועית ועוד, כדי להתאים את המערכת לצרכים החדשים של השוק.

רק לאחר מיצוי הפוטנציאל הפנימי, היתה פנייה למודעות "דרושים", לגייס כח אדם. מיכה שגב, מנכ"ל הילן חברה ישראלית לעיבוד נתונים, מעריך כי תוצאות סקר לירן מבטאות את אשר קרה בשנת 1987 בענף המחשבים. הענף עבר תקופה קשה המתבטאת בירידה במספר המשרות המוצעות על־ידי החברות השונות, באמצעות מודעות "דרושים".

לגבי שנת 1988, להערכתו אין לצפות לשיפור במצב הענף. תנופה של צמיחה כלכלית אינה נראית לעין, וכידוע, ענף המחשבים הוא מרכיב חשוב בצמיחה.

מאחר המשק בכל זאת לא ישקוט על שמריו, יצוצו מדי פעם פרויקטים אשר ידרשו כח אדם. כמו כן יהיו ביקושים הנובעים מתהליך טבעי של תחלופה למרות המצב.

דורון הרציקוביץ, מנכ"ל קום תעשיות תוכנה, אומר כי הסקר משקף את תמונת המצב בשנה שחלפה. החברות המתינו לשנה גרועה והדיקו את החגורה בהתאם. להערכתנו, הביקוש שהיה בשנת 1987 מורכב מביקוש טבעי של הענף — תחלופה, עזיבה וכו', ובחלקו, אמנם קטן, מפרויקטים חדשים.

שנת 88' תהיה דומה לשנת 87' מסיבה אחת בלבד — שזוהי שנת בחירות. התחזית לשנת 1989, לפי דורון הרציקוביץ — רעה...

בנימין יוחננוף, מנכ"ל יפ־אי, אומר כי הסקר משקף את המציאות. בשנה שחלפה לא החל בפרויקטים חדשים רבים, ולכן לא היה צורך בגיוס מאסיבי של כח אדם.

הביקוש שהופיע נבע בחלקו מתחלופה טבעית הקיימת בענף, ובחלקו מהצורך לגיוס כח אדם לפרויקטים חדשים.

צוות של מוטורולה סמיקונדקטור ישראל משתתף בפיתוח מעבד חדש

מוטורולה משקיעה 20 מיליון דולר בפיתוח השבב בטכנולוגית RISC האמור להפעיל את הדור הבא של מחשבים רבי עוצמה

העיתון וול סטריט ג'ורנל מדווח כי קבוצת המוליכים־למחצה במוטורולה, עוסקת בפיתוח אינטנסיבי של מיקרו־מעבד חדש, שיפעל בטכנולוגיית RISC החדשנית. המעבד החדש אמור להפעיל את הדור הבא של המחשבים רבי־העוצמה. בתגובה לידיעה, גילה צבי סוחה, מנכ"ל מוטורולה סמיקונדקטור ישראל, כי בפיתוח השבב החדש, שבו משקיעה מוטורולה העולמית כ־20 מיליון דולר, משתתף צוות מישראל.

RISC (ר"ת מופחת להוראות מחשב"), היא טכנולוגיית עיבוד חדשנית, המנוצלת על־ידי תחנות עבודה הנדסיות ומיני מחשבים הזקוקים לעוצמת עיבוד מירבית, במספר קטן יותר של פקודות מכונה בסיסיות.

מוטורולה מתעתדת להפוך את השבב החדש שהיא מפתחת לשבב הסטנדרטי של רוב מחשבי RISC שיפותחו בעתיד. מחשבים הפועלים בטכנולוגיה זו, הוכרזו זה מכבר על־ידי יבמ ועל־ידי היולט־פקרד. כפי תוח המעבד החדש, אין מוטורולה נוטשת את קו המעבדים 68000, ובחודש האחרון אף החל השיווק הסדיר של מעבד 68030 החדש.

צבי סוחה מדגיש, כי השתלבותה של מוטורולה סמיקונדקטור ישראל במערך הפיתוח העולמי של יחידות עיבוד מרכזיות למחשבים, היא תוצאה של יכולת פיתוח איכותית, עמידה בזמנים ובדרישות איכות קפדניות. כיום, אומר מר סוחה, זוכה החברה בישראל לפתח חלק ניכר מן הפרויקטים היוקרתיים של מוטורולה בעולם בתחומי המוליכים למחצה, והיא זוכה בפרויקטים אלה למרות התחרות הקיימת בין צוותי הפיתוח בעולם.

איך להפוך את ה־XT שלך למחשב 386 (כמעט) תמורת 1,275 דולר

אם ה־PC/XT (מעבד אינטל 8088) "קטן" עליך, אתה מתעקש לעבוד תחת מערכת ההפעלה OS2 ואם חלמת על מחשב מבוסס מעבד 80386 — הדור החדש של המעבדים, בן 32 סיביות. — אבל חייב בהכרח להעלות את [illegible] לשוק כרטיס 386 המיועד להתקנה בחריץ הרחבה רגיל של כל פי־סי.

כרטיס ה־386 מגיע עם זיכרון של מגהבייט אחד, וניתן להרחבה עד שלושה מגה בייט. הוא כולל מעבד אינטל 80386 הפועל במהירות של עד 16 מגהרץ, וניתן להוסיף לו גם מעבד מתמטי 80387. [illegible] המחשב, ולתקוע במקומו כבל המוליך אל כרטיס ההרחבה.

עם זאת, צריך להזכיר כי למרות שהעיבודים מתבצעים במהירות זאת — עד פי 10 מהמוכר למשתמשי PC/XT, הרי הבס (מערכת העורקים) של המחשב נותר בן 8 סיביות, ומכאן שהגישה אל הדיסק אינה [illegible] זאת מקוזזת במידה רבה על ידי ה CACH MEMORY של הכרטיס.

למי שמתעניין במחיר בארץ: 1,275 דולר לפני מע"מ ב"פרי אינטרנשיונל", כולל חמש שנות אחריות. החברה מדווחת על 40 כרטיסי INTEL INBOARD 386 למחשבי PC/XT שכבר נמכרו עד [illegible] אנשים הראשונים: הבנק לפיתוח התעשיה בת"א והטכניון בחיפה.

FINEX של פיברוניקס נבחרה לאחד מעשרת מוצרי הסיבאופטיקה המצטיינים בארה"ב

במשאל שערך המגזין האמריקאי היוקרתי FIBEROPTIC PRODUCT NEWS, בין קוראיו ועורכיו, נבחרה מערכת ה־FINEX של חברת פיברוניקס לאחד מעשרת המוצרים המצטיינים לשנת 1987. מערכת FINEX מציעה שורת מוצרים המבוססים על תקן FDDI לתקשורת סיבאופטית מהירה ביותר, המהווים פריצת דרך עולמית בתחום תקשורת הנתונים. ביצועי המערכת מצטיינים במהירות גדולה ביותר (100 מיליון סיביות בשנייה) ובאמינות גבוהה, והנשענת על רשת סיבאופטית כפולה.

מערכת FINEX מאפשרת חיבור בין מחשבים שונים ובין מחשבים לתחנות עבודה המחוברות לרשתות תקשורת מקומיות של הדור הנוכחי.

מערכת FINEX הראשונה הותקנה בתחילת השנה באתר חברת בורוז בארה"ב, כחלק מפרויקט רב היקף. עד סוף שנת 88' מכרה החברה עשרות מוצרים במשפחה זו בארה"ב ובאירופה.

זירוקס מפתחת בארץ גופני אות עבריים לשוק הישיבות בחו"ל

מערכות ההוצאה לאור השולחניות מתוצרת זירוקס, נבנו במקורן כמערכות רב־לשוניות. התוכנה בכרטיסים שפות ובהן ערבית ועברית. עם התאמתה של המערכת לפעולה בישראל, הוסיפה להן מירון מחשבים סט נוסף של גופני אות חדשים בעברית. אותם עיצב צבי נרקיס, מומחה הטיפוגראפיה הישראלי.

בעקבות החדירה לשוק הישראלי של מערכות ההוצאה לאור — כעשרים התקנות של זירוקס באמצעות סוכניה בישראל, "מירון", מקבוצת לרגו — החליטה זירוקס להקים ולממן את תיפעולו השוטף בארץ של מרכז פיתוח עבור גופני אות (פונטים) נוספים בשפה העברית. במרכז הפיתוח הישראלי, שפעילותו ממומנת על ידי זירוקס, עובד צוות בן שלושה אנשי מקצוע בתחומי התיכנות והטיפוגרפיה, על המשך פיתוח האותיות העבריות של מערכת זירוקס.

ראשי זירוקס מסבירים את להיטותה של החברה בארה"ב להשקיע בפיתוחן של אותיות עבריות נוספות, בשוק הגדול לעברית, הצפוי למערכות הוצאה לאור שולחניות — באמריקה ובמערב אירופה. שוק זה, יכלול להערכתם את מאות הישיבות, בוגרות ההוראה והדת המלמדים בשפה העברית, והמפיקים חומר מודפס בכמות רבה.

יבמ פועלת לפיתוח מחשבי־על

יבמ וחברת SSI (SUPERCOPUTER SYSTEMS) הודיעו על כוונתן להקים שותפות לצורך פיתוח מערכות מחשבים מתקדמות.

במסגרת ההסכם המוקדם, לשיתוף פעולה תספק יבמ ל־SSI את המימון הראשוני והמשך, יחליפו שתי החברות מידע טכנולוגי.

התנאים הסופיים לשיתוף הפעולה, יקבעו במשא ומתן שיערך בחודשים הקרובים.

דר' סטיב צ'אן, בעל חברת סופר קומפיוטר ומהנדס בתחום מחשבי העל, שהקים את חברתו החדשה באוקלהומה שנה זו, אמר עם חתימת ההסכם כי שיתוף פעולה זה, מעניק את ההזדמנות להעמיד סטנדרטים חדשים בפיתוח מערכת מחשבים מתקדמות, שיובילו לפיתוח מכונה מהירה פי 100 מזו הקיימת היום.

ממיר אדאקום לעיוור CP 100

חברת מסוף מאוסטרליה פיתוח הודיעה על התקנתו של CP 100 מתוצרת אדאקום, שהותאם לעבודה עם עיוורים.

מדובר במספר תחנות עבודה לעיוורים. שבהן הם מסוגלים לתפקד באופן הזהה לאנשים רואים, וללא כל תלות באנשי הפעלה, או אנשי SISTEM.

באמצעות CP 100, שהוא למעשה ממיר פרוטוקולים מיבמ 3270 ל־ASCII, אפשר לחבר את מסוף BRILLING אל כבל קואקס.

על הסרגל שבחזית העבודה יש אפשרות לקרוא בכתב בריל. המסוף שמול העיוור מסוגל לקבל אותיות המוקצות על המקשים ולהציגם על "הסרגל", או להחליפן לקבל נתונים מהמחשב ולהציגם על ה"סרגל". בצורה זו העיוור למעשה "קורא" את ה"סרגל" ומזהה את האותיות.

מאגר מידע ממוחשב על טרור בין־לאומי באוניברסיטת ת"א

מאגר מידע על הטרור הבינלאומי מופעל על MICROVAX-II של דיגיטל, במרכז למחקרים אסטרטגיים על־שם יפה באוניברסיטת תל־אביב. המאגר הממוחשב כולל מידע על ארגוני טרור בכל רחבי תבל. על־פי תחומים שונים.

על המשתמשים במאגר המידע נמנים: חוקרי המרכז למחקרים אסטרטגיים וכן יועצים, אמצעי התקשורת בישראל ובעולם, גופים בטחוניים, תאגידים בין־לאומיים וגורמים נוספים. באפשרותם של המשתמשים במאגר לשלוף מידע על־פי איפיונים כגון שמות ארגוני טרור, פעולות טרור על־פי אופיין ותאריכיהן, שיטות הטרור, שמות טרוריסטים וביוגרפיות שלהם ועוד. בראש פרויקט מאגר המידע עומד ד"ר אריאל מרי, ואת בסיס המידע מרכזת ענת קורץ.

המאגר הישראלי הוא אחד משלושה מאגרי מידע הולכים בעולם, העוסקים בטרור בין־לאומי. מאגר נוסף נמצא בארה"ב, במכון ראנד. ואילו מאגר אחר נמצא באוניברסיטת אברדין שבסקוטלנד. ה־MICROVAX של דיגיטל, הנמצא במרכז ללימודים אסטרטגיים, כולל גם מאגרי מידע כנתוני המאזן הצבאי במזרח התיכון וכרונולוגיה בתחום ביטחון ישראל.

30 התקנות ל"אינגרס" בחצי שנה — חדירה טובה לשוק האוניברסיטאי

מכלול היישומים ובסיס הנתונים היחסי "אינגרס", המיוצר על־ידי חברת RTI מקליפורניה, משווק בישראל מזה כשישה חודשים, בתמיכה עברית מלאה. יעל תוכנה ומערכות, משווקת "אינגרס" בישראל, מסכמת בימים אלה כשלושים התקנות "אינגרס" באתרי מיחשוב בישראל.

ב"יעל" אומרים, כי כבות מכירות זו מחשבת חברת תקנים עבור מערכות פיתוח שאינן כמוכן, חבילות תוכנה כן המוכר. עיקר הצלחתה של "אינגרס" בחודשים אלה, אומרים ביעל, נובעת מהחדירה המוצלחת של המערכת לאוניברסיטאות ולמוסדות החינוך האקדמאיים. עד עתה, הותקן "אינגרס" באוניברסיטת בן־גוריון, באוניברסיטת תל־אביב, באוניברסיטה העברית, בטכניון, במכון הטכנולוגי בירושלים ובבית הספר למחשבים סיוון. בחירה יוקרתית ביותר, היא בחירתו של המכון לטכנולוגיה חינוכית ב"אינגרס" כמכלול הלומדה של מערכות תנא"ם העתידיות. בעקבות אלה, שימוסכו על מחשב דיגיטל מדגם ותחנות עבודה עצמאיות במחשבים אישיים, יפעילו לומדים במערכות בעזרת "אינגרס", תוך שימוש במשוני כלי הגראפיקה בו.

כלכלה ועסקים

הבורסה דורשת לחזק את הבטחונות להנפקת "יחדיו" מקבוצת הקו־אופ

כתנאי לאישור בקשה לגיוס 20 מיליון שקל באגרות חוב

מאת יהודה שרוני

הוועד הפועל של הבורסה נמנע בישיבתו בסוף השבוע לאשר את הנפקת חברת "יחדיו בע"מ הריבוע הכחול", שהיא חברת הנכסים של רשת הסופרמרקטים קו־אופ רן הצפון. "יחדיו בע"מ" המחזיקה נכסים בשווי של 15 מיליון דולר, מבקשת לגייס באגרות חוב צמודות מדד, 20 מיליון שקל.

תמורת ההנפקה מיועדת לרכישת נכסים נוספים, שישכרו לחברה האם. הקו־אופ ישלם לחברה המנפיקה כדמי שכירות, ריבית שנתית צמודה בגובה של 9 אחוזים לשנה.

חברי הוועד הפועל היו מוכנים לאשר עקרונית את ההנפקה, בתנאי שהחברה תחזק את הבטחונות שנועדו להבטיח את פרעון אגרות החוב. כיום, הבטחון לפרעון אגרות החוב הוא שיעבוד צף על נכסי החברה המנפיקה. בבורסה חוששים כי שיעבוד זה אינו מספיק, מה גם שטווח הפידיון של אגרות החוב, גבוה מ־10 שנים.

כצעד נוסף לחיזוק פרעון אגרות החוב, הוצע לחתום ההנפקה (בנק הפועלים), לבדוק את תזרים המזומנים של החברה המנפיקה, ולאשר בתשקיף כי הוא נאות. עוד הוצע לחזק את ההנהלה העצמאית של "יחדיו הריבוע הכחול", המורכבת כיום כולה מנציגי החברה האם (הקו־אופ), ולמנות במקביל נציגי ציבור. חברים בוועדה הציעו גם לקבוע את חוזי השכירות בין שני הגופים, ולצרפם לתשקיף ההנפקה, וזאת כדי למנוע אפשרות להיווצרות ניגודי אינטרסים.

בענף הביטוח חוששים למצבה של "אושיות"

החברה חייבת מיליוני דולר לרותם • הפסיקה לשלם לאבנר

מאת אריה לביא

בחוגי ענף הביטוח חוששים שחברת הביטוח אושיות עלולה להיקלע לקשיים ניכרים. להחברה מונה לאחרונה מפקח מיוחד מטעם המפקח על הביטוח במשרד האוצר.

אושיות חייבת מיליוני דולר לחברת הביטוח רותם מקבוצת הסנה עבור פרמיות מהתקופה שבה החברה העבירה את ביטוחיה האלמנטריים לחברת רותם. בחודש נובמבר הפסיקה אושיות להעביר את התשלומים לתאגיד הביטוח אבנר ובעקבות כך ביטלה אבנר ביום חמישי הסכם שהושג בזמנו לפיו היא נוטלת על עצמה את האחריות לפוליסות ביטוח הרכב חובה של חברת אושיות.

בהסכם נקבע שתמורת ההתחייבות של אבנר תשלם אושיות לאבנר סכום של 3.7 מיליון שקל בתשלומים תלת חודשיים מראשית 1986. בערבה להסכם זה נקבעה חברת ההשקעות של הסנה. עד חודש נובמבר 1987 שולמו כל התשלומים כסדרם אך התשלום שנקבע לנובמבר בסך 470 אלף שקל לא שולם גם לאחר שלחברת אושיות ניתנה ארכה לתשלום זה. עד כה שילמה אושיות על חשבון ההסכם 2.4 מיליון שקל.

ראשי אבנר החליטו לבטל את ההסכם ולא להמתין עד התשלום של חודש פברואר שכן במועד זה ניתן היה לדרוש את התשלום מחברת הסנה השקעות שערבה להסכם. מקורות בחברת אבנר הסבירו שההחלטה לפעול כך נבעה מהחשש שבדרך זו יגדל ההפסד של אבנר. בעקבות ההחלטה צפויה חברת קרנית, המבטחת את מי שאינם מבוטחים בביטוח רכב חובה אך נפגעים, להיכנס לתמונה. את תגובת יעקב דנגברג לא ניתן היה להשיג שכן הוא שהה בחו"ל.

רשת ההזמנות של מלונות בזל מתפרקת

רשת ההזמנות של מלונות בזל מתפרקת בעקבות ההחלטה למכור את שני בתי המלון שבבעלות הקבוצה, קנקורד ובזל במסגרת הניסיונות להחזיר את חובותיה של חברת לנדאו רובינשטיין למערכת הבנקאות.

הרשת הינה בבעלות חברה בינלאומית לפיתוח שהינה חברה בת של חברת לנדאו רובינשטיין.

הרשת כוללת את מלונות בזל, קנקורד, סיטי ושל בתל אביב וכן את מלון מגדל אילון ומגדל הכנסת בירושלים ובית הארחה של קיבוץ אילת השחר.

אריה לביא

עובד ומעביד / חיים ברנזון

מהי תוספת שחיקה?

בהסכם קיבוצי במוסך לובינסקי ת"א הוסכם ב־1983 להצמיד את שכר העובדים למדד המחירים לצרכן בתנאי שינוכו מהשכר המוצמד כל תוספות היוקר, ותוספות השחיקה שיינתנו על פי ההסכמים במשק.

בהסכם קיבוצי כללי, החל על מוסך לובינסקי, הוסכם ב־1984 על תוספת שכר של 6% ו־3% וביה"ד האזורי קבע שיהיו אלה תוספות שחיקה שיש על כן לנכותן מהשכר המוצמד. ההסתדרות ערערה לביה"ד הארצי לעבודה וערעורה נתקבל. השופטת פורת פסקה:

* תוספות שחיקה באות לגשר על הפער שבין השכר המשתלם למעשה לבין [...] מהצמדתו למדד יוקר המחיה בשיעורו המלא.

* ניתן לאתר איפוא מדוע בתוספת שחיקה על ידי השוואת השכר בנקודות הבדיקה הרלוונטית ועפ"י התשובה לשאלה האם פעולה של תוספת השכר המסוימת היה להשיב על כנו את כח הקניה שהיה גלום בשכר שנשחק בתקופת התקופה הנתונה.

* אם בחישוב תוספת השכר נלקחו בחשבון גם נתוני "שמירת השכר הריאלי" וגם נתוני "תשוקה ופריון עבודה", כאמור בהסכם הקיבוצי הנ"ל, כי אז כנראה שנלקחו בחשבון גם רכיבים שאין בינם לבין שחיקת השכר ולא כלום, ויש להחזיר הדיון להשלמת הראיות. (דיון מז/4-31) [...]

קונסורטיום — עוד "העסק חי"?

ההיסטוריה הקצרה של החברה מלמדת כי בכל אשר פנתה נכשלה וכי עסקיה בארץ ובחו"ל נקלעו למשבר חריף

דו"ח על דו"ח / צבי יוכמן

המחבר נמנה על סגל ההוראה בביה"ס למינהל עסקים ביחידים ובמדרשת רופין

קונסורטיום החזקות בע"מ הוגדרה כחברה ציבורית באוקטובר 1981, במטרה לרכז את פעילות החברה בתחום מתן שרותי טלקס ותקשורת בארץ ובעולם. לחברה נעצק תוכן בינואר 1982, עת רכשה את כל מניות קונסורטיום אינטרנשיונל בע"מ כנגד הקצאת מניותיה היא, "תרגיל" שנועד לנפח את ההון העצמי לצורך ההנפקה, שבה גייסה החברה מהציבור סכום של 0.54 מיליון דולר. הנפקה נוספת התבצעה באפריל 1983 ובמסגרתה גייסה מהציבור סכום של 2.5 מיליון דולר נוספים.

למרות שתי הנפקות אלה, שלוו בהריית הבטחות וחזונות לציבור המשקיעים אשר היו אמורות להעלותה על דרך המלך, הפסידה החברה בשנים האחרונות מיליוני דולרים, ששחקו כליל את ההון העצמי.

גודל ההפסדים בגודל הצפיות

בתשקיפה הראשון מצהירה החברה שורת הצהרות על כוונות חובקות עולם שהחזיקו לכת עד למזרח־הרחוק. אך האמת יוצאת מוזר מאוד לאוד. מתוך הסכם עם חברת הטלפונים של ההונג־קונג ממנו ציפתה החברה לרווח של 7.5 מיליון דולר תוך שנתיים, החברה הישראלית מסתפקת בפיצויים בסך של 90,000 דולר בלבד.

תוכנית נוספת להפעלת שעון אלקטרוני באמצעות חברת בת חדשה בשם "קונסורטיום מידע" ירדה מהפרק והשקעה ירדה לטמיון. מאז לא הפעילה החברה הבת ואין לה כל עסקים או נכסים.

ציפיות גבוהות תלתה החברה בהסכם שנחתם עם חברת אלדורה אינטרנשיונל לשווק שירותיה של קונסורטיום באנגליה ובאירופה בהיקף של 1.5 מיליון דולר. גם כאן האכזבה רבה והסכם שנחתם בסוף 1983 לא חודש.

אחרי הנפילה באירופה והמזרח מנסה החברה את כוחה בארה"ב, שם היא מקימה חברה בת בשם אי.אר.סי., שמטרתה להעביר נתונים באמצעות מערכת ממוחשבת. בשלב ראשון מגייסת החברה ממשקיעים פרטיים סכום של רבע מיליון דולר. לאחר מכן מגייסת החברה ממשקיעים פרטיים סכום של רבע מיליון דולר. לאחר מכן מגייסת החברה סכום נוסף של 3.5 מיליון דולר מהציבור בארה"ב תמורת 20% מהון המניות של החברה. עיסקה זו מרתידה את חברת האם, קונסורטיום החזקות, עם רווח הון של 2 מיליון דולר. ברם, אליה וקוץ בה — תוך שנה מפסידה חברת הבת האמריקאית סכום של 3.3 מיליון דולר וגם השקעה זו נשחקת לחלוטין. בדצמבר 86 מוכרת החברה את חלקה באי.אר.סי. תמורת 75,000 דולר בלבד.

פעילותה של החברה המקומית, קונסורטיום אינטרנשיונל, מלווה גם כן בהפסדים כבדים במשך כל שנות פעילותה. גם העברת שירותי הניהול לידי חברת "יישום החזקות" בעלת נסיון רב בענף זה, אין בכוחו להוציא את החברה מהבוץ בו היא שקועה.

ניתוח הדו"חות הכספיים

שורה זו של כשלונות מטילה צל כבד על פעילות החברה בהווה ובעתיד. [...]

מי בעל הבית?

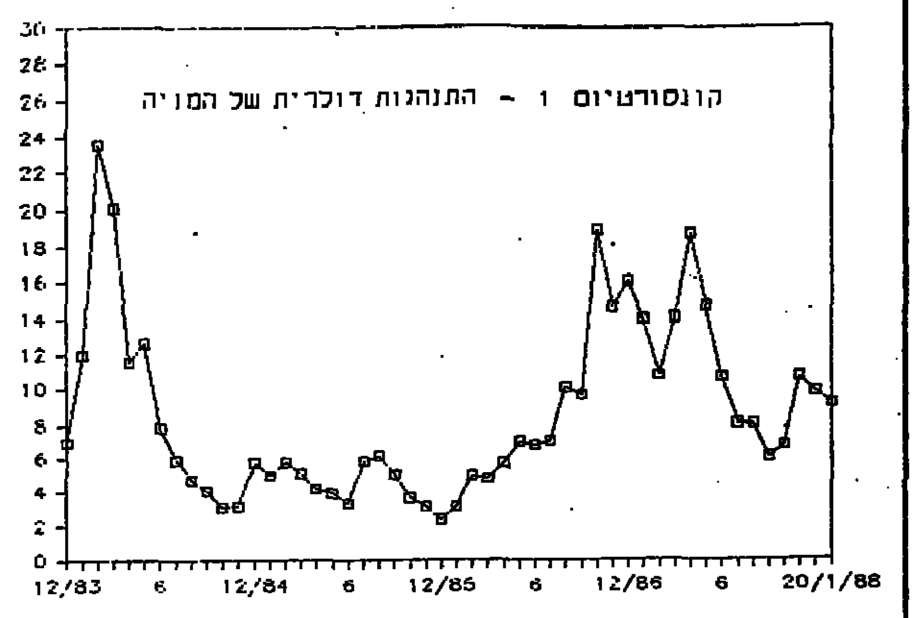

מאת יהודה שרוני

אין גוף אחד המחזיק כיום במלוא השליטה בקונסורטיום. אך דני בינקין מנכ"ל החברה ובעל המניות העיקרי בה אינו צריך לדאוג במיוחד. אף אחד אינו רץ להשתלט על החברה.

עד לפני מספר חודשים, ערב פרסום תשקיף ההנפקה האחרון, החזיק בינקין ב־22 אחוז מהמניות, ושותפו אברהם קינן החזיק ב־6 אחוזים. חלק מהותי מהמניות הוחזק על ידי מנהלי תיקים שכונו בשמות שונים ומשונים: "הקבוצה מעיר" "הקבוצה הדיפאית" וכיוצא באלה. על פי מספר הערכות, מחזיקים מנהלי תיקים כאלה כ־20 אחוז מהשליטה בחברה. ריכוז המניות בידם נועד להפוך את החברה לכר נוח לפעילות ספקולטיבית. ואכן, במהלך 1987 הורגשה פעילות מעין זו, שבוצעה בעיקר באמצעות החברה המרכזית לניירות ערך.

לפני מספר ימים, פנו מספר מנהלי תיקים לבינקין, וביקשו ממנו לרכוש את המניות שהוחזקו על ידם, במחירים גבוהים. בינקין דחה את ההצעה, ובמקביל החל לרכוש את מניות החברה, בבורסה. ההערכה היא שבינקין מחזיק כיום קצת פחות מ־40 אחוז מהמניות.

מצבה העסקי הרעוע של קונסורטיום אינו בגדר סוד. אחת הסיבות לכך היא העובדה שבינקין שהה בשנים האחרונות בלונדון, וניהל את החברה על פי הגדרתו ב"רימוט קונטרול".

בינקין חזר לפני מספר שבועות ארצה, והחל לקחת חלק פעיל יותר בניהול החברה. זו היתה אחת הסיבות לפרישתו של יוסף אלשיך, יו"ר דירקטוריון החברה. בינקין ביצע פעולה נוספת: הוא העביר את ניהול עסקיה של החברה מהבנק הבינלאומי לבנק הפועלים. גם את חשבון ניירות הערך שלו.

מנהלי החברה מקווים לפתוח דף חדש: עובדה, בשבוע שעבר מסרו על מינויו של משה זרמי לתפקיד יו"ר דירקטוריון החברה, ושל דני שפירא כיו"ר הדירקטוריון.

הגרף של "מיטב" מראה כי מניית קונסורטיום 0.1 ירדה ממחיר של 14 דולר למניה בתחילת 1987 למחיר של 9 דולר למניה כיום.

תמצית מאזן מאוחד מתואם ליום 30.6.87 (אלפי ש"ח)

רכוש שוטף	420	532
חייבים לזמן ארוך	586	616
רכוש קבוע	560	626
רכוש אחר	199	205
	1,765	1,979

התחייבויות שוטפות	1,539	1,231
התחייבויות לזמן ארוך	130	383
עתודות	212	231
הון, קרנות ועודפים	(116)	134
	1,765	1,979

תמצית דו"ח רווח והפסד נומינלי (אלפי ש"ח)

הכנסות ממכירות ושירותים	940	934
הוצאות		
עלות המכירות והשירותים	853	694
הוצאות הנהלה וכלליות	248	432
הוצאות (הכנסות) מימון	32	(30)
	1,133	1,096
הפסד לתקופה	193	162
התאמה אינפלציונית	54	64
הפסד מותאם לשקלים של יוני 1988	247	226

תיד. מצבה הקשה של החברה בא לידי ביטוי גם בדו"חותיה הכספיים של חברת קונסורטיום. הרכוש השוטף מסתכם ב־30 ביוני 1987 לסך של 420 אלפי ש"ח, בעוד שההתחייבויות השוטפות מסתכמות בכ־1540 אלפי ש"ח קר', יחס שוטף של 0.27 בלבד. יש לזכור כי עקב המלאי הנמוך העומד לרשות החברה הרי שזהו גם היחס המהיר, שהינו נמוך ביותר בכל קנה־מידה שבמוסר. מן הראוי לציין, כי סעיף הלקוחות שהינו המרכיב העיקרי ברכוש השוטף של החברה, הינו, לאחר ניכוי הפרשה לחובות מסופקים בגובה של 40% מהלקוחות! בבאור על עיקרי המדיניות החשבונאית מבהירה החברה כי הפרשה זו "מחושבת באופן כוללני, לפי הערכת ההנהלה". פיסקה זו, שרב הנסתר בה על הנגלה, אינה מבהירה כיצד זה מעריכה ההנהלה שכמעט מחצית מהלקוחות — גבייתן אינה ודאית. נראה כי דווקא הספקים הם אלו שצריכים להיות מסופקים נוכח מצבה של קונסורטיום... מעבר ליעילות הנמוכה של הגביה, גם האשראי שניתן ללקוחות העומד על 60 יום (מחושב לפי יחס מחזור החייבים) מביא עמו הפסדים נוספים.

לעומת אלה צימצמה החברה את ההוצאות הכלליות המהוות כיום 26% מסך המכירות. זהו שיפור ניכר בהשוואה לשנת 1985 עת הגיעו הוצאות אלה ל־60% מהמכירות. נתון זה מלמד על תהליך של ייעול ושיפור השרותים. ייתכן והדבר נובע גם כתוצאה משינויי ההנהלה שהתבצעו בראשית השנה ובהם החליפו דניאל בנקין ואברהם קינן, מבעלי העניין בחברה, את חברת יישום תקשורת בע"מ. אולם, במקביל לתהליך זה של צמצום בהוצאות הכלליות ניתן למצוא גידול יחסי בעלות השרותים המגיע לכדי 91% מסך ההכנסות ממכירות. גם תרומתם של המנהלים, כאילו הדבר נובע ממדיניות עדכון תעריפי השרותים הכפופים לפקוח ממשלתי, אשר לא איפשרה עדכון תעריפים כמתחייב מעליית עלות השרותים הצמודים ברובם לשינוי בשער החליפין של הלירה שטרלינג. אין בכך כדי להסביר אותו רוח גולמי כה נמוך, שאינו מאפשר לחברה להרוויח, ולוא באופן תיאורטי. ואכן במשך כל שנות קיומה סובלת החברה מהפסדים תפעוליים, ההולכים וגדלים משנה לשנה. כיום שחקו כבר הפסדים אלו את כל ההון העצמי של החברה, ונכון ל־30 ליוני 1987 עומד הגרעון בהון של חברת קונסורטיום על 116 אלף ש"ח.

הנפקת זכויות

ב־31 לאוגוסט 1987 הציעה החברה לבעלי מניותיה זכויות לרכישת מניות רגילות בסכום של 911 אלפי ש"ח, וזאת במטרה להעלות את החברה על דרך המלך. למרבה הפלא זכתה הנפקה זו להצלחה מלאה, אולי בשל העובדה כי בעלי העניין בחברה התחייבו מראש לנצל את כל היחידות המגיעות להם על פי התשקיף.

רוב כספי ההנפקה מיועדים לשיפור ההון החוזר, לקידום מכירותיה של החברה ול... הוצאות הנפקה. מן התשקיף עולה כי עלות החיתום והוצאות ההנפקה האחרות הכרוכות בהנפקת קונסורטיום החזקות עולות לכדי 27% (!) מכלל התמורה, בניכוי חלקם של בעלי העניין. הוצאות אלה, ללא תקדים בהנפקת חברה בבורסה, הן למרות שהחברה יוצאת ללא חיתום למעשה, כשהחתם מוריץ את טוכלה. התחייב לחיתום רק לגבי *10% מהיחידות המוצעות*.

יש לציין כי חבילת הזכויות כוללת גם אופציות בסכום של 1.4 מיליון ש"ח, שאם יומשו בעוד שנה, יקטינו את העלות הכוללת של ההנפקה.

מאבקים משפטיים

לאחר מספר שנים של מאבקים משפטיים ממושכים בארץ ובחו"ל נחתמו ביום 9.1.87 הסדרים אשר נועדו לחסל את כל הסכסוכים והתביעות שהיו בין החברה, חברות שלובות שלה ובעלי מניות בחברות. המשמעות העיקרית של הסדרים אלה לגבי החברה היא הורדת נטל ההוצאות המשפטיות, שיפור התוצאות העיסקיות של החברה על ידי ביטול החוב של החברה הבת בישראל לחברה באנגליה, ומימוש כל מניות אי.אר.סי שסבלה, כאמור, מהפסדים כבדים.

לכאורה, נראה כי בכך הגיעה החברה למנוחה ולנחלה. אולם מעיון בתשקיף האחרון מתברר כי בחודש מאי קיבלה החברה דרישה מפקיד שומה לתשלום מס של כ־1.3 מיליון ש"ח בתוספת הפרשי הצמדה וריבית בסך של 0.9 מיליון ש"ח. דרישת שלטונות המס מבוססת על טענתם כי יש להתייחס להלוואות שנתנה החברה לבעלי העניין כאל תשלומי שכר החייבים בניכוי מס במקור. החברה מתנגדת לשלם את המס האמור והיא עירערה על דרישת שלטונות המס. לדעת החברה אין יסוד משפטי ו/או עובדתי לדרישה זו ולפיכך לא תיאלץ החברה לשלם את הסכום האמור. אלא לכל היותר סכום של 50 אלף ש"ח בלבד. בגינו בוצעה כבר הפרשה בספרי החשבונות של החברה.

נוסף לכך — פעילותה של החברה חייבת בהיתר על פי חוק. תוקפו של ההיתר האחרון שהוצא לחברה בהתאם לחוק פג בחודש יולי 1984. מאז ועד היום לא הוצא לחברה היתר חדש ואף לא נקבע גובה דמי ההיתר שבהם תתחייב החברה. יחד עם זאת המשיכה החברה לפעול במסגרת הוראות ההיתר הנ"ל. להערכת מנהלי החברה, תחויב החברה בגין העבר בדמי היתר שלא יעלו על סכום השווה ל־1,200 דולר לחודש, דהיינו 45,000 ש"ח.

מהתשקיף האחרון מתברר כי גם ביתה של החברה אינו עוד כבבראה, וזאת בעקבות פסק־דין המחייב את החברה לפנות את הנכס המוחכר שבו ממוקמים משרדיה *לא יאוחר מיום 13.12.88*, בשל ניהול עסק ללא רישיון. גם במקרה זה הערכת המנהלים אופטימית ולפיה ההעברה הצפויה של הציוד והמשרדים, למבנה אחר, לא תפגע במהלך עסקיה הרגיל.

עיקרון "העסק החי"

כשלונותיה של החברה בעבר, שבאים לידי ביטוי בדו"חות הכספיים וחוסר הוודאות לגבי העתיד, מעלים סימן שאלה גדול לגבי המשך קיומה של החברה בעסקיה. במקרה כזה עומד רואה החשבון בפני דילמה קשה ביותר. מחד גיסא, אם יתן חוות דעת "חלקה" ולאחריה תתמוטט החברה, חושף הוא את עצמו לתביעות רבות מצד משקיעים ונושים של החברה, העלולים לפגוע קשה גם בשמו הטוב ובתדמיתו בעיני הציבור. מאידך גיסא, הסתייגות מצדו עלולה להתפרש ע"י צבור המשתמשים בדו"חות הכספיים, כתחזית לחוסר יכולתה של החברה לפרוע חובות. ספקים לא יעניקו אשראי. הבנקים יסגרו את הברזים וכו', וכך תגשים נבואתו את עצמה והספק לגבי עתיד החברה יהפוך לודאי. במקרה דנן, גם חשוף רואה החשבון לתביעה מצד בעלי החברה העלולים להאשימו בכך, שהיה זה הוא אשר תקע את המסמר האחרון בארון המתים ואילולא הסתייגותו היתה החברה מצליחה להחזיק מעמד.

בעולם חלוקות הדעות באשר לדרך בה צריך רואה החשבון לבור. בעוד שבארה"ב וקנדה יכול רואה החשבון רק להבהיר את דעתו במסגרת הבאורים הנלווים לדו"חות הכספיים או במסגרת פיסקת הבהרה בדו"ח המבקרים, הרי שבאנגליה מרחב התמרון רב עוד יותר ויש באפשרותו להמנע, להסתייג ולעיתים אף לתת חוות־דעת שלילית.

בישראל טרם פורסם גילוי דעת בנושא זה. הפרקטיקה הישראלית, כפי שבאה לידי ביטוי בדו"חות של אלסינט, צים, אמנעים ועוד, אימצה לעצמה את גילוי הדעת הבינלאומי IAG23, אשר בחר לעצמו את שביל הזהב שבין גילויי הדעת האנגלי והאמריקאי.

במקרה של חברת קונסורטיום בחר רואה החשבון להימנע מלחוות דעה בדבר אפשרות החברה להמשיך כעסק חי וזאת למרות הערכה האופטימית של הנהלת החברה, אשר כאמור לא הוכיחה את עצמה בעבר.

העורך: נחמיה שטרסלר

"דלק השקעות" החליטה שלא לרכוש מניות ב"כרמו תעשיות"

ראשי החברה האמריקאית "ג'נרל בירינג" שוקלים רכישת החברה

מאת יונתן שרמן

"דלק השקעות" שבחנה את האפשרות של רכישת חלק מחברת "כרמו תעשיות", המצויה בפירוק, החליטה להמנע מעיסקה זו, בגלל חוסר כדאיות אחת המהלקות, לטענתה. "דלק" בדקה את "כרמו תעשיות" בצורה מקפת בחודשים האחרונים, במטרה לרכוש את החברה בשותפות עם חברה אמריקאית לייצור מיסבים "ג'נרל בירינג".

בעקבות החלטה זו, "ג'נרל בירינג" שוקלת את האפשרות לרכוש את החברה לבדה, ללא שותפות עם גוף ישראלי, כפי שחשבה לעשות בחודש ספטמבר, לפני שעלתה האפשרות של שותפות עם "דלק".

ראשי החברה האמריקאית אמורים להגיע לארץ בחודש הבא לשיחות סופיות, אשר בהן יוכרע סופית אם "ג'נרל בירינג" תרכוש את החברה או שתימנע מכך.

בינתיים, החברה מופעלת על ידי כונס נכסים, עו"ד משה אגרסט, בצורה שלדית ומבצעת עבודות עיבוד שבבי עבור מפעלים באיזור כרמיאל.

מפעל "כרמו תעשיות" נקלע לקשיים לפני למעלה משנה בעקבות חובות גדולים יחסית למערכת הבנקאית. המפעל נמצא בכרמיאל ועוסק ביציקות לצרכים תעשייתיים ובזמנו העסיק יותר מ־100 עובדים.

טמפו תקים את מפעל הבקבוקים במגדל העמק ולא בדימונה

מאת יונתן שרמן

תשלובת "טמפו בירה" נטשה להקים את המפעל לייצור בקבוקי זכוכית במגדל העמק ולא בדימונה — כך מסר ל"הארץ", משה בורנשטיין, מנכ"ל התשלובת.

לדבריו, הקמת המפעל במגדל העמק, בצמוד למפעל לייצור בירה הקיים כבר במקום, תעניק ל"טמפו" יתרונות רבים ובנוסף לכך, קיים שטח מתאים במגדל העמק, שיכול לשמש למטרה זו. הכוונה היא בעיקר להקטנה משמעותית בהוצאות ההובלה של בקבוקי הזכוכית המובאים מדרום הארץ למפעלי המשקאות במרכז וצפון הארץ. הוצאות הובלה אלו הן הרכיב היקר ביותר כיום בנושא ייצור בקבוקי זכוכית.

בורנשטיין מסר עוד, כי הוא כבר הזמין ציוד בסכום של 8 מיליון דולר להקמת המפעל לייצור זכוכית.

כזכור, "טמפו בירה" הודיעה בזמנו ואף הגישה בקשה למרכז ההשקעות, שאושרה, לפיה היא תקים מפעל לייצור בקבוקי זכוכית בדימונה. "טמפו" טענה אז, כי יש צורך בהקמת מפעל נוסף לייצור בקבוקי זכוכית, כיוון שהמפעל היחיד הקיים בארץ — במפעל "פיניציה" של "כור" בירוחם, אינו מסוגל לספק את כל הביקוש לבקבוקי זכוכית הקיים בארץ.

לעומת זאת, "כור" טענה כי היא מינה תנור נוסף במפעל הזכוכית שלה ושני התנורים שיהיו ב"פיניציה" יספקו את מלוא הביקוש הקיים בארץ.

בורנשטיין ציין אז גם, כי הוא עתיד לספק עבודה לכמה עשרות מתושבי דימונה במפעל החדש. אם "טמפו" תקים את המפעל זכוכית במגדל העמק, היא תצטרך לשנע כמויות גדולות של חול, המשמש לייצור הזכוכית, מהנגב לצפון הארץ.

מקסימיליה
PITNEY BOWES
לתקופת היכרות
בשכירות
רק בקומפיוטרנט תוכל לשכור את הפקסימיליה הנמכרת ביותר בארה"ב לתקופת נסיון (כ־6 חודשים, או יותר...)
קומפיוטרנט
שכור אותנו לטובה!
רח' החשמל 12 ת"א. טל. 623170/3

רשות ניירות ערך
החל מהיום, יום ראשון, 24.1.88,
יפעלו משרדי רשות ניירות ערך בתל־אביב,
בבנין לב תל־אביב, רח' מונטיפיורי 35, קומה 5
להלן מספרי הטלפון החדשים:
296619, 296179, 294089,
294075, 293932, 03־290127
לתשומת לב התאגידים החייבים בדיווחים מיידיים
הודעות מיידיות לסוניהן יש לשלוח אך ורק למשרדי הרשות בירושלים, רח' לינקולן 24, ת"ד 7450, מיקוד 91073 וגם באמצעות פקסימיליה (אם נמצאת ברשותכם) שמספרה 02־240353.

תן תקלה, קח תיקון...
אציד מציעה לך שרותסוב — מנוי לשרות איתור תקלות ותיקונים במחשבים אישיים וציוד היקפי.
אציד
כנרת 13 ב"ב טל. 03־5708164
אלחריף 1 טבריה טל. 06־721284
הסדרים מיוחדים לארגונים וחברות

החשבון על חשבוננו!
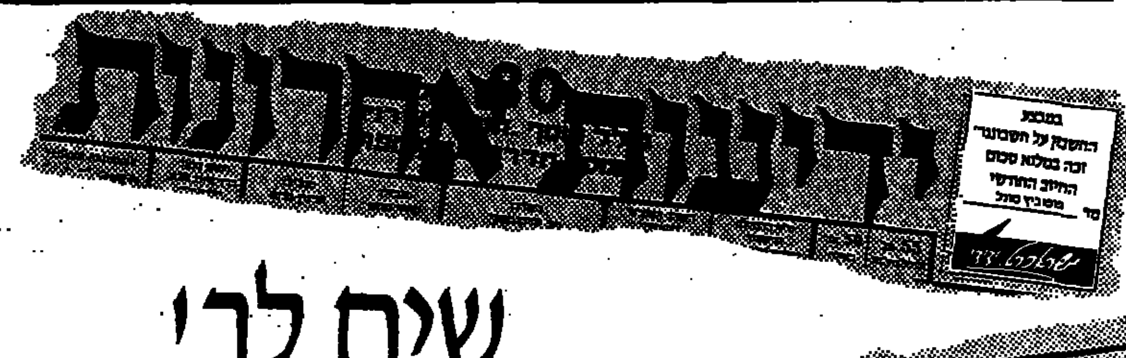

שים לב!
כל יום
מתפרסם
הזוכה בכל
סכום החיוב
החודשי שלו.
אולי אתה
הבא בתור!

ישראכרט, ידידי

هكذا عن الأصل

מכתבים למערכת הארץ

שקט יחסי

אומרים לנו במבט, שהיום היה "שקט יחסי". תמונות של חיילים בכוח. גדול חדורי אמונה בצדקת היד החזקה מופיעים בלהט על המרקע. ירחובות בעזה ריקים, לבד מעגלה רתומה לחמור ושני ילדים מהלכים בדרך. איך הפסטורליה היחסית הזאת הולידה הרג ופצועים בג'בליה? גז מדמיע ובקבוקים בא־טור? אותם אירועים שאמנם דווחו במלים, אך הבראות נחסכו מעינינו ע"י קברניטי הטלוויזיה.

המידע האובייקטיבי, המלא הינו יסוד מיסודות הדמוקרטיה. במדינה בה המידע המשודר בערוץ ה־ממשלתי המונופוליסטי מדיף ריחות של הכוונה מודעת מסובלת במיטב ה־NEWSPEAK העדכני, הסיכוי לשלטון אמיתי של העם אפסי.

נפוליאון בספרד, האנגלים ב־אמריקה והאמריקאים בווייטנאם כולם נכשלו נוכח התקוממות עממית כללית. הכחשת המצב והסתרתו מעיני הציבור בישראל הם אסון, שכן רק הכרה באמיתות הקשיים, בעמקם ובהיקפותם, אפשרו לנו להבים גבוהה ולהכריע בדבר הפתרון הבלתי נמנע.

לעולם יש לזכור שהתקשורת הינה כלב השמירה של הדמוקרטיה, ולא של המנגנון השלטוני.

יצחק בנקלר
גבעתיים

דבקות בעקרון ודיקטטורה רעיונית

במאמר "המיני־מרקט של התחיה" קובע דן מרגלית כי ב"תנועת התחיה" אין מקום "לוויכוחים עק־רוניים מהותיים... שם תמיד עשו כרצון ההנהגה או שנאלצו לפרוש, ובלבד שלא יתקיים ויכוח". כאחת הראיות לקביעה זו מביא דן מרגלית את הסכמי "קמפ דיוויד" — "מהלך מהפכני בתפיסה של "התחיה", אבל אפילו צעד זה לא [illegible] הבסיסי של תנועת התחיה. השניים שפרשו מן הסיעה בכנסת היו גאולה כהן ומשה שמיר, שני אנשים חיצוניים למעגל הפנימי במפלגה".

האומנם אישים בכירים בתנועת התחיה לא חלקו על הסכמי קמפ־דיוויד, בלי שנאלצו לפרוש? פרופ' משה ארנס, אז יו"ר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת; ח"כ פרופ' משה רוז, ח"כ יגאל כהן אורגד; ח"כ אהוד אולמרט — מתוך ביקורת נוקבת על הסכמי קמפ דיוויד ועל חוזה השלום עם מצרים הצביעו נגדם במליאת הכנסת. הער יגאל הורביץ, יו"ר הכנסת יצחק שמיר, ח"כ יורם אידידור, ח"כ איתן לבני, ח"כ מיכאל דקל, ח"כ יגאל כהן — נמנעו.

רה"מ דאז, מנחם בגין הודיע במ־פורש ובפומבי, כי לא תוטל משמעת סיעתית בענין כה מהותי ועקרוני. ברם, שומה להבין, כי נכונות למסור חבלים של א"י לשל־טון ערבי או לנהל מו"מ עם ארגון המרצחים אש"ף, שהצדקה לעצם קיומו נעוצה בהשמדת ישראל, עד מות בסתירה מוחלטת לתפיסה המדינית המוצהרת והכנה של "הלי־כוד". אין מדובר כאן בגישה, שני־תנת להגמשה ולשינוי (כמו, למשל, מידת ההתערבות הממשלתית ב־משק) אלא בעקרונות מוצקים, שהורתם על הדגל. לא יעלה על הדעת, שחבר במפלגה קומוניסטית או סוציאליסטית יצהיר, כי מפלגתו אינה צריכה לייצג את מעמד הפוע־לים; או שחבר התנועה הציונית יצ־היר, כי אין הצדקה לקיום מדינה יהודית ריבונית. בדומה לכך היחס ב"ליכוד" להצהרותיהם של משה עמירב ושל שלמה להט.

ידידיה באר
תל אביב

"בופוטסואנה": מה זה?

ראשית — זה לא "בופוט־סאנה" כי אם בופתצואנה. "פ" רפויה ר"ת" רפויה ופירושו, כפי שהוגדר במכתבו של יואב קרני בגיליון "הארץ" מיום 15 ב־ינואר, "כינוס הצואנה".

שבטי הצואנה היגרו לאיזור שבין מדבר קלהרי במערב לבין הרמה הגבוהה של טרנסואל, מדינת אורנג' וצפון מדינת הקייפ במזרח, במאה ה־14. שם העם, המורכב מ־59 שבטים המדברים באותה שפה הוא ה"באצואנה". שם השפה "סֶ־צואנה" ושם המדינה העצמאית (לשעבר פרוטקטורט בריטי בשם "בצ'ואנאלנד") "בוצואנה".

אכן, ב־1977 העניקה ממשלת דרום־אפריקה לבני העם שה־משיכו להתגורר בגבולותיה "עצמאות" (עיין ערך "אוטונו־מיה"...) למדינת החסות הנ"ל קרי — בופותצואנה וכל השאר הינם כתובים בכתבתו של יואב קרני.

מתתיהו דגן
שגריר ישראל לבוצואנה בשנים 1968־1971
וכקונסול־כללי לדרום־אפריקה בשנים 1975־1979
חיפה

מה עושים דירקטורים תמורת שכר

בענין הידיעה שהופיעה בעי־תונכם על תשלום 2600־10400 ש"ח לשנה לדירקטורים, וכן 150־400 ש"ח עבור כל ישיבה, אני מבקשת לדעת:

מה אני "בעלת המניות האנונ־מית" מקבלת מהדירקטורים ("כלבי השמירה" לדבריכם)? באיזה מוסר ציבורי נטל דירקטור על עצמו את האחריות ונתן את הדין על מחדל שהוא היה בין האחראים לו (ואני ושכמותי שילמנו אח"כ עבורו)? נגד מי מכל הנהנים מנסיעות הארוחות וכבוד ושכר ב"אתא", ב"בנק לאומי" וב"מגדלי בית שמש" ועוד ועוד, הוג־שה תביעה משפטית ע"י מישהו מה"ניזוקים האנונימיים"?

לדעתי, צריך היה לתת את הדעת על האחריות המוטלת על הדיר־קטורים, לפני שחשבו על השכר. יהא הדירקטור אחראי למשימה ולתפקיד המוטלים עליו, ויקבל את שכרו.

ריטה ענבל
רמת השרון

כן אדוני השר

כן אדוני השר. אני יודע את כל התשובות. ומכיר מכבר את הטון הפאטליסטי.

אך אינני יכול להשתחרר מ־ההרגשה שגם הפעם עומדת ההיס־טוריה תגנה. ומי יודע, אולי זה שהביא את צה"ל לשטחים כי רמטכ"ל הוא זה שיוציאו משם כשר ביטחון.

למפקד בפלמ"ח מותר להרכין באלות.
לרמטכ"ל צה"ל מותר לירות.
לשר ביטחון מותר לסגת.

אנא הבחן בין פלמ"ח, רמטכ"לות ושרות. מקל, צבאיות, ומדיניות הם לא אותו מטבע.

שאול משעל
אוניברסיטת תל־אביב

"הדסה" אינה אחראית לתנועה

הנהלת הסתדרות מדיצינית "הד־סה" אינה אחראית לסדרי התנועה בעיר ירושלים ואינה מתכוונת למצוא עצמה מעורבת בהחלטות של הגופים המוסמכים לעסוק בנושא תעבורה.

בתי החולים של "הדסה" פתוחים למבקרים בשעות מוגדרות, שלהן ניתן פרסום ציבורי, הסדרי הכניסה והחנייה בקמפוסים ידועים. אין בכוונת ההנהלה להביא לכל שינוי שהוא בהסדרים שקיימים מזה שנים.

רות מקל
דוברת "הדסה"
ירושלים

סמכות החתימה של קופ"ח

במאמר המערכת ב"הארץ" (15/1) נכתב בין השאר — בהתייחס להסכם שבין בתי חולים של קופת חולים לבין רופאים — כדלקמן: "לקופ"ח אין סמכות לחתום על הסכמים כאלה ללא אישור האוצר (לפי חוק יסודות התקציב) או לפי ההסכם לחי־סול המשבר הכספי בינה לבין הממשלה או שניהם)".

הנני להבהיר שקביעה זו אינה נכונה. אין שום דבר בחוק יסודות התקציב או בהסכם לחיסול המשבר הכספי, המונע מבתי החולים של קופ"ח לחתום על הסכם הבא לאפשר ביצוע של ניתוחים נוספים לאחר שעות העבודה הרגילות ול־הביא לייעול השימוש במתקני בתי החולים.

דוד הגר
דובר קופ"ח
תל אביב

קברו של מאיר בנט

בכתבה של רונית מטלון על מאיר בנט ז"ל "זהות מושאלת" (מוסף "הארץ" 1.1.88) נכתב: "רק ב־1959 הובאו עצמותיו לישראל.... שנים רבות היה הקבר בלתי מסומן ועלו אליו בחשאי". מאיר בנט נקבר בטקס צבאי מלא (הייתי בין נושאי הארון) בנוכחות כל "זמי ומי". על קברו הוקמה המצבה הצבאית המקו־בלת ועליה כתוב "רס"ן מאיר בנט". לא היתה כל סיבה לעלות לקבר "בחשאי", כפי שאין סיבה לעלות בחשאי לכל קבר אחר בבית הקברות הצבאי בהר־הרצל.

יואל בן־דוב
ירושלים

עיצוב אנושי: אלבן קווין הוא פושע נמלט המסתתר אצל אהובתו לשעבר (מדלין סטו)

קולנוע / רחל גורדין

לשים במשמרת לילה

"מעקב צמוד", קולנוע רב־חן, ת"א

ג'ון בדהם הוא מסוג הבימאים המשאירים את אישיותם מאחורי המצלמה ואינם דוחפים אותה לסרט. מיגוון הסרטים שעשה הוא רחב: החל בסרט של מוסיקה וריקודים דוגמת "שיגעון המוסיקה", עם ג'ון טרבולטה, דרך דראמות רציניות כ"של מי החיים האלה, לעזאזל", ועד לסרטי פעולה והרפתקות כגון "רעם כחול" או "משחקי מלחמה". סרטו החדש, "מעקב צמוד", הוא תערובת של פעולה, רומנסה, קומ־דיה והרפתקות. זה סרט שתפקידו היחיד למתוח ולבדר. והוא עושה זאת בהצלחה. אף־על־פי שיש כאן יותר מדי — מה שמעיד אולי על חשש לשעמם את הצופה — מצליח ג'ון בדהם לשלב היטב את כל הרכיבים. הוא פורש את הסרט באופן אינטליגנטי, בלי להתעכב על המובן מאליו: מפגיע את המתח בהו־מור ומתבל את הרומנטיקה במתח, ומוציא מתחת ידיו מוצר בידור חביב, עשוי בהלכה.

יש כאן צמד בלשים משטרתיים, כריס (ריצ'רד דרייפוס) וביל (אמיליו אסטבס), הנשלחים לצפות על דירתה של מריה (מדלין סטו) בת־קוה ללכוד באמצעותה את חברה לשעבר, פושע מסוכן שנמלט מן הכלא. הבניים מקללים את המ־שימה האפורה (גם אם יופיע הפושע המבוקש, יהיה עליהם רק להודיע לאף־בי־איי), עושים תעלולים ילד־תיים לבלשים המחליפים אותם במשמרת־יום, וביל אף מתאהב ללא תקנה במריה המזהרה, שאינה יודעת מי הוא ומה תפקידו.

כמו ב"רעם כחול", גם כאן נוגע הסרט בנושא ה"מציצנות" של שיר־תי הביטחון, הזורדים לתחום הפרט. כריס וביל, המציצים לדירתה של מריה באמצעות טלסקופ ומצות־תים לשיחות הטלפון שלה, מת־קשים שלא להיות מעורבים בחייה.

התסריט של ג'ים קאוף יוצר התגרות ידידותית בין שני הבלשים, שהאחד מהם (ביל) להוט לשמור על התקנות, בעוד שהשני נוטה להס־תכן. הוא מעצב את דמויותיהם כשני לא־יצלונים, ליצנים המסיימים מרדף בערימת דגים באושים, כש־האחד מפריע לשני בכוונה לעזור לו. כל זה תורם להזדהות עמם כשהם עומדים בכבוד בהתמודדות הסופית. גם הפושע מעוצב באופן שאינו חד־משמעי, כשעל אף היותו מסוכן וחסר־רחמים, נחשף בו גם צד אנושי הזקוק לאהבה.

המרדפים בסרט מבויימים במ־קצועיות, כשהסביבה הקולנועית מנוצלת ניצול מירבי. בולי עץ הצ־פים בנהר, כלי־העבודה במנסרה עזובה, ומי הנהר העמוקים, משתת־פים בעלילה, והבימאי משחק בהם כדי ליצור מתח. הוא בונה מרדף מבדח — כמו פארודיה על מרדפים אחרים בסרט — כשכריס נמלט מדירתה של מריה מחופש בבגדי נשים; ומביים באופן אמין גם את סצינות האהבה השקטות. ריצ'רד דרייפוס מוצלח כאנטי־גיבור — גבר רזה, ממוצע, המגלה כי לפתע היתה לו עדנה; ומדלין סטו חמודה מאוד בתפקיד מריה, המסוגלת להעריך תכונות כגון מסירות וחביבות כשהיא נתקלת בהן אצל גבר.

נהנתי בהחלט.

הארץ ממליץ

מלאכים בשמי ברלין (ת"א) — שני מלאכים מבטלים עוקבים אחר מחשבותיהם של תושבי ברלין, ומתגעגעים לחיים כבני אדם. סרטו של וים וונדרס ("פריז טקסס").

תקווה ותהילה (ת"א) — מלחמת העולם השניה מוצגת כהרפתקה דרך עיני ילד לונדוני. סרט אוטוביוגרפי של ג'ון בורמן ("גברים במלכודת", "יער האיזמרגד").

ילדה גדולה ועורבים (ת"א) — במוזיאון, שני סרטים קצרים של גירית גרונינג ואיילת מנחמי עוסקים בגיל ההתבגרות מזוויות שונות.

הקיסר האחרון (ת"א, חיפה, ירושלים) — סיפור חייו של הקיסר הסיני האחרון משמש לבימאי האי־טלקי ברנרדו ברטולוצ'י ("הקונפור־מיסט", "הטנגו האחרון בפאריס") כהזדמנות לעסוק בחופש האפשרות לשנות ולהשתנות.

ממפיסו (ת"א) — קומדיה־יפאנית חביבה על אוכל איכותי ובישול איכותי, ועל אומנות בכלל.

מגדל הדבורים (ת"א) — יוני בגיל העמידה נוטש את מקצועו ויוצא עם הסחורות שלו למסע מצפון יוון לדרומה. סרט עצוב של אנגלו־פולוס ("מסע השחקנים", "מסע לקיתירה").

המשפחה (ת"א) — משפחה איטל־קית במשך שמונים שנה, מאז ראשית המאה. אטורה סקולה ("יום מיוחד", פאסיונה ד'אמורה") מביים, עם ויטוריו גסמן, סטפניה סנדרלי, ופאני ארדאן.

ז'אן דה פלורט (ת"א, ירושלים) — החלק הראשון של "מי הגבעות", לפי מרסל פניול. בספר על מאבק על מי מעיין בפרובנס. בבימויו של איב מונטן.

סרטי בידור

מעקב צמוד (ת"א, חיפה) — סרט פעולה, מתח, קומדיה ורומנטיקה של ג'ון בדהם ("רעם כחול", "משחקי מלחמה"), על בלש העוקב אחר נערתו של פושע נמלט, ומתאהב בה.

שיגעון בחלל (ת"א, ירושלים) — פארודיה מסודרת על סרטי המדע־בדיוני. קומדיה אופיינית של מל ברוקס.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים: בין 3 בצהריים עד לשעה 8 בבוקר בטלפון מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052־541333
נתניה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00־8.00
בימי ו' — 15.00־8.00
טלפונים: 03־483300
שר"ן — שירות רפואי נייד
(24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום — 660585, 669551
מוקד לילה, שבת וחג — 226191 מנוי
מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898
מוקד לילה — 651011 מנוי 3752
ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון בד"ש
שקמ"ט — שירות רפואי לקט (ת"א)
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19:
טל' 03־7549111 "שקמ"ט" קוד מנוי 222
שלו"ח — שירות רפואי לקט (חיפה)
בימי חול בשעות 24־19, בימי ששי 24־14, בשבת 24־08 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר)
טלפון: 294869, 03—285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49
טל: 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קבוב לבית —
שרות מיטות לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052—548575
1500 אינטרנית 7549111
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית
(24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־שבע 08־223958
מרכז סיוע לנפגעות אונס
(24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־668111
יד ביד — אגף קשבת לילד ולהורים
תל אביב — "לילך" 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00־17.00 222732
ירושלים — 243358
חיפה תנודה — 229488
הגליל המערבי — 04־922222
מרכז סיוע למכורי לחץ
מגמה "מקבלים"
א' ה' 13.00־11.00
ב' רד 18.00־16.00
טל: 220831
רח' כנסת 13 תל־אביב
קו אלי — העמותה למען הילד
עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים
א'־ה' 20.00־16.00 261070
ארגון לשירות אנס — חברה מתנדבת
לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה
03־5461727/8
שה"ל — שירות הותי טיפול נפשי לחולי לב בגוש דן
530848
ויצו — 24 שעות קו אזום לנשים מוכות, טל: 03־5461133, 08־550506
הוועד למלחמה באיידס — הסברה וסיוע לחולים. בידע מקלט 24 שעות
בטלפון: 03־290101, 03־203121. קו פתוח בכל יום ב' 19.30־23.00, ת.ד. 33602 תל־אביב.
תחנות מרקחת בטלפון — רוקחן ת"א
611011, 246363, 259952
רוקחן ירושלים 226335
רוקחן חיפה 645334

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים ביקור חולים — (כירורגית)
הדסה ע"כ — (אורתופדית, ילדים, עיניים, א.א.ג.)
שערי צדק — (פנימית, נשים)
תל־אביב: שלמה המלך שלמה המלך 78
246461
קופ"ח מכבי בלפור 2 299856
ירושלים אליהו יהלומי 10 383753
חיפה יבנה אבן סינא 7 672288
נתניה המגן שד' וייצמן 13 22985
ראשון לציון יהלום קיריטי 63 721968
חולון אהרון הסיין 52 889155
עין יהב עין יהב 2 884854
בת ים מזור הכנה רייך 20 583368
פתח תקוה קופ"ח הכללית חיים עוזר
905271
הקריות ביכ הקריות שד' בן גוריון 73
ק' מוצקין 733477
חדרה קופ"ח לאומית רוטשילד 60
522204

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לנערים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא הצרות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 16.00־19.00.
רמב"ם 9, 5101511/2
חיפה: ימים א' רד" 16.00־19.00 רח' הספורים 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02־304304 03־432777 04־549121

הסנה
מוגש כשירות לציבור על ידי
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 עד כאן
08.05 שעת כושר
08.15 תלמוד (ב)
08.40 מסך לספרות
09.00 אנגלית ז'
09.20 השעה שלנו
10.00 שעת כושר
10.10 אנגלית ז'
10.30 פרפר נחמד
11.00 חשבון ה'
11.15 צרפתית על־יסודי
11.30 גאוגרפיה כללית ה־ו'
12.00 ספרות ז'־ט'
12.25 אנגלית ט'
13.00 אנגלית י'
13.30 היסטוריה כללית
14.00 עד כאן
14.05 אירופה נטורה
14.40 סבעם של דברים
15.05 רכבת ההפתעות
15.25 גברת פלפלת
15.40 שעת כושר
15.50 דפי מידע טלטקסט
16.00 רחוב סומסום
16.30 מבשלהו מכה שנית
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 ערבבים
17.40 תהילה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) עם כוכבים
18.45 (ע) הודעים והמבצאות
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כותרות מבט
20.02 להיט בראש
20.30 על גלגלים
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 לקראת שידור
21.50 שושלת
22.40 סוף ציטוט
23.20 אלפרד היצ'קוק מגיש
23.45 מסוקי של יום וחדשות

ערוץ 2

18.30 קימבה, האריה הלבן
19.00 האדום
20.00 תצפית
20.30 תולדות הצילום בקולנוע
21.00 פופ 2
21.30 להיטי חו"ל

ירדן ערוץ 6

18.00 רחוב קרנר
18.30 כשרונות צעירים
19.00 חדשות בצרפתית

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים
14.00 מועדון 700
14.30 מעשיות משפחות
15.00 חדל גבירד
15.30 הבית המעופף
16.00 שוכני הסלעים
16.30 סרט (ערבית)
18.00 משפחות ולסן
19.00 60 דקות
20.00 מופעים קלאסיים
21.00 סרט
22.30 מעשיות משפחות
19.15 קרקס
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית
20.30 פיינגמן (קומי)
21.10 סדרה תיעודית
22.00 חדשות באנגלית
22.20 הצבא הסודי

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר. משירי ארז ביטון
12.00 אמנים באולפן
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו
16.00 מוסיקה ליום ראשון
18.00 למי סידורה
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 אינטרלוד
20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי
22.30 מן המקורות
23.00 מחזורי יצירות

רשת א'

07.30 רדיו קל
08.05 השעה מבשה
09.05 סלודיו
10.05 שיריקון
11.05 פניני בוקר
12.05 מעורב ירושלמי
14.06 בראש צעיר
15.30 האוניברסיטה המשודרת
16.05 רדיו־עשרה
17.10 צבעי הקשת
18.06 מבטי ערב
19.05 סיבוב המשנה היומית
19.10 דף גמרא יומי
19.20 פרקי היום בתנ"ך
19.30 שידורים לעולים
22.05 תפוח ועץ

רשת ב'

18.06 בעין בוחנת
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עם ישראל
20.05 שלום לבן דודי
22.05 בינינו לבין עצמנו
00.05 יומן חצות
00.15 להאזין בחלום

רשת ג'

18.06 מצעד הפזמונים

גלי־צה"ל

18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 חמש עשרה קטנות
19.05 רדיו ספורט
20.05 בעיקר מוסיקה
21.00 כבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 עשרים הארבע היום שהיה
23.55 שירות חצות
00.05 מצעדי לילה
02.06 לא רק הצים לישון
03.05 צלילי בוקר
21.05 ארזם עתיק
23.05 הלילה הזה שירים

שידור קבוע

רשת א'

07.30 הדיקל. צבורית קלה
08.05 השעה הזה
09.05 סלודיה. שירות מידע
10.05 שיריקון. מהלות ושירים
11.05 פניני בוקר
12.05 מעורב ירושלמי
13.05 שירים עבריים
14.06 בראש צעיר. מגזין לילדים
15.30 האוניברסיטה המשודרת

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עיסים עניין
09.05 ביקור בית
10.05 כל צבעי הקשת
12.10 אלף־אלף כב. עם אחד מנך

רשת ג'

06.04 בוקרה לאושה. להיטים
07.07 שירי בבוקר־בבוקר
09.05 מה כבר תשקן עם אבי אתגר
10.05 רבים כמים. עם שבתיה אימבר
11.05 שבעים מי יורע שירי שבת השבעים
12.05 אהבה יומיומית
13.05 רק בימי חול
14.00 לי הלך שיר הרכה
15.05 ורים. ורייט ובוחר
16.05 הצגה זכית
13.05 בכורי היום. חדשות ותמונים
14.06 להאזין אך לא לקראת. הרצות
14.30 בורוגוס. חוזי המצור
15.05 שירים ופיוטים
15.55 קרוזי טפר. קוראים מבליטים
16.00 יומן כלכלה
16.30 על כספרים והנשים
17.05 רגע־קסם

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 מוסיקה עין־תרשות
07.07 שבע אחר שבע
08.05 מקדימה ישראל — אקטואליה
09.05 ארלה־רוקר. עם אלי ישראלי
10.05 עשר. שירים עבריים
11.05 נכון לעכשיו
13.05 חוזה יומי
13.55 40 לאשור. מספר היום בהכה"ה
14.05 פגישה יומית. עם יצחק נייבר
15.05 שירים להם. עם ארז טל
16.05 ארבע אחה־הצהרים (ימים ב'־ה')

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 8 צץ
21.57 הודעות לחיילים
22.05 הפסקת עיבוי
23.05 קול הגלאו הזה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — המאבק לחיים 4.30, 7.15, 9.30
אסתר — שודדות בגזול 5.00, 7.30, 9.40
בית לסין — פרנקשטיין הצעיר 23.15
בן יהודה — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — מסורף עליך 4.30, 7.15, 9.30
גת — הקיסר האחרון 6.00, 9.00
דיזנגוף 1 — ז'אן דה־פלורט 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 2 — תקווה ותהילה 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 3 — תל אביב ברלין 11.00, 13.30, 4.30, 7.30, 9.45
דקל — גארין, אהבה משודרת 7.15, 9.30
דרייב אין — ועקת הנערים 7.15, 9.30
הקולנוע בית ציוני אמריקה — זאב בודת 4.30, 7.30, 9.30, הדר — ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.50
חן 1 — מעקב צמוד 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
חן 2 — יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.50
חן 3 — הנכיסה מבכבולי הילם 5.00, 7.25, 9.50
חן 4 — המכשפות מאיסטוויק 11—2—5, 7.25, 9.50
חן 5 — מולוך הוד המיכות 11—2—5, 7.30, 9.55
לימור — ללא כוכא 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — נערות עבודה 2.00, 5.00, 8.00, 10.00
לב 2 — מלאכים בשמי ברלין 2.00—5, 7.30, 9.50
לב 3 — המשפחה 2.00, 9.45 מגדל הדבורים 4.30, 7.20
לב 4 — ספטומבר 2, 5, 7.30, 9.50
מוזיאון — ילדה גדולה + עורבים 4.30, 7.30, 9.30
מקסים — הבלתי משוחדים 4.30, 7.15, 9.30
המליה הישראלית — גוזמנ אתמול היום 10.00
סינמה 2 — שיגעון בחלל 5, 7.15, 9.30
סינמטק — תיאטרון ישראלי 7.00
פאר — יופיה של החוקה 4.30, 7.15, 9.30
פריז — גודל מחוירים 12—2—4, 7.15, 9.30
צפון השכורש — בשמך 7—4.30, 9.30
תכלת — בן חנום 4.30—7.30, 9.45
תל־אביב — השוטר מלוס אנג'לס 4.30, 7.15, 9.30
פקס (רמת־אביב) — גודמאן אתמול היום 7.30, 9.30

ירושלים

אדיסון השוטר מלוס אנג'לס 4.30־7־9
אור־גיל — הקיסר האחרון 5.30, 8.30
אורנע — יום במלכודת 4.30, 6.45־9
בית אגרון — הנערה קטנה והמגרפה — 6.00 אני הזהבה 7.45 זאב אמריקאי
בלומפין 9.15 נסיר — עכבר הבארים 4.30, 7, 9.30
סימטל — שיגעון בחלל 7.00, 9.15
רון — תל אביב ברלין 4.30־7־9
תיאטרון ירושלים — מאגן 7.00, 9.30
עדן — אבא גנוב 4.30־7־9
סבור — מלאכים בשמי ברלין 7.00, 9.15

עפולה

היכל התרבות — אבא גנוב 7.00, 9.15
מתנהון — המכשפה 9.00

נתניה

סמוחיה — יום במלכודת 5, 7.15, 9.30
שורון — ללא מוצא 5, 7, 9.15

חולון

מבור — השוטר מלוס אנג'לס 4.30, 7.15, 9.30
רינה — ריקוד מושחת 5.00, 7.15, 9.30
מגדל — מעקב צמוד 7.15, 9.30
אירמון — אבא גנוב 5.00, 7.30, 9.30

ראשל"צ

ג.ג. רון 1 — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
ג.ג. רון 2 — ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — אבא גנוב 5.00, 7.15
הדר — זאן דה־פלורט 7.00, 9.30
חן — יום במלכודת 7.00, 9.30

עכו

אודיטוריום — אבא גנוב 5.00, 7.00, 9.00

צפת

בית אלון — זאן דה פלורט 7.30

רמלה

היכל התרבות — מטאל ג'אקט 7.30, 9.30

רמת השרון

כוכב — סוד הסולם 7.00 — מותו של סוכן 9.30

כפר סבא

חן — אבא גנוב 7.00, 9.15
שמיל — תקווה ותהילה 7.00, 9.15

חדרה

חדרה — היהודיה לשעבר מכבה 7.00, 9.15
חן — אבא גנוב 4.30, 7.00, 9.15

טבריה

יד שמאלית — יום במלכודת 9.15

חיפה והסביבה

אורה — ריקוד מושחת 4.30—7, 9.15
אורלי — בקר טוב בבילונה 6.30, 9.00
בית העם — אהבה בחלון הראווה 9.15
חן — יום במלכודת 4.30, 6.45, 9.15
סינמטק — חצי השמיים 9.30
עצמון 1 — שיגעון בחלל 4.30, 7, 9.15
עצמון 2 — ללא כוכא 4.30—6.45, 9.15
עצמון 3 — הבלתי משוחדים 4.30, 6.45, 9.10
פאר — מעקב צמוד 4.15, 6.45, 9.15
קרן אור הכרמל — יופי של החוזה 4.30, 7.00, 9.15
רון — אני נכנע אני נכנעת 7.00, 9.15
רון — אבא גנוב 5.00, 7.15, 9.00
רב גת 1 — הקיסר האחרון 8.30
רב גת 2 — הנכיסה מבכבולי הילם 4.30, 7.00
אורות — תל אביב ברלין 7.00, 9.15
סביר — אבא גנוב 4.30, 7.00, 9.15
סביון — מעקב צמוד 7.00, 9.15
שביט — מאגן 7.00, 9.15
הזבל — הנימוץ 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2 — ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — ריקוד מושחת 5.00, 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — ללא כוכא 7.15, 9.30
רון אביריה — מטאל ג'אקט 7.00, 9.30
בית דניאל — התהודעות 8.00
היכל — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
התארת — ריטה סו הכל גם הוא 7.15, 9.15

בת־ים

אורדים — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — מולוך הוד המיכות 4.30, 7.15, 9.30

רמת גן

ארמון — מעקב צמוד 4.30, 7.15, 9.45
אבירים — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
הדר — עכבר הבארים 4.30, 7.15, 9.30
לילי — יופיה של החוקה 7.15, 9.30
רב גן 1 — ריקוד מושחת 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 2 — יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.55
רב גן 3 — הנכיסה מבכבולי הילם 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 4 — ללא כוכא 5.00, 7.25, 9.55
שביט — הגוזל המהוצב והמאוצם 7.15, 9.30

בית שאן

מתנ"ס — הכבשפות מאיסטוויק 9.15

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

נמשכת מכירת כרטיסים לאופרה "פידליו"

תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 5
מנצח: גינתר הרביג
סולנית: מרים פריד, כנרת
התכנית: הינדמית — מוסיקה קונצרטית לכלי קשת וכלי נשיפה; ברוך — קונצ'רטו לכינור; בראהמס — סימפוניה מס' 4
סדרה ז': הערב 24.1.88
סדרה ח': יום ב' 25.1.88

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8:30 בערב
קונצרט למנויים מס' 5
מנצח: גינתר הרביג
סולנית: מרים פריד, כנרת
התכנית: הינדמית — מוסיקה קונצרטית לכלי קשת וכלי נשיפה; ברוך — קונצ'רטו לכינור; בראהמס — סימפוניה מס' 4
סדרה א': יום ג' 26.1.88

ירושלים, בנייני האומה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 4
מנצח: גינתר הרביג
סולנית: מרים פריד, כנרת
התכנית: הינדמית — מוסיקה קונצרטית לכלי קשת וכלי נשיפה; ברוך — קונצ'רטו לכינור; בראהמס — סימפוניה מס' 4
יום ד' 27.1.88

תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט מיוחד
בטהובן — "פידליו" (בביצוע מלא)
מנצח: מיכאל שונדט
במאי: הנס ניגנבאואר
מעצב: מ"א מרלי
האופרה העירונית של קלן
יום ב' 1.2.88
יום ה' 4.2.88

תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 6
בטהובן — "פידליו" (בביצוע מלא)
מנצח: מיכאל שונדט
במאי: הנס ניגנבאואר
מעצב: מ"א מרלי
האופרה העירונית של קלן
סדרה א': מוצ"ש 6.2.88
סדרה ב': יום ב' 8.2.88
סדרה ג': יום ה' 11.2.88

תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט פילוקלסיקה מס' 2
מנצח: מיכאל שונדט
במאי: הנס ניגנבאואר
מעצב: מ"א מרלי
האופרה העירונית של קלן
יום ד' 10.2.88

אין אפשרות להחלפת כרטיסים מסדרה לסדרה בהופעות האופרה
* * *

תזמורת סימפונית ירושלים רשות השידור
הערב 24.1.1988 ב־8.30 באולם הנרי קראון
קלסיקל 2
מנצח: קארל דייויס
סולנים — נשפני התזמורת
ק. דייויס — ראבל — מוצארט — צ'ייקובסקי — פליה
יום רביעי 27.1.1988, 5 אחה"צ, אולם הנרי קראון
קונצרט 3 לנוער
סטראבינסקי
מנחה ומנצח — נועם שריף

תזמורת סימפונית חיפה
HAIFA SYMPHONY ORCHESTRA
קונצרט גאלה חגיגי
בחסות ראש העיר מר אריה גוראל
אורח כבוד: שגריר ארה"ב בישראל מר תומאס פיקרינג
מחווה לגרשווין
בלהיטים נודעים:
פורגי ובס
רפסודיה בתכלת
וכן שירי נשמה כושיים
מנצח: סטנלי ספרבר
סולנים:
קת וויליאמס (סופרן) מטרופוליטן אופרה (ניו־יורק)
טרי קוק (באס־באריטון) מטרופוליטן אופרה (ניו־יורק)
נטשה סדסון (פסנתר)
בהשתתפות המקהלה הלאומית רינת
יום א', 20.3.1988 שעה 20:30 אודיטוריום חיפה
ההכנסות קודש לקניית כלים לתזמורת
כרטיסים בקופת התזמורת, רח' פבזנר 50, טל. 660741, 641973
ימים א'־ה' 8.30־18.00, יום ו' 8.30־12.30
נותרו כרטיסים במחיר 40 ש"ח באולם ו־30 ש"ח על הבמה.

הקאמרי
הצגות אחרונות
פולה
מאת מוטי לרנר
בימוי: רם לוי
תפאורה ותלבושות: פאול סלצברגר ותאורה: חני וורדי
בתפקיד פולה: עדנה פלידל
"ביצוע טוב ומחושב היטב". (ידיעות אחרונות)
"עדנה פלידל נהדרת, מרגשת עד דמעות ומצחיקה... הצגת חובה". (העיר)
הצגות אחרונות בצוותא:
• יום ד' 27.1 • יום ה' 28.1: 20.30, 16.30
כרטיסים להשיג בקופת הקאמרי טל' 253335
ובקופת צוותא טל' 250156/7
הולכים לתיאטרון טוב. הקאמרי.

התזמורת הקאמרית הישראלית
"לכל המשפחה"
קונצרט מס' 2
מנצח ומנחה: דשי לבאות
בתכנית: ויואלדי: ארבע העונות
יום ב' 25.1.88 שעה 17.30
היכל התרבות ת"א
לכל הסדרות
כרטיסים במשרדי התזמורת טל' 210102

קבלת מודעות משפחתיות
03—738707
03־735588 — 9